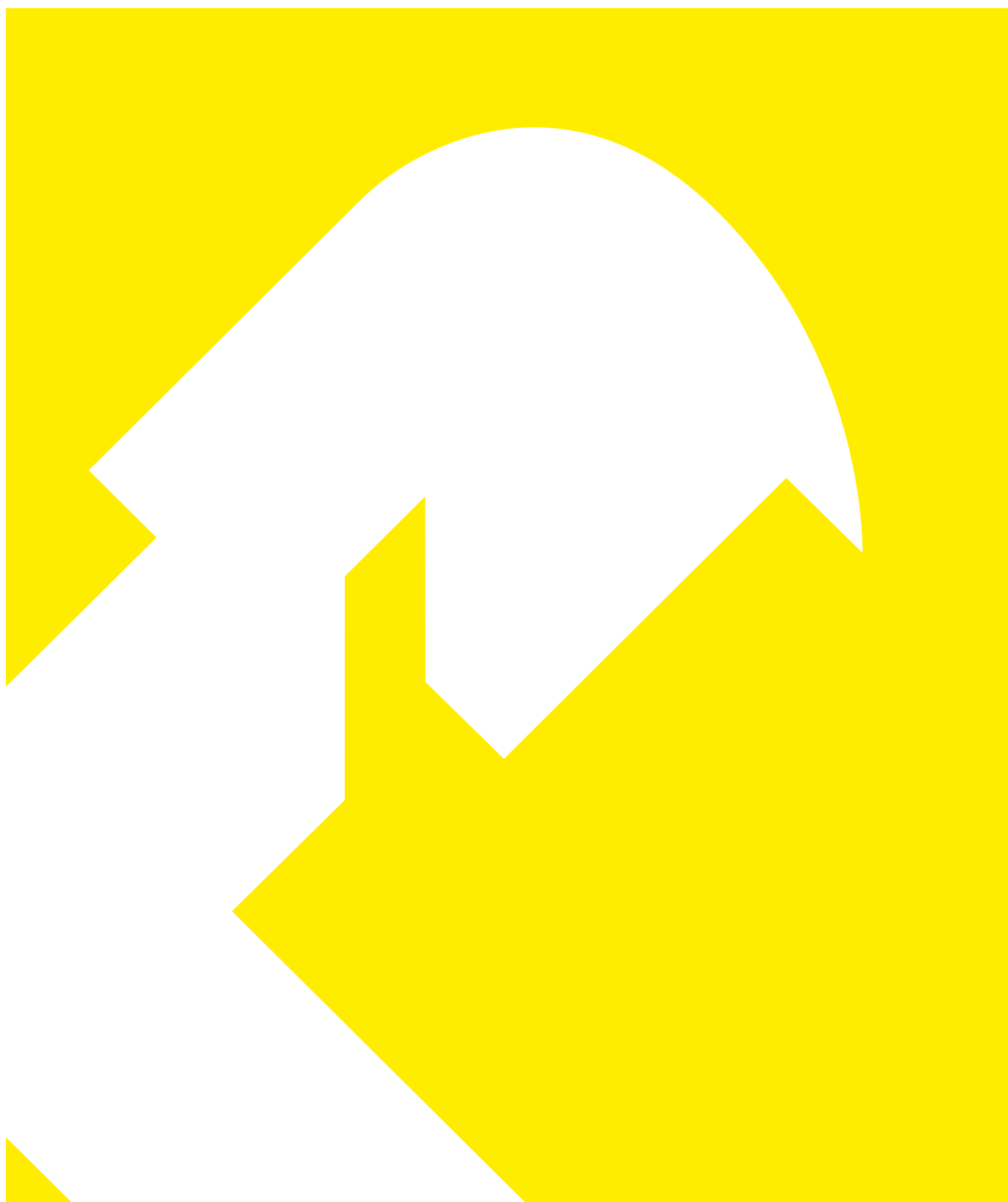
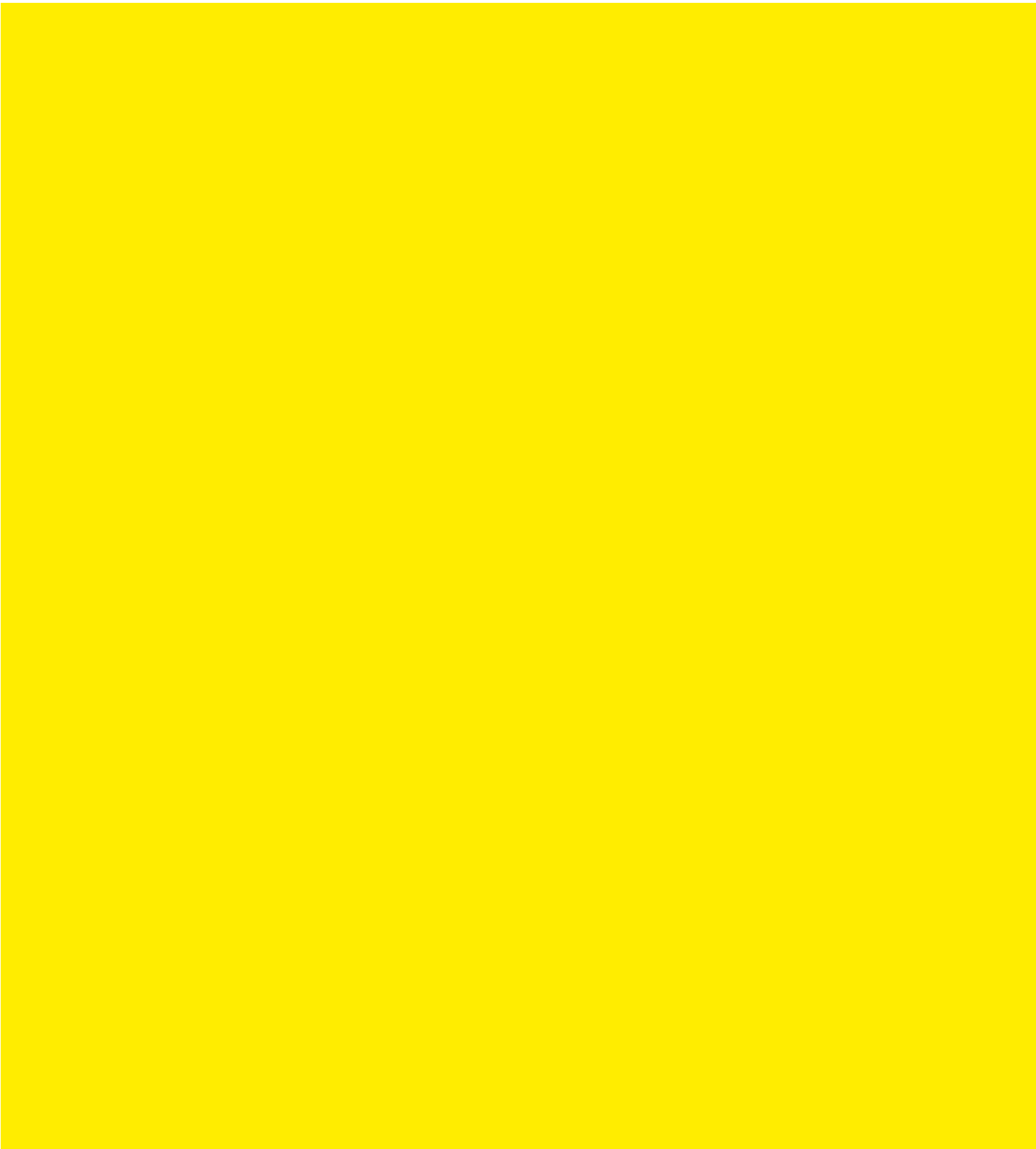

Éves Jelentés 2021

Konzolidált pénzügyi kimutatások

Tartalom

Az Igazgatóság jelentése	5
A vezérigazgató előszava	7
Áttekintés a 2021-es üzleti évről	8
A Raiffeisen Bank Zrt. részvényese	18
Az Igazgatóság és a Felügyelőbizottság tagjai	18
A Raiffeisen Bank Zrt. menedzsmentje	19
A Raiffeisen Bank International – dióhéjban	20
Konszolidált pénzügyi kimutatások, 2021	21
Független könyvvizsgálói jelentés	21
Eredménykimutatás	26
Kimutatás az egyéb átfogó jövedelemről	27
Kimutatás a pénzügyi helyzetről	28
Kimutatás a saját tőke változásáról	29
Cash-flow-k kimutatása	30
Megjegyzések a pénzügyi kimutatásokhoz	31

Az Igazgatóság jelentése

Hölgyeim és Uraim!

Az Igazgatóság rendszeresen és átfogóan ellenőrizte a Raiffeisen Bank üzleti teljesítményét és a kockázatok alakulását. A Managementtel rendszeresen megvitatták a tőke és a likviditási helyzet megfelelő voltát, valamint a bank üzleti és kockázati stratégiáinak irányát. Az Igazgatóság ezenkívül behatóan foglalkozott a vállalatirányítási területén belüli további fejleményekkel, és nyomon követte a megfelelő szabályzatok gyakorlati végrehajtását. Felügyeleti és tanácsadói tevékenysége során az Igazgatóság közvetlen kapcsolatot tartott fenn a Management felelős tagjaival, a könyvvizsgálóval és a belsőellenőrzési területek vezetőivel. Folyamatos információ- és vélemény cserét folytatott a felügyeleti hatóságok képviselőivel az aktuális kérdésekről.

Ezen túlmenően a Management rendszeres és részletes jelentéseket nyújtott be az Igazgatóságnak az adott üzleti területek teljesítményére vonatkozó releváns kérdésekről. Az ülések közötti időszakokban az Igazgatóság szoros kapcsolatot tartott fenn a Management elnökével és tagjaival. A Management igény szerint rendelkezésére állt az Igazgatóság tagjaival folytatott két- vagy többoldalú megbeszélések során, és adott esetben a napirendre kerülő kérdések kapcsán szakértők bevonásával segítette a munkát.

A Managementtel közösen végzett munka kölcsönös bizalmi kapcsolaton alapult, és a hatékony, konstruktív együttműködés szellemében zajlott. A viták nyíltak és kritikusak voltak, és az Igazgatóság valamennyi szempontot figyelembe véve hozta meg a határozatokat. Ahol további információra volt szükség az egyes kérdések mélyrehatóbb vizsgálatához, ezeket az információkat haladéktalanul, és az Igazgatóság tagjainak az igényei szerint bocsátották rendelkezésre.

Egy újabb, a járványhelyzet miatt kihívásokkal teli év elteltével szeretném megragadni az alkalmat, hogy őszintén megköszönjem a Raiffeisen Bank Magyarország Managementjének és minden munkatársának a kitartó, kemény munkát. Köszönet jár ügyfeleinknek is, amiért továbbra is bennünket tüntettek ki bizalmukkal.

Az Igazgatóság nevében

Andreas Gschwenter
Az Igazgatóság elnöke

A vezérigazgató előszava

Hölgyeim és Uraim!

Örömmel tájékoztatom Önöket, hogy a Raiffeisen Bank Zrt. a 2021-es évet is kiemelkedő profittal zárta. A bank piaci helyzete továbbra is erős és stabil, mind a betétállomány, mind pedig a hitelezési volumen dinamikusan nőtt.

A bank 2021-ben 36 milliárd forint eredményt ért el, ami története során egyedülálló és az előző évhez viszonyítva 150%-os növekedést jelent. A hitel-betét arány 56%-volt a 2021 végén (vagyis közel kétszer annyi betét van, mint hitel). A tőkearányos jövedelmezőség duplájára, 15%-ra emelkedett. A tőke megfelelési mutató 22,43% volt, ami jelentősen magasabb a szabályozói elvárásnál.

A Raiffeisen Bank jól tőkésített, a 2022-ben kialakult ukrán-orosz háborús konfliktus nincs közvetlen hatással a működésére, mivel az RBI csoportban minden leánybank országonként teljesen önfinanszírozó.

A lakossági ügyfeleket tekintve továbbra is nagy volt az érdeklődés a személyi kölcsön és a jelzáloghiteltermékek iránt, ideértve az államilag támogatott konstrukciókat is. A Raiffeisen Bank a piacnál nagyobb mértékű gyors növekedést tud felmutatni a lakossági hitelezésben. Ezt segítette számos új, a pandémiás időszak alatt bevezetett digitális fejlesztés, ennek eredményeként jelentősen megnövekedett az ügyfelek által használt digitális megoldások száma, mint például a RaiConnect nevű, azonnal elérhető videobankos megoldás. Jelentősen megugrott a bank részesedése az online számlanyitásokban is.

A vállalati területen továbbra is vezető szerepet tölt be a bank az export, a strukturált és treasury szolgáltatások nyújtásában és finanszírozásban, az NHP és Széchenyi programok biztosításában. Ebben a szektorban a bevételek közel 30%-kal nőttek.

Immár második évünket töltöttük el új, számos energiahatékony és fenntartható működési megoldással ellátott központi irodaházunkban, amely beváltotta a hozzá fűzött reményeket. Ennek a kiadványnak a megjelenésekor már a Nyíregyházán található bankműveleti központunk is vadonatúj, a kor követelményeinek megfelelő, számos digitális megoldással felszerelt irodaházában működik.

Üdvözlettel,

Zolnai György

Áttekintés a 2021-es üzleti évről

(1) Makrogazdasági környezet 2021-ben

A fejlett és fejlődő gazdaságok világszerte megsínylelték a koronavírus járvány következményeit, amelyeknek még 2021 első felében is bőven volt lenyomata, de az év második felében is konzervált olyan problémákat, amelyek már inkább a gazdaság helyreállítását nehezítették. Az euróövezet gazdasága 2021 első negyedévében még rendkívül gyenge teljesítményt mutatott. Negyedéves alapon 0,2%-kal csökkent a GDP, ami éves 1,1%-os lemaradást mutatott. A tavaszi nyitáshoz már megvolt az eredménye, a negyedéves GDP ugyanis 2,2%-ra ugrott, a harmadik negyedévben pedig 2,3%-ra gyorsult tovább a növekedés, amely csak az utolsó negyedév során hagyott alább a kínálati oldali kapacitásproblémák, valamint az újabb, de a korábbiaknál már sokkal enyhébb járványügyi korlátozások miatt, amelyek mentén mindössze 0,3%-kal bővült a kibocsátás. Az éves index 2021 negyedik negyedévében 4,6% volt, amiben azonban még mindig jókora bázishatás van, ahogy 2022 első negyedévében is valószínűleg még megmarad, még ha az év eleje gyengébbnek is ígérkezik valamelyest. 2021 egészére az euróövezet számára mindenesetre a fentiek 5,2%-os GDP-bővülést eredményeztek. Ami a növekedés belső szerkezetét illeti, az előállítási oldalon a szolgáltatások már szinte valamennyi szektorban talpra álltak, 2021 második felében inkább a feldolgozóipar gyengékedett a globális értékláncok folytatódó töredezettsége okán, ami a vártnál is lassabban regenerálódik. Felhasználási oldalon ez egyértelműen fékezte a fogyasztást, nagyobb részben a beruházásokat, illetve a külkereskedelem hozzájárulását mérsékelte, miután a nyitást követően a belső kereslet erőteljes importigénye háttérbe szorította a gyenge exporttermelést. A foglalkoztatás eközben folyamatosan bővült, a munkanélküliség a válság előtti rekordalacsony szintekre süllyedt vissza 2021 végére, a keresetek mindazonáltal a térségben egyre több helyen éleződő munkaerőhiány ellenére sem emelkednek drasztikus mértékben, ahogy más fejlett gazdaságokban. Mindenesetre az infláció az energiaárak bázishatása, valamint a másodkörös hatások és a kínálati sokkok következtében decemberre 5%-ra, korábban soha nem látott csúcspontig ugrott. Az Európai Központi Bank 2022-re átlag 3,2%-os inflációt prognosztizált 2021 végén, amely véleménye szerint 2023 során már a 2%-os közép távú célhoz közeledhet. Elővigyázatosságból a 2020 során elindított kötvényvásárlásokat 2022 tavaszáig kivezeti, kamatemelésről azonban 2022 elejéig még nem határozott, de nem is igazán mutatott ebben a tekintetben egységes álláspontot, miközben a piac 2022 végéig csaknem 450 bázispontos szigorítást áraz a -0,50%-os betéti kamatlábon.

Az ukrán háború miatt megugró nyugat-európai energia-, valamint nyersanyagárak következtében az inflációt és az esetleges további monetáris politikai szigorításokat övező kockázatok erőteljesen felfelé mozdultak február végén. A Csoport 2022-ben évi átlag 5,6%, a következő évben pedig 2%-os inflációval számol, miközben a gazdaság idén 3,3, 2023 során pedig 2,5%-kal bővülhet.

Mindeközben az USA gazdasága, amely 2021-ben 5,7%-kal növelte kibocsátását (miközben a 2021 negyedik negyedéves GDP-je 1,7%-os negyedéves és 5,5%-os éves bővülést mutatott), a tavalyi év során még szintén nem emelt kamatot, a kötvényvásárlásokat azonban ugyancsak elkezdte kivezetni a piacról. A GDP-növekedési várakozások nagyjából hasonlóak, mint az euróövezet 19 tagországának egészében: a piac 2022 során 3,3, azt követően 2,5% körüli bővüléssel számol, az infláció tekintetében pedig 5,2, illetve szintén 2,5%-kal. A Federal Reserve annyiban sokkal egységesebb kommunikációt mutat az euróövezeti központi bankkal szemben, hogy a kamatemelések szükségszerűségét már 2021 végén elismerte, miközben a piac 2022 első negyedévére már gyakorlatilag 150 bázispont körüli szigorítást áraz, amely az év hátralevő részében tovább fokozódhat. A nagyobb elköteleződés főképp annak köszönhető, hogy a gazdaság összességében egészségesebb állapotban folytatja, mint az euróövezet, a bériáramlás is jóval erőteljesebb, a fogyasztói árak mindemellett pedig decemberben már 7%-kal emelkedtek, amelyre 1982 június óta nem volt példa. A geopolitikai feszültségek miatt 2022 első hónapjaiban meredeken tovább emelkedő energiaárak csak még inkább alátámasztják a kamatpolitika gyors kiigazítását, miközben a kelet-európai helyzet támasztotta egyéb kockázatok nemcsak a kamatpiacon, de masszív tőkepiaci alulsúlyozásban is megmutatkoztak már 2022 Q1 során. Az EUR/USD tavaly elsősorban az euróövezeti és a tengerentúli monetáris politikai várakozások közötti kontraszt következményeképpen a 2021 közepi 1,22-1,23 közötti szintekről az év végére 1,12 közelébe süllyedt, ahonnan 2022 márciusára 1,10 alá esett tovább. Összességében a növekedésre leselkedő legnagyobb kockázatot alapvetően továbbra is a kínálati oldali kapacitásproblémák, valamint a rendkívül magas infláció jelentik, az orosz/ukrán háború elhúzódása, vagy esetleges eszkalálódása mindeközben rövid távon jelentős bizonytalanságot tarthat fenn a pénzügyi piacokon.

(1.1) Magyar gazdaság

A magyar gazdaság rendkívüli ellenállóképességről tett tanúbizonyságot 2021 során. A GDP 2021 első negyedévében megbicsaklott ugyan kicsit, de ez is 1,7%-os negyedéves növekedést jelentett csupán, amely a második negyedévre 2,3%-ra gyorsult. A harmadik negyedév során ismét lehetett tapasztalni némi lassulást, a második negyedévhez képest ugyanis csak 0,9%-kal nőtt a teljesítmény, a negyedik negyedév során azonban a negyedéves adat 2,1%-ra emelkedett vissza, amely az éves indexet 7,1%-ra, az egész éves GDP-növekedést pedig ugyancsak 7,1%-ra növelte. A 2021-es tényadat messze meghaladta az előzetes elemzői várakozásokat (igaz korábban, 2021 közepén azok nagyjából ezen a szinten, sőt egyes esetekben ezt meghaladó értékeken mozogtak). A rendkívüli adat jórészt az alacsony bázisnak köszönhető, a növekedés szerkezete azonban jelentősen regenerálódott is mostanra, ezen belül szinte minden szektor hozzájárult a tavalyi bővüléséhez. A hozzájárulási oldalon sajnos

fékezőleg hathatott a feldolgozóiparban a járműgyártás gyenge kibocsátása a globális chiphiány miatt, ám a szolgáltatások a legtöbb ágazatban normalizálódtak. Felhasználási oldalon a belső kereslet a fogyasztás és a beruházások hatására emelkedett, a külkereskedelem hozzájárulása azonban a külső egyensúly romlásával jóval visszafogottabb volt. Előretekintve a növekedés motorja valószínűleg továbbra is a fogyasztás és a beruházások lesznek, a külső kereslet, valamint az azt kiszolgáló exportkapacitások bővülése pedig igen valószínű már 2022 során, miközben egyre több jel mutat arra, hogy a globális alapanyag-, illetve eszközhiány fokozatosan enyhül. A munkaerőpiac folyamatosan javul. A foglalkoztatás bővül, a munkanélküliségi ráta pedig a közelmúlt rekordalacsony értékeit közelítette már 2021 második felében. A bérkirámlás tavaly is 8% felett alakult, 2022-ben pedig akár ismét kétszámjegyű lehet. A Raiffeisen Bank középtávú prognózisa alapján 2022-2023- ra vonatkozóan 3,5%-os növekedést vár. A növekedési előrejelzést övező kockázatok a kelet-európai válság miatt lefelé mutatnak.

Az infláció az erős hitel-, illetve bérkirámlás mentén gyorsan magához tért 2021 derekán, az év végére pedig a globális alapanyag-, és eszközhiány következtében fellépő kínálati sokknak köszönhetően, valamint az általános energiaválság következtében tovább emelkedett év végéig. Decemberben a headline 7% volt, az év egészében ez 5,1%-os drágulást eredményezett. Ami a kilátásokat illeti, a kockázatok erőteljesen felfelé mozdultak 2022 első negyedévében, amely következtében a tavaly megkezdett jegybankszigorítás a vártnál erőteljesebben és feltehetően tovább folytatódik az év hátralevő részében. A piac 2022 márciusában már 7% felett tetőző alapkamattal, illetve BUBOR kamatokkal számol az év második felére. Az inflációs kockázatokat a forint ukrán háború miatti meredek további leértékelődése is fűti (márciusban már 400 körüli EUR/HUF). A Raiffeisen Bank a tavalyi 5,1% után 2022-ben 8,8%-os, 2023 során pedig 5,5%-os éves átlagos inflációval számol. Ezeket az előrejelzéseket többségében felfelé mutató kockázatok övezik.

(1.2) A bankszektor

A bankszektor 2021. évben konszolidált szinten 820 milliárd Ft-os adózás utáni eredményt könyvelt el az MNB előzetes adatai szerint, ami az előző évi eredmény több mint kétszerese. A kamateredmény 18%-kal lett magasabb az egy évvel korábbi szintnél, a díj- és jutalékeredmény ennél kisebb mértékű, 13%-os növekedést mutatott. A működési költségek 8%-kal emelkedtek az előző évhez képest. A nettó értékvesztés és a kockázati céltartalék képzés az egy évvel korábbi értéknek kevesebb mint felére esett vissza, ezzel jelentősen hozzájárulva a szektor eredményének növekedéséhez. A szektor mérlegfőösszege 70.186 milliárd Ft, mely 16%-os növekedést jelent a 2021-es évben az előzetes adatok alapján. A vállalatoknak nyújtott hitelek állománya 10%-kal, a háztartásoknak nyújtott hiteleké 15%-kal emelkedett az év során. Az ügyfélbetétek állománya is jelentősen növekedett, a háztartások és a nem pénzügyi vállalkozások betétei együttesen 16%-kal bővültek az előző évhez képest. A nemteljesítő hitelek aránya mérsékelten ugyan, de csökkent az előző évi 3,5%-ról 3,3%-ra. A költség/bevétel hányados (CIR) értéke 2021-ben 59,6% lett, az előző évi 63%-hoz képest jelentősen kedvezőbb. Jelentősen javultak a szektor tőkearányos (RoE) és eszközarányos (RoA) jövedelmezőségi mutatói is: előbbi 11,6%-ra (6,4%-ról), utóbbi 1,2%-ra (0,6%-ról) emelkedett. A szektor likviditási helyzete és tőke-megfelelése megfelelő.

(*Az adatok az MNB által publikált <https://www.mnb.hu/felugyelet/idosorok/i-penz-es-hitelpiaciszervezetek/hitelintezetek> oldalán is megtalálhatók.)

(2) Az üzleti területek teljesítményének bemutatása

(2.1) Vállalati és Befektetési Banki üzletág

A Csoport Vállalati és Befektetési Banki Üzletága 2021-ben is megőrizte meghatározó szerepét a kereskedelmi bankok piacán, tovább növelte hitelállományát, 9-10%-os piaci részesedésével a közép- és nagyvállalati szegmens egyik meghatározó banki szereplője, exportfinanszírozás terén és treasury szolgáltatásokban szintén a vezető bankok közé tartozik.

A Csoport projektfinanszírozás és szindikálás területén a piaccal összhangban lévő portfólió növekedést ért el. 2021-ben az eszközállomány bővülést elsősorban a nem ingatlan célú projekt- és szindikált finanszírozási tevékenység indukálta. A hitelportfólió bővülése konzervatív üzletpolitika és kockázatvállalás mellett valósult meg. A hitelportfólió összességében kiváló minőségű maradt a pandémia során is.

A Csoport Kereskedelem, Export és Agrárfinanszírozási területe 2021-ben is kiemelkedő eredményeket ért el, közel 40%-kal növelve eszközállományát. Kihasználta a járványhelyzet következtében bevezetett gazdaságélénkítő programok nyújtotta lehetőségeket, igazodva a megváltozott piaci és ügyféligényekhez. Az Eximbank legnagyobb kereskedelmi banki partnereként megerősítette piacvezető helyét az Eximbank által refinanszírozott kamattámogatott hitelek terén. Jelentősen tudta növelni agrárhitel-állományát is, a Vidékfejlesztési Programok pályázatainak és a 2021 elején meghirdetett 7 éves Agrárfejlesztési kormányzati programnak köszönhetően. Okmányos területen tovább folytatódott a garancia és akkreditív állomány növekedése. Az ügyfelek visszajelzése alapján az eredmény nagyrészt annak volt köszönhető, hogy a pandémiás időszak által generált, részben home office alapú működését a Csoport úgy tudta megszervezni, hogy reakcióképessége és az ügyletek átfutási ideje nem romlott. Ugyancsak sikeres évet zárt a Faktor terület is, amely a 2021. év legnagyobb százalékos növekedését produkálta nem

csupán a hazai faktorpiacon, de az RBI csoport network bankjai között is. A Csoport bízik abban, hogy a nemrégiben bevezetett új factoring software, valamint a belső folyamatok átalakítása hosszabb távon alapozta meg sikeres működést ezen a területen.

A Csoport kiszolgálási modelljének fontos részét képezi a települési önkormányzatok, önkormányzati tulajdonban lévő gazdálkodó szervezetek, non-profit cégek, társulások, társulatok, társasházak és egyéb közösségek finanszírozása, valamint az ügyfélkör részére teljes körű, fejlett pénzügyi szolgáltatások nyújtása. Szolgáltatásai hangsúlyos részét képezi a beruházási, fejlesztési hitelek nyújtása önkormányzatoknak, társulásoknak és társasházaknak. Az ügyfélkör részére nyújtott banki szolgáltatások igénybevételét digitális csatornáink folyamatos fejlesztésével, azonnali fizetési rendszer működtetésével és QR kódos fizetési lehetőség kialakításával támogatja. Digitális fejlesztések biztosítják az említett ügyfélkör hatékony kiszolgálását és elősegítik az ASP szolgáltatások önkormányzati felhasználását.

A Pénzügyi Intézmények és Letétkezelés terület 2021-ben folytatta a korábbi évekre jellemző növekedési trendjét mind az aktív ügyfelek számának, betét- és hitelállományának, valamint letétkezelt állományának tekintetében egyaránt.

A Csoport Pénz-, Deviza- és Tőkepiaci Főosztálya révén - a Magyar Nemzeti Bank statisztikái alapján - 2021- ben is a legnagyobb devizaforgalmat bonyolító bank volt Magyarországon, míg a Budapesti Értéktőzsde derivatív szekciójának ismét a legnagyobb szereplője lett. A Raiffeisen Bank a 6. legnagyobb elsődleges magyar állampapír forgalmazó volt 2021-ben. Emellett 2021-ben a befektetési banki üzletág a második legnagyobb kötvénykibocsátás szervező volt az MNB Növekedési Kötvényprogramjában.

(2.2) Lakossági ügyfelek

A Lakossági és Premium Banking szegmensek kiemelt fókuszában az új ügyfél akvizíciós tevékenység, a hitelezés és a befektetési termékek álltak 2021-ben. 8 A hitelezési és akvizíciós célokat sikeres marketing kampányokkal támogatta a Csoport az egész év során, amelyekkel kiemelkedő üzleti eredményeket ért el. Lakossági források terén a Csoport piaci részesedése 2021. 11 hó végén 6,97%-ra nőtt. A befektetői étvágy az ügyfelek körében április végén kezdett visszatérni. Továbbra is erős az állampapír iránti kereslet, de az év második felében a befektetési alapok iránti igény is szignifikánsan megnőtt. A Csoport 2021 első félévében elindította az online számlanyitási lehetőségét lakossági ügyfelek részére, valamint tovább bővítette a videobanki kiszolgálási modellt. Ezen felül a RaiConnect szolgáltatás, amely jelenleg Premium ügyfelek részére kínál videós megoldást, további új funkciókkal bővült és már a myRaiffeisen mobilapplikációból is elindítható. A lakossági ügyfelek kiszolgálásának digitalizációját támogató jelentős fejlesztések 2021-ben is folytatódtak, amelyek keretein belül a myRaiffeisen mobilapplikációban további funkciók kerültek élesítésre, hozzájárulva az applikációt használó ügyfelek számának növekedéséhez. A digitális fejlesztések további elemeként a Csoport bővítette a mobil fizetési lehetőségeket is ügyfelei számára. A Csoport több számlatípussal is bővítette a lakossági ügyfelek számára elérhető számlái körét, amellyel már a fiatal szegmens számára is kedvező ajánlatot biztosít és ösztönözni tudja az online felületen történő mindennapi bankolásukat. Az új ügyfél akvizíciós célok elérését több sikeres akcióval, kampánnyal támogatta a Csoport, amely több csatornán keresztül hozzájárult az új számlák nyitásához, elősegítve az aktív, illetve a digitális számlahasználatot. Mindezek mellett bevezetésre került a Raiffeisen ATM-eken keresztül történő készpénz-befizetési szolgáltatás is, amely már az ország számos pontján elérhető. Az üzletág 2021-ben tovább folytatta sikeres üzleti tevékenységét a lakossági hitelezésben is a koronavírus okozta nehézségek ellenére. A lakossági jelzáloghitelek, illetve személyi kölcsönök iránt különösen a nyár folyamán minden korábbinál jelentősebb kereslet volt, míg a babaváró hitel iránti kereslet folyamatosan stabilan alakult. A jelzáloghitelezés terén továbbra is kiemelt cél azon ügyfélkérdések maximális kiszolgálása, ahol a fő szempont a biztonság és a kiszámíthatóság. Az őszi folyamán a Csoport az elsők között csatlakozott az MNB Zöld Lakáshitel programjához, amely az indulás pillanatában jelentős népszerűsége telt szert. Személyi kölcsön kapcsán a digitalizáció az egyik fókuszpont, amellyel kapcsolatban ki kell emelni a teljesen online igénylési folyamat elindítását, amelyet hónapról hónapra egyre nagyobb arányban vettek igénybe a már élő banki kapcsolattal rendelkező ügyfeleink. Összességében erős évet zárt a Csoport lakossági hitelezésben, és arra számítunk, hogy ez a következő időszakban is tartható, bár az emelkedő hozamkörnyezet ezt nehezítheti. A Csoport piaci részesedése enyhén, de tovább emelkedett a lakossági hitelállomány vonatkozásában, ami 2021 végén 5,4% volt. 2021-ben a kisvállalati szegmens kiemelt üzleti céljai voltak az új ügyfelek akvizíciós tevékenység, az innovatív fizetési megoldások és új hitelezési termékek bevezetése. A kisvállalati ügyfélkapcsolatok minőségi kiszolgálási színvonalon való fenntartása, partneri viszony kiépítése továbbra is a kisvállalati szegmens stratégia fókuszában volt. Ennek eredményeként 16%-kal nőtt a mikro ügyfelek száma, ezzel a Csoport 4. helyet érte el a kisvállalati akvizíciós rangsorban, amely fiókhálózat méretéhez viszonyítva nagyon jó eredménynek tekinthető. Ez hozzájárult az üzleti állományok kétszempjegyű növekedéséhez, forrásállomány 20%-os és a tranzakciószám 16%-os bővüléséhez. A Csoport a piacon az elsők között vezette be a Széchenyi-kártya újraindítási program hiteltermékeit 2021 júliusában. Az új piaci hitelkihelyezés 32%-kal nőtt az előző üzleti évhez képest és a NHP program kifizetését követően az új kibocsátású hitelek háromnegyedét a Széchenyi GO! Program hiteltermékei adták. A kisvállalati ügyfélkör részére nyújtott banki szolgáltatások igénybevételét digitális csatornák folyamatos fejlesztésével (VideoBank szolgáltatás/myRaiffeisen mobilapplikáció), elektronikus szolgáltatások körének bővítésével (SME ON online számlanyitás), új innovatív fizetési megoldások bevezetésével (Scan&Go mobilfizetési alkalmazás, QR-kódos fizetés és fizetési kérelem) és a kártyaelfogadói szolgáltatás bővítésével (myPOS bankkártya elfogadás) támogatta a Raiffeisen Csoport, biztosítva a kisvállalati ügyfelek hatékony és kényelmes kiszolgálását. Ezt támasztja alá, hogy a kisvállalati ügyfelek elégedettsége rendszeres felméréseink alapján 2021-ben tovább javult.

(2.3) Private Banking Ügyfelek

A Friedrich Wilhelm Raiffeisen Private Banking célja ügyfelei családi vagyonának megőrzése, gyarapítása és nemzedékről nemzedékre öröklítése. A Csoport tapasztalt tanácsadóinak szakértő munkájával ügyfelei részére biztonságot, kényelmet, diszkréciót és személyre szabott egyedi megoldásokat biztosít. 9 A Friedrich Wilhelm Raiffeisen Private Banking 2021 során rendkívül sikeres évet zárt. Ügyfelei megtisztelő bizalmának köszönhetően a kezelésre bízott vagyon az év végére meghaladta az 766 milliárd forintot, ami több mint 10%-os növekedést jelent egy év alatt. Ez a növekedés tovább erősíti a Csoport piaci pozícióját. A kiemelt magánügyfelek elégedettségének megteremtése és fenntartása elképzelhetetlen személyre szabott megoldások és a legmagasabb szolgáltatási színvonal nélkül. Ennek megfelelően a Friedrich Wilhelm Private Banking 2021 során is jelentős összeget investált új termékek és szolgáltatások bevezetése, valamint IT rendszerek és a banki tanácsadói tudásbázis fejlesztése érdekében. A Covid-19 kiemelte a digitalizáció fontosságát, aminek következtében nemcsak az ügyfelek intézhetők zavartalanul a pénzügyeiket a távolságtartás alatt, de a Csoport munkatársai is mindenben rendelkezésre tudtak állni a lezárások idején. A Friedrich Wilhelm Raiffeisen Private Banking kiszolgálási modell négy alapvető pillérből áll: aktív befektetési tanácsadással összekötött hosszú távú pénzügyi megoldások kínálásából, dedikált, magasan képzett tanácsadók rendelkezésére állásából, a befektetési tanácsadók munkájának korszerű IT eszközökkel való támogatásából, illetve hozam- és kockázat optimalizáció alapuló eszközallokáció megvalósításából. Az év során az ügyfelek örömmel nyugtázták, hogy az Agora irodaház 8. emeletén új, reprezentatív kiszolgálási térrel 13-ra tudta bővíteni a Csoport az FWR országos elérhetőségét, a Királyhágó téren található korábbi fióknak pedig a Hillside Irodaházban talált frissen kialakított, méltó helyet.

(2.4) Pénzügyi intézmények

A pénzügyi intézményi ügyfélkör stratégiailag kiemelt fontosságú a Csoport számára. Az eszközállomány 2021-ben tovább bővült, megtartva a mérsékelt kockázattal súlyozott eszközállomány és tőkeszükséglet jellegét. A betétállomány a piaci trendeket követve jelentősen növekedett. A kamatbevétel mellett a jutalékok növekedése is hozzájárult a terv feletti eredményekhez. Az üzletágat továbbra is a biztos forrásállomány és stabil, hosszú távú ügyfélkapcsolatok jellemzik. A terület rizikó költsége és költség szintje is alacsony. Az üzletág kiemelt célcsoportja a hazai biztosítók, befektetési alapkezelők, pénztárak, illetve hazai és nemzetközi pénzügyi intézetek és befektetési szolgáltatók, melyeket új, innovatív megoldások, termékek segítik ügyfeleik cash management és fizetési forgalmi tevékenységének magas szintű, gyors és biztonságos kiszolgálásában. Az említettek mellett fókuszban állnak a magyar és nemzetközi bankkapcsolatok, valamint a Csoport stratégiájának figyelembevételével, továbbá szigorú compliance elvek érvényesítésével a nemzetközi fizetési szolgáltatók és a Raiffeisen Bank Zrt. szerződött pénzváltó közvetítői. 2021-től a Raiffeisen Bank Zrt. Pénzügyi Intézmények üzletága ad szakmai támogatást a pénzforgalmi szolgáltatók (PSP-k) bankcsoporton belüli kiszolgálásához. 2021-ben a letétkezelési terület is tovább tudta növelni a kezelt értékpapír-állományát és eredményes évet zárt. A bankcsoport bécsi központjában megerősített csoportszintű vezetés támogatásával egyedülálló letétkezelési piaci megoldást kínál az ügyfelek Közép-Kelet Európába irányuló befektetéseinek letétkezelésére és elszámolására. Az emelkedő kamatkörnyezetben intézményi befektetői ügyfélkörben erős igény mutatkozott a személyre szabott befektetési lehetőségekre, illetve a Pénz-, Deviza- és Tőkepiaci Kereskedési Főosztály által kínált befektetési termékekre. A Csoport több belső és az egész magyar tőkepiacot érintő projektben vállalt vezető szerepet. Mind az ügyfelek, mind pedig a szakma egyértelmű pozitív visszajelzései bizonyítják, hogy a Raiffeisen Bank a regionális pénz- és tőkepiacokon az egyik legerősebb márkanév.

(3) Felelős Társaságirányítási Nyilatkozat

A felelős társaságirányítás a Bankcsoport legfőbb céljainak alapvető eszköze, a hosszú távú értékteremtés előfeltétele. A társaságirányítás feladata a megfelelő egyensúly, működési rend kialakítása a tulajdonosok, az ügyfelek, a munkavállalók, az üzleti partnerek és a szélesebb közönség között. A Raiffeisen Csoport működése során maradéktalanul betartja a rá vonatkozó jogszabályokban és MNB rendelkezésekben, 12 ajánlásokban foglaltakat. A Bankcsoport felépítését és működési feltételeit az Egyedüli Részvényes által elfogadott Alapító Okirat, valamint a Szervezeti és Működési Szabályzat tartalmazza. A Csoport a társaságirányítási gyakorlatát folyamatosan felülvizsgálja, fejleszti.

(4) A pénzügyi instrumentumok hasznosítása

Az IFRS és a Számviteli törvény előírásainak megfelelően a Bankcsoportnak 2018-tól - az IFRS9-cel összhangban - a pénzügyi eszközeit amortizált bekerülési értéken, az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken vagy az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként kell besorolnia:

- a Csoport által a pénzügyi eszközök kezelésére alkalmazott üzleti modell; valamint
- a pénzügyi eszköz szerződésből eredő cash flow-jellemzői alapján.

A pénzügyi eszközt amortizált bekerülési értéken kell értékelni, ha mindkét alábbi feltétel teljesül:

- a pénzügyi eszközt olyan üzleti modell alapján tartja, amelynek célja pénzügyi eszközök szerződéses cash flow-k beszedése érdekében történő tartása; valamint
- a pénzügyi eszköz szerződéses feltételei meghatározott időpontokban olyan cash flow-kat eredményeznek, amelyek kizárólag a tőke és a kint lévő tőkére történő kamatfizetések.

A pénzügyi eszközt az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken kell értékelni, ha mindkét alábbi feltétel teljesül:

- a pénzügyi eszközt olyan üzleti modell alapján tartja, amely szerződéses cash flow-k beszedésével és a pénzügyi eszközök eladásával éri el célját; valamint
- a pénzügyi eszköz szerződéses feltételei meghatározott időpontokban olyan cash flow-kat eredményeznek, amelyek kizárólag a tőke és a kint lévő tőkére történő kamatfizetések.

A pénzügyi eszközt az eredménnyel szemben valós értéken kell értékelni, kivéve, ha azt a fentebbiek alapján amortizált bekerülési értéken vagy az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékeli.

A Bankcsoport a kezdeti megjelenítéskor visszavonhatatlanul dönthet amellett, hogy az egyébként az eredménnyel szemben valós értéken értékelt egyes tőkeinstrumentumokba történő befektetés valós értékének későbbi változásait az egyéb átfogó jövedelemben mutatja be.

A Csoport a kezdeti megjelenítéskor visszavonhatatlanul az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként jelölhet meg egy pénzügyi eszközt, ha ez megszűntet vagy lényegesen csökkent valamely értékelési vagy megjelenítési inkonzisztenciát (amelyet számviteli meg nem felelésnek (mismatch) is neveznek), amely ellenkező esetben előállt volna amiatt, hogy az eszközök vagy kötelezettségek értékelése, vagy az azokon képződött nyereség vagy veszteség megjelenítése eltérő alapokon történik.

A Bankcsoportnak valamennyi pénzügyi kötelezettséget amortizált bekerülési értéken kell besorolnia, kivéve azokat a standardokban részletesen leírt eseteket, amikor azokat az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségekként kell kezelni.

A Csoport számviteli politikája és számos közzététel megköveteli a pénzügyi eszközök és kötelezettségek valós értékének meghatározását. A valós érték értékelési és/vagy közzétételi célok miatt kerül meghatározásra az alábbiakban leírt módszerek alapján.

Valamennyi pénzügyi instrumentum kezdeti megjelenítése a közvetlenül kapcsolódó tranzakciós költségekkel növelt valós értéken történik (kivéve az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumokat, ahol a tranzakciós költségek közvetlenül az eredményben kerülnek elszámolásra). A valós érték az az ár, amit egy eszköz eladása esetén kapna a Csoport, vagy egy kötelezettség átruházása esetén fizetnie kellene a Csoportnak a kötelezettséget átvállaló félnek egy piaci szereplővel kötött szokásos ügylet keretében az értékelés napján.

A kezdeti megjelenítést követően az aktív piacokon jegyzett pénzügyi instrumentumok valós értéke meghatározásának alapja eszközök esetében a vételi ár, kötelezettségek esetében pedig az eladási ár. Amennyiben megfigyelhető árfolyam nem áll rendelkezésre, megfigyelhető piaci adatokra támaszkodó értékelési technikákkal történik a valós érték meghatározása. A módszer lehet hasonló instrumentumokkal való összehasonlítás, amelyekre megfigyelhető piaci árjegyzés rendelkezésre áll, diszkontált cash-flow elemzés, opcióárazási modellek és a piaci szereplők által általánosan alkalmazott egyéb értékelési technikák. A pénzügyi instrumentumok valós értékét teljesen vagy részben olyan feltételezéseken alapuló technikával is meg lehet állapítani, melyeket nem támasztanak alá az aktuális piaci tranzakciók vagy a megfigyelhető piaci adatok.

A Bankcsoport a valós érték meghatározására az alábbi módszertant alakította ki:

a) derivatív ügyletek:

- A határidős deviza forward és futures ügyletek valós értéke az értékelés időpontjában fennálló – az ügylet lejárat időpontjára vonatkoztatott – határidős árfolyama és a kötési árfolyama különbözetének a lejárat időpontjától az értékelés időpontjáig diszkontált értéke.
- A devizaswap ügyletek valós értéke a határidős lánknak az értékelés időpontjában fennálló – az ügylet lejárat időpontjára vonatkoztatott – határidős árfolyama és a kötési árfolyama különbözetének a lejárat időpontjától az értékelés időpontjáig diszkontált értéke. Az értékelő hozamgörbénél figyelembe vesszük az aktuális piaci kamatfelárat.
- A kamat-swap ügyletek és határidős kamatláb megállapodások (FRA) valós értéke az ügyletek várható jövőbeni cash-flowjának az értékelés időpontjára diszkontált nettó jelenértéke.
- A plain vanilla és egzotikus deviza opciók valós értékének meghatározása a módosított Black-Scholes modell alapján történik. Azoknál az egzotikus opcióknál, melyekre nem létezik zárt képlet, ott iteratív eljárás segítségével határozódhatnak meg az értékek.
- A kétdevizás kamatswap ügyletek valós értéke az ügyletek várható jövőbeni cash-flowjának az értékelés időpontjára diszkontált nettó jelenértéke, ahol az értékeléshez használt hozamgörbébe beépítjük az ezen ügyletek piacára jellemző (országkockázati felárat is megtestesítő) kamatfelárat (basis swap spread).
- A tőzsdei határidős részvény- és indexügyletek valós értékét a tőzsdei ár és a kötési ár különbsége alapján határozzuk meg.

b) értékpapírok:

Az eredménnyel szemben vagy az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt értékpapírok valós értékének megállapítása a Bloomberg információs rendszerben elérhető piaci árakon történik. Azon papírok esetében, amelyeknél ilyen rendelkezésre áll: a tőzsdei záróárfolyam. Amely értékpapírok esetében tőzsdei ár nem áll rendelkezésre, azoknál a valós érték az értékpapír várható jövőbeni cash-flow-jának az értékelés időpontjára diszkontált nettó jelenértéke.

c) hitelek

A hitelek alapvetően amortizált bekerülési értéken kerülnek kimutatásra, amely egyenlő a pénzügyi eszköznek a kezdeti megjelenítéskor meghatározott értékével, csökkentve a tőketörlesztésekkel, növelve vagy csökkentve a kezdeti megjelenítéskor meghatározott érték és a lejáratkori érték közötti különbözet effektív kamatlábmódszerrel kiszámolt halmozott amortizációjával, módosítva a várható hitelezési veszteség nyilvántartott összegével.

Egyes fix kamatozású hitelügyletek valós érték változásának fedezetére a Csoport kamatláb swap ügyleteket kötött. Az ilyen IRS ügyletekkel fedezett hitelek a fedezett kockázatnak tulajdonítható valós érték változásokkal módosított amortizált bekerülési értéken szerepelnek a kimutatásokban.

d) betétek

A Csoport a betéteit amortizált bekerülési értéken tartja nyilván. Egyes strukturált betétek beágyazott derivatívát tartalmaznak, melyet a Csoport a betétről leválaszt. A beágyazott származékos termékeket a Csoport valós értéken értékeli, annak változásait az eredménykimutatásban jelenítve meg.

A Csoport egyes fix kamatozású betéteket fedezeti elszámolásba von be. Ezen betétek valós értékelése a várható jövőbeni cash-flow-ok mérlegfordulónapra diszkontált nettó jelenértékének meghatározásával történik.

e) kibocsátott kötvények

A saját kibocsátású nem strukturált kötvények amortizált bekerülési értéken vannak nyilvántartva, ezért nem kerülnek átértékelésre, kivéve azokban az esetekben, amikor a kötvények fedezeti elszámolásra vannak bevonva. Ebben az esetben csak kamatkockázat kerül lefedezésre, a hitelkockázat nem.

A fedezeti elszámolásba bevont saját kibocsátású értékpapírok közül a fix kamatozásúak valós értékét a jövőbeni cash-flow jelenértéke adja, míg a strukturált instrumentumok esetében a Csoport a beágyazott derivatívát értékeli, melyet le is választ az alapszerződésről.

Fedezeti elszámolás

A Bankcsoport bizonyos kockázatkezelési célú származékos ügyleteket fedezeti ügyletként jelölt meg fedezeti elszámolás céljára. A fedezeti kapcsolat indulásakor a Csoport formálisan dokumentálja a fedezeti ügylet(ek) és a fedezett ügylet(ek) közti kapcsolatot, az ügylet megkötésével követett kockázatkezelési célokat és stratégiát, továbbá a fedezeti kapcsolat hatékonyságának mérésére használt módszert. A Csoport a fedezeti kapcsolat elején és később folyamatosan is felméri, hogy a fedezeti ügylet várhatóan nagyon hatékony lesz-e a fedezett ügyletnek a fedezett kockázatnak tulajdonítható valós érték változásait el-
lentételező hatások elérésében a fedezeti ügylet teljes időtartama során, és hogy a tényleges eredmények 80-125 százalék közötti sávba esnek-e.
ények 80-125 százalék közötti sávba esnek-e.

(5) Kockázatkezelési és fedezeti ügylet politika alapelvei

A Bankcsoportban az üzleti területektől teljesen elkülönített, független kockázatkezelés működik, a Kockázatkezelésért felelős vezérigazgató-helyettes felügyelete alatt. Az ügyfelek hitelkockázat elemzése és kezelése a Hitelkockázati Főosztály ill. a Lakossági és KKV Kockázatkezelési Főosztály; a piaci, működési és csalás kockázatok elemzése, valamint a Bázeli III. szabálynak való megfelelés, tőkeszámítás, portfólió szintű hitelkockázati kockázati modellek fejlesztése az Integrált Kockázatelemzési Főosztály feladata.

(5.1) Hitelkockázatok kezelése (Credit Risk)

A nem lakossági ügyfelek kockázati értékelése, hitelbírálata egyedi elemzésen és minősítésen alapul, jellemzően negyedéves pénzügyi monitoring és éves limit-felülvizsgálat mellett. A lakossági, illetve mikrovállalati hitelezésben automatizált, score-card alapú bírálat történik. A hitelezés korlátait az üzleti és kockázati szempontoknak Csoport tulajdonosa és vezetése által meghatározott, kívánatosnak tartott egyensúly jelent, a hitelintézeti törvény és más jogszabályok, továbbá a Csoport Hitelpolitikai Irányelveinek keretei. Az ügyfelek gazdasági válság okozta fizetési nehézségeire a Csoport hitelátstrukturálási megoldásokkal, késedelemelőrejelző folyamatok bevezetésével, a behajtás és követeléskezelés megerősítésével reagált, 2016-2020 során szignifikánsan csökkentette a nemteljesítő ügyfelek állományát és darabszámát mind a lakossági, mind a vállalati hitelezésben. A koronavírus okozta gazdasági válság 2021-ben nem okozott szisztematikus, tömeges növekedést a nem teljesítő hitelek állományában, csak kevés számú ügyfél vált nemteljesítővé, köztük egy-egy relatív nagyobb kitettséggel. A vállalati nem

teljesítő ráta így 2% körül alakult, a lakossági 5% körül stabilizálódott, a középtávú stratégiai cél alatt maradvá. Az egészséges szintet elősegítették a 2021-ben tovább folytatódó nem teljesítő hiteltisztítási lépések is a standard workout eszköztár alkalmazása mentén. A fizetési moratóriumban történő részvétel az EBA vonatkozó állásfoglalásának megfelelően 2020 során nem jelentett automatikusan nemteljesítést és pénzügyi nehézséget, ezért a Csoport a moratórium ideje alatt is kiemelt figyelmet fordít a vélelmezhetően fizetési nehézséggel küzdő adósok azonosítására. A 2021-ben indult moratórium2-be belépett ügyfelek kapcsán a Csoport vállalati oldalon egyedi rendkívüli kockázati felülvizsgálatot végzett a romló kockázati profil felismerésére és az esetlegesen szükséges átstrukturálások és nemteljesítés megállapítására. A vizsgálatok eredményeképpen kevés számú, relatív alacsony kitétségű új átstrukturált portfóliót azonosított, a közép- és nagyvállalati portfólióban a moratórium2 miatt nem vált új ügyfél nemteljesítővé. A Csoport lakossági szegmensben is megvizsgálta a moratórium 2-be belépő ügyfeleket. Azok az ügyfelek, akiknél a Csoport pénzügyi nehézséget azonosított, nem teljesítő státuszba kerültek átsorolásra. Amennyiben az ügyfélnek nem volt pénzügyi nehézsége, viszont már több, mint 9 hónapot moratóriumban töltött, Stage 2-be került átsorolásra, illetve szoros monitoring van a moratórium2-ből kilépett ügyfelek problematikus voltára, fizetési nehézségeire vonatkozóan. A Csoport hasonlóan járt el a 2021 novemberében indult moratórium3 során is az ügyfelek minősítése során. A vállalati portfólióban elhanyagolható az ügyfelek részvétele a harmadik moratóriumban, az érintett kitétségek már ezt megelőzően is legalább külön figyelendő státuszban voltak (követeléskezelési vagy ezt közvetlenül megelőző státuszban). A Csoport kockázatkezelési folyamatai a Bazel III. és IFRS9 elvárásainak megfelelően működnek. A kockázatok szofisztikált méréséhez szükséges alapadatokat strukturált formában korszerű adattárház tartalmazza. 2012 májusától kezdve már a teljes banki portfólió (vállalati, lakossági és KKV) tőkekövetelményét a fejlett, belső minősítésen alapuló (IRB) módszer alapján számszerűsíti a Csoport. 2017 során az önkormányzati portfólió visszakerült sztenderd módszertan alá. Ugyanezt az átalakítást kezdte 15 el a Csoport 2018-ban a magánszemélyek legfelső szegmensének hitelezése tekintetében, amely 2019 utolsó negyedében le is zárult. A babaváró hitel, illetve lakossági oldalon a krízisgaranciához kapcsolódó mikroszegmensben lévő termékek tőkekövetelménye sztenderd módszertan alapján kalkulálódik. A kockázatok mérése és riportolása havi és negyedéves szinten történik a Csoport és a szabályozói elvárásoknak megfelelően. A Csoport a kockázati modellek eredményeit széleskörűen alkalmazza az árazás, a hitelezési döntések, illetve a stratégiai irányok meghatározása során, ezzel biztosítva a hosszú távú tőke megfelelő, kockázatok tekintetében is stabil, eredményes portfólió kialakítását, illetve a rendelkezésre álló tőke hatékony felhasználását. A Csoport a hitelezési politikájában is reagált a koronavírus okozta változásokra: az iparágak kockázatoságának megítélésében nagyobb granularitás mellett a rövid távú hatások és a középtávon várható felépülés mértéke/valószínűsége is kiemelt szerepet játszik. A hitelezési aktivitás a jobb adottságú iparágakban és erősebb ellenállóképességgel rendelkező ügyfeleket célozza, míg a portfólió sérülékenyebb részére óvatosabb megközelítés indokolt. Utóbbiak tekintetében a Csoport az értékvesztés megállapítása során is különös gondossággal járt el és szükség esetén addicionális értékvesztést számolt el. 2021 végén a koronavírus okozta válságtényezők mellett az ellátási láncok válsága, energiaárak emelkedése és egyéb erőforrásokhoz való korlátozott és/vagy emelkedett költséggel járó hozzáférés is beépítésre került az addicionális értékvesztés-képzési megfontolásokba vállalati oldalon. A kapcsolódó tartalékok adekvát szintjét a Csoport rendszeresen felülvizsgálja és indokolt esetben esetén kiigazítja. Lakossági oldalon a Csoport 2020 márciusában a megnövekedett kockázatok az ügyfél munkáltatójának iparági besorolása alapján azonosította, magas/közepes/alacsony kockázatra kategorizálva a várható gazdasági visszaesés alapján. Ezenkívül az MNB által kiadott „Vezetői körlevél az IFRS 9 standard alkalmazásában a makrogazdasági információk felhasználásáról és a hitelkockázat jelentős növekedését jelző tényezőkről” figyelembevételével 2020 novemberében a portfóliószintű menedzsment korrekciók, ún. overlay-ek alkalmazása mellett döntött. Ennek értelmében a moratóriumban résztvevő legkockázatosabb ügyfeleken addicionális értékvesztést számolt el. Fontos továbbá, hogy 2021 során a Csoport teljeskörűen megvizsgálta az ügyfelek jövedelmi helyzetének változását, ezzel is előremutatónan felkészülve a potenciális problémákra.

(5.2) Működési kockázatok kezelése (Operational Risk)

A működési kockázat kezelésében és szükség szerint a kockázati szint csökkentésében minden szervezeti egység tevékenyen részt vesz (főosztály, régió, leányvállalat). A Csoport komoly erőfeszítéseket tesz a működési kockázatkezelési szervezet fejlesztése és a kockázattudatosság növelése érdekében, ami magába foglalja a Csoport üzleti céljainak elérését fenyegető működési kockázatok azonosítását, gyűjtését, értékelését, riportolását, monitorozását és kezelését is. A kockázatok azonosításához használt fő eszközök a veszteség-adatgyűjtés, a kockázat indikátorok, a forgatókönyv elemzések, valamint a kockázati önértékelések. Ennek a munkának a keretében minden megismert működési kockázati esemény gyökérokai feltárára és a folyamatjavítási döntésekben felhasználásra kerülnek. A működési kockázatkezelési tevékenység további erősítése érdekében a Csoport implementálta azon standardokat, amelyek a fejlett mérési módszer által támasztott követelményeknek is megfelelnek. A Csoport továbbra is hatékonyan működteti a 2016-ban bevezetett AMA (Advanced Measurement Approach) működési kockázati keretrendszerét, annak érdekében, hogy középtávon biztosítsa az SMA-ra történő zökkenőmentes átállást.

(5.3) Piaci és likviditási kockázatok kezelése (Market Risk)

A piaci és likviditási kockázatok kezelése a Csoportban több szinten, fejlett módszerek és infrastruktúra felhasználásával történik, a monitoring az üzleti területektől függetlenül zajlik. A kockázatok mérése és riportolása napi/heti/havi és negyedéves szinten történik – a Csoport és a szabályozói elvárásoknak megfelelően. A kockázatok csoportosítása, mérése, kezelése és a gazdasági tőke képzése a Csoport ICAAP folyamatainak keretében történik. A kockázatok mérése és kontrollja összetett pozíciós, kockázati, stop loss és VaR limitrendszereken keresztül valósul meg, melynek módszertana összhangban van az anyabanki és szabályozói elvárásokkal. A banki tevékenységhez kapcsolódó piaci és likviditási kockázatok kezelése az alábbi részterületekre

terjed ki: kereskedési könyvi és banki könyvi kamatláb-kockázat; a Csoport likviditásának kockázata going concern és stressz szemléletben is; a piaci pozíciók illikviditásából eredő kockázat; részvényárfolyam kockázat; 16 devizaárfolyam kockázat; opciós kereskedés kockázata; az OTC derivatív ügyletek partnerkockázata. Mindemellett a Csoport ezen területe biztosítja a különféle pénzügyi instrumentumok független árazását is, összhangban az Anyabank és az IFRS 9 által megkövetelt szabályozással. Ezen túlmenően a Market Risk terület felelős a tőke- és pénzügyi üzletkötések piacconformitásának ellenőrzéséért is.

(5.4) Csalási kockázatok kezelése (Fraud Risk)

A csaláskockázat meghatározó eleme a működési kockázatoknak. A csaláskockázat-kezelés hatékonyságának növelése érdekében a Csoport 2014 folyamán centralizálta a hitelezési csaláskezelést az Integrált Kockázatelemzési Főosztályon, a jelenlegi Csaláskockázat Kontrolling Csoportban. Az integráció folytatásaként 2015–2017 között a nem hitelezési csaláskezelést is az Integrált Kockázatelemzési Főosztály végezte, majd 2017 végétől a nem hitelezési csaláskezelés az újonnan megalakításra került Bankbiztonsági Főosztály tevékenységi körébe került. 2019-től a nem hitelcsalás kezelési terület magába foglalja a bankkártya csaláskezelési és charge back ügyintézési feladatokat, valamint szintén ez a terület kezeli, illetve felügyeli a Csoport fraud tranzakció monitoring rendszerét is. A hitelcsalás-kezelési terület kiemelt figyelmet fordít valamennyi hitelezési csalási eseményre, melyek tapasztalatai minden esetben beépítésre kerülnek a hitelezési tevékenység alap- vagy monitoring folyamataiba, valamint az oktatási anyagokba.

(6) Környezetvédelem

A Csoport és leányvállalatai nem rendelkeznek olyan eszközökkel, melyek környezetvédelmi szempontból kiemelkedő fontossággal bírnának. Ugyanakkor a Csoport közös használatú autóparkjának 9%-a tisztán elektromos hajtású, a fővárosi és nagyvárosi lokális légszennyezés minimalizálása érdekében, továbbá a flottacsere során a régi diesel üzemű gépjárművek, korszerű benzinüzemű gépjárművekre kerültek lecserélésre. A folyamatos világítástechnikai és energiaellátási korszerűsítések keretében befejeződött a teljes fiókhálózati szünetmentes tápegységek cseréje és több fiók klímarendszerének a felújítása is folyamatban van, illetve a fiókhálózatban számos energiahatékonyságot növelő gépészeti beruházást hajtottunk végre. A Csoport az év második felében birtokba vette a BREEM és WELL minősítésű Agóra Budapest irodaparkban megépült 18.000 m²-es új székházát, amely már energiahatékony fűtési és korszerű LED világítási rendszerrel rendelkezik. Ezen intézkedések hatásaként további kb. 5-10% elektromos energiafogyasztás-csökkenést várunk. A Környezetvédelemhez szorosan kapcsolódóan a Csoport egyre nagyobb hangsúlyt fektet a Fenntarthatóság megteremtésére, a részletes keretrendszer kidolgozása folyamatban van, melynek koordinálására a Csoport Fenntarthatósági Tanácsot alakít ki.

(7) Foglalkoztatáspolitikai

A Csoport a pénzügyi szektor egyik meghatározó foglalkoztatója: 2021. december végén a foglalkoztatottak létszáma 2.889 fő volt. A Csoport számára kifejezetten fontos, hogy tisztességes és korrekt munkáltatóként végezze tevékenységét, egyrészt maximálisan figyelembevéve és betartva a magyar Munka Törvénykönyve előírásait, másrészt kedvező munka- és karrierlehetőségeket, valamint folyamatos szakmai fejlődést biztosítva munkavállalóinak. A toborzás-kiválasztás központilag, a HR tevékenységének keretein belül történik, figyelmet fordítva a befogadó kultúra alapelveire és ügyelve arra, hogy diszkrimináció ne jelenjen meg a kiválasztás napi gyakorlatában. A Csoport kiválasztási gyakorlata a képzett és kvalifikált munkaerőt célozza meg, ugyanakkor a pályakezdő diplomások számára is lehetőséget biztosít az intenzív szakmai fejlődésre. A Csoport figyelmet fordít és törekszik arra, hogy a magyar munkaerő-piachoz viszonyítva méltányos és versenyképes jövedelmet biztosítson dolgozói számára. A béren kívüli juttatások a Cafeteria rendszer keretein belül nyújtanak választási lehetőséget a munkatársak számára a személyes igényeikhez leginkább igazodó béren kívüli juttatások kiválasztásában. Minden munkavállalóra kiterjed a Csoport által működtetett teljesítménymenedzsment folyamat, ami keretet biztosít az egyértelmű célkitűzések, építő visszajelzések és megalapozott teljesítményértékelések megvalósulásához. A teljesítménytől függő, anyagi és erkölcsi elismerések a munkatársakat kimagasló teljesítmény elérésére ösztönzik. A Csoport komplex képzés-fejlesztési tevékenységet folytat, amelynek fókuszában a szakmai tudás és készségek fejlesztése mellett személyes, vezetői, nyelvi és számítástechnikai készségfejlesztési programok is állnak. Év végén a Csoport munkavállalói átlagosan 0,52 napot töltenek képzés-fejlesztési eseményeken, programokon, e-learning nélkül 2,17 napot. A Csoport közösséget építő és munkavállalói jóllét programokkal támogatja a munkatársakat abban, hogy minél sikeresebben és eredményesebben tudjanak megbirkózni a mindennapok teljesítmény kihívásaival, stresszhelyzeteivel. A Csoport átfogó és tudatos utánpótlás-tervezés gyakorlatot működtet, melynek célja egyfelől a vezetői és kulcs szakértői pozíciókban dolgozók megtartása, másrészt az utánpótlás tervezése és fejlesztése. A Csoport szervezeti keretein belül végzi tevékenységét a Munkahelyi Tanács, biztosítva a dolgozói érdekek figyelembevételét. A járványhelyzet kezdetétől, 2020 tavaszától a járványhoz kapcsolódó irányelvek, keretek és szabályok megalkotására és a napi biztonságos működés biztosítására a Csoport felállította a Korona Team-et a banki területek vezetőinek részvételével, amelyet folyamatosan működtet. A hálózatot és az üzletileg kritikus területeket kivéve megszervezte a dolgozók home office-ből történő munkavégzését, amely a járványhelyzet után, új normaként, a működés szerves része marad és munkakörökon alapokon meghatározott konstrukciókban és keretrendszer mentén működik tovább.

(8) Compliance tevékenység

A jogszabályi előírásoknak és MNB elvárásoknak megfelelően a Bankcsoport a compliance kockázatok feltárására és kezelésére - a belső védelmi vonalak részeként - önálló szervezeti egységet működtet, amely az alábbi funkciókat látja el:

- Az etikai szabályok betartásának ellenőrzése, az ezzel kapcsolatos kérdésekben iránymutatás kibocsátása, bejelentések vizsgálatainak lefolytatása.
- Érdekkonfliktusokra (összeférhetlenségekre) vonatkozó jogszabályoknak való megfelelés biztosítása, kontrollja.
- A korrupció elleni intézkedések csoporton belüli megszervezése és működtetése.
- A pénzmosás - és a nemzetközi terrorizmus finanszírozása elleni küzdelem, valamint a nemzetközi szankciós intézkedések betartásának csoporton belüli megszervezése, irányítása és koordinálása, az ehhez kapcsolódó monitoring rendszer működtetése; bejelentési és ellenőrzési rendszer működtetése, kapcsolattartás az illetékes hatósággal.
- A pénzügyi-, és befektetési szolgáltatások elkülönítésére, az információáramlás korlátozására, a bennfentes kereskedelem és piacbefolyásolás tilalmára, valamint a dolgozói ügyletkötésekre vonatkozó jogszabályoknak való megfelelés biztosítása, kontrollja, kapcsolattartás az illetékes hatósággal.
- A befektetési szolgáltatási tevékenységgel kapcsolatos jogszabályoknak (pl. Bszt.) való megfelelés biztosítása, kontrollja, ügyfélszükség védelmi feladatok ellátása. A compliance funkció szervezeti elhelyezkedése és tevékenységi köre mindenben megfelel a vonatkozó jogszabályoknak, a védelmi vonalak rendszerétől szóló MNB és a mögöttes EBA (GL44) ajánlásnak.

(9) Kutatás és kísérleti fejlesztés

A Csoport pénzügyi szolgáltatásokhoz kapcsolódó alkalmazásfejlesztések, valamint üzleti, kockázatkezelési modellezések megvalósítása során végez K+F tevékenységet.

Részvényes

Raiffeisen-RBHU Holding GmbH 100%

Igazgatóság

Elnök

Andreas Gschwenter
Raiffeisen Bank International AG

További tagok

Daniel Rath
Raiffeisen Bank International AG

Peter Jacenko
Raiffeisen Bank International AG

Kovács Gábor (2021.07.31-ig)
Raiffeisen Bank International AG

Valerie Brunner
Raiffeisen Bank International AG

Iryna Arzner (2021.08.01-től)
Raiffeisen Bank International AG

Kementzey Ferenc
Raiffeisen Bank Zrt.

Michael Höllerer
Raiffeisen Bank International AG

Zolnai György
Raiffeisen Bank Zrt.

Felügyelőbizottság/Audit Bizottság

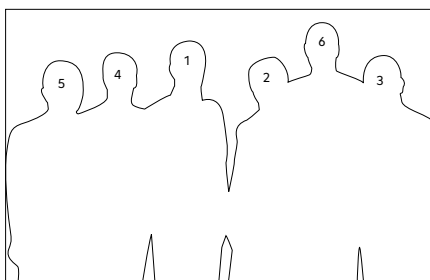
Elnök

Georg Feldscher
Raiffeisen Bank International AG

További tagok

Igaz Katalin
dr. Tóthné dr. Szabó Mercedes
Raiffeisen Bank Zrt.

A Raiffeisen Bank Zrt. menedzsmentje

1 Zolnai György
vezérigazgató

2 Tölgyes Ágnes
vezérigazgató-helyettes

3 Kementzey Ferenc
vezérigazgató-helyettes

4 Ralf Cymanek
vezérigazgató-helyettes

5 Bányai Ervin
vezérigazgató-helyettes

6 Radovan Dunajsky
vezérigazgató-helyettes

A Raiffeisen Bank International - dióhéjban

A Raiffeisen Bank International (RBI) hazai piacának Közép-Kelet Európát (KKE) tekinti, valamint Ausztriát, ahol a legnagyobb vállalati és befektetési banknak számít. Leányvállalatai a térség 13 piacán működnek. Emellett a Csoporthoz tartozik még számos további pénzügyi szolgáltató, amelyek a lízing, a vagyonkezelés és a vállalatfúziók és akvizíciók területén tevékenykednek.

Az RBI összesen körülbelül 46 000 alkalmazottja szolgál ki 19 millió ügyfelet közel 1 800 fiókon és képviseleten keresztül, amelyek túlnyomó része a KKE-régióban működik. 2021 végén az RBI mérlegfőösszege hozzávetőleg 192 milliárd eurót tett ki.

Az RBI AG részvényeit 2005 óta jegyzik a Bécsi Értéktőzsdén. A térségbeli Raiffeisen bankok tulajdonában van az RBI részvények mintegy 58,8%-a, a fennmaradó 41,2%-a közkezhányad.

Deloitte Könyvvizsgáló
és Tanácsadó Kft.

1068 Budapest,
Dózsa György út 84/C.

Levélcím:
1438 Budapest, Pf. 471

Tel: +36 (1) 428-6800
Fax: +36 (1) 428-6801
www.deloitte.hu

Bejegyzve: Fővárosi
Törvényszék Cégbírósága
Cg.: 01-09-071057

FÜGGETLEN KÖNYVVIZSGÁLÓI JELENTÉS

A Raiffeisen Bank Zrt. részvényesének

Jelentés a konszolidált pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatáról

Vélemény

Elvégeztük a Raiffeisen Bank Zrt. (a „Bank”) és leányvállalatai (együtt a „Csoport) 2021. évi konszolidált pénzügyi kimutatásainak könyvvizsgálatát, amely konszolidált pénzügyi kimutatások a 2021. december 31-i fordulónapra készített konszolidált pénzügyi helyzet kimutatásból – melyben az eszközök összesen 3.825.288 millió Ft –, az ezen időponttal végződő üzleti évre vonatkozó konszolidált eredménykimutatásból, konszolidált átfogó eredménykimutatásból – melyben tárgyévi nettó eredmény 36.734 millió Ft nyereség –, konszolidált saját tőke-változás kimutatásból és konszolidált cash-flow kimutatásból, valamint a számviteli politika jelentős elemeinek összefoglalását is tartalmazó konszolidált kiegészítő mellékletből állnak.

Véleményünk szerint a mellékelt konszolidált pénzügyi kimutatások megbízható és valós képet adnak a Csoport 2021. december 31-én fennálló konszolidált pénzügyi helyzetéről, valamint az ezen időponttal végződő üzleti évre vonatkozó konszolidált pénzügyi teljesítményéről és konszolidált cash-flow-iról az Európai Unió által befogadott Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokkal (az „EU IFRS”) összhangban, valamint azokat minden lényeges szempontból a Magyarországon hatályos, a számvitelről szóló 2000. évi C. törvénynek (a „számviteli törvény”) az EU IFRS-ek szerint konszolidált éves beszámolót készítő gazdálkodókra vonatkozó előírásaival összhangban készítették el.

A vélemény alapja

Könyvvizsgálatunkat a Magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardokkal összhangban és a könyvvizsgálatra vonatkozó – Magyarországon hatályos – törvények és egyéb jogszabályok alapján hajtottuk végre. Ezen standardok értelmében fennálló felelőségünk bővebb leírását jelentésünk „A könyvvizsgáló konszolidált pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatáért való felelősége” szakasza tartalmazza.

Függetlenek vagyunk a Csoporttól a vonatkozó, Magyarországon hatályos jogszabályokban és a Magyar Könyvvizsgálói Kamara „A könyvvizsgálói hivatás magatartási (etikai) szabályairól és a fegyelmi eljárásról szóló szabályzata”-ban, valamint az ezekben nem rendezett kérdések tekintetében a Könyvvizsgálók Nemzetközi Etikai Standardok Testülete által kiadott „Nemzetközi etikai kódex kamarai tag könyvvizsgálóknak (a nemzetközi függetlenségi standardokkal egybefoglalva)” című kézikönyvében (az IESBA Kódex-ben) foglaltak szerint, és megfelelünk az ugyanezen normákban szereplő további etikai előírásoknak is.

Meggyőződésünk, hogy az általunk megszerzett könyvvizsgálati bizonyíték elegendő és megfelelő alapot nyújt véleményünkhöz.

Egyéb kérdések

Az előző évi konszolidált pénzügyi kimutatást másik könyvvizsgáló auditálta. A 2021. április 23-án kiadott könyvvizsgálói jelentése korlátozás nélküli könyvvizsgálói véleményt tartalmazott.

Kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdések

A kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdések azok a kérdések, amelyek szakmai megítélésünk szerint a legjelentősebbek voltak a tárgyidőszaki konszolidált pénzügyi kimutatások általunk végzett könyvvizsgálata során. Ezeket a kérdéseket a konszolidált pénzügyi kimutatások egésze általunk végzett könyvvizgálatának összefüggésében és az arra vonatkozó véleményünk kialakítása során vizsgáltuk, és ezekről a kérdésekről nem bocsátunk ki külön véleményt.

Kulcsfontosságú könyvvizsgálati terület	A területhez tartozó kapcsolódó könyvvizsgálati eljárások
<i>Amortizált bekerülési értéken értékelt ügyfelekkel szembeni követelések várható hitelezési vesztesége</i>	
<p>(Részletek a konszolidált pénzügyi kimutatás 6. jegyzetében)</p> <p>A Csoport 2021. december 31-én 1.437.459 millió Ft amortizált bekerülési értéken értékelt ügyfelekkel szembeni követelést mutatott ki (bruttó érték: 1.497.573 millió Ft), amellyel szemben 60.114 millió Ft hitelezési veszteségre képzett értékvesztés került elszámolásra.</p> <p>A várható hitelezési veszteség meghatározása mind a portfólió alapon képzett csoportos értékvesztés modellek alkalmazása, mind az egyedi hitelezési veszteség meghatározása esetén jelentős mértékben a menedzsment szakmai megítélésén és szubjektív feltételezések alkalmazásán alapul.</p> <p>Az értékvesztés kalkulációját befolyásoló jelentős feltételezések többek között a következőkre vonatkoznak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - IFRS9 hitelkockázati besorolás (staging), - a hitelek bedőlésének valószínűsége, - a hitelek bedőléskori veszteségének, valamint - a hitelügyletből származó várható jövőbeli cash-flow-k becslése. <p>A COVID-19 járvány a gazdasági kilátásokon alapuló feltételezések bizonytalanságának növekedését eredményezte. Ez a kormány különböző intézkedéseivel kombinálva megnehezítette az ügyfelek pénzügyi egészségének felmérését és nyomon követését, emiatt a Csoport részéről magasabb szintű becslésre volt szükség az ECL számításakor.</p> <p>A fentiekre tekintettel mind a portfólió alapon képzett csoportos értékvesztés modellek alkalmazása, mind az egyedi hitelezési veszteség meghatározása esetén a hitelkövetelések várható hitelezési veszteségének számítását kulcsfontosságú könyvvizsgálati területnek tekintettük.</p>	<p>Az általunk végrehajtott könyvvizsgálati eljárások a következőket tartalmazták:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a hitelek monitoringjával és az értékvesztés jóváhagyásával kapcsolatos, belső kontrollok kialakítottságának és bevezettségének vizsgálata, - staging besorolások megfelelőségének portfólió szintű vizsgálata, - mintavétel alapján értékeljük, hogy a staging és az értékvesztés kiváltó tényezői megfelelően vannak rögzítve, és hogy a tartalékok becslése helyesen lett megállapítva; - az értékvesztés elszámoláshoz kapcsolódó menedzsment becslések megfelelőségének vizsgálata, - a csoportos értékvesztés-modellek megfelelőségének felülvizsgálata és az alkalmazott paraméterek (nemteljesítési kockázat - PD, nemteljesítési veszteség - LGD, várható hitelezési veszteség - ECL, makrógazdasági faktorok) vizsgálata szakértőink bevonásával, az értékvesztés újrakalkulációja, - az egyedi hitelügyletek értékvesztésének kockázati profilok szerinti, véletlenszerű mintavétel alapján történő értékelése, az egyedileg értékvesztett ügyletek esetében, beleértve a fedezetek figyelembevételét és azok értékeltségének vizsgálatát, és a várható cash-flow-k becslésének vizsgálatát, - hitelportfólió átfogó elemzése, - a kiegészítő értékvesztés követelményeinek értékelése az ECL-modellek figyelembevételével, különösen a COVID-19 és a kormányintézkedések okozta gazdasági scenáriók rendkívüli ingadozása fényében, és - közzététel pontosságának értékelése.

A hibás állítások eredhetnek csalásból vagy hibából, és lényegesnek minősülnek, ha ésszerű lehet az a várakozás, hogy ezek önmagukban vagy együttesen befolyásolhatják a felhasználók adott konszolidált pénzügyi kimutatások alapján meghozott gazdasági döntéseit.

A Magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardok és a könyvvizgálatra vonatkozó – Magyarországon hatályos – törvények és egyéb jogszabályok szerinti könyvvizgálat egésze során szakmai megítélést alkalmazunk és szakmai szkepticizmust tartunk fenn.

Továbbá:

- Azonosítjuk és felmérjük a konszolidált pénzügyi kimutatások akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állításainak a kockázatait, kialakítjuk és végrehajtjuk az ezen kockázatok kezelésére alkalmas könyvvizsgálati eljárásokat, valamint elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékot szerzünk a véleményünk megalapozásához. A csalásból eredő lényeges hibás állítás fel nem tárásának a kockázata nagyobb, mint a hibából eredőé, mivel a csalás magában foglalhat összejátszást, hamisítást, szándékos kihagyásokat, téves nyilatkozatokat, vagy a belső kontroll felülírását.
- Megismerjük a könyvvizgálat szempontjából releváns belső kontrollt annak érdekében, hogy olyan könyvvizsgálati eljárásokat tervezzünk meg, amelyek az adott körülmények között megfelelőek, de nem azért, hogy a Csoport belső kontrolljának hatékonyságára vonatkozóan véleményt nyilvánítsunk.
- Értékeljük a vezetés által alkalmazott számviteli politika megfelelőségét és a vezetés által készített számviteli becslések és kapcsolódó közzétételek ésszerűségét.
- Következtetést vonunk le arról, hogy helyénvaló-e a vezetés részéről a vállalkozás folytatásának elvén alapuló számvitel alkalmazása, valamint a megszerzett könyvvizsgálati bizonyíték alapján arról, hogy fennáll-e lényeges bizonytalanság olyan eseményekkel vagy feltételekkel kapcsolatban, amelyek jelentős kétséget vethetnek fel a Csoport vállalkozás folytatására való képességét illetően. Amennyiben azt a következtetést vonjuk le, hogy lényeges bizonytalanság áll fenn, független könyvvizsgálói jelentésünkben fel kell hívnunk a figyelmet a konszolidált pénzügyi kimutatásokban lévő kapcsolódó közzétételekre, vagy ha a közzétételek e tekintetben nem megfelelőek, minősítenünk kell véleményünket. Következtetéseink a független könyvvizsgálói jelentésünk dátumáig megszerzett könyvvizsgálati bizonyítékon alapulnak. Jövőbeli események vagy feltételek azonban okozhatják azt, hogy a Csoport nem tudja a vállalkozást folytatni.
- Értékeljük a konszolidált pénzügyi kimutatások átfogó bemutatását, felépítését és tartalmát, beleértve a konszolidált megjegyzésekben tett közzétételeket, valamint értékeljük azt is, hogy a konszolidált pénzügyi kimutatásokban teljesül-e az alapul szolgáló ügyletek és események valós bemutatása.
- A konszolidált pénzügyi kimutatásokra vonatkozó vélemény nyilvánításához elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékot szerzünk a Csoporton belüli gazdálkodó egységek vagy üzleti tevékenységek pénzügyi információiról. Felelősek vagyunk a csoportaudit irányításáért, felügyeletéért és elvégzéséért. Továbbra is kizárólagos felelősséggel tartozunk a könyvvizsgálói véleményünkért.

Az irányítással megbízott személyek tudomására hozzuk – egyéb kérdések mellett – a könyvvizgálat tervezett hatókörét és ütemezését, a könyvvizgálat jelentős megállapításait, beleértve a Csoport által alkalmazott belső kontrollnak a könyvvizgálatunk során általunk azonosított jelentős hiányosságait is, ha voltak ilyenek.

Nyilatkozunk az irányítással megbízott személyeknek arról, hogy megfelelünk a függetlenségre vonatkozó releváns etikai követelményeknek, és kommunikáljuk feléjük mindazon kapcsolatokat és egyéb kérdéseket, amelyekről ésszerűen feltételezhető, hogy befolyásolják a függetlenségünket, valamint adott esetben a kapcsolódó biztosítékokat.

Az irányítással megbízott személyek felé kommunikált kérdések közül meghatározzuk azokat a kérdéseket, amelyek a tárgyidőszaki pénzügyi kimutatások könyvvizsgálata során a legjelentősebb kérdések, és ennél fogva a kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdések voltak. Könyvvizsgálói jelentésünkben ismertetjük ezeket a kérdéseket, kivéve, ha jogszabály vagy szabályozás kizárja az adott kérdés nyilvános közzétételét, vagy ha –

A hibás állítások eredhetnek csalásból vagy hibából, és lényegesnek minősülnek, ha ésszerű lehet az a várakozás, hogy ezek önmagukban vagy együttesen befolyásolhatják a felhasználók adott konszolidált pénzügyi kimutatások alapján meghozott gazdasági döntéseit.

A Magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardok és a könyvvizsgálatra vonatkozó – Magyarországon hatályos – törvények és egyéb jogszabályok szerinti könyvvizsgálat egésze során szakmai megítélést alkalmazunk és szakmai szkepticizmust tartunk fenn.

Továbbá:

- Azonosítjuk és felmérjük a konszolidált pénzügyi kimutatások akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állításainak a kockázatait, kialakítjuk és végrehajtjuk az ezen kockázatok kezelésére alkalmas könyvvizsgálati eljárásokat, valamint elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékot szerzünk a véleményünk megalapozásához. A csalásból eredő lényeges hibás állítás fel nem tárásának a kockázata nagyobb, mint a hibából eredőé, mivel a csalás magában foglalhat összejátszást, hamisítást, szándékos kihagyásokat, téves nyilatkozatokat, vagy a belső kontroll felülírását.
- Megismerjük a könyvvizsgálat szempontjából releváns belső kontrollt annak érdekében, hogy olyan könyvvizsgálati eljárásokat tervezzünk meg, amelyek az adott körülmények között megfelelőek, de nem azért, hogy a Csoport belső kontrolljának hatékonyságára vonatkozóan véleményt nyilvánítsunk.
- Értékeljük a vezetés által alkalmazott számviteli politika megfelelőségét és a vezetés által készített számviteli becslések és kapcsolódó közzétételek ésszerűségét.
- Következtetést vonunk le arról, hogy helyénvaló-e a vezetés részéről a vállalkozás folytatásának elvén alapuló számvitel alkalmazása, valamint a megszerzett könyvvizsgálati bizonyíték alapján arról, hogy fennáll-e lényeges bizonytalanság olyan eseményekkel vagy feltételekkel kapcsolatban, amelyek jelentős kétséget vethetnek fel a Csoport vállalkozás folytatására való képességét illetően. Amennyiben azt a következtetést vonjuk le, hogy lényeges bizonytalanság áll fenn, független könyvvizsgálói jelentésünkben fel kell hívni a figyelmet a konszolidált pénzügyi kimutatásokban lévő kapcsolódó közzétételekre, vagy ha a közzétételek e tekintetben nem megfelelőek, minősíteniük kell véleményünket. Következtetéseink a független könyvvizsgálói jelentésünk dátumáig megszerzett könyvvizsgálati bizonyítékon alapulnak. Jövőbeli események vagy feltételek azonban okozhatják azt, hogy a Csoport nem tudja a vállalkozást folytatni.
- Értékeljük a konszolidált pénzügyi kimutatások átfogó bemutatását, felépítését és tartalmát, beleértve a konszolidált megjegyzésekben tett közzétételeket, valamint értékeljük azt is, hogy a konszolidált pénzügyi kimutatásokban teljesül-e az alapul szolgáló ügyletek és események valós bemutatása.
- A konszolidált pénzügyi kimutatásokra vonatkozó vélemény nyilvánításához elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékot szerzünk a Csoporton belüli gazdálkodó egységek vagy üzleti tevékenységek pénzügyi információiról. Felelősek vagyunk a csoportaudit irányításáért, felügyeletéért és elvégzéséért. Továbbra is kizárólagos felelősséggel tartozunk a könyvvizsgálói véleményünkért.

Az irányítással megbízott személyek tudomására hozzuk – egyéb kérdések mellett – a könyvvizsgálat tervezett hatókörét és ütemezését, a könyvvizsgálat jelentős megállapításait, beleértve a Csoport által alkalmazott belső kontrollnak a könyvvizsgálatunk során általunk azonosított jelentős hiányosságait is, ha voltak ilyenek.

Nyilatkozunk az irányítással megbízott személyeknek arról, hogy megfelelünk a függetlenségre vonatkozó releváns etikai követelményeknek, és kommunikáljuk feléjük mindazon kapcsolatokat és egyéb kérdéseket, amelyekről ésszerűen feltételezhető, hogy befolyásolják a függetlenségünket, valamint adott esetben a kapcsolódó biztosítékokat.

Az irányítással megbízott személyek felé kommunikált kérdések közül meghatározzuk azokat a kérdéseket, amelyek a tárgyidőszaki pénzügyi kimutatások könyvvizsgálata során a legjelentősebb kérdések, és ennél fogva a kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdések voltak. Könyvvizsgálói jelentésünkben ismertetjük ezeket a kérdéseket, kivéve, ha jogszabály vagy szabályozás kizárja az adott kérdés nyilvános közzétételét, vagy ha –

rendkívül ritka körülmények között – azt állapítjuk meg, hogy egy adott kérdést a könyvvizsgálói jelentésben nem lehet kommunikálnunk, mert ésszerű várakozások alapján annak hátrányos következményei súlyosabbak lennének, mint a kommunikáció közérdekű hasznai.

Jelentés egyéb jogi és szabályozói követelményekről

Az Európai Parlament és a Tanács 537/2014/EU rendelete 10. cikkének (2) bekezdésével összhangban az alábbi nyilatkozatokat tesszük a független könyvvizsgálói jelentésünkben a Magyar Nemzeti Könyvvizsgálói Standardok által előírt jelentéstételi kötelezettségeken felül:

A könyvvizsgáló kijelölése és a megbízás időtartama

A 2021. május 14-én kerültünk megválasztásra a Csoport könyvvizsgálójának, és megbízásunk 1 éve tart megszakítás nélkül.

A könyvvizsgálói jelentés és az auditbizottsághoz címzett kiegészítő jelentés összhangja

Megerősítjük, hogy a jelen könyvvizsgálói jelentésben foglalt, a konszolidált pénzügyi kimutatásokkal kapcsolatos könyvvizsgálói véleményünk összhangban van a Csoport auditbizottságához címzett kiegészítő jelentéssel, amelyet 2022. április 6-án adtunk ki az Európai Parlament és a Tanács 537/2014/EU rendelete 11. cikkével összhangban.

Nem könyvvizsgálói szolgáltatások nyújtása

Kijelentjük, hogy a Csoport részére nem nyújtottunk semmilyen, az Európai Parlament és a Tanács 537/2014/EU rendelete 5. cikkének (1) bekezdésében ismertetett tiltott, nem könyvvizsgálói szolgáltatást. Ezen túlmenően kijelentjük, hogy a Raiffeisen Bank Zrt. és az általa kontrollált vállalkozások részére nem nyújtottunk olyan egyéb, nem könyvvizsgálói szolgáltatásokat, amelyek nem szerepelnek a pénzügyi kimutatásokban.

A jelen független könyvvizsgálói jelentést eredményező könyvvizsgálat megbízásért felelős partnerének a jelentés aláírója minősül.

Budapest, 2022. április 8.

.....
Molnár Gábor
A Deloitte Könyvvizsgáló és Tanácsadó Kft. képviselőjeként
illetve mint kamarai tag könyvvizsgáló

Deloitte Könyvvizsgáló és Tanácsadó Kft.
1068 Budapest Dózsa György út 84/C.
Nyilvántartási szám: 000083

Kamarai tag könyvvizsgálói tagszám: 007239

I. Elsődleges pénzügyi kimutatások

A. Eredménykimutatás

(millió Ft)	Megjegyzés	2021.12.31.	2020.12.31.
Effektív kamat módszerrel elszámolt kamatbevétel	(7, 11)	70.679	53.207
Egyéb kamatbevétel	(7, 11)	14.788	21.010
Kamatráfordítások	(7, 11, 25)	-17.550	-21.546
Nettó kamateredmény	(7, 11)	67.917	52.671
Osztalékbevétel	(11)	1.917	346
Díj- és jutalékbevételek	(8)	77.693	67.565
Díj- és jutalékráfordítások	(8)	-19.900	-17.793
Nettó díj és jutalékbevétel	(8)	57.793	49.772
Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény	(9, 11)	241	2.960
Fedezeti elszámolásokból eredő nettó nyereségek/veszteségek	(10, 11)	798	-101
Nem az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nettó nyereségek/veszteségek	(11)	993	574
Egyéb működési bevétel	(12)	1.863	1.946
Egyéb működési ráfordítás	(12)	-18.907	-17.550
Személyi jellegű ráfordítások	(15)	-29.508	-26.362
Egyéb adminisztratív költségek	(16)	-18.644	-17.075
Értéksökkenés és amortizáció	(24)	-9.832	-10.441
Egyéb eredmény	(13, 14)	-1.588	-5.176
Bankadó és egyéb speciális közterhek	(17)	-6.789	-6.072
Értékvesztés	(6, 11)	-5.607	-8.214
Folytatódó tevékenységek adózás előtti nyeresége		40.647	17.278
A folytatódó tevékenységekből származó eredményhez kapcsolódó adóráfordítás vagy bevétel	(18)	-3.913	-4.339
Folytatódó tevékenységek adózás utáni nyeresége/vesztesége		36.734	12.939
Az üzleti év nyeresége		36.734	12.939

B. Kimutatás az eredményről és egyéb átfogó jövedelemeről

(millió Ft)	Megjegyzés	2021.12.31.	2020.12.31.
Az üzleti év nyeresége		36.734	12.939
Egyéb átfogó jövedelem	(38)	-603	-3.796
Eredménybe nem átsorolható tételek	(38)	-6	-586
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok valós értékének változásai	(38)	-71	-577
Eredménybe nem átsorolandó tételekhez kapcsolódó nyereségadó	(18, 38)	65	-9
Eredménybe átsorolható tételek	(38)	-597	-3.210
Külföldi pénznemek átváltása		0	52
Cash-flow fedezeti ügyletek (hatékony rész)	(10, 38)	813	17
Egyéb átfogó jövedelemben elszámolt értékelési nyereség/veszteség	(10, 38)	594	-71
Eredménybe átvezetett nettó összeg	(10, 38)	219	88
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok	(38)	-1.469	-3.602
Egyéb átfogó jövedelemben elszámolt értékelési nyereség/veszteség	(38)	383	-3.006
Eredménybe átvezetett nettó összeg	(38)	-1.852	-596
Eredménybe átsorolható tételekhez kapcsolódó nyereségadó	(18, 38)	59	323
Teljes tárgyévi átfogó jövedelem	(38)	36.131	9.143

C. Kimutatás a pénzügyi helyzetről

(millió Ft)	Megjegyzés	2021.12.31.	2020.12.31.
Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek	(6, 19, 46)	482.489	121.791
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	(6, 20, 42, 46)	114.942	82.031
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök	(6, 20, 42, 46)	98.941	67.742
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök	(6, 20, 42)	195	18.471
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	(6, 22, 23, 42, 46)	351.960	515.154
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	(6, 21, 42, 46)	2.670.508	2.328.854
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	(10, 42, 46)	53.286	5.461
Kamatlábckockázatra vonatkozó portfóliófedezeti ügylet során fedezett tételek valós értékének változása	(10, 42, 46)	-12.917	-567
Tényleges adókövetelések	(18)	36	511
Leányvállalatokban, közös vállalkozásokban és társult vállalkozásokban lévő befektetések	(44)	23	123
Ingatlanok és berendezések	(24)	33.706	33.797
Immateriális javak	(24)	21.037	19.689
Halasztott adó követelések	(18)	3.466	1.518
Egyéb eszközök	(26)	7.616	8.271
Eszközök összesen		3.825.288	3.202.846
Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek	(6, 27, 28, 42, 46)	58.502	48.943
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	(6, 25, 28, 29, 30, 31, 42, 46)	3.450.738	2.877.574
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	(10, 42, 46)	76.099	12.095
Kamatlábckockázatra vonatkozó portfóliófedezeti ügylet során fedezett tételek valós értékének változása	(10, 42, 46)	-57.868	1.460
Tényleges adókötelezettségek	(18)	1.599	242
Céltartalékok	(6, 33)	9.034	9.058
Halasztott adókötelezettségek	(18)	4	3
Egyéb kötelezettségek	(32)	7.498	6.932
Kötelezettségek összesen		3.545.606	2.956.307
Jegyzett tőke	(6, 35)	50.000	50.000
Tőketartalék	(6, 36)	113.445	113.445
Kibocsátott tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok, kivéve jegyzett tőke	(37)	31.445	31.445
Halmazott egyéb átfogó jövedelem	(6, 38)	2.380	2.983
Eredménytartalék	(6, 40)	30.686	24.391
Egyéb tartalékok	(6, 39)	14.992	11.336
Tárgyévi eredmény	(6)	36.734	12.939
Saját tőke összesen		279.682	246.539
Kötelezettségek és saját tőke összesen		3.825.288	3.202.846

D. Kimutatás a saját tőke változásáról

A saját tőke változásának forrása (millió Ft)	Jegyzett tőke	Tőketar- talék	Kíbo- csátott AT1-inst- rumen- tum	Ered- ménybe át nem sorolható egyéb átfogó jövede- lem		Eredménybe átsorolható egyéb átfogó jövedelem				Összesen
				Tulajdoni része- sedést megtes- tesítő instru- men- tumok OCI*-ban elszámolt valós érték vál- tozásai	Cash- flow hedge ügyletek [hatékony rész]	Hitelvi- szonyt megtes- tesítő érték- papírok OCI*-ban elszámolt valós érték vál- tozásai	Külföldi pénz- nemek átváltása	Ered- ménytar- talék	Egyéb tartalék	
Kiegészítő megjegyzések	(35)	(36)	(37)	(38)	(38)	(38)	(38)	(40)	(39)	
Nyitó egyenleg 2021.01.01-jén	50.000	113.445	31.445	3	-195	3.156	19	37.330	11.336	246.539
Üzleti év eredménye	0	0	0	0	0	0	0	36.734	0	36.734
Egyéb átfogó jövedelem	0	0	0	-6	740	-1.337	0	0	0	-603
Teljes tárgyévi átfogó jövedelem	0	0	0	-6	740	-1.337	0	36.734	0	36.131
Tőkeinstrumentumra teljesített kifizetések	0	0	0	0	0	0	0	-3.127	0	-3.127
Hozzájárulások és kiosztások összesen	0	0	0	0	0	0	0	-3.127	0	-3.127
Átvezetés a saját tőke összetevői között	0	0	0	0	0	0	0	-3.656	3.656	0
A saját tőke egyéb növekedése vagy (-) csökkenése	0	0	0	0	0	0	0	139	0	139
Egyéb tőkében elszámolt ügyletek összesen	0	0	0	0	0	0	0	-3.517	3.656	139
Záró egyenleg 2021.12.31-én	50.000	113.445	31.445	-3	545	1.819	19	67.420	14.992	279.682

A saját tőke változásának forrása (millió Ft)	Jegyzett tőke	Tőketar- talék	Kíbo- csátott AT1-inst- rumen- tum	Ered- ménybe át nem sorolható egyéb átfogó jövede- lem		Eredménybe átsorolható egyéb átfogó jövedelem				Összesen
				Tulajdoni része- sedést megtes- tesítő instru- men- tumok OCI*-ban elszámolt valós érték vál- tozásai	Cash- flow hedge ügyletek [hatékony rész]	Hitelvi- szonyt megtes- tesítő érték- papírok OCI*-ban elszámolt valós érték vál- tozásai	Külföldi pénz- nemek átváltása	Ered- ménytar- talék	Egyéb tartalék	
Kiegészítő megjegyzések	(35)	(36)	(37)	(38)	(38)	(38)	(38)	(40)	(39)	
Nyitó egyenleg 2020.01.01-jén	50.000	113.445	31.445	589	-211	6.434	-33	28.364	9.883	239.916
Üzleti év eredménye	0	0	0	0	0	0	0	12.939	0	12.939
Egyéb átfogó jövedelem	0	0	0	10	16	-3.278	52	0	0	-3.200
Teljes tárgyévi átfogó jövedelem	0	0	0	10	16	-3.278	52	12.939	0	9.739
Tőkeinstrumentumra teljesített kifizetések	0	0	0	0	0	0	0	-3.116	0	-3.116
Hozzájárulások és kiosztások összesen	0	0	0	0	0	0	0	-3.116	0	-3.116
Átvezetés a saját tőke összetevői között	0	0	0	0	0	0	0	-1.453	1.453	0
A saját tőke egyéb növekedése vagy (-) csökkenése	0	0	0	-596	0	0	0	596	0	0
Egyéb tőkében elszámolt ügyletek összesen	0	0	0	-596	0	0	0	-857	1.453	0
Záró egyenleg 2020.12.31-én	50.000	113.445	31.445	3	-195	3.156	19	37.330	11.336	246.539

E. Cash-flow-k kimutatása

(millió Ft)	Megjegyzés	2021	2020
Az üzleti év nyeresége/vesztése		36.734	12.939
Működési tevékenységből származó cash-flow			
Módosító tételek:			
Értécsökkenés és amortizáció	(24)	9.832	10.441
Nem pénzügyi eszközök értékvesztése vagy (-) értékvesztésének visszairása	(13)	34	61
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt kategóriába nem tartozó pénzügyi eszközök értékvesztése vagy (-) értékvesztésének visszairása	(11)	6.489	9.101
Nettó kamateredmény	(11)	-67.917	-52.672
ebből: amortizáció, elhatárolás és értékvesztett eszközök kamatkorrektója		5.046	8.658
Nem pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereség/vesztés, nettó	(12)	4	-36
Egyéb		2.090	-1.921
Nyereségadó-ráfordítás	(18)	3.913	4.339
		-45.555	-30.687
Működési tevékenység eszközeinek és forrásainak változása:			
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök állományváltozása	(20)	-29.110	-28.979
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök állományváltozása	(20)	-31.089	-33.203
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök állományváltozása	(22)	159.547	2.055
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök állományváltozása	(22)	-288.492	-576.612
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák (eszköz) állományváltozása	(10)	-41.037	-1.108
Egyéb eszközök állományváltozása	(26, 34)	659	-5.252
Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek állományváltozása	(27)	7.590	26.358
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek állományváltozása	(29)	573.505	567.234
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák (kötelezettség) állományváltozása	(10)	57.917	2.609
Kamatláb-kockázatra vonatkozó portfóliófedezeti ügylet során fedezett tételek valós értékének változása	(10)	-46.978	-606
Egyéb kötelezettségek és céltartalékok állományváltozása	(32, 33, 34)	542	-1.716
		363.054	-49.220
Kapott kamatbevétel	(7, 11)	88.518	91.181
Fizetett kamatok	(7, 11)	-15.555	-29.851
Kapott osztalék		1.917	346
Fizetett nyereségadó	(18)	-3.904	-4.548
Működési tevékenység során keletkezett (+)/felhasznált (-) nettó pénzeszköz		425.209	-9.840
Befektetési tevékenységből származó cash-flow			
Értékpapírok beszerzése	(20, 22)	-137.936	-52.286
Értékpapírok értékesítése	(20, 22)	86.178	74.883
Egyéb részesedések értékesítése	(44)	650	0
Ingatlanok és berendezések beszerzése	(24)	-3.022	-4.553
Ingatlanok és berendezések értékesítése	(24)	11	23
Immateriális javak beszerzése	(24)	-6.138	-6.944
Immateriális javak értékesítése	(24)	1	44
Befektetési tevékenység során keletkezett (+)/felhasznált (-) nettó pénzeszköz		-60.256	11.167
Finanszírozási tevékenységből származó cash-flow			
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok kibocsátása és visszavásárlása	(30)	0	-50
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok lejáratkori törlesztése	(30)	0	-2.631
Lízingkötelezettséggel kapcsolatos kifizetések	(25)	-2.328	-1.982
Fizetett osztalék	(35)	-3.127	-3.116
Finanszírozási tevékenység során keletkezett (+)/felhasznált (-) nettó pénzeszköz		-5.455	-7.779
Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek nettó növekedése/csökkenése		359.498	-6.452
Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek állománya az év elején		121.791	126.155
Árfolyamhatás		1.200	2.088
Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek állománya az év végén	(19)	482.489	121.791

II. Megjegyzések a pénzügyi kimutatásokhoz

(1) Általános megjegyzések

A Raiffeisen Bank Zrt. (a „Bank”) 1987-ben kezdte meg működését, mint Magyarországon bejegyzett kereskedelmi bank. A Bank székhelye Magyarországon, a 1133 Budapest, Váci út 116-118. szám alatt található.

A Bank internetes honlapjának az elérhetősége: <https://www.raiffeisen.hu/raiffeisen-csoport/raiffeisen-bank-zrt>.

A Bank a Magyar Nemzeti Banktól (MNB) teljes körű kereskedelmi banki engedélyt kapott és pénzügyi tevékenységek széles körét végzi.

A Bank 2021. évi konszolidált pénzügyi kimutatásai a Bankra és annak leányvállalataira (a továbbiakban együtt: a „Csoport”) vonatkoznak. A konszolidált leányvállalatokról további információ a (44) Befektetések kapcsolt vállalkozásokban kiegészítő megjegyzésben található. A pénzügyi kimutatások elérhetősége: <https://www.raiffeisen.hu/raiffeisen-csoport/sajtoszoba/penzugyi-adatok>.

A Bankot a Raiffeisen CEE Region Holding GmbH ellenőrzi. A Csoport végső anyavállalata a Raiffeisen Bank International A.G. (RBI).

A pénzügyi kimutatások aláírására Tölgyes Ágnes Gazdasági vezető (cím: 1124 Budapest, Nárcisz utca 54. 1. em. 5.) és Gáspár Tibor Számviteli főosztályvezető kötelezett. A nyilvántartásba vett könyvviteli szolgáltatás végzésére Gáspár Tibor jogosult (regisztrációs szám: 168480, cím: 2330 Dunaharaszti, Király utca 38.)

(2) A pénzügyi kimutatások összeállításának alapja

A Csoport konszolidált pénzügyi kimutatása a vállalkozás folytatásának elvével készült.

(2.1) Megfelelőségi nyilatkozat

A Csoport a vonatkozó törvényi rendelkezések alapján 2017. január 1-től induló üzleti évtől a nemzetközi számviteli standardokat választotta az egyedi beszámolási célokra is a Számviteli törvény (továbbiakban Szt.) 177.§ (55) alapján. A Csoport konszolidált pénzügyi kimutatásai az Európai Unió által befogadott Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokkal (IFRS) összhangban készültek.

Az IFRS-ek a Nemzetközi Számviteli Standard Testület (IASB) és annak jogelőd testülete által kibocsátott számviteli elveket, valamint a IFRS Értelmezési Bizottság és annak jogelőd testülete által kiadott értelmezéseket foglalják magukban.

Az Igazgatóság 2022. április 8-án hagyta jóvá a pénzügyi kimutatások közzétételét.

(2.2) Az értékelés alapja

A pénzügyi kimutatások alapvetően az eredeti bekerülési érték figyelembevételével készültek, kivéve az alábbi esetekben:

- az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök és kötelezettségek valós értéken szerepelnek,
- az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök értékelése valós értéken történik,
- minősített valós érték fedezeti kapcsolatban fedezett tételként megjelölt pénzügyi eszközök és kötelezettségek a fedezett kockázatnak tulajdonítható valós érték változásokkal módosított amortizált bekerülési értéken szerepelnek,
- minden egyéb pénzügyi eszköz és kötelezettség, valamint minden nem pénzügyi eszköz és kötelezettség amortizált bekerülési értéken vagy – ahol értelmezhető –, halmozott értékcsökkenéssel és/vagy értékvesztéssel módosított eredeti bekerülési értéken jelenik meg.

A pénzügyi kimutatások készítése megköveteli, hogy a vezetőség olyan megítéléseket, becsléseket és feltételezéseket alkalmaz-

zon, amelyek befolyásolják a számviteli elvek alkalmazását és az eszközök, források, bevételek és ráfordítások összegét. A tényleges értékek eltérhetnek ezektől a becslésektől.

A vezetőség egyezteteti a Csoport felügyelőbizottságával a kritikus számviteli politikai irányelveinek és becsléseinek kidolgozását, kiválasztását és közzétételét, valamint a politika és becslések alkalmazását.

A becslések bizonytalanságának fő forrásai a hitelezési veszteségre képzett értékvesztés melyet a (6) Pénzügyi kockázat kezelés fejezet részletez, a valós érték meghatározása melyet a (42) Valós érték meghatározása fejezet részletez, továbbá a Covid19-járvány miatti jelentős becslési bizonytalanságok, amelyeket a (6) Pénzügyi kockázatkezelés fejezet tartalmaz.

A becslések és feltételezések folyamatosan felülvizsgálatra kerülnek. A számviteli becslések felülvizsgálata során feltárt eltérések a feltárás időszakában, illetve azt követően kerülnek megjelenítésre, ha későbbi időszakot is érintenek.

(2.3) Funkcionális és bemutatási pénznem

A pénzügyi kimutatások magyar forintban készültek, amely a Bank és a leányvállalatainak a funkcionális pénzneme. Hacsak nincs eltérően jelölve, az adatok millió forintba kerekítve kerülnek bemutatásra.

(3) A számviteli politikák változása

A 2021-ben alkalmazásra került standardmódosítások és -értelmezések nem, vagy elhanyagolható hatást gyakoroltak a Csoport konszolidált pénzügyi kimutatásaira.

(4) A számviteli politika lényeges elemei

A számviteli politika a pénzügyi kimutatások elkészítése során a Csoport által alkalmazott sajátos elveket, alapelveket, konvenciókat, szabályokat és gyakorlatokat foglalja magában. Az alábbiakban közzétett számviteli politika a pénzügyi kimutatásokban megjelenített minden időszakra következetesen alkalmazásra került.

(4.1) A pénzügyi kimutatások prezentálása

A jelen pénzügyi kimutatások a Csoport konszolidált pénzügyi kimutatásait foglalják magukban. A leányvállalatok bevételei, ráfordításai, eszközei és kötelezettségei a megfelelő kimutatás sorokon szerepelnek a konszolidált pénzügyi kimutatásokban, az egymás közötti egyenlegek és tranzakciók kiszűrését követően.

(4.2) A konszolidáció alapja

A Csoport részesedései között azokat a tőkeinstrumentumokat mutatja ki, amelyek megszerzésére a Csoport hosszú távú stratégiai céljaival, terveivel, illetve üzletpolitikájával összhangban kerül sor. Az így megszerzett tulajdoni részesedések és üzletrészek között lehetnek leányvállalatok, társult vállalkozások és egyéb befektetések.

i. Leányvállalatok

A leányvállalatok azok a gazdálkodó egységek, amelyek a Bank ellenőrzése alatt állnak. Ellenőrzés fennállásáról akkor beszélünk, ha a Bank közvetlenül vagy közvetve ki van téve a befektetést befogadóban való részvételéből származó hozamoknak, illetve rendelkezik az azokra vonatkozó jogokkal és a befektetést befogadó felett gyakorolt hatalma útján képes befolyásolni ezeket a hozamokat. Annak megítélésakor, hogy a Bank ellenőrzést gyakorol-e egy adott gazdálkodó egység fölött, a jelenleg gyakorolható vagy átváltható potenciális szavazati jogok létezését és hatását kell figyelembe venni. A leányvállalatok pénzügyi kimutatásai az ellenőrzés létrejöttének kezdetétől annak megszűnéséig képezik a konszolidált pénzügyi kimutatások részét.

A leányvállalatok Bank általi akvizíciójának elszámolása az akvizíciós módszer alkalmazásával történik. A Bank az akvizícióhoz kapcsolódó költségeket a felmerülés időpontjában ráfordításként számolja el. Amennyiben a leányvállalatért fizetett ellenérték meghaladja a felvásárolt cég azonosítható eszközeiből, kötelezettségeiből és függő kötelezettségeiből való részesedés valós értékét, a különbözet goodwillként kerül elszámolásra. Amennyiben az kevesebb, mint a Bank felvásárolt azonosítható eszközökből, kötelezettségeiből és függő kötelezettségeiből való részesedésének valós értéke, a különbözetet azonnal az eredménykimutatásban jeleníti meg a felvásárolt eszközök azonosításának és értékelésének újbóli meghatározását követően. A felvásárolt társaság azonosítható eszközeinek, kötelezettségeinek és függő kötelezettségeinek értékelése a felvásárlás napján számított valós értéken történik.

ii. Társult vállalkozások

Társult vállalkozás az az entitás, amely fölött a Csoport jelentős befolyással bír anélkül, hogy kontrollal rendelkezne. A társult vállalkozásokat nem konszolidáljuk. 2021-ben és 2020-ban a Csoport nem rendelkezett ilyen részesedéssel.

iii. Nem kereskedési célú tőkeinstrumentumok

Azokat a nem kereskedési célú tőkeinstrumentumait, amelyek olyan gazdálkodó egységekben való befektetést testesítenek meg, amelyek felett a Csoport sem közös ellenőrzéssel, sem jelentős befolyással nem bír, az „Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök” soron mutatja be. Ezeket a tőkeinstrumentumokat nem konszolidáljuk.

iv. Speciális célú gazdálkodó egységek

A speciális célú gazdálkodó egységek valamely szűk, pontosan körülhatárolt cél – például egy konkrét hitelügylet – végrehajtására létrehozott gazdálkodó egységek. A speciális célú gazdálkodó egységek pénzügyi kimutatásait akkor tartalmazzák a Csoport konszolidált pénzügyi kimutatásai, ha a Csoporttal fennálló kapcsolatuk tartalmának, valamint az adott gazdálkodó egység kockázatainak és hasznainak értékelése alapján a speciális célú gazdálkodó egység a Csoport ellenőrzése alatt áll.

v. Alapkezelési tevékenység

A Csoport befektetők megbízásából befektetési alapokban tartott eszközöket kezel. Ezeknek a befektetési alapoknak a pénzügyi kimutatásait nem tartalmazzák a jelen konszolidált pénzügyi kimutatások, csak abban az esetben, ha a Csoport ellenőrzi a befektetési alapot. A Csoport alapkezelési tevékenységére vonatkozó információkat a 45. számú kiegészítő megjegyzés tartalmazza.

vi. Ellenőrzés

A konszolidációnak egyetlen alapfeltétele van, mégpedig a kontroll gyakorlása. Kontrollról akkor beszélünk, ha a befektető az alábbi három feltétel mindegyikével rendelkezik: (a) joga van a befektetés hozamaira, (b) a befektető ki van téve a befektetés hozamai változékonyságának, továbbá (c) a befektető hatalma útján képes befolyásolni ezeket a hozamokat. A kontroll fogalma a Nemzetközi Számviteli Sztenderdek (IFRS) 10-ben került meghatározásra. A Bank alkalmazta a kontroll fogalmát és a releváns hatások figyelembevételével konszolidálta a leányvállalatokat.

vii. A konszolidáció során kiszűrt tranzakciók

Az egymás közötti egyenlegek, valamint a csoporton belüli tranzakciók realizált és nem realizált bevételei és ráfordításai kiszűrésre kerülnek a konszolidált pénzügyi kimutatások készítése során. A nem realizált veszteségek ugyanúgy kiszűrésre kerülnek, mint a nem realizált nyereségek, de csak amennyiben nincs értékvesztésre utaló bizonyíték. A konszolidált számviteli politikával összhangban nem kerülnek konszolidálásra a szabályzat alapján (pl. materialitás miatt) a konszolidáció alól mentesíthető cégek.

(4.3) Társult vállalkozások

A társult vállalkozás olyan gazdálkodó egység, amelyben a Csoport jelentős befolyással bír, de azt nem ellenőrzi az IFRS 10 előírásai alapján.

A társult vállalkozások elszámolása a tőkemódszerrel történik, kivéve, ha a befektetést kizárólag a közeljövőben történő elidegenítés céljából tartják. Ilyen esetekben a társult vállalkozásban lévő befektetést a könyv szerinti érték és az eladási költségekkel csökkentett valós érték közül az alacsonyabb értéken értékelik.

A tőkemódszer szerint a befektetést kezdetben valós értéken tartják nyilván, és a könyv szerinti értéket növelik vagy csökkentik a Csoportnak a befektetést befogadó társaság felvásárlás utáni eredményéből való részesedésének megjelenítése céljából. Az eredmény változásai a konszolidált egyéb átfogó jövedelemben jelennek meg, de a társult vállalkozás tartalékaiiban a megszerzés után bekövetkező változásokat közvetlenül a saját tőke változásainak konszolidált kimutatásában jelenítik meg. Amennyiben a társult vállalkozás veszteségéből a Csoportra jutó rész egyenlő vagy meghaladja a Csoport részesedését a társult vállalkozásban, beleértve az egyéb, biztosítékkal nem fedezett hosszú lejáratú követeléseket is, a Csoport nem számol el további veszteségeket, kivéve, ha kötelmei keletkeztek vagy fizetéseket teljesített a társult vállalkozás nevében.

A Bank és társult vállalkozásai közötti tranzakciókból származó nyereség a Banknak az adott társult vállalkozásban való érdekeltiségének a mértékéig kiszűrésre kerül. A veszteségek a Banknak az adott társult vállalkozásban való érdekeltiségének a mértékéig szintén kiszűrésre kerülnek, kivéve, ha az ügylet az átruházott eszköz értékvesztésére szolgált bizonyítékot.

(4.4) Külföldi pénznemben bonyolított ügyletek

A Csoporthoz tartozó gazdálkodó egységek pénzügyi kimutatásaiban szereplő tételek értékelése annak az elsődleges gazdasági

környezetnek a pénznemében történik, amelyben a gazdálkodó egység működik (funkcionális pénznem).

A funkcionális pénznemtől eltérő bármilyen más pénznemben végrehajtott ügyletek külföldi pénznemben végrehajtott ügyletnek számítanak. Az ilyen ügyleteket a Csoport az ügylet napján érvényes árfolyamon számítja át a funkcionális pénznemre. A külföldi pénznemben nyilvántartott monetáris eszközöket és kötelezettségeket a Csoport a fordulónapon érvényes MNB középárfolyamon számítja át magyar forintra.

A monetáris tételek utáni árfolyamnyereség vagy veszteség az effektív kamatlábbal és az időszaki kifizetésekkel módosított, időszak elején funkcionális pénznemben fennálló amortizált bekerülési érték, valamint az időszak végi árfolyamon átszámított, külföldi pénznemben fennálló amortizált bekerülési érték különbözete. A valós értéken értékeltként megjelölt, külföldi pénznemben lévő nem monetáris eszközök és kötelezettségek funkcionális pénznemre való átszámítása a valós érték meghatározásának napján érvényes árfolyamon történik.

Az átszámításból eredő árfolyamkülönbsétek az eredményben kerülnek elszámolásra az egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt tőkebefektetések átszámításából származó különbsétek kivételével, ami az egyéb átfogó jövedelemkimutatásban szerepel a valós értékelés részeként.

(4.5) Immateriális javak

Az immateriális javak olyan azonosítható, nem monetáris, fizikai megjelenés nélküli eszközök, amelyek szolgáltatások nyújtását vagy adminisztrációs célokat szolgálnak.

i. Goodwill

Goodwill üzleti kombinációk során merül fel - ideértve leányvállalatok akvizícióját és társult vállalkozásokban való részese-désszerzést -, amikor az átadott ellenérték meghaladja a Csoport által a cég azonosítható eszközeiben, kötelezettségeiben és függő kötelezettségeiben szerzett részesedésének a valós értékét. Amennyiben a megvásárolt cég azonosítható eszközeiben, kötelezettségeiben és függő kötelezettségeiben való részesedés valós értéke meghaladja az átadott ellenértéket, a különbség azonnal az eredménykimutatásban kerül kimutatásra.

A goodwill felhalmozott értékvesztéssel csökkentett bekerülési értéken van kimutatva. A goodwill könyv szerinti értéke minden fordulónapon felülvizsgálatra kerül az esetleges értékvesztésre utaló jelek meghatározása érdekében. Ilyen jel esetén becslés készül a goodwill megtérülő értékére. Értékvesztés miatti veszteség akkor kerül kimutatásra, ha a goodwill nettó könyv szerinti értéke meghaladja a megtérülő értékét. A goodwillre képzett értékvesztés az eredménykimutatás terhére kerül elszámolásra és a későbbiekben nem visszairható.

A társult vállalkozásban való részesedésszerzés során keletkezett goodwill a „Tőke módszerrel elszámolt befektetések” soron kerül kimutatásra.

ii. Egyéb immateriális javak

A határozott hasznos élettartamú immateriális javak kezdeti értékelése bekerülési értéken, majd azt követően felhalmozott amortizációval és felhalmozott értékvesztés miatti veszteséggel csökkentett bekerülési értéken történik.

Értékvesztés esetében a megtérülő érték meghatározása az újraelállítási érték alapján történik.

Az egyéb immateriális javakat lineáris módszerrel amortizálják hasznos élettartamuk alatt, amely nem haladja meg a 6 évet a használatbavételtől kezdődően. Az értékcsökkenés megszüntetésére a következő dátumok közül a korábbi időpontban kerül sor: amikor az eszközt az IFRS 5-tel összhangban értékesítésre tartott eszközként sorolják be (vagy értékesítésre tartottként besorolt elidegenítési csoportba foglalják), vagy amikor az eszköz kivezetésre kerül. Az értékcsökkenési módszerek és a hasznos élettartamok minden pénzügyi év végén felülvizsgálatra és szükség esetén módosításra kerülnek.

Az immateriális javak létrehozása érdekében felmerült személyi jellegű ráfordítások aktiválásra kerülnek, majd értékcsökkenést számolnak el utána. A későbbiekben felmerülő egyéb ráfordítások aktiválására csak akkor kerül sor, ha azok növelik az adott eszközben megtestesülő jövőbeni gazdasági hasznokat. Minden egyéb ráfordítás a felmerülés időpontjában az eredményben kerül elszámolásra.

(4.6) Ingatlanok és berendezések

i. Saját használatú ingatlanok

Az ingatlanok és berendezések értékelése, beleértve a bérelt ingatlanon végzett beruházásokat is, halmozott értékcsökkenéssel és értékvesztés miatti veszteséggel csökkentett bekerülési értéken történik.

A bekerülési érték részét képezik a közvetlenül az eszköz beszerzéséhez kapcsolódó költségek. A karbantartási és javítási költségeket a Csoport azokat felmerülésekor az eredménnyel szemben számolja el. Az ingatlanokhoz, gépekhez és berendezésekhez kapcsolódó főbb fejlesztéseket akkor jelenítik meg az adott eszköz könyv szerinti értékében, ha valószínű, hogy az adott részben megtestesülő jövőbeni gazdasági hasznok befolyanak a Csoportba és annak költsége megbízhatóan mérhető.

Az értékcsökkenés a becsült hasznos élettartam alatt lineáris módszerrel kerül elszámolásra és az eredménykimutatás „Értékcsökkenés és amortizáció” során mutatja ki a Csoport.

A tárgyi eszközök becsült hasznos élettartama a következő:

- saját tulajdonú ingatlanok: 50 év,
- bérelt ingatlanok: a bérelt ingatlan szerződéses feltételeinek figyelembevételével történik,
- berendezések: 3-7 év.

Földterület után nem számol el a Csoport értékcsökkenést.

Az értékcsökkenési módszerek, a hasznos élettartamok és a maradványértékek minden pénzügyi év végén felülvizsgálatra és szükség esetén módosításra kerülnek. A Csoport az ingatlanokat, gépeket és berendezéseket értékvesztési vizsgálatnak veti alá, bizonyos események vagy a körülmények olyan változása esetén, amelyek azt jelzik, hogy a könyv szerinti érték esetleg nem térül meg.

Az ingatlanok és berendezések értékesítéséből származó nyereség és veszteség az értékesítés bevétele és a könyv szerinti érték alapján kerül meghatározásra és az „Egyéb működési bevétel” vagy az „Egyéb működési ráfordítás” sorokon kerül bemutatásra az eredményben.

ii. Befektetési célú ingatlanok

A befektetési célú ingatlanok olyan ingatlanok, amelyeket a Csoport bérelti díjbevétel szerzése vagy értéknövelés céljából tart. A Csoport a bekerülési érték modellt alkalmazza a befektetési célú ingatlanjaira. A Csoport a befektetési célú ingatlanokra is lineáris értékcsökkenési leírást alkalmaz, az ingatlanok hasznos élettartama 20 év. A befektetési célú ingatlanok valós értékét az IAS 40 szerint közzéteszi, azt külső független szakértő állapítja meg, és negyedévente felülvizsgálatra kerül. A valósérték piaci adatokkal van alátámasztva.

iii. Lízingelt eszközök

A Csoport az IFRS 16 Lízing standard előírásainak megfelelően a szerződések megkötésekor megvizsgálja, hogy az adott szerződés lízing-e, vagy lízinget tartalmaz-e. A szerződés lízing, vagy lízinget tartalmaz, ha egy időszak tekintetében ellenérték fejében átadja a jogot egy azonosított eszköz használatának ellenőrzése felett. Annak megállapítására, hogy a Csoportnak egy szerződés alapján joga van-e egy azonosított eszköz használatának ellenőrzésére, az IFRS 16 standard előírásait alkalmazza. Ezt az irányelvet a Csoport a 2019. január 1-jén vagy azt követően megkötött vagy módosított szerződésekre alkalmazza.

A Csoport alkalmazza az IFRS 16 standard által megengedett rövid futamidejű lízingekre és olyan lízingekre vonatkozó megjelenítési kivételeket, melyek esetében a mögöttes eszköz kis értékű. Az ezekkel kapcsolatosan felmerült lízingdíjak a lízingfutamidő alatt lineáris módszerrel ráfordításként kerülnek elszámolásra.

A Csoport, mint lízingbevevő

A Csoport, mint lízingbevevő egy olyan szerződés esetében, amely egy lízing összetevőn kívül további egy vagy több lízing vagy nem lízing összetevőt is tartalmaz, a szerződésen meghatározott ellenértéket a lízing összetevő relatív önálló eladási ára és a nem lízing összetevők összesített önálló eladási ára alapján rendelni hozzá az egyes lízing összetevőkhöz.

A Csoport, mint lízingbevevő a lízingfutamidő kezdetén egy használati jog-eszközt és egy lízingkötelezettséget jelenít meg. A használati jog-eszköz bekerülési értéken kerül megjelenítésre, mely magában foglalja lízingkötelezettség kezdeti megjelenítéskori értékét, a lízingfutamidő kezdetén vagy azt megelőzően fizetett lízingdíjakat, csökkentve a kapott lízingösztönzőkkel, a Csoport kezdeti közvetlen költségeit, valamint a mögöttes eszköz leszerelésével, illetve a lízingfeltételekben előírt állapotra történő helyreállításával kapcsolatban becsült költségeket.

A Csoport, mint lízingbevevő a kezdőnap után a használati jog-eszközt bekerülésiérték-modell alkalmazásával értékeli, csökkentve bármely halmozott értékcsökkenéssel és bármely halmozott értékvesztés miatti veszteséggel; valamint kiigazítva a lízingkötelezettségnek újraértékelésével.

A Csoport, mint lízingbevevő a lízingfutamidő kezdetén a lízingkötelezettséget az addig a napig ki nem fizetett lízingdíjak jelenértékeként határozza meg. A lízingdíjak a járulékos lízingbevevői kamatlábbal kerülnek diszkontálásra, mely a szerződések devizanemének megfelelő kamatswap görbék alapján meghatározott alapkamat növelve a Bloomberg által publikált európai

bankok fedezetlen és likvid (kereskedett) kötvényeiből származtatott felárral.

A lízingfutamidő kezdetén a lízingkötelezettségben figyelembe vett lízingdíjak a mögöttes eszköz lízingfutamidő alatti használati jogáért járó, a kezdőnapig ki nem fizetett következő összegekből állnak:

- fix díjak, csökkentve az esedékes lízingössztönzőkkel;
- változó lízingdíjak, amelyek valamely indextől vagy rátától függenek, kezdeti értékelésük alapja a kezdőnap index vagy ráta;
- a lízingbevevő által a maradványérték-garanciák keretében várhatóan kifizetendő összegek;
- a vételi opció lehívási ára, ha a lízingbevevő észszerűen biztos abban, hogy lehívja az opciót; és
- a lízing megszüntetése miatti kötbérek, ha a lízing futamideje egy lízingmegszüntetési opció lízingbevevő általi lehívását is tükrözi.

A lízingkötelezettség a későbbiekben amortizált bekerülési értéken kerül értékelésre az effektív kamatláb módszer alkalmazásával.

A lízingkötelezettség újból meghatározásra kerül, amennyiben a lízingdíjak változnak. Ennek oka lehet, hogy a lízingdíjak meghatározásának alapját képező index vagy ráta megváltozik, vagy a maradványérték-garancia keretében várhatóan kifizetendő összegek megváltoznak, vagy a Csoport megváltoztatja az értékelését a vételi, a hosszabbítási, illetve a megszüntetési opciók lehívására vonatkozóan vagy amennyiben a fix lízingdíjak felülvizsgálatra kerültek.

A Csoport a lízingdíj újbóli meghatározásának összegét a használatijog-eszköz módosításaként jeleníti meg. Amennyiben a használatijog-eszköz könyv szerinti értéke nullára csökken és a lízingkötelezettség értékelésében további csökkenés következik be, a fennmaradó újra meghatározott összeg az eredményben kerül megjelenítésre.

A Csoport a mérlegben a használatijog-eszközöket a „Ingatlanok és berendezések” soron, a lízingkötelezettségeket az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek” soron jeleníti meg.

A Csoport alkalmazza az IFRS 16 standard azon módosítását, mely a koronavírus-járvány közvetlen következtében adott engedélyekre vonatkozó egyszerűsített módon való elszámolását lehetővé teszi.

Rövid futamidejű lízingek és a kisértékű eszközök lízingje

A Csoport úgy döntött, hogy a standard követelményeit nem alkalmazza a rövid futamidejű lízingek, valamint az olyan lízingek esetében, amelyeknél a mögöttes eszköz kis értékű. Az érintett lízingekhez kapcsolódó lízingdíjak lineáris módszerrel költségként kerülnek elszámolásra a lízingfutamidő alatt.

A Csoport, mint lízingbeadó

A Csoport, mint lízingbeadó a lízingeket a lízing kezdetekor vagy lízingnek vagy pénzügyi lízingnek minősíti. Egy lízing akkor minősül pénzügyi lízingnek, ha lényegében a mögöttes eszköz tulajdonlásával járó összes kockázat és haszon átadásra kerül. Egy lízing akkor minősül operatív lízingnek, ha lényegében nem kerül átadásra a mögöttes eszköz tulajdonlásával járó összes kockázat és haszon. A lízing minősítése a kötési napon történik, újraértékelésére csak lízingmódosítás esetén kerül sor.

A nettó lízingbefektetésre az IFRS 9 standard kivezetésre és értékvesztésre vonatkozó követelményei kerülnek alkalmazásra

(4.7) Követelések fejében szerzett eszközök

Amennyiben a Csoport a fedezetként bevont ingatlanra bejegyzett jelzálogjoggal rendelkezik, jogosult azt bírósági végrehajtás útján vagy anélkül értékesíteni, a saját nevében végrehajtott értékesítési eljárás keretében. Az ingatlan kényszerértékesítés tárgya is lehet, amennyiben az ingatlan tulajdonosa felszámolási eljárás alá vont gazdasági társaság.

Amennyiben a Csoport vételi joggal rendelkezik az ingatlan felett, a Csoport követelése érvényesíthető az ingatlannal szemben. A Csoport jogosult ez esetben megvásárolni az ingatlant az opciós szerződésben meghatározott vételáron, és a vételárat a követelésével szemben beszámítani, vagy egy harmadik személyt kijelölni a vételi jog gyakorlására, és a harmadik személy által fizetett vételárat beszámítani a követelésével szemben.

A hitel- és lízingügyletek felmondásakor visszavett eszközöket szakértő által meghatározott áron értékelik. A lízingből visszavett eszközöknél az értékesítést megelőzően a Csoport csak a követelésre képezi meg az értékvesztést, mert később a követelést az eszközértékesítés bevételeivel csökkenti. Kölcsönszerződések esetében a visszavett eszközökre az értékesítés éves veszteséghányada és a jövőbeni kilátások alapján képeznek értékvesztést.

Az értékvesztés a mérlegben az „Egyéb eszközök” között, az eredménykimutatásban az „Egyéb ráfordítások”, a feloldás összege az „Egyéb bevételek” között kerül bemutatásra.

(4.8) Készpénz és készpénz-egyenértékesek

A készpénz és készpénz-egyenértékesek tartalmazzák a pénztári készpénzállományt, a jegybankoknál lévő korlátlan felhasználású egyenlegeket és azokat a magas likviditású pénzügyi eszközöket, amelyeknek eredeti lejáratuk három hónapnál rövidebb, amelyek valós értéke változásának kockázata elhanyagolható, és amelyeket a Csoport rövid távú kötelezettségeinek teljesítése során használ fel.

A készpénz és készpénz-egyenértékesek amortizált bekerülési értéken kerülnek a mérlegben kimutatásra a „Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek” soron.

A kötelező tartalék készpénzként történő besorolását a (19) Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek kiegészítő megjegyzés tartalmazza.

(4.9) A valós érték meghatározása

A Csoport számviteli politikája és számos közzététel megköveteli a pénzügyi eszközök és kötelezettségek valós értékének meghatározását. A valós érték értékelési és/vagy közzétételi célok miatt kerül meghatározásra az alábbiakban leírt módszerek alapján.

A valós érték az az ár, amit egy eszköz eladása esetén kapna a Csoport, vagy egy kötelezettség átruházása esetén fizetnie kellene a Csoportnak a kötelezettséget átvállaló félnek egy piaci szereplővel kötött szokásos ügylet keretében az értékelés napján.

A kezdeti megjelenítést követően az aktív piacokon jegyzett pénzügyi instrumentumok valós értéke meghatározásának alapja eszközök esetében a vételi ár, kötelezettségek esetében pedig a piacon megfigyelhető eladási ár. Amennyiben megfigyelhető árfolyam nem áll rendelkezésre, megfigyelhető piaci adatokra támaszkodó értékelési technikákkal történik a valós érték meghatározása. A módszer lehet hasonló instrumentumokkal való összehasonlítás, amelyekre megfigyelhető piaci árjegyzés rendelkezésre áll, diszkontált cash-flow elemzés, opcióárazási modellek és a piaci szereplők által általánosan alkalmazott egyéb értékelési technikák. A pénzügyi instrumentumok valós értékét teljesen vagy részben olyan feltételezéseken alapuló technikával is meg lehet állapítani, melyeket nem támasztanak alá az aktuális piaci tranzakciók vagy a megfigyelhető piaci adatok.

A valós érték meghatározása feltételezi, hogy az eszköz értékesítésére vagy a kötelezettség átruházására irányuló ügylet az eszköz vagy kötelezettség elsődleges piacán, vagy ennek hiányában az eszköz vagy kötelezettség szempontjából legkedvezőbb piacon megy végbe.

Az elsődleges piac az értékelendő eszköz vagy a kötelezettség tekintetében a legnagyobb volumennel és aktivitási szinttel rendelkező piac.

A legkedvezőbb piac az a piac, amely maximalizálja azt az összeget, amelyet az eszköz értékesítéséért kapnának, vagy minimalizálja azt az összeget, amelyet a kötelezettség átruházásáért fizetnének a tranzakciós költségek és a szállítási költségek figyelembevételét követően.

A valós érték meghatározása részletesen a (42) Valós érték meghatározása kiegészítő megjegyzésben szerepel.

(4.10) Pénzügyi instrumentumok

(4.10.1) Megjelenítés és kezdeti értékelés

A pénzügyi eszközök szokásos módon történő vételét és eladását a Csoport a kötési időpontban jeleníti meg, amikor az eszköz vételére, illetve eladására elkötelezi magát. Szokásos módon történő vétel, illetve eladás egy pénzügyi eszköz megvásárlása vagy eladása olyan szerződés alapján, amelynek feltételei az eszköz átadását az érintett piacon érvényben lévő szabályozás vagy szokványok által általában meghatározott időtávon belül írják elő.

Minden egyéb pénzügyi eszköz és kötelezettség (beleértve az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközöket és kötelezettségeket is) kezdeti megjelenítésére akkor kerül sor, amikor a Csoport az instrumentumra vonatkozó szerződéses rendelkezések hatálya alá kerül. Pl. a bankokkal vagy ügyfelekkel szembeni kölcsönökből eredő követeléseket akkor jelenítik meg, amikor a készpénz folyósításra kerül a hitelfelvevő részére.

Kezdeti megjelenítéskor a pénzügyi eszközt vagy pénzügyi kötelezettséget a Csoport valós értéken értékeli, növelve vagy csökkentve – amennyiben a pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség nem az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként – azon tranzakciós költségekkel, amelyek közvetlenül a pénzügyi eszköz vagy a pénzügyi kötelezettség kibocsátásának vagy megszerzésének tulajdoníthatók.

Egy pénzügyi instrumentum valós értéke a kezdeti megjelenítéskor sok esetben a tranzakciós ár (vagyis az adott vagy kapott ellenérték valós értéke).

Ha a kezdeti megjelenítés során az adott instrumentum Csoport által meghatározott valós értéke eltér a tranzakciós ártól - például nem piaci kamatozású követelések (ún. off-market interest rate loans) esetében - akkor a különbözetet az instrumentum kezdeti megjelenítésekor a Csoport ekképp számolja el:

- ha a fent említett valós értéket az azonos eszközre vagy kötelezettségre vonatkozó aktív piaci jegyzett ár bizonyítja, vagy olyan értékelési technikán alapul, amely kizárólag megfigyelhető piacokról származó adatokat használ, a valós érték és a tranzakciós ár különbözetét a Csoport az eredményben számolja el a „Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény” eredménykimutatás-soron,
- minden más esetben a kezdeti megjelenítéskori valós értéket a Csoport a valós érték és az ügyleti ár különbözetének elhalasztása érdekében módosítja. A kezdeti megjelenítést követően a Csoport csak annyiban jeleníti meg a halasztott különbözetet nyereségként vagy veszteségként, amennyiben az valamely tényező (ideértve az időt is) olyan változásából származik, amelyet a piaci szereplők figyelembe vennének az eszköz vagy a kötelezettség árazásakor. A hitelek esetében a halasztott különbözet elszámolása az effektív kamatláb segítségével történik, míg a származékos ügyletek esetében a különbséget lineárisan számoljuk el.

(4.10.2) Besorolás és későbbi értékelés

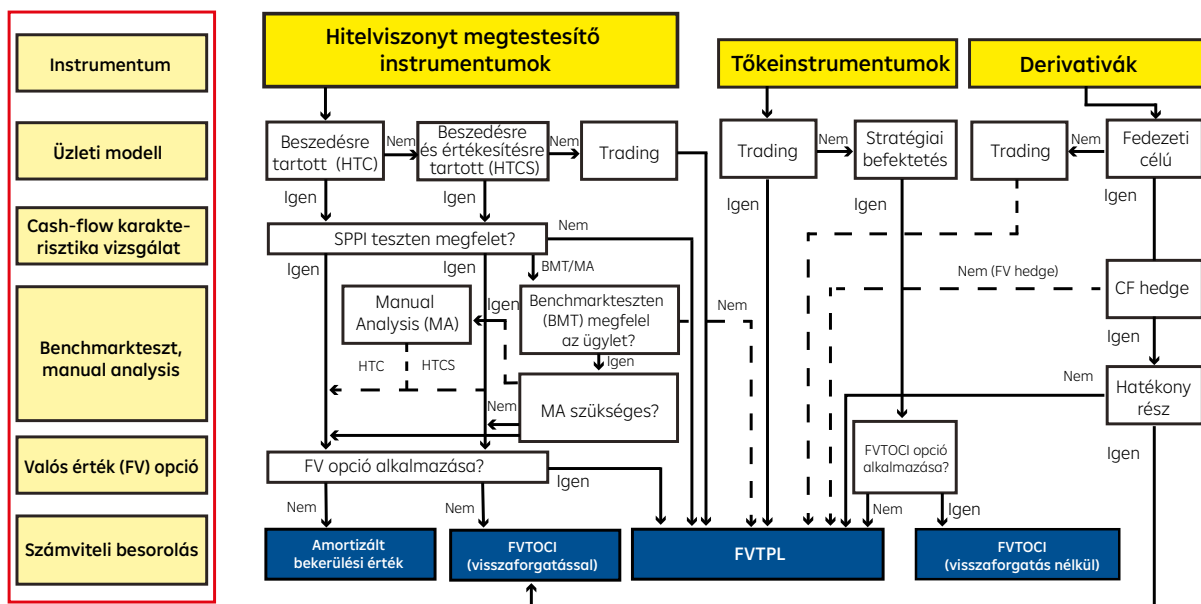
i. Pénzügyi eszközök besorolása és későbbi értékelése

Kezdeti megjelenítéskor a Csoport a pénzügyi eszközöket amortizált bekerülési értéken, az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken vagy az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként sorolja be.

Az adott eszköz számviteli besorolását egy két lépcsős értékelési metodológia biztosítja, amely megadja, hogy az egyes instrumentum típusokat mely számviteli értékelési kategóriákba kell sorolni. A két fő lépés:

- az üzleti modell meghatározása,
- a szerződéses pénzáramok karakterisztikájának vizsgálata (Solely Payment of Principal and Interest, SPPI-teszt)

A fentieket összefoglalóan alábbi ábra mutatja be:

A pénzügyi eszközök kezelésére alkalmazott üzleti modell

A Csoport üzleti modellje portfólió szinten kerül meghatározásra, mivel az tükrözi leginkább, hogy a pénzügyi eszközök csoportjait hogyan kezeli együtt egy adott üzleti cél elérése érdekében, és a management is ilyen szinten kap információkat a pénzügyi eszközökről. Az üzleti modell meghatározása során a Csoport az alábbi információkat mérlegeli:

- hogyan értékeli az üzleti modell teljesítményét (és az adott üzleti modellben lévő pénzügyi eszközöket), és hogyan jelentik a Csoport vezetőségének,
- milyen kockázatok befolyásolják az üzleti modell teljesítményét (és az adott üzleti modellben található pénzügyi eszközöket) és ezen kockázatok kezelésének módját,
- hogyan ösztönzik az üzleti vezetőket – az ösztönzés a kezelt vagyon valósértékén vagy a realizált szerződéses pénz-

- ramokon alapuljon,
- a korábbi időszakok értékesítéseinek gyakorisága, értéke és időzítése, az értékesítés okai, valamint a jövőbeli értékesítési tevékenységre vonatkozó elvárások; és
- az értékesítési tevékenység és a szerződéses cash-flow-k beszédése mindegyike integráltan vagy járulékosan tartozik-e az üzleti modellhez (beszedésre tartott vagy beszedésre és értékesítésre tartott üzleti modell).

Beszedésre tartott (hold to collect) üzleti modell

Az üzleti modell célja a pénzeszköz vagy vagyon tartása és szerződéses cash-flow megszerzése, még akkor is, ha bizonyos eszközök értékesítésre kerülnek, vagy az értékesítés előfordulhat a jövőben.

A lentiek összegegyeztetethők a beszedésre tartott üzleti modellel, amennyiben:

- az értékesítés a pénzügyi eszköz hitelezési kockázata növekedésének következménye,
- az eladások nem gyakoriak (még ha jelentős is), vagy külön-külön és összességében is inszignifikánsak (még ha gyakori is az eladás),
- az értékesítés a pénzügyi eszköz lejáratához közel történik és az eladási bevételek megközelítőleg megegyeznek a hátralévő szerződéses cash-flow-k összegével.

Az IFRS 9 nem határoz meg számszaki útmutatást a beszedésre tartott portfólióból történő értékesítések mértékére és gyakoriságára vonatkozóan. A Csoport akkor tekinti az adott portfólióból történő értékesítéseket a beszedésre tartott üzleti modellel konzisztensnek, ha 3 éves periódus alatt a portfólió könyv szerinti értékének kevesebb, mint 10%-át értékesítik. Lejáratához közelinek tekinti a Csoport az értékesítést, amennyiben az a lejárat előtt legfeljebb 3 hónappal történik.

Beszedésre és értékesítésre tartott (hold to collect and sell) üzleti modell

A modell elsődleges célja a napi likviditás biztosítása. A portfólióba tartozó instrumentumokból eredményrealizálás egyaránt történhet a szerződéses cash-flow elemek gyűjtéséből és az instrumentumok értékesítéséből.

Egyéb üzleti modellek

- Trading portfólió: elsődleges célja a rövidtávú nyereség szerzése.
- Stratégiai célú befektetések portfólió: célja, hogy az ebbe a kategóriába kerülő tőkeinstrumentumokat hosszú távon megtartsa és az azokból származó pénzáramokat (pl. osztalék) beszedje.
- Fedezeti portfólió: olyan derivatív ügyletek, melyek fedezeti elszámolásba kerültek bevonásra, mint fedező instrumentumok.

A szerződéses cash-flow jellemzőinek vizsgálata

A Csoport a pénzügyi eszköz szerződéses feltételeit elemzi annak megállapítására, hogy azok olyan cash-flow-kat eredményeznek-e, amelyek kizárólag a tőke és a kint levő tőkeösszeg után járó kamat kifizetései (SPPI teszt), azaz konzisztensek-e egy alapvető kölcsönmegállapodás feltételeivel, illetve, hogy a tőke megegyezik-e a pénzügyi eszköz kezdeti megjelenítéskori valós értékével. A kamat a pénz időértékének, egy meghatározott időszak alatt kint levő tőkeösszeggel kapcsolatos hitelkockázatnak, továbbá egyéb alapvető hitelezési kockázatoknak (például likviditási kockázat) és költségeknek (például adminisztratív költségek) az ellenértékét, valamint a nyereségrátát tartalmazza. Ez magában foglalja annak értékelését is, hogy a pénzügyi eszköznek van-e olyan szerződéses feltétele, amely módosíthatja a szerződéses cash-flow-k ütemezését. Ennek értékelésekor a Csoport az alábbiakat mérlegeli:

- olyan feltételes események, amelyek megváltoztathatják a cash-flow-k összegét és ütemezését,
- tőkeáttétel,
- előtörlesztés és meghosszabbítási feltételek,
- olyan feltételek, amelyek a Csoport követelését az adós bizonyos eszközeire vagy bizonyos eszközökből származó cash-flow-kra korlátozzák (pl. nemteljesítés esetén nem végrehajtható pénzügyi eszközök), és
- olyan feltételek, amelyek módosítják a pénz időértékével kapcsolatos elemet – például, ha a pénzügyi eszköz kamatlába rendszeres időközönként újra megállapításra kerül.

A pénzáram-karakterisztikák vizsgálata során a Csoport a pénz időértékében bekövetkező torzulásokat is vizsgálja kvantitatív (Benchmark-test – a fenti ábrán BMT) és kvalitatív (Manual Analysis – a fenti ábrán MA) módszerekkel.

A szerződéses cash-flow jellemzők vizsgálatát a Csoport elsősorban a pénzügyi eszközök csoportba sorolásával (klaszterezés) hajtja végre. A szerződéses cash-flow jellemzők vizsgálata klaszterbe nem sorolható szerződések esetén egyedileg történik.

A Csoport alábbi három portfóliójában azonosított olyan szerződéses feltételeket, melyek nem felelnek meg az IFRS 9 standard szerinti alapvető kölcsönmegállapodás feltételeinek.

Otthonteremtési célú kamattámogatott hitelek (CSOK – Családok otthonteremtési kedvezménye, Otthonteremtő kamattámogatott hitelek)

E magánszemélyeknek nyújtott, lakásvásárlást finanszírozó hitelek közös jellemzője, hogy a felszámított szerződéses kamat egy meghatározott részét általában a magyar állam fizeti meg a hitelt felvevő magánszemély helyett, egy meghatározott időszakon keresztül. Szintén közös jellemzője e hiteleknek, hogy a szerződéses kamat meghatározott időszakonként árazódik át (ez az időszak 3, 5 és 10 év lehet) és az Államadósság Kezelő Központ Zrt. („ÁKK”) által rendszeresen közzétett, államkötvény, illetve diszkontkincstárjegy aukciókon kialakuló hozamok átlagának („ÁKK átlaghozamok”) a függvénye. A szerződéses kamat megállapítására szolgáló képletben az ÁKK átlaghozamokat 1,3-del szorozza a Csoport, majd az így kapott értékhez egy kockázati felárat ad hozzá. Az ÁKK átlaghozamokra alkalmazott szorzót a Csoport olyan többszöröző jellemzőnek minősítette, amely inkonzisztens egy alapvető hitelezési megállapodással, ezért az otthonteremtési célú kamattámogatott hitelek esetén a szerződéses pénzáramlások nem kizárólag tőke- illetve a kint lévő tőkeösszeg után járó kamatfizetések.

MFB (Magyar Fejlesztési Bank) Hitelprogramok

A hitelprogramok kapcsán adott vállalkozási hitelek kamatának közös jellemzője, hogy a hitel devizaneme és a báziskamat megállapítására szolgáló ráta devizaneme eltér (currency mismatch). Az IFRS 9 szerint az eltérő devizák miatt a hitelekből adódó szerződéses pénzáramlások nem kizárólag tőkét, illetve a kint lévő tőkeösszeg után járó kamatfizetéseket tartalmaznak.

Babaváró kölcsön

A babaváró kölcsön a magyar kormány családvédelmi akciótervének része. A program 2019 júliusában indult és 2022 decemberében zárul.

A program keretében a házaspárok maximum 10 millió forint állami támogatású hitelt vehetnek fel azzal a feltétellel, hogy öt éven belül legalább egy gyermekük születik. További állami támogatás jár tartozáselengedés formájában a második gyermek születése után (30% tartozáselengedés) és a harmadik gyermek után (teljes tartozáselengedés). A kölcsön a kölcsönfelvevő számára kamatmentes, ők csak a tőkét és a garanciadíjat fizetik. Az állami kamattámogatás az ÁKK által havi rendszerességgel közzétett megelőző három naptári hónapban tartott 5 éves névleges futamidejű államkötvény aukcióin kialakult átlaghozamok 130 százaléka 2 százalékponttal növelt értéke. Szerződészegés esetén az ügyfélnek 120 napon belül vissza kell fizetnie a kamattámogatást és a kölcsön kamatozóvá válik, a kamat mértéke pedig az ÁKK által havi rendszerességgel közzétett megelőző három naptári hónapban tartott 5 éves névleges futamidejű államkötvény aukcióin kialakult átlaghozamok 130 százaléka 5 százalékponttal növelt értéke lesz. Az ÁKK átlaghozamokra alkalmazott szorzót a Csoport olyan többszöröző jellemzőnek minősítette, amely inkonzisztens egy alapvető hitelezési megállapodással, ezért a babaváró kölcsön esetén a szerződéses pénzáramlások nem kizárólag tőke- illetve a kint lévő tőkeösszeg után járó kamatfizetések.

Számviteli besorolás

Amortizált bekerülési értéken értékel

A Csoport a pénzügyi eszközeit amortizált bekerülési értéken (AAC, At Amortized Cost) értékeli, ha mindkét alábbi feltétel teljesül:

- a pénzügyi eszközt olyan üzleti modell alapján tartják, amelynek célja pénzügyi eszközök szerződéses cash-flow-k beszedése érdekében történő tartása (beszedésre tartott), valamint
- a pénzügyi eszköz szerződéses feltételei meghatározott időpontokban olyan cash-flow-kat eredményeznek, amelyek kizárólag a tőke és a kint lévő tőkeösszeg után járó kamat kifizetései (SPPI).

Egy pénzügyi eszköz amortizált bekerülési értéke a pénzügyi eszköznek a kezdeti megjelenítéskor meghatározott értéke, csökkentve a tőketörlesztésekkel, növelve vagy csökkentve a kezdeti megjelenítéskor meghatározott érték és a lejáratkori érték közötti különbözet effektív kamatlábmódszerrel kiszámolt halmozott amortizációjával, módosítva a várható hitelezési veszteség nyilvánított összegével.

Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékel

Az adósságinstrumentum típusú pénzügyi eszközeit a Csoport az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken (FVOCI, at Fair Value Through Other Comprehensive Income) értékeli, ha mindkét alábbi feltétel teljesül:

- a pénzügyi eszközt olyan üzleti modell alapján tartják, amely szerződéses cash-flow-k beszedésével és a pénzügyi eszközök eladásával éri el célját (beszedésre és értékesítésre tartott), valamint
- a pénzügyi eszköz szerződéses feltételei meghatározott időpontokban olyan cash-flow-kat eredményeznek, amelyek kizárólag a tőke és a kint lévő tőkeösszeg után járó kamat kifizetései.

A kezdeti megjelenítéskor a Csoport visszavonhatatlanul dönthet emellett, hogy egy nem kereskedési célú és leányvállalatba, közös vezetésű vállalkozásba, társult vállalkozásba történő befektetésnek nem minősülő tőkeinstrumentum valós értékének későbbi változásait az egyéb átfogó jövedelemben mutatja be. Ezt a döntést instrumentumként külön-külön hozza meg a Csoport.

Eredménnyel szemben valós értéken értékelt

Minden egyéb – tehát nem amortizált bekerülési értéken, vagy az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt – pénzügyi eszközt a Csoport eredménnyel szemben valós értéken értékeltként (FVTPL, at Fair Value Through Profit and Loss) sorolja be.

A Csoport emellett a kezdeti megjelenítéskor visszavonhatatlanul az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként jelölhet meg egy pénzügyi eszközt, ha ez megszüntet vagy lényegesen csökkent valamely értékelési vagy megjelenítési inkonzisztenciát (amelyet számviteli meg nem felelésnek (mismatch) is neveznek).

ii. Pénzügyi kötelezettségek besorolása és későbbi értékelése

A Csoport a pénzügyi kötelezettségeket, a pénzügyi garanciák és hitelnyújtási elkötelezettségek kivételével, amortizált bekerülési értéken, vagy eredménnyel szemben valós értéken értékeltként sorolja be.

Eredménnyel szemben valós értéken értékelt

Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek közé tartoznak a kereskedési célú nem származékos pénzügyi kötelezettségek, a számvitelileg fedezeti kapcsolatba nem vont származékos pénzügyi kötelezettségek.

Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek kezdeti megjelenítést követő valós érték változásait a Csoport az eredményben jeleníti meg.

Amortizált bekerülési értéken értékelt

Az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek bekerülést követő értékelése az effektív kamatláb módszerrel számított amortizált bekerülési értéken történik.

iii. Átsorolások

A Csoport akkor, és csak akkor sorolja át az érintett pénzügyi eszközeit, ha megváltoztatja a pénzügyi eszközök kezelésére alkalmazott üzleti modelljét.

Amennyiben a Csoport átsorolja pénzügyi eszközeit, az átsorolást az átsorolás időpontjától kezdve, a jövőre nézve kell alkalmaznia. A Csoport az átsorolás időpontjának az üzleti modell megváltozását követő első negyedéves beszámolási időszak első napját tekinti. A Csoport nem állapítja meg újra a korábban már megjelenített nyereségeket, veszteségeket (az értékvesztés miatti nyereségeket és veszteségeket is beleértve) és kamatokat.

A pénzügyi kötelezettségek átsorolása nem lehetséges a kezdeti megjelenítésük után.

(4.10.3) Származékos termékek

A származékos pénzügyi instrumentumok közé tartoznak a határidős devizaszerződések, a kamatlábswapok, a határidős kamatláb-megállapodások, a futures és a (vásárolt és kiírt) opciós szerződések. A származékos termékek kezdeti megjelenítése és későbbi értékelése valós értéken történik.

A Csoport egyrészt kereskedési céllal, másrészt kamat- és devizakockázat fedezésére köt ilyen ügyleteket. A Csoport minősített fedezeti kapcsolatban meg nem jelölt egyéb származékos termékeket használ deviza-, kamatláb- és részvénypiaci kockázati kitettségei kezeléséhez. A használt instrumentumok közé kamatlábswapok, különböző valuták kamatlábra kötött swapügyletek, határidős szerződések és opciók tartoznak. A Csoport a fedezeti ügyletek elszámolására az IAS 39 előírásait alkalmazza.

A Csoport rendelkezik olyan strukturált kibocsátott kötvénnyel, amely egyszerre tartalmaz kötelezettségelemet és beágyazott származékos terméket, amelyek értéke kölcsönösen összefügg egymással. A beágyazott származékos termékeket elkülönítik, amennyiben azok gazdasági jellemzői és kockázatai nincsenek egyértelmű és szoros kapcsolatban az alapszerződés jellemzőivel és kockázataival; a beágyazott származékos termék kondíciói megfelelnek egy önálló származékos termék meghatározásának, ha különálló szerződésben lennének; továbbá a kombinált szerződést nem valós értéken értékeli. Az ilyen beágyazott származékos termékeket a Csoport valós értéken értékeli, annak változásait az eredménykimutatásban jelenítve meg.

Az IFRS 9 hatálya alá tartozó pénzügyi eszközökbe beágyazott származékos termékek soha nem kerülnek elkülönítésre. Ebben az esetben a hibrid instrumentum egésze kerül értékelésre az SPPI teszt részeként.

A származékos termékek eszközként kerülnek besorolásra, ha valós értékük pozitív, és kötelezettségként, ha valós értékük negatív. A különböző ügyletekből eredő származékos eszközök és kötelezettségek csak abban az esetben kerülnek nettósításra, ha az ügyleteket ugyanazon féllel bonyolítják, jogi úton érvényesíthető jog áll fenn a megjelenített összegek nettósítására és a felek

nettó módon kívánják rendezni a cash-flow-kat.

A Csoport a származékos ügyletek kamatait - függetlenül attól, hogy azok kereskedési vagy kockázatkezelési célúak-e - a „Nettó kamateredmény” soron számolja el, az elhatárolt kamattal csökkentett valós értékelési eredményt pedig a „Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény” soron mutatja ki.

(4.10.4) Fedezeti elszámolás

A Csoport bizonyos kockázatkezelési célú származékos ügyleteket fedezeti ügyletként jelölt meg fedezeti elszámolás céljára. A fedezeti kapcsolat indulásakor a Csoport formálisan dokumentálja a fedezeti ügyletet vagy ügyleteket és a fedezett ügylet vagy ügyletek közti kapcsolatot, az ügylet megkötésével követett kockázatkezelési célokat és stratégiát, továbbá a fedezeti kapcsolat hatékonyságának mérésére használt módszert. A Csoport a fedezeti kapcsolat elején és később folyamatosan is felméri, hogy a fedezeti ügylet várhatóan nagyon hatékony lesz-e a fedezett ügyletnek a fedezett kockázatnak tulajdonítható valós érték változásait ellentételező hatások elérésében a fedezeti ügylet teljes időtartama során, és hogy a tényleges eredmények 80-125 százalék közötti sávba esnek-e.

A Covid19-járvány okozta gazdasági károk miatt esetlegesen fellépő likviditási nehézségek enyhítésére moratórium elrendelésére került sor a kormányzat részéről. A moratórium hatálya alá tartozó és egyúttal fedezeti elszámolásba bevont hitelek esetében az új cash-flow profil megváltozott kamatkockázatát a Csoport 2020-ban a meglévő, 2021 évtől pedig új derivatív eszközökkel menedzseli. A cash-flow profil módosulásából eredő valósértékváltozást a Csoport a fedezési költség változásának tekinti és ilyen értelemben ez nem befolyásolja a fedezeti kapcsolatok retrospektív hatékonyságát.

Valós érték fedezeti ügylet

Ha egy származékos ügyletet fedezeti ügyletként jelölnek meg egy kimutatott eszköz vagy kötelezettség valós értékében bekövetkezett változásoknak való kitettség fedezésére, amely a nettó eredményt érintheti, akkor a származékos ügylet elhatárolt kamattal csökkentett valós érték változása közvetlenül elszámolásra kerül az eredményben, a fedezett ügyleten keletkező, a fedezett kockázatnak tulajdonítható valós érték változással együtt a „Fedezeti elszámolásokból eredő nettó nyereségek/veszteségek” soron. A valós érték fedezeti elszámolásba bevont származékos ügyletek kamata a „Nettó kamateredmény” soron jelenik meg.

Ha a fedező származékos ügylet lejár, kivezetésre kerül vagy nem felel meg a fedezeti elszámolás kritériumainak, akkor a Csoport a fedezeti megjelölést megszünteti, és a fedezeti elszámolást prospektíven abbahagyja. Az effektív kamatláb módszerrel értékelt fedezett ügyleteknek addig elszámolt módosítását a hátralévő futamidő során az eredményben kell amortizálni az újrászámolt effektív kamatláb alkalmazásával.

A Csoport fix kamatozású hiteleket, betéteket, fix kamatozású kibocsátott, valamint vásárolt kötvényeket fedez valós érték fedezeti egy- és kétdevizás kamatswap ügyletekkel. A fedezeti kapcsolat megvalósul mikro, illetve makró, azaz portfólió szinten is. Az utóbbi esetben modellezett folyószámla-állományt, valamint fix kamatozású hitelportfóliót von be fedezeti kapcsolatba a Csoport.

Cash-flow fedezeti ügylet

Ha egy származékos ügyletet fedezeti ügyletként jelölnek meg egy kimutatott eszköz vagy kötelezettség pénzáramainak változékonyságából eredő olyan kitettség fedezésére, ami a fedezett tétellel kapcsolatos beazonosítható kockázatnak tulajdonítható, akkor a származékos ügyleten képződött, elhatárolt kamattal csökkentett valós értékelési nyereségnek vagy veszteségnek azt a részét, amely hatékony fedezetként került meghatározásra, az egyéb átfogó jövedelemben kell elszámolni, a nem hatékony részt pedig a nettó nyereségben vagy veszteségben kell szerepeltetni a „Fedezeti elszámolásokból eredő nettó nyereségek/veszteségek” soron. A cash-flow fedezeti elszámolásba bevont származékos ügyletek kamata a „Nettó kamateredmény” soron jelenik meg.

A Csoport kockázatfedezési céllal alkalmaz cash-flow fedezeti egy- és kétdevizás kamatswap ügyleteket is, ahol a fedezett portfólió a devizás hitelek és a forint betétek egy csoportja, a fedezés célja pedig a kamatbevétel és kamatráfordítás ingadozásának megszüntetése, ami a referenciakamatok változásából, illetve a forint árfolyamának ingadozásából fakad.

Ha a fedező származékos ügylet lejár, kivezetésére kerül, vagy nem felel meg a fedezeti elszámolás kritériumainak, akkor a Csoport a fedezeti megjelölést megszünteti, és a fedezeti elszámolást prospektíven abbahagyja attól az időponttól, amikor a fedezeti kapcsolat hatékonysága megszűnt. A Csoport az átfogó jövedelemben felhalmozódott nyereség vagy veszteség komponenseket azon időszakokban vezeti át, melyek során az eszköz vagy kötelezettség hatással van az eredményre, illetve, ha nem látja annak a lehetőségét, hogy az átfogó jövedelemben elszámolt veszteség egésze vagy egy része megtérüljön, akkor azt egy összegben átvezeti az eredménybe és a „Fedezeti elszámolásokból eredő nettó nyereségek/veszteségek” soron mutatja ki.

Hatékonytalanság

Hatékonytalanság a következő elemekből származhat mind a valós érték, mind a cash-flow fedezeti ügyletek esetében:

- A kamatkockázat swap ügyletekkel való fedezése miatt származhat hatékonytalanság derivatív ügyfél hitelkockázatából, amely a fedezett ügyletben nem jelenik meg. Ezt a kockázatot a Csoport azzal minimalizálja, hogy magas hitelminősítésű ügyfelekkel köti meg a fedező swapokat.
- Különböző amortizációs tulajdonságok a fedezett és fedező ügyletek esetében, illetve eltérő névérték.
- Esetlegesen eltérő diszkontgörbével való kiértékelése a fedezett és a fedező ügyletnek a valós érték meghatározásában.
- Hatékonytalanság származhat a fedező és a fedezett ügylet eltérő indulási/lejárat dátuma miatt.

A referencia-kamatlábak reformja

A referencia-kamatlábak, pl. a bankközi kamatlábak (IBOR hozamok) reformja következtében változtak az IFRS standardok szerinti pénzügyi jelentések szabályai.

A reform első fázisban bizonyos fedezeti elszámolási szabályokat módosítottak, ahol bizonytalanság léphet fel a tranzakció bekövetkezése előtt. Ezek a módosítások bizonyos fedezeti elszámolási szabályokat érintettek és megengedték a fedezeti kapcsolat folytatását a bizonytalanság időszakában, mielőtt a fedezett vagy a fedezeti ügylet a referencia-kamatlábak reformja miatt módosul.

A Csoport úgy véli, hogy az IBOR reform akkor érinti közvetlenül egy fedezeti kapcsolatot, ha a reform következtében fellépő bizonytalanságoknak ki van téve:

- a fedezett kockázat a reformmal érintett referenciakamat, és/vagy
- a fedező ügyletnek a referenciakamathoz kötött cash-flow-l időben vagy összegben bizonytalanok.

A Csoportnak nincs olyan fedezett ügylete, aminek a kamatozása a referencia-kamatlábak reformjában érintett A Bank nem azonosított 2021. december 31-én a fedezeti kapcsolatokkal kapcsolatban IBOR reform miatti bizonytalanságot.

A reform második fázisa a bankközi kamatlábak módosulásakor vagy lecserélésekor felmerülő lehetséges pénzügyi beszámolási kérdéseket kezeli. Amikor az IBOR reform miatt változik a fedezett vagy fedező ügylet szerződéses pénzáramainak meghatározási alapja, és emiatt a fedezett és fedezeti ügylet pénzáramaival kapcsolatos bizonytalanság megszűnik, akkor a Csoport módosítja a fedezeti dokumentációt, hogy az tükrözze az IBOR reform miatt szükséges változásokat. Mivel a Csoportnak nincs olyan fedezeti ügylete, melynek kamatát az IBOR reform érinti, a fedezeti dokumentációban csak a reformmal érintett fedező ügylet leírása módosul. A Csoport a fedezeti dokumentációt abban a beszámolási időszakban módosítja, amelyikben az IBOR reform miatt szükséges változás bekövetkezik a fedező ügyleten. A fedezeti dokumentációnak ezen módosításai nem jelentik a fedezeti kapcsolat megszűnését vagy egy új fedezeti kapcsolat létrejöttét.

(4.10.5) Pénzügyi eszközök értékvesztése

A várható hitelezési veszteségek meghatározása olyan számviteli becsléseket igényel, amelyek definíció szerint ritkán egyeznek meg a tényleges eredményekkel.

A Csoport a várható hitelezési veszteségeket a teljes futamidő alapján vizsgálja az amortizált bekerülési értéken nyilvántartott és az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök kategóriájába tartozó hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumokra, a hitelkeretekből eredő kitettségekre, a lízingkövetelésekre és a pénzügyi garancia szerződésekre vonatkozóan. A Csoport ezekre a várható veszteségekre valamennyi beszámolási időpontra értékvesztést (pénzügyi eszközök esetén) vagy céltartalékot (hitelkeretek, pénzügyi garancia szerződés esetén) képez.

A Csoport nem jelenít meg értékvesztést a tőkeinstrumentumokra vonatkozóan.

A várható hitelezési veszteségek megjelenítése

A Csoport a várható hitelezési veszteségek tekintetében az alábbi értékelési kategóriákba sorolja az eszközeit:

Teljesítő pénzügyi instrumentumok, amelyek hitelkockázata nem nőtt jelentősen a kezdeti megjelenítés óta (Stage 1 besorolás)

A Stage 1 besorolású pénzügyi instrumentumokra 12 havi várható hitelezési veszteség elszámolása szükséges, amely az élettartam alatti várható hitelezési veszteség része: azon várható hitelezési veszteség, amely a pénzügyi instrumentummal kapcsolatos, a pénzügyi kimutatások fordulónapja után 12 hónapon belül lehetséges nemteljesítési eseményekből ered.

Teljesítő, de romló hitelkockázati profillal rendelkező pénzügyi instrumentumok (Stage 2 besorolás)

Olyan pénzügyi instrumentumok, amelyek hitelkockázata azok kezdeti megjelenítése óta jelentősen növekedett vagy egyéb jelentős kockázatot jelző minőségi kritériumok állnak fenn. A Stage 2 besorolású pénzügyi instrumentumokra élettartam alatti várható hitelezési veszteség elszámolása szükséges. Az élettartam alatti várható hitelezési veszteség a pénzügyi instrumentum várható élettartama alatt lehetséges nemteljesítési eseményekből eredő várható hitelezési veszteség.

Értékvesztett pénzügyi instrumentumok (Stage 3 besorolás)

Értékvesztett minősítést kap az a kitétség, amely esetében fennáll annak objektív bizonyítéka, hogy az adós nem fog tudni eleget tenni a Csoport felé fennálló fizetési kötelezettségei teljesítésének. A Stage 3 besorolású pénzügyi instrumentumokra élettartam alatti várható hitelezési veszteség elszámolása szükséges (lásd ennek meghatározását fentebb).

Értékvesztetten vásárolt vagy keletkeztetett pénzügyi instrumentumok (Purchased or Originated Credit Impaired, POCI besorolás)

POCI pénzügyi eszközök azok, amelyek a könyvekbe való bekerülésükkor értékvesztettnek minősülnek. A Csoport esetében vásárlással, vagy olyan szerződés módosítás esetén kerülhetnek POCI pénzügyi eszközök a könyvekbe, amely szerződésmódosítás az eredeti pénzügyi eszköz kivezetésével, és egyidejűleg a módosított pénzügyi eszköz könyvekbe való felvételével jár. POCI pénzügyi eszközök esetében azok bekerülésétől a könyvekből való kivezetésükig élettartam alatti várható hitelezési veszteség elszámolása szükséges.

Alacsony hitelkockázatú pénzügyi eszközök

A Csoport a befektetési fokozatú állampapírok esetén alkalmazza csak ezt a besorolást, melyre a Csoport 12 havi várható hitelezési veszteséget jelenít meg minden esetben, tehát abban az esetben is, ha azok hitelkockázata a kezdeti megjelenítésük óta lényegesen növekedett. Befektetési fokozatúnak a Csoport azon állampapírokat minősíti, amelyekre a külső hitelminősítők AAA és BBB- (Standard & Poor's, Fitch), illetve Aaa és Baa3 (Moody's) minősítést adtak.

Jelentős növekedés a hitelkockázatban („Stage 2-be történő mozgás”)

A Csoport akkor tekinti a pénzügyi instrumentum hitelkockázatának jelentős növekedését a pénzügyi instrumentum kezdeti megjelenítése óta bekövetkezettnek, amikor az alábbi mennyiségi, minőségi vagy felmondási kritériumok közül egy vagy több teljesült.

Mennyiségi kritériumok

A Csoport elsődleges indikátorként mennyiségi kritériumokat alkalmaz az összes portfólió hitelkockázatának jelentős emelkedésére vonatkozóan. A kvantitatív besoroláshoz a Csoport összehasonlítja az aktuális és ez eredeti hátralévő futamidőre vonatkozó nemteljesítési valószínűséget. A jelentősnek tekintett nemteljesítési valószínűség (Probability of Default, PD) növekmény szegmensenként eltérő, non-retail szegmensek esetében alapesetben 250%, amely egy évnél hosszabb futamidőjű ügyletek esetében minimum 150%-ig csökkenhet összhangban az anyabanki előírásokkal. A lakossági (magánszemély és mikroállalat) szegmens esetén az ügylet eredeti és aktuális hitelminősítése (ratingje), a hátralévő futamideje és a nemteljesítési görbe alapján határozódik meg a jelentős PD növekmény. A jelentős portfólióromlás (az ügylet folyósításakor a futamidő hátralévő részére becsült nemfizetési valószínűség és az aktuális futamidő hátralévő részére becsült nemfizetési valószínűség hányadosa) alapján került meghatározásra a lakossági portfólió termékei szerint megbontva.

Minőségi kritériumok

A Csoport minőségi kritériumokat használ másodlagos mutatóként az összes lényeges portfólió hitelkockázatának jelentős növekedésének meghatározásához. A Stage 2-be történő mozgás akkor történik, ha az alábbi kritériumok teljesülnek.

A szuverén, banki, vállalati, pénzügyi intézmények, a helyi és regionális önkormányzati portfóliók esetében, ha a hitelfelvevőre vonatkozóan teljesül az alábbi kritériumok közül egy vagy több:

- pénzügyi nehézség miatti újratárgyalás,
- 30 napon túli késedelem,
- az ügyfél hitelkockázati státusza miatt megkülönböztetett kezelést igényel,
- az IFRS és az anyabanki szabályozással összhangban az olyan ügyletek, ahol a Csoport egyéb Stage 2 indikátorral nem azonosítható, statisztikai modellek segítségével nem modellezhető, jelentősen megnövekedett hitelezési koc-

kázatot azonosít: azon ügyfelek esetében, amelyekre a (6.2) fejezetben leírt post model adjustment modell jelentős mértékű rating romlást feltételez, automatikus a Stage 2 -be való átsorolás.

A hitelkockázat jelentős emelkedésének vizsgálata magában foglalja az előretekinthető információkat, amelyek negyedévente kerülnek meghatározásra a Csoport valamennyi nem lakossági portfóliójában.

Lakossági (magánszemély és mikroállalat) portfóliók esetében, ha a hitelfeltevő az alábbi kritériumok közül egyet vagy többet teljesít:

- pénzügyi nehézség miatti újratárgyalás,
- szakértői megítélés,
- 30 napon túli késedelem,
- nemteljesítési (default) esemény az ügyfél másik ügyletén,
- az ügylet vagy ügyfél minősítése besorolatlan.

A hitelkockázat jelentős emelkedésének megítélése magában foglalja az előretekinthető információkat és a Csoport lakossági portfólióira ügylet szinten, havi rendszerességgel valósul meg.

A Covid-19 miatti hitelkockázatnövekedés leírása a (6.2) Hitelkockázat kiegészítő megjegyzésben található.

Értékvesztett hitelek definíciója („Stage 3-ba történő mozgás”)

Nem lakossági ügyfelek esetén összhangban az értékvesztett hitelek definíciójával, a Csoport abban az esetben minősíti a finanszírozási szerződésből származó, hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi eszközt defaultosnak, ha megfelel egy vagy több kritériumnak az alábbiak közül.

Mennyiségi kritériumok

A hitelfeltevő több mint 90 napos késedelemben van a szerződéses fizetési kötelezettségéhez képest. A több, mint 90 napot meghaladó késedelmű ügyfelek nem Stage 3-ban történő feltüntetésre nincs lehetőség.

Lényeges késedelemnek minősül, ha a késedelem eléri a 150.000 Ft-ot és a késedelem az ügyféllel szemben fennálló mérlegen belüli összes követeléshez viszonyított aránya eléri az 1%-ot a teljes kitettséghez viszonyítva.

Minőségi kritériumok

A hitelfeltevő várhatóan nem tudja teljesíteni fizetési kötelezettségeit, ami azt jelzi, hogy a hitelfeltevő jelentős pénzügyi nehézségekkel küzd. Nem lakossági ügyfelek esetében várható nemfizetés miatt defaultossá válik az ügyfél az alábbi esetekben:

- jogi igényérvényesítési eljárás (csőd, felszámolás) indul az ügyféllel szemben,
- a Csoport a finanszírozási szerződést azonnali hatállyal felmondja,
- a Csoport a tartozást pénzügyi nehézségek fennállása miatt lényeges veszteség mellett átstrukturálja, a fent említett 1%-os lényegességi határ alkalmazása mellett,
- a Csoport az ügyféllel hitelezési veszteséget szenved el, vagy pénzügyi nehézségek és megemelkedett hitelkockázat miatt az eszközt veszteséggel értékesíti (jellemzően ezek nem elsődleges defaultok),
- pénzügyi szervezetek esetén a felügyeleti engedély visszavonásra kerül,
- fizetési moratórium egy országban.

Egyéb okokból történő várható veszteség valószínűsítése esetén: A várható veszteség vizsgálat érdekében a Csoport a pénzügyi nehézséggel érintett ügyfelek kiszűrésére korai komplex, kvalitatív és kvantitatív jelzéseken alapuló figyelmeztető rendszert és folyamatot alkalmaz, mely során pénzügyi indikátorok segítségével vizsgálja az ügyfél várható veszteségének és várható megtérülésének viszonyát.

Minden IFRS szerint értékvesztett ügyletet nemteljesítőnek minősít a Csoport és Stage 3-ban minősíti értékvesztés és céltartalékolás tekintetében.

A fenti kritériumok alkalmazásra kerülnek a Csoport valamennyi nem lakossági hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumra vonatkozóan, és összhangban vannak a belső hitelkockázat-kezelési célú nemteljesítés fogalmával. A default definíció következetesen került alkalmazásra a Csoport default valószínűsítésre (Probability of Default, PD), a defaultkori kitettségre (Exposure at Default, EAD), és a nemteljesítéskor várható veszteségére (Loss Given Default, LGD) vonatkozó modelljeiben.

Egy eszközt a továbbiakban nem kell defaultosnak tekinteni, ha már nem állnak fenn a default kritériumok legalább 3 hónapos vagy az átstrukturált hitelek esetén annál hosszabb ideig, de legalább egy évig tartó időszakon keresztül.

A 2020-as, koronavírus-járvány okozta gazdasági válság miatt törvényben szabályozott adósságszolgálatra vonatkozó fizetési moratóriumban történő részvétel nem automatikus indikátora a nemteljesítésnek. A 2021-ben kezdődött két fizetési moratórium

(moratórium 2 és moratórium 3) igénybevétele esetén a Csoport egyedileg értékelte a résztvevő ügyfelek esetleges megromlott likviditási és pénzügyi helyzetét, és amennyiben ilyen helyzet állt fenn, a moratóriummal érintett ügyfeleket újratárgyaltnak tekintette és értékvesztéstesztet végzett az esetleges várható nemfizetési helyzet azonosítása céljából. Az értékvesztésteszt azonosított ügyfelek esetében nettó jelenérték kalkulációt végzett a Csoport, és azon ügyletek esetében, ahol a jövőbeni várható törlesztések nettó jelenértéke várhatóan nem fedezi az aktuális kitettséget, nemteljesítő státuszt (default) azonosított és Stage 3-ba sorolta az adott ügyfelet. A fent részletezett vizsgálatokat a Csoport külön-külön is elvégezte a moratórium 2-ben és moratórium 3-ban résztvevő ügyletek esetében.

A moratórium során a késedelmes napszámítás felfüggesztésre kerül a moratórium hatálya alá tartozó kitettségek vonatkozásában.

Lakossági ügyfelek esetén a Csoport abban az esetben minősíti a finanszírozási szerződésből származó, hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi eszközt defaultosnak, összhangban az értékvesztett hitelek definíciójával, ha megfelel egy vagy több kritériumnak az alábbiak közül:

Mennyiségi kritériumok

Az adott pénzügyi eszköz több mint 90 napos lényeges késedelemben van a finanszírozási szerződésből származó hitelviszonyt megtestesítő fizetési kötelezettségéhez képest.

Lényeges késedelemnek minősül, ha a finanszírozási szerződésből származó hitelviszonyt megtestesítő késedelem eléri a 100 euró forintban meghatározott ellenértékét és az ügyleti (mikrovállalatok esetében ügyfél) teljes (késedelmes és nem késedelmes) kitettség 1%-át.

Minőségi kritériumok

A hitelfelvevő várhatóan nem tudja teljesíteni fizetési kötelezettségeit, ami azt jelzi, hogy a hitelfelvevő jelentős pénzügyi nehézségekkel küzd. Lakossági ügyfelek esetében várható nem fizetés miatt defaultossá válik az ügylet (mikrovállalatok esetében ügyfél) az alábbi esetekben:

- az adós elhunyt,
- az adós csalást követett el,
- jogi igényérvényesítési eljárás (csőd, felszámolás) indul az ügyféllel szemben,
- követelést a magas hitelkockázat miatt értékesítette a Csoport,
- finanszírozási szerződés azonnali hatállyal történő felmondása,
- tartozás pénzügyi nehézségek fennállása miatti átstrukturálása,
- egyéb okokból történő várható veszteség valószínűsítése,
- cross-default ok áll fenn, azaz egy ügyfél másik ügylete vagy egy másik ügyfél defaultja defaultot okoz egy adott ügyletnél.

Egy eszközt a továbbiakban nem kell defaultosnak tekinteni, ha már nem állnak fenn a default kritériumok legalább 3 hónapon vagy az átstrukturált hitelek esetén legalább egy éven keresztül, és az ügyfél minden egyéb kikerülési kritériumot teljesít.

Minden értékvesztett (a fogalom meghatározását lásd fentebb) ügyletet nemteljesítőnek minősít a Csoport és Stage 3-ban minősíti értékvesztés és céltartalékolás tekintetében. A fenti kritériumok alkalmazásra kerülnek a Csoport valamennyi lakossági hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumára vonatkozóan.

A várható hitelezési veszteségek értékelése

A várható hitelezési veszteség az az elfogulatlan módon számszerűsített és valószínűséggel súlyozott összeg, ami tükrözi a pénz időértékét, valamint azokat az ésszerű és indokolható információkat, amelyek a pénzügyi kimutatások fordulónapján aránytalanul magas költség vagy erőfeszítés nélkül rendelkezésre állnak múltbéli eseményekről, aktuális körülményekről és a jövőbeli gazdasági körülményekre vonatkozó előrejelzésekről.

Specifikusabban, a Csoport a következőképpen értékeli a várható hitelezési veszteségeket:

Stage 1 és Stage 2 hitelkockázati kitettségek esetén: Az adott hónapra vonatkozó várható marginális hitelezési veszteség a PD, az LGD és az EAD szorzatának összege. A fenti számítás hatékonyan becsüli a várható hitelezési veszteségek jövőbeli értékeit, amelyekből ezután jelenértéket számítunk a fordulónapra vonatkozóan. Ezután a várható hitelezési veszteségek kiszámolt értékeinek előretékinő forgatókönyv alapján történő súlyozására kerül sor.

A Stage 3-as kategóriába sorolt hitelkockázati kitettségek tartalékainak becslésére a Csoport különböző modelleket alkalmaz:

- A szuverén, a vállalati ügyfelek, a projektfinanszírozási, a pénzügyi, a helyi és regionális önkormányzati, a biztosítótársasági és a kollektív befektetési vállalkozási Stage 3-as kitettségek esetében a tartalékokat a workout szakértők

számítják ki a várható megtérülések ügylet effektív kamatlábával történő diszkontálásával. A várható megtérüléseket ügyfélszinten, több scenárióban adja meg a szakértő és az egyes megtérülés scenáriók valószínűséggel súlyozott átlaga kerül figyelembevételre a jelenérték-számításban.

- A lakossági hitelek esetében a Stage 3-as besorolásnak megfelelő várható hitelezési veszteséget a legvalószínűbb várható veszteségnek (BEEL, Best Estimate of Expected Loss) közvetett költségekkel kiigazított, konzervatív pótlékokat (add-on-okat) nem tartalmazó statisztikai becslése alapján számítjuk ki.

Diszkontráta

A Csoport a várható hitelezési veszteségek számításánál a következő diszkontrátákat alkalmazza:

- nem értékvesztetten vásárolt vagy keletkeztetett pénzügyi instrumentumok (nem POCI) pénzügyi eszközök: eredeti vagy aktuális effektív kamatláb,
- értékvesztetten vásárolt vagy keletkeztetett pénzügyi eszközök (POCI): hitelezési veszteséggel korrigált effektív kamatláb,
- le nem hívott hitelkeretek: piaci kamatláb, ami jól közelíti az effektív kamatot,
- pénzügyi garanciák: piaci kamatláb, ami jól közelíti az effektív kamatot,
- lízing követelések: implicit kamatláb.

Jövőbe tekintő információk

A hitelkockázat jelentős növekedésének és a várható hitelezési veszteségek számításának becslése magába foglalja a jövőt érintő információkat is. A Csoport kronologikus elemzést végez, és meghatározza a hitelkockázatot befolyásoló legfontosabb gazdasági változókat az egyes portfóliók tekintetében.

Ezen gazdasági változók köre és a nemteljesítés valószínűségére, a nemteljesítéskor várható veszteségre és a várhatóan nemteljesítő kitettség mértékére gyakorolt hatásuk a kategóriatípusoktól függően változhat. Az elemzés során szakértői becslést is alkalmaz a Csoport. E gazdasági változók előrejelzését (az „alap közgazdasági forgatókönyv”) a Raiffeisen Research szolgáltatja negyedévente, a gazdasági mutatók lehető legjobb becslését nyújtva a következő három évre vonatkozóan. E gazdasági változók hatása a nemteljesítés valószínűségére, a nemteljesítéskor várható veszteségre és a várható nemteljesítő kitettségre vonatkozóan statisztikai regresszióval határozódik meg, hogy az ilyen változók historikus alakulásának a defaulttrátákra és a nemteljesítő kitettségre, várható veszteségre gyakorolt hatása érthetővé váljék.

Lakossági portfóliók esetén a Csoport ezen gazdasági változók alapján egy makromodellt használ a várható bedőlési valószínűségek becslésére, ezen makromodell alapján előre vetített PD változás hatása hároméves periódusra vonatkozik, utána egy egyéves átmeneti időszakban visszatér az eredeti PD görbéhez.

Az alap gazdasági forgatókönyv mellett a Raiffeisen Research az optimista és a pesszimista forgatókönyvet is előállítja azok súlyozásával együtt, a várható eltérések megragadása érdekében. A Csoport arra a következtetésre jutott, hogy három forgatókönyv megfelelően rögzíti a várható eltéréseket. A forgatókönyv súlyozásait statisztikai elemzés és szakértői hitelminősítés kombinációja határozza meg, figyelembe véve az egyes választott forgatókönyvek esetleges kimeneteleit. A valószínűséggel súlyozott várható hitelezési veszteségek az egyes forgatókönyveknek a megfelelő várható hitelezési modellen történő futtatásával kerülnek kiszámításra úgy, hogy az eredményt a megfelelő scenárió valószínűséggel súlyozzuk. Az egyes scenáriók súlyozása (50% az alappálya, 25% a pesszimista és 25% az optimista forgatókönyv esélye) 2021-ben változatlan maradt.

Mint minden gazdasági előrejelzés, a becslések és az előfordulásuk valószínűsége nagyfokú bizonytalanságnak van kitéve, ezért a tényleges kimenetek jelentősen eltérhetnek a tervezettektől. A Csoport úgy ítéli meg, hogy ezek az előrejelzések képviselik a lehetséges eredmények legjobb becslését, és lefedik az esetleges eltéréseket és aszimmetriákat a Csoport különböző portfólióira vonatkozóan. A tárgyévi és összehasonlító időszaki várható hitelezési veszteségek meghatározásakor alkalmazott jövőbe tekintő információk a (6.2) Hitelkockázat kiegészítő megjegyzésben kerülnek bemutatásra.

A várható hitelezési veszteségek megjelenítése a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban

A Csoport a várható hitelezési veszteségre képzett értékvesztést az alábbiak szerint jeleníti meg a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban:

- az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök esetében: az eszköz bruttó könyv szerinti értékéből történő levonással;
- a hitelnyújtási elkötelezettségek és pénzügyi garanciaszerződések esetében: céltartalékként;
- az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök esetén: a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban nem jelenik meg az értékvesztés-állomány, mert ezen pénzügyi eszközök könyv szerinti értéke megegyezik a valós értékkel. Ezen pénzügyi eszközökre elszámolt értékvesztést a valós értékelés értékelési tartalékában jeleníti meg a Csoport, valamint a kiegészítő megjegyzésekben bemutatja ennek összegét.

(4.10.6) Pénzügyi eszközök leírása

A hitelek és adósságinstrumentumok (részlegesen vagy teljes mértékben) leírásra kerülnek, amennyiben a Csoport észszerűen nem várja a pénzügyi eszköz egészének vagy egy részének megtérülését. Általában ez a helyzet, ha a Csoport úgy ítéli meg, az adósnak nem áll rendelkezésre elegendő bevételforrás, amely a leírással érintett összeg visszafizetésére alkalmas cash-flow-t generálna.

A Csoport a jogi igényérvényesítési eljárásban érintett, nem magánszemély ügyféllel szemben fennálló követelések leírásáról az alábbi szempontrendszer alapján dönt:

- a jogi igényérvényesítési eljárás (felszámolás, végrehajtás) során a követelés behajthatatlannak lett minősítve,
- a fennálló tartozásból várható megtérülés nem éri el a behajtás költségeit,
- vagy a felszámolási eljárásban a hitelezői besorolás alapján a Csoport várható megtérülése nulla.

A Csoport nem magánszemélyek esetén alkalmazza az IFRS 9 részleges leírásra vonatkozó bekezdéseit, amennyiben a teljes kintlévőség megtérülésére nem lehet számítani a folyamatban lévő igényérvényesítés alapján vagy az ügyfél működési pénzáramlásainak hiányában. Ebben az esetben a meglévő értékvesztés erejéig részleges leírást hajt végre. Az ügyféltől jogilag követelt érték változatlanul a részleges leírás előtti követelés bruttó értékével egyezik meg.

Nem magánszemély ügyfelek esetén lehetőség van követelések elengedésére, ami szintén kivezetési eseménynek minősül. Elengedésre az észszerű gazdálkodás követelményének teljesülése esetén kerülhet sor. Az észszerűség kritériumai között nem csak üzleti, gazdasági megfontolások állhatnak, hanem bármilyen természetű érvelés lehet észszerű, mint pl. jogi, technikai, technológiai érdekek egybeek között.

Magánszemély esetén abban az esetben alkalmazható leírás, ha az ügyletből várható megtérülés nem éri el a behajtás költségeit és az ügylet behajthatatlannak lett minősítve.

A hitel leírása vagy elengedése a tárgyévi eredménykimutatásban, a hitel számviteli kategóriájának függvényében a „Pénzügyi eszközök értékvesztése” (amortizált bekerülési értéken értékelt vagy egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök esetén) vagy a „Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény” soron (eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök esetén) kerül elszámolásra. A már leirt pénzügyi eszközökből származó megtérüléseket a Csoport szintén ezeken az eredménysorokon számolja el.

(4.10.7) A pénzügyi eszközök és kötelezettségek kivezetése – módosítások esetét kivéve

A pénzügyi eszközök akkor kerülnek kivezetésre, amikor lejárnak az eszközökből származó pénzáramokra vonatkozó szerződéses jogok, vagy a Csoport átadja a pénzügyi eszköz szerződéses pénzáramainak átvételére vonatkozó jogokat egy olyan ügylet keretében, amelyben lényegileg a pénzügyi eszköz tulajdonjogából származó összes kockázatot és hasznot átruházza. Az átadott pénzügyi eszközben a Csoport által létrehozott vagy megtartott bármilyen érdekeltség önálló eszközként vagy kötelezettséggként kerül kimutatásra.

A Csoport olyan ügyleteket is köt, amelyek során a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban megjelenített eszközöket ruház át, de teljes egészében vagy részben megtartja az átadott eszközöknek vagy azok egy részének valamennyi vagy lényegében valamennyi kockázatát és hasznát. Amennyiben a Csoport az összes vagy lényegében összes kockázatot és hasznot megtartja, az eszköz nem kerül kivezetésre a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásból. Az összes vagy lényegileg összes haszon és kockázat megtartása melletti eszközátadások közé tartoznak például az értékpapír-kölcsönzési és -visszavásárlási ügyletek.

Az egyidejű teljes hozamcsere-ügylet megkötésével átruházott eszközök - a repóügyletekhez hasonlóan - fedezett finanszírozási ügyletként kerülnek elszámolásra.

Olyan ügyletek során, amikor a Csoport nem tartja meg, és nem is ruházza át lényegében a pénzügyi eszköz tulajdonlásával kapcsolatos összes kockázatot és hasznot, az eszköz akkor kerül kivezetésre, ha a Csoport nem tartja meg az eszköz feletti ellenőrzést. Amennyiben lényegileg az összes kockázat és haszon a Csoportnál marad, a megtartott jogok és kötelek önálló eszközként, illetve kötelezettséggként kerülnek kimutatásra az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök” vagy az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek” soron az adott ügylet irányának típusától függően. Amennyiben a tranzakció során a Csoport megtartja az eszköz feletti ellenőrzést, akkor az eszköz a folytatódó részvételből következő kitétség mértékéig kerül továbbra is kimutatásra, amit az határoz meg, hogy milyen mértékben kitétt a Csoport az átruházott eszköz értékében bekövetkezett változásoknak.

Bizonyos ügyleteknél a Csoport megtartja azt a kötelemet, hogy díj ellenében kezelje az átadott pénzügyi eszközt. Az átadott eszközt teljes egészében kivezetik, ha megfelel a kivezetési kritériumoknak. A szolgáltatási szerződéssel kapcsolatban eszközök kell kimutatni, amennyiben a szolgáltatási díj magasabb a szolgáltatás értékénél, illetve forrást, ha alacsonyabb annál.

A Csoport értékpapír-vásárlásokat (-eladásokat) hajt végre lényegében azonos értékpapírok bizonyos jövőbeni időpontban rögzített áron történő viszonteladására (visszavásárlására) vonatkozó megállapodások keretében. A jövőbeni időpontban történő viszonteladási elkötelezettséggel vásárolt értékpapírokat nem jelenítik meg értékpapírként. A kifizetett összegeket az „Amortizált

bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök" soron jelenítik meg és úgy mutatják be, mint amelynek biztosítéka a mögöttes értékpapír. A visszavásárlási megállapodás keretében eladott értékpapírok továbbra is az értékpapírok között szerepelnek és kerülnek értékelésre a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban. Az értékpapírok átadásával kapcsolatos kötelezettségeket a Csoport „Az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek” között jeleníti meg. Az eladási és visszavásárlási ellenértékek közötti különbözetet időarányosan jelenítik meg az ügylet időtartama alatt, és az egyéb kamatbevételben vagy a kamatráfordításokban mutatják ki.

A pénzügyi kötelezettségek akkor kerülnek kivezetésre, amikor a szerződéses kötelek teljesülnek, törlésre kerülnek vagy lejárnak.

A pénzügyi eszközök és kötelezettségek kivezetésének eredménye a „Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény” és a „Nem az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nettó nyereségek/veszteségek” soron kerül elszámolásra.

(4.10.8) Pénzügyi eszközök és kötelezettségek módosításai

Pénzügyi eszközök

Amennyiben a Csoport egy pénzügyi eszközt újratárgyal, a szerződéses feltételeit módosítja vagy új pénzügyi eszközre cseréli, minden esetben értékelést hajt végre. Ennek alapján, ha az újratárgyalt cash-flow-k lényegesen különböznek az eredeti eszköz szerződéses cash-flow-itól, akkor az eredeti pénzügyi eszköz kivezetésre kerül a könyvekből és helyette az új eszköz kerül felvétele az újratárgyaláskor érvényes valós értéken. A kivezetett pénzügyi eszköz könyv szerinti értéke és a valós értéken a könyvekbe felvett pénzügyi eszköz értéke közötti különbözet az eredményben az „Nem az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nettó nyereségek/veszteségek” soron kerül elszámolásra.

A Csoport a lényegességet minőségi és mennyiségi kritériumok mentén vizsgálja.

Minőségi kritériumok:

- devizanem változása, amennyiben nem szerepelt a szerződésben a különböző devizanemekben történő lehívás,
- pénzügyi instrumentum változása (pl. hitel kötvénnyé alakul vagy átstrukturálás során folyószámlából hitel keletkezik),
- SPPI tesztet sértő kitétel szerződésbe iktatása/eliminálása.

Mennyiségi kritériumok:

- az ügylet cash-flow-val súlyozott átlagos hátralévő futamideje kumulatíván számolva legalább 2 évvel és az eredeti futamidő legalább 50%-ával változik (a két kritérium közül a nagyobb változást figyelembe véve),
- a módosított ügyleti cash-flow-k eredeti (vagy változó kamatozású ügyletek esetén aktuális) effektív kamatlábbal számított nettó jelenértéke az eredeti ügyleti cash-flow-k ugyanezen diszkontrátával számított nettó jelenértékétől legalább 10%-kal és nem lakossági ügyletek esetében legalább 100.000 EUR-val, lakossági ügyletek esetén legalább 2.000 EUR-val eltér (a két kritérium közül a nagyobb változást figyelembe véve).

Amennyiben az amortizált bekerülési értéken értékelt módosított pénzügyi eszközökből származó cash-flow-k nem lényegesen eltérőek a módosítás előtti cash-flow-któl, a módosítás nem eredményezi az eredeti pénzügyi eszköz kivezetését. Ebben az esetben a Csoport újraszámolja a pénzügyi eszköz bruttó könyv szerinti értékét és az új, valamint a módosítás előtti bruttó könyv szerinti érték közötti különbözetet módosítás miatti nyereségként vagy veszteségként jeleníti meg az eredményben. Amennyiben a módosításra az adós pénzügyi nehézségével összefüggésben került sor, a módosítás miatti nyereség vagy veszteség az eredménykimutatásban, a „Pénzügyi eszközök értékvesztése” soron kerül bemutatásra. Egyéb esetekben, a módosítási nyereséget vagy veszteséget „Egyéb eredményként” számolja el a Csoport.

A moratórium hatálya alá eső szerződések esetében a módosított ügyleti cash-flow-k eredeti (vagy változó kamatozású ügyletek esetén aktuális) effektív kamatlábbal számított nettó jelenértéke és az eredeti ügyleti cash-flow-k ugyanezen diszkontrátával számított nettó jelenértékének különbsége nem haladta meg a 10%-ot, ezért a moratórium nem jelentős újratárgyalásnak tekinthető és ennek megfelelően a módosítási nyereséget vagy veszteséget „Egyéb eredményként” számolja el a Csoport, a mérleg oldalon pedig a kitettség bruttó értéke került módosításra.

A módosítás kapcsán elszámolt, az új eszköz valós értékének meghatározása során figyelembe vett díjak és a megtérített tranzakciós költségek az új kitettség amortizált bekerülési értékét módosítják. Az egyéb tranzakciós költségek a kivezetésből származó eredményében kerülnek megjelenítésre.

Pénzügyi kötelezettségek

A Csoport kivezeti a pénzügyi kötelezettséget, amennyiben annak feltételei módosultak és a módosított pénzügyi kötelezettségből származó cash-flow-k lényegesen eltérőek (a lényegességi feltételek megegyeznek a pénzügyi eszközökre vonatkozó feltételekkel). Ebben az esetben a módosított feltételeknek megfelelő új pénzügyi kötelezettséget a Csoport a módosítás időpontjában érvényes valós értéken jeleníti meg. A megszűnt pénzügyi kötelezettség könyv szerinti értéke és az új, módosított pénzügyi kötelezettség valós értéke közötti különbözetet a Csoport az eredményben a „Nem az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nettó nyereségek/veszteségek” soron kerül elszámolásra.

Amennyiben az amortizált bekerülési értéken értékelt módosított pénzügyi kötelezettségből származó cash-flow-k nem lényegesen eltérőek a módosítás előtti cash-flow-któl, a módosítás nem eredményezi az eredeti pénzügyi kötelezettség kivezetését. Ebben az esetben a Csoport újraszámolja a pénzügyi kötelezettség amortizált bekerülési értékét és az új, valamint a módosítás előtti amortizált bekerülési érték közötti különbözetet módosítás miatti nyereségként vagy veszteségként jeleníti meg az „Egyéb eredmény” soron.

A módosítás kapcsán elszámolt tranzakciós költségek és díjak a pénzügyi kötelezettség amortizált bekerülési értékét módosítják, amennyiben a szerződésmódosítás nem eredményez kivezetést.

Amennyiben a szerződésmódosítás a módosított pénzügyi kötelezettség kivezetését eredményezi, a módosításhoz kapcsolódó tranzakciós költségek és díjak általában az eredményben számolandók el, azt az esetet kivéve, amikor egyértelműen bizonyítható, hogy azok kizárólag a módosítás miatt a könyvekbe felvett pénzügyi kötelezettséghez kapcsolódnak.

(4.10.9) Pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek egymással szemben történő beszámítása

A pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek egymással szemben történő beszámítására és a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban nettó módon történő megjelenítésére abban az esetben kerül sor, amennyiben jogilag érvényesíthető jog áll fenn a megjelenített összegek egymással szemben történő beszámítására, és szándék van a nettó alapon történő rendezésre, vagy arra, hogy egyidejűleg történjen meg az eszköz realizálása és a kötelezettség rendezése.

(4.10.10) Pénzügyi és operatív lízing

Pénzügyi lízingnek minősülnek azok a szerződések, ahol az adott eszköz tulajdonjogával kapcsolatos lényegileg valamennyi kockázat és haszon átadásra kerül a másik fél számára, de a tulajdonjog nem feltétlenül száll át. A Csoport lízingbe adóként a pénzügyi lízing keretében lízingbe adott eszközöket követelésként jeleníti meg a pénzügyi helyzet-kimutatásban (a bankokkal, illetve az ügyfelekkel szembeni követelések között) a lízingben lévő nettó befektetéssel megegyező összegben. A Csoport a nettó lízingbefektetésből származó pénzügyi bevételeket állandó időszakonkénti megtérülési ráta alkalmazásával mutatja ki. Az elszámolási időszakokra vonatkozó lízingfizetéseket a bruttó lízingbefektetéssel szemben kell figyelembe venni, csökkentve ezáltal mind a tőke összegét, mind pedig a nem realizált pénzügyi bevételt.

Minden egyéb lízinget operatív lízingként sorolnak be. Lízingbe adóként a Csoport az operatív lízingbe adott eszközöket az „Ingatlanok, gépek, berendezések” között mutatja ki, és ennek megfelelően számolja el. Értékvesztés miatti veszteséget olyan mértékben számolnak el, amilyen mértékben a maradványérték nem térül meg teljesen és ezáltal a berendezés könyv szerinti értéke értékvesztett.

(4.11) Betétek, kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok és hátrasorolt kötelezettségek

A betétek, a kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok és a hátrasorolt kötelezettségek alkotják a Csoport adóssághinanszírozási forrásait.

A betétek, a kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok és a hátrasorolt kötelezettségek kezdeti értékelése a közvetlenül kapcsolódó tranzakciós költségekkel növelt valós értéken, majd a későbbiekben amortizált bekerülési értéken, az effektív kamatláb módszer alkalmazásával történik.

(4.12) Céltartalékok függő kötelezettségekre

A Csoport céltartalékot mutat ki, ha múltbéli események következtében meglévő jogi vagy vélelmezett kötelme van, amely megbízhatóan becsülhető, és valószínű, hogy a kötelem kiegyenlítése gazdasági haszon kiáramlását fogja eredményezni. A céltartalékok meghatározása a várható jövőbeli cash-flow-k diszkontálásával történik, a pénz időértékére és adott esetben a kötelezettségre jellemző kockázatokra vonatkozó jelenlegi piaci értékítéletet tükröző, adózás előtti ráta alkalmazásával.

A függő kötelezettségek, amelyek hitelkereteket és bizonyos kibocsátott garanciákat foglalnak magukban, múltbéli események nyomán felmerülő lehetséges kötelmek, amelyeknek meglétét csak egy vagy több bizonytalan, a Csoport által nem teljesen befolyásolható jövőbeli esemény bekövetkezése vagy be nem következése igazolja majd.

A kiáramlások várható ütemezése a Csoport által nem teljesen befolyásolható jövőbeli esemény bekövetkezésétől vagy be nem következésétől függ, ami a hitelkeretek és garanciák esetén a lejáratáig bármikor, míg a peres kötelezettségek esetén a perzárást követően várható.

Minden függő kötelezettség szerepel a pénzügyi kimutatásokban függetlenül attól, hogy a kötelem kiegyenlítésével kapcsolatos gazdasági hasznok kiáramlása valószínű vagy sem.

(4.13) Pénzügyi garanciák

A pénzügyi garanciák olyan szerződések, amelyek alapján a Csoport meghatározott kifizetéseket köteles teljesíteni a garancia kedvezményezettje felé olyan veszteség kapcsán, amit a kedvezményezett miatt szenved el, hogy egy bizonyos adós nem teljesíti határidőre egy adósságinstrumentum feltételei alapján fennálló fizetési kötelezettségét.

A pénzügyi garancia kötelezettségek kezdeti megjelenítése valós értéken történik, majd a kezdeti valós értéket amortizálják a pénzügyi garancia futamideje alatt. A garancia kötelezettség ezt követően az IFRS9 előírásaival összhangban várható hitelezési veszteségre képzett céltartalék összege és az IFRS15 alapelveivel összhangban elszámolt kumulált bevétellel csökkentett bekerülési érték közül a magasabb értéken kerül kimutatásra. A pénzügyi garanciák a céltartalékok között kerülnek kimutatásra.

További részletek a (41) Függő és jövőbeni kötelezettségek kiegészítő megjegyzésben találhatóak.

(4.14) Kamatbevétel és kamatráfordítás

A Csoport pénzügyi instrumentumainak kamatbevétele az effektív kamatláb módszer alkalmazásával az eredménykimutatás „Effektív kamat módszerrel elszámolt kamatbevétel” során, a Magyar Nemzeti Banknál lévő látra szóló követelésekhez, illetve a pénzügyi kötelezettségekhez kapcsolódó negatív kamat az „Egyéb kamatbevétel” soron, a pénzügyi kötelezettségek után fizetendő kamat és a pénzügyi eszközökhöz kapcsolódó negatív kamat a „Kamatráfordítások” soron kerül kimutatásra. Ez alól képeznek kivételt az eredménnyel szemben valós értéken értékelt kereskedési könyvben tartott és kereskedési célúként besorolt pénzügyi instrumentumok, valamint a kockázatkezelési célra megjelölt származékos termékek, amelyek kamatbevétele az „Egyéb kamatbevétel”, kamatráfordítása a „Kamatráfordítások” soron kerül megjelenítésre. Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt hitelek kamatbevétele szintén az „Egyéb kamatbevétel” soron, míg az eredménnyel szemben valós értéken értékelt betétek kamatráfordítása a „Kamatráfordítások” soron jelenik meg. A derivatívák esetén a kamatok leválasztásra kerülnek a valós érték változásairól, így a kamateredmény már csak realizált és nem realizált kamateredményt tartalmaz a derivatívákat illetően.

Az effektív kamatláb módszer a pénzügyi eszközök és kötelezettségek amortizált bekerülési értékének kiszámítására, és a kamatbevételek és kamatráfordítások adott időszakra való felosztására használt módszer.

Az effektív kamatláb az a kamatláb, amely a pénzügyi instrumentum várható élettartama alatti vagy adott esetben ennél rövidebb időszak alatti becsült jövőbeni pénzkifizetéseket és pénzbevételeket pontosan a pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség nettó könyv szerinti értékére diszkontálja. Az effektív kamatláb meghatározása a pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség kezdeti megjelenítésekor történik, és a későbbiekben a változó kamatozású instrumentumoknál az átárazódáskor kerül felülvizsgálatra. Az effektív kamatláb számításánál a Csoport úgy készít becslést a jövőbeli cash-flow-kra, hogy figyelembe veszi a pénzügyi instrumentum összes szerződéses feltételét. Az effektív kamatszámítás tartalmaz a szerződő felek közötti minden olyan kapott vagy fizetett összeget, amely szerves része az effektív kamatlábnak, beleértve a tranzakciós költségeket és minden más prémiumot és diszkontot. A tranzakciós költségek olyan járulékos költségeket tartalmaznak, amelyek közvetlenül a pénzügyi eszköz vagy kötelezettség megszerzéséhez, vagy kibocsátásához kapcsolódnak.

A kamatbevétel összegének kiszámítása

A nem értékvesztett (Stage 1 és Stage 2) pénzügyi eszközök utáni kamatot a pénzügyi eszköz eredeti effektív kamatlábjának a pénzügyi eszköz bruttó könyv szerinti értékre történő alkalmazásával számítja ki a Csoport. Értékvesztett (de nem POCI) pénzügyi eszközök esetén a kamatbevételt a pénzügyi eszköz eredeti effektív kamatlábjának a pénzügyi eszköz amortizált bekerülési értékére (nettó könyv szerinti értékére) való alkalmazásával számítja ki a Csoport. Amennyiben a pénzügyi eszközök visszakörülnek a nem értékvesztett kategóriákba (Stage 1 és Stage 2), a kamatszámolás alapja ismét a bruttó könyv szerinti érték lesz. POCI pénzügyi eszközök esetén az eszköz könyvekből való kivezetéséig a kamatbevételt úgy számítja ki a Csoport, hogy a hitelezési veszteséggel korrigált effektív kamatlábat az amortizált bekerülési értékre (nettó könyv szerinti értékre) alkalmazza.

(4.15) Díj- és jutalékbevételek

A díj- és jutalékeredmény között kerül kimutatásra minden realizált és elhatárolt díj- és jutalékeredmény, kivéve azokat a díjakat és jutalékokat, amelyeket a pénzügyi instrumentumok effektív kamatlábjának kiszámításakor a Csoport figyelembe vett, illetve azokat, amelyek eredménnyel szemben valóban értékelt pénzügyi eszközökhöz kapcsolódnak.

A Csoport az ügyfelekkel kötött szerződésai alapján elszámolt díj- és jutalékbevételeire az IFRS 15 Vevői szerződésekből származó bevétel standardot alkalmazza.

Fizetési szolgáltatások díjai és bankkártyadíjak

Fizetési szolgáltatások díjai

A Csoport számos számlavezetéssel kapcsolatos szolgáltatást nyújt ügyfelei részére. A számlavezetés keretében további kapcsolódó szolgáltatások igénybevételére van lehetőség, mint például átutalási, beszedési, állandó megbízási tranzakciók kezdeményezése, internet banki szolgáltatás igénybevétele, számlainformációk megadása, továbbítása.

Azon díjak esetében, amelyeknél a Csoport folyamatos szolgáltatást nyújt, a díjak havonta kerülnek utólagosan elszámolásra. A felszámított díjak jellemzően fix havi díjak, melyek ügyfélcsoportonként, valamint számlacsomagonként kerültek meghatározásra.

A tranzakciós díjakat a Csoport jellemzően a tranzakció pénzmozgásával egyidőben, vagy utólag, havonta számolja el. Ezen díjak jellemzően a tranzakciótól függően, százalékos mértékben kerülnek meghatározásra. A tranzakcióhoz kapcsolódó eseti díjakat jellemzően a szolgáltatás igénybevételének időpontjában szedi be a Csoport. Ezek a díjak lehetnek fix összegű vagy %-os mértékben meghatározott díjak.

A díjak, díjcsomagok időszakonként felülvizsgálatra kerülnek, melyről részletes információk az aktuálisan meghirdetett kondícióslistában találhatóak.

Kibocsátott bankkártyákhoz kapcsolódó díjak, jutalékok

A Csoport szolgáltatásai között szerepelnek az ügyfelei részére történő bankkártya-kibocsátás és egyéb tevékenységek. Ennek során többféle jutalékbevitel realizálódik díj- és jutalékeredmény fizetési szolgáltatásokhoz kapcsolódó sorain, melyek alapvetően a kibocsátással összefüggésben, valamint a kártyatranzakciók alapján kerülnek meghatározásra.

Jellemző díjbevitel az éves kártyahasználati díj, mely mértéke a bankkártya típusától függően változik. Az éves díjak jellemzően előre kerülnek kiterhelésre és a vonatkozósi időszakban kerülnek betérhelésre.

A folyamatosan nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatos díjak a szolgáltatásnyújtás időtartama alatt kerülnek elszámolásra. A kibocsátott bankkártyákhoz kapcsolódó tranzakció alapú díjak vagy a tranzakció létrejöttékor, vagy utólag, havi rendszerességgel kerülnek elszámolásra. Jellemzően a tranzakcióhoz kapcsolódó díjak a következők lehetnek: ATM készpénzfelvételi, valamint befizetési díj, kereskedői jutalék. Eseti díj lehet a kártya zárlati díj, kártya pótlási díj, melyek jellemzően fix összegű díjkategóriába esnek.

A díjak, díjcsomagok időszakonként felülvizsgálatra kerülnek, melyről részletes információk az aktuálisan meghirdetett kondícióslistában találhatóak.

Devizakonverziós és egyéb ügyletek marzsa

A Csoport ügyfelek devizakonverzióval járó tranzakcióiba és egyéb értékpapír-ügyleteibe mintegy tranzakciós díjként marzsot épít be. Bár alapvetően ezen marzsok a tranzakció végrehajtásakor árfolyameredményként könyvelődnek le, a Csoport ezeket havonta átvezeti a jutalékbevételei közé. Ilyen marzsok kerülhetnek elszámolásra a különböző csatornákon (Direktnet, Electra, fiók) beadott azonnali és határidős utalási, átváltási, bankkártyás, értékpapír-kereskedési tranzakciók kapcsán.

Kiszervezett valutaváltási tevékenység díjai

Magyarországon valutaváltási tevékenységet csak hitelintézet végezhet. A Csoport az ügyfelei részére ezt valutaváltó ügynökön keresztül (is) végzi. Tekintettel arra, hogy ha ezt a tevékenységet közvetlenül maga végezné, a Csoportnak különféle kiadásai keletkeznének, ezért a valutaváltási tevékenység során keletkező eredmény bruttó módon kerül kimutatásra: a díjbevételek között megjelennek az ügyfelek váltásai kapcsán felszámított tranzakciókba épített, illetve a valutaváltó ügynöktől beszedett egyéb díjak, míg a díjráfordítások között a valutaváltó ügynök részére jóváírt valutaváltási üzlet eredménye. A díjak elszámolása jellemzően havonta történik.

Értékpapír-kibocsátási és transzfermegbízási díjak

A Csoport befektetési szolgáltatás keretében értékpapír-számlavezetést biztosít ügyfelei számára. Az értékpapír-számlavezetésért és kapcsolódó szolgáltatásokért díjakat számol fel. Az értékpapír-számlavezetési díj jellemzően az adott időszakban a számlán kezelt értékpapír állomány %-os mértékében kerül meghatározásra. Elszámolása negyedévente, évente, a vonatkozósi időszakon belül utólag történik.

A Csoport ügyfeleinek értékpapír-tranzakcióihoz kapcsolódhatnak további díjak, jutalékok, melyek az ügylet %-os mértékében kerülnek meghatározásra. Ezek a díjak jellemzően a tranzakció lebonyolításához kapcsolódóan, illetve a tárgyhónapban kerülnek

számvetileg elszámolásra.

Alapkezelői tevékenység díj és jutalékbevételei

A Csoport befektetési szolgáltatással kapcsolatos bevételei között kerülnek megjelenítésre az alapkezelői tevékenységhez kapcsolódó díjak és jutalékok, valamint pénztáraknak, biztosítókknak nyújtott portfóliókezelési tevékenységből eredő bevételek. Ezen tevékenységek folyamatosan nyújtott szolgáltatásnak minősülnek, melyek díjai jellemzően havonta kerülnek elszámolásra a kezelt portfólió méretétől függő mértékben.

Biztosítási díjak

A Csoport ügyfelei részére biztosítási szolgáltatást közvetít. Az ügyfelektől beszedett díjakat a Csoport továbbutalja a biztosító-társaságok felé. Amennyiben ezen díjak hiteltermékekhez kapcsolódnak, a díjak nettó módon a kamatbevételek között kerülnek kimutatásra. Nem hiteltermékek díjai a jutalékok között kerülnek elszámolásra. A díj- és jutalékbevételek ügynöki szolgáltatásai között bruttón kerül kimutatásra a biztosítási szolgáltatás közvetítéséért felszámított díj is.

Folyamatosan nyújtott szolgáltatás révén a díjak jellemzően havonta kerülnek elszámolásra.

Egyéb, korábban nem említett díj- és jutalékbevételek

A letétkezelés, vállalati pénzügyek, vagyonkezelés és egyéb bevételek között a még nem említett pénzügyi jutalékok és egyéb szolgáltatásokhoz kapcsolatos tételek kerülnek megjelenítésre. Ebben az esetekben is gyakorlat a folyamatosan nyújtott szolgáltatások (például letétkezelési, hitelfedezet-védelmi díjak, széfdíjak) tekintetében a vonatkozó időszakban, jellemzően havonta utólag történő számviteli elszámolás. Az eseti díjak, jutalékok adott időszakban, jellemzően a szolgáltatásnyújtás időpontjában kerülnek elszámolásra (például tanácsadás vállalati ügyfelek részére, információbiztosítás, egyéb pénzügyi szolgáltatásokhoz kapcsolódó tevékenységek).

A Csoport díj- és jutalékbevételeket eredményező lényeges szolgáltatásait a (8) Nettó jutalék- és díjbevétel pont tartalmazza.

Nem hitelintézeti szolgáltatáshoz kapcsolódó díj- és jutalékbevételek

A Csoport Egyéb működési bevételei között is szerepelnek IFRS 15 keretében elszámolt díjbevételek, ezek azonban nem kapcsolódnak a Csoport hitelintézeti szolgáltatásaihoz, így nem részei a klasszikus díj- és jutalékbevételeknek. Jellemzően ilyenek lehetnek: leánycégeknek nyújtott szakértői és számviteli szolgáltatási díjak, megtérült eljárási díjak, készletértékesítés bevételei, melyeket folyamatosan nyújtott szolgáltatások esetén havonta, egyéb esetekben a gazdasági esemény bekövetkeztekor számol el a Csoport.

A Csoport a 2021. december 31-i nyitott teljesítési kötelek értékét nem teszi közzé, mivel az ügyfelekkel kötött szerződések általában olyan határozott időtartamúak, ami egy évnél rövidebb, olyan nyílt futamidejűek, amik egy évnél rövidebb felmondási idővel rendelkeznek, vagy olyan rendelkezések, amelyek lehetővé teszik a Bank számára, hogy abban az összegben számoljon el bevételt, amit jogosult kiszámlázni.

A díjak összességében a (12) Egyéb működési bevételek és ráfordítások kiegészítő megjegyzésben kerülnek bemutatásra.

(4.16) Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény

A „Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény” sor a kereskedési célú, valamint a fedezeti elszámolás nélküli kockázatkezelési céllal tartott eszközökre és kötelezettségekre vonatkozó nyereséget és veszteséget tartalmazza és magában foglal minden realizált és nem realizált valósérték-változást, kamatot, osztalékot és árfolyamkülönbötet.

(4.17) Egyéb működési bevétel és ráfordítás

Az egyéb működési bevétel és ráfordítás tartalmazza a készletek, az immateriális javak, az ingatlanok és berendezések elidegenítéséből, valamint minden máshová nem besorolható tételből származó nyereségeket és veszteségeket.

(4.18) Osztalékbevétel

Osztalékbevitel akkor kerül kimutatásra, amikor az osztalék felvételéhez való jog létrejön. A tulajdonviszonyt megtestesítő érték-papírok esetében ez rendszerint az osztalék jóváhagyásának a napja.

(4.19) Munkavállalói juttatások

A Csoport alkalmazza az IAS 19 munkavállalói juttatások standard előírásait. Munkavállalói juttatásoknak minősülnek azok a kötelezettségek, amelyek a munkavállaló által nyújtott szolgáltatért cserébe keletkeznek.

Rövid távú munkavállalói juttatások közé tartoznak a 12 hónapon belül kifizetendő bérek, fizetések és kapcsolódó társadalombiztosítási járulékok, a rövid távú fizetett távollétek, jutalmak, bónuszok, valamint a nem pénzben nyújtott juttatások.

Hosszú távú juttatások közé tartoznak a 12 hónapon túl kifizetésre kerülő egyéb jutalmak, juttatások.

A munkaviszony megszűnése utáni juttatások közé az öregkori nyugdíjak fedezetét meghatározó nyugdíjjárulékok tartoznak, melyek folyamatos befizetést előíró állami nyugdíjprogramon alapulnak.

Végkielégítés címén a Csoport csak akkor mutat ki kötelezettségeket és követeléseket, ha bizonyíthatóan elkötelezte magát az adott munkaviszony megszüntetésére.

A munkavállalói juttatásokat a Csoport a „Személyi jellegű ráfordítások” között számolja el, a standardhoz kapcsolódó lényeges tételeket a (15) Személyi jellegű ráfordítások megjegyzés tartalmazza.

(4.20) Nyereségadó

Az időszakra vonatkozó nyereségadó a tényleges és a halasztott adót foglalja magában. A nyereségadót az eredménykimutatásban jelenítik meg, az üzleti kombinációkra vagy a közvetlenül a saját tőkében vagy az egyéb átfogó jövedelemben megjelenített tételekre vonatkozó rész kivételével.

A tényleges adó a tárgyévi adóköteles nyereség után fizetendő adó a mérleg fordulónapján hatályban lévő, vagy lényegileg hatályban lévő adókulcsokkal számítva, valamint a korábbi időszakokkal kapcsolatosan fizetendő adó bármely módosítása. A Csoport a nyereségadók közé sorolja a magyar adótörvények által meghatározott társasági adót, helyi iparüzési adót, valamint az innovációs járulékot.

A halasztott adó meghatározása a mérlegmódszer alkalmazásával történik, amely figyelembe veszi az eszközök és kötelezettségek pénzügyi kimutatásokban szereplő könyv szerinti értéke és az adófizetés céljából kiszámított összegek közötti átmeneti különbözetheket. A halasztott adó számítása azokkal az adókulcsokkal történik, amelyek a mérlegfordulónapig hatályba lépett vagy lényegileg hatályba lépett törvények alapján várhatóan vonatkozni fognak az átmeneti különbözethekre azok visszafordulásakor.

Halasztott adókövetelés csak a jövőben várhatóan rendelkezésre álló adóköteles eredmény mértékéig számolható el, amellyel szemben a követelés felhasználható lesz. A halasztott adóköveteléseket minden egyes mérlegfordulónapon felülvizsgáljuk és csökkentjük azt, ha a kapcsolódó adóelőny realizálása már nem valószínű.

A halasztott adókövetelések és adókötelezettségek nettósítására akkor kerül sor, ha ugyanabban az adóbevallási csoportban merülnek fel és ugyanazon adóhatóság által kivetett nyereségadóra vonatkoznak, valamint a nettósítás jogilag megengedett.

A közvetlenül az egyéb átfogó jövedelem terhére vagy javára elszámolt pénzügyi eszközök valós értéken történő újraértékeléséhez kapcsolódó halasztott adót szintén közvetlenül az egyéb átfogó jövedelem terhére vagy javára számolják el, és a későbbiekben az eredményben jelenítik meg, amikor a halmozott valósérték-nyereséget vagy -veszteséget megjelenítik az eredményben.

(4.21) Jegyzett tőke

A jegyzett tőke a tulajdonosok által alapításkor, tőkeemeléskor megfizetett elsőbbségi és törzsrészesvények összessége. Jegyzett tőke állományba vétele a cégbírósági bejegyzéssel egyidejűleg történik az ott bejegyzett és a létesítő okiratban meghatározott összeggel. A jegyzett tőke értékelése historikus árfolyamon, könyv szerinti értéken történik.

(4.22) Állami támogatások

A Csoport az általa kibocsátott olyan kötvényeket (Additional Tier 1 Capital, kiegészítő alapvető tőke), melyek az IAS 32.16. bekezdésben leírtaknak megfelelően nem eredményeznek jogot fix vagy meghatározható számú pénzegység átvételére, vagy kötelmet annak átadására, tőkeinstrumentumként jeleníti meg a pénzügyi kimutatásaiban.

Amennyiben ezek a kötvények külföldi pénznemben kerülnek kibocsátásra, nem monetáris tétel lévén az IAS 21.23 b) pontja alapján azon az átváltási árfolyamon kell átszámítani funkcionális pénznemre, amely a bekerülési ügylet időpontjában érvényben volt (historikus árfolyam).

(4.23) Állami támogatások

Az állami támogatások alatt az állam (kormányzat és annak szervei) által – különféle feltételek ellenében átadott/nyújtott olyan konkrét erőforrásokat értjük, amelyek a Csoport működési tevékenységéhez kapcsolódnak. Ezeknek több típusa lehet, így: eszközhöz kapcsolódó támogatások, jövedelemhez kapcsolódó támogatások, elengedhető kölcsönök és kedvező kamatozású hitelek.

Az állami támogatásokat a Csoport csak akkor mutatja ki állami támogatásként, ha kellő bizonyosság van arra, hogy a Csoport eleget tesz a támogatáshoz kapcsolódó feltételeknek és hogy a támogatást meg fogja kapni.

Az állami támogatások kezdeti megjelenítése az IAS 20 standard alapján valós értéken történik. A jövedelmi megközelítés értelmében a Csoport ezeket az eredménnyel szemben számolja el azokban az időszakokban, amikor a kapcsolódó – kompenzálendő – költségeket/ráfordításokat elszámolja.

Az eszközhöz kapcsolódó állami támogatást a Csoport a bruttó elszámolás módszerével élve halasztott bevételként mutatja ki, és az eszköz élettartama alatt arányosan oldja fel az eredménnyel szemben, mintegy csökkentve így az adott időszak értékcsökkenési költségeit.

(5) A beszámolási időszakban bekövetkezett események

(5.1) Új standardok és értelmezések

A jelen beszámolási időszaktól hatályba lépő, az IASB által közzétett és az EU által elfogadott új és módosított standardok kezdeti alkalmazása

Az alábbi az IASB által közzétett és az EU által elfogadott módosított standardok léptek hatályba a jelen beszámolási időszaktól:

- IFRS 9 „Pénzügyi instrumentumok”, IAS 39 „Pénzügyi instrumentumok: megjelenítés és értékelés”, IFRS 7 „Pénzügyi instrumentumok: Közzététel”, IFRS 4 „Biztosítási szerződések” és IFRS 16 „Lízingek” módosításai – Kamatláb benchmark reform – 2. fázis – az EU által elfogadva 2021. január 13-án (hatályba lép a 2021. január 1-jével, illetve az azt követően kezdődő beszámolási időszakokban),
- IFRS 16 „Lízingek” módosításai – Covid-19-cel kapcsolatos bérleti koncessziók 2021. június 30-án túl, az EU által elfogadva 2021. augusztus 30-án (hatályba lép a 2021. április 1-jével, illetve az azt követően kezdődő beszámolási időszakokban),
- IFRS 4 „Biztosítási szerződések” standard módosításai, „Az IFRS 9 alkalmazása alóli átmeneti felmentés meghosszabbítása” - az EU által elfogadva 2020. december 15-én (az IFRS 9 alkalmazása alóli átmeneti felmentés lejáratí ideje kitolódott 2021. január 1-jéről 2023. január 1-jére, illetve az azt követően kezdődő beszámolási időszakokra).

A meglévő standardok módosítása nem volt jelentős hatással a Csoport pénzügyi kimutatásaira.

Az IASB által kibocsátott és az EU által elfogadott, de még nem hatályos új és módosított standardok

Jelen pénzügyi kimutatások elfogadásakor az alábbi IASB által kibocsátott és az EU által elfogadott standardmódosítások még nem léptek hatályba:

- IAS 16 „Ingatlanok, gépek és berendezések” módosításai – Bevételek a rendeltetésszerű használat előtt – az EU által elfogadva 2021. június 28-án (hatályba lép 2022. január 1-jével, illetve az azt követően kezdődő beszámolási időszakokban),
- IAS 37 „Céltartalékok, függő kötelezettségek és függő követelések” módosításai – Hátrányos szerződések – Szerződés teljesítésének a költségei – az EU által elfogadva 2021. június 28-án (hatályba lép 2022. január 1-jével, illetve az azt követően kezdődő beszámolási időszakokban),
- IFRS 3 „Üzleti kombinációk” módosításai – Hivatkozás a keretelvekre – az EU által elfogadva 2021. június 28-án (hatályba lép 2022. január 1-jével, illetve az azt követően kezdődő beszámolási időszakokban),
- IFRS 17 „Biztosítási szerződések” standard, beleértve az IFRS 17 standard módosításait (hatályba lép a 2023. január 1-jével, illetve az azt követően kezdődő beszámolási időszakokban),
- Különböző standardok módosításai, „Az IFRS-ek továbbfejlesztései (2018-2020-as ciklus)” – az éves IFRS (IFRS 1, IFRS 9, IFRS 16 és IAS 41) továbbfejlesztési projekt elsősorban az inkonzisztenciák kiszűrésére és a szövegezés pontosítására irányul – az EU által elfogadva 2021. június 28-án (Az IFRS 1, IFRS 9 és IAS 41 módosításai 2022. január 1-jével, illetve az azt követően kezdődő beszámolási időszakokban lépnek hatályba. Az IFRS 16 módosítása egy illusztratív példára vonatkozik, így nincs hatályba lépési dátuma.)

Az IASB által kibocsátott és az EU által nem elfogadott új és módosított standardok

Az EU által elfogadott IFRS-ek jelenleg nem különböznek jelentősen a Nemzetközi Számvetési Standard Testület (IASB) által elfogadott rendeletektől, kivéve az alábbi új standardokat, a meglévő standardok módosításait és új értelmezéseket, amelyeket az EU-ban még nem fogadtak be a pénzügyi kimutatások közzétételének napjáig:

- IFRS 14 „Szabályozói elhatárolások” (hatályba lép a 2016. január 1-jével, illetve az azt követően kezdődő beszámolási időszakokban) – az Európai Bizottság döntést hozott, mely értelmében a jóváhagyás folyamatot a jelenlegi köztes standardra nem fogja alkalmazni, és megvárja a végső standardot,
- IAS 1 „Pénzügyi kimutatások prezentálása” standard módosításai – A rövid és hosszú lejáratú kötelezettségek besorolása (hatályba lép a 2023. január 1-jével, illetve az azt követően kezdődő beszámolási időszakokban),
- IAS 1 „Pénzügyi kimutatások prezentálása” standard módosításai – Számvetési politikák közzététele (hatályba lép a 2023. január 1-jével, illetve az azt követően kezdődő beszámolási időszakokban),

- IAS 8 "Számvetési politikák, a számvetési becslések változásai és hibák" standardok módosításai – Számvetési becslések definíciója (hatályba lép a 2023. január 1-jével, illetve az azt követően kezdődő beszámolási időszakokban),
- IAS 12 „Nyereségadó” standard módosításai – Egyetlen ügyletből származó eszközökhöz és kötelezettségekhez kapcsolódó halasztott adó (hatályba lép a 2023. január 1-jével, illetve az azt követően kezdődő beszámolási időszakokban),
- IFRS 10 "Konszolidált pénzügyi kimutatások" és IAS 28 "Társult vállalkozásokban és közös vállalkozásokban lévő befektetések" standardok módosításai – Eszközök eladása, illetve átadása a befektető és annak társult vagy közös vezetőségű vállalkozása között (a hatálybalépés időpontját bizonytalan időre elhalasztották, amíg a kutatási projekt konklúzióra jut a tökemódszerrel kapcsolatban),
- IFRS 17 "Biztosítási szerződések" standard módosításai – az IFRS 17 és az IFRS 9 kezdeti alkalmazása – Összehasonlító információk (hatályba lép a 2023. január 1-jével, illetve az azt követően kezdődő beszámolási időszakokban).

A Csoport úgy véli, hogy az új standardoknak elfogadása és a meglévő standardok módosítása nem lesz jelentős hatással a pénzügyi kimutatásaira a kezdeti alkalmazás időszakában.

(5.2) Jelentős események a beszámolási időszakban

A koronavírus-járvány során számos gazdaságvédelmi intézkedést vezettek be, melyek közül a pénzügyi szektort érintő legfontosabb változások az alábbiak:

Fizetési moratórium

A fizetési moratórium időtartama alatt lejáró szerződések meghosszabbodnak. A fizetési moratóriumra való tekintettel a Csoport leállította a moratórium hatálya alá tartozó szerződések esetében a törlesztőrészeket, illetve az esedékessé vált kamatok és díjak beszedését. Ezen ügyleteknél a tőke-, kamat-, és díjfizetési kötelezettség elhalasztásra kerül a moratórium utáni időszakra, és azokat majd a futamidő alatt, évente egyenlő részekben kell megfizetni. A fizetési moratórium lejártát követően a futamidőt oly módon kell meghosszabbítani, hogy a fizetési moratórium lejártát követően esedékessé váló törlesztőrészlet ne haladja meg az eredeti szerződés szerinti törlesztőrészletek összegét.

Második moratórium (moratórium 2, 2021.01.01-től 2021.10.31-ig)

Az egyes kiemelt társadalmi csoportok, valamint pénzügyi nehézséggel küzdő vállalkozások helyzetének stabilizálását szolgáló átmeneti intézkedésekről szóló 2020. évi CVII. törvény (Moratórium II. törvény), valamint a hiteltörlesztési moratórium veszélyhelyzettel kapcsolatos különös szabályairól szóló 637/2020. (XII.22.) Korm. rendelet fizetési moratóriumot biztosít (a továbbiakban: moratórium 2), illetve hitelfelmondási tilalmat állapít meg 2021. január 1. napjától 2021. június 30. napjáig a 2020. március 18. napján fennálló hitel- és kölcsönszerződések alapján már folyósított kölcsönök tekintetében. A második fizetési moratórium tartalmában megegyezik a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készülségről szóló 2020. évi LVIII. törvény (Moratórium I törvény) alapján 2020. március 19. és december 31. között biztosított fizetési moratóriummal (moratórium 1). 2021-ben a Kormány a fizetési moratóriumot meghosszabbította általános jelleggel 2021.10.31-ig.

Harmadik moratórium (moratórium 3, 2021.11.01-től 2022.06.30-ig)

2021-ben a Kormány a fizetési moratóriumot meghosszabbította meghatározott társadalmi csoportok, valamint pénzügyi nehézséggel küzdő vállalkozások számára 2022.06.30-ig (536/2021. (IX.15.) Korm. rendelet a hiteltörlesztési moratórium veszélyhelyzettel kapcsolatos különös szabályainak bevezetéséről szóló 637/2020. (XII. 22.) Korm. rendelet módosításáról). 2021.11.01-től a moratóriumot csak azok vehetik igénybe, akik 2021.09.30-án aktuálisan élnek a moratórium lehetőségével és 2021.10.01. és 2021.10.31. között a jogszabályban meghatározott formanyomtatványon nyilatkoznak arról, hogy továbbra is (2021.11.01-től) élni kívánnak a moratóriummal és megfelelnek a jogszabályban meghatározott jogosultsági feltételeknek. A jogosultság pontos feltételeit a 637/2020. (XII. 22.) Korm. rendelet 5. §-a határozza meg.

Kamatstop

2022. december 24-én megjelent a 782/2021. (XII. 24.) Kormányrendelet A fogyasztóknak nyújtott hitelről szóló 2009. évi CLXII. törvény vészhelyzetben történő alkalmazásáról, ami rögzíti a lakossági hitelek kamatát (kamatstop).

A rendelet azokra a változó kamatozású, lakossági jelzálog-fedezettű hitelszerződésekre vonatkozik, amelyek referencia-kamatlábhoz (BUBOR) árazottak, 3 évesnél rövidebb, jellemzően 3 vagy 6 hónapos kamatperiódussal. Ha egy ilyen típusú hitel moratóri-

umban van, akkor is vonatkozik rá a kamat-maximalizálás.

A kormányrendelet értelmében a fogyasztónak nyújtott hitelről szóló 2009. évi CLXII. törvény 17/D. § (1) bekezdésétől eltérően a referencia-kamatlábhoz kötött jelzáloghitel-szerződések esetén 2022. január 1-jétől 2022. június 30-ig

- a rendelet hatálybalépését követő szerződés szerinti fordulónaptól érvényes referencia-kamatlábát úgy kell megállapítani, hogy a referencia-kamatláb mértéke, illetve
- a rendelet hatálybalépését megelőző szerződés szerinti fordulónaptól érvényes referencia-kamatláb mértéke a 2021. október 27. napján érvényes, szerződésben meghatározott referencia-kamatlábánál nem lehet magasabb.

A Csoport az elengedett kamat összegével nem növelheti meg sem a tőketartozását, sem a kamattartozását az érintett adósoknak. A Csoport 2022.01.01-én (vagy, amennyiben az adott kamatperiódusra vonatkozó referenciakamat kedvezőbb, mint a fenti referenciakamat maximum, akkor azon a napon, amikor az esedékes kamatforduló elérkezik) a rendeletben rögzített referenciakamat alapul vételével, változatlan szerződéses kamatfelár alkalmazása mellett beállítja a jogszabályban meghatározott maximális kamatot az érintett hitelszerződésen.

Hitelprogramok

A járvány miatt bevezetett hitelprogramokat a (6.2) Hitelkockázat fejezet Hitelportfólióra vonatkozó információk részében ismertetjük.

MNB intézkedések

Az MNB minden rendelkezésre álló eszközzel támogatja és erősíti a pénzügyi stabilitást, ezért határozott intézkedésekkel igyekszik mérsékelni az erősödő inflációs nyomás pénzügyi közvetítő szektorra, lakosságra és az egész gazdaságra gyakorolt hatásait, például folyamatos kamatemeléssel és új jegybanki eszközök bevezetésével. Az alultartalékolásra vonatkozó szankciók újra bevezetésre kerültek. A jegybank immár a bankrendszer likviditásának lekötésén dolgozik. Ezt a célt szolgálja az egyhetes betét és az egyhónapos MNB kötvény bevezetése is, illetve az egymástól elváló alapkamat (O/N) és egyhetes betéti kamat. A devizafinanszírozásra vonatkozó szabályozói limitek szigorítása és az osztalékfizetés átmeneti korlátozása 2021.12.31-vel kivételre került.

2021 során az MNB többször módosította a korábban kiadott vezetői körlevelét az IFRS 9 standard alkalmazásában a makrogazdasági információk felhasználásáról és a hitelkockázat jelentős növekedését jelző tényezőkről. A Vezetői körlevélben foglaltak való megfelelést a Csoport az alábbiak szerint értékeli.

Vállalati szegmens

A Csoport a moratórium 2-be belépett ügyfeleket a 2021.01.21-én megjelent MNB vezetői körlevélben foglaltaknak megfelelően vállalati oldalon kockázati monitoring alapján sorolja Stage 2-es kategóriába. Kivételt képeznek ez alól azon ügyletek, amik kevesebb mint 9 hónapot töltek - az EBA moratóriumról szóló, decemberben frissített jelentésének megfelelően - az első és a második moratóriumban összesen. Ha egy ügyfélnek akár csak egyetlen ügylete is 9 hónapnál többet töltött az első és a második moratóriumban összesen, akkor a Csoport elvégezte rá a kockázati monitoring vizsgálatot a moratórium 2-be történő belépés esetén.

A moratórium 2 kezdetekor már eleve Stage 2 vagy Stage 3-ba sorolt ügyfelek moratórium 2-ben részt vevő ügyletei automatikusan átstrukturáltak lettek jelölve.

Figyelemmel arra, hogy a moratórium 1-ben utolsó 2020-as esedékességükkel résztvevő ügyletek automatikusan moratórium 2-be kerültek, azon ügyfelek tekintetében, akik jelezték a kockázati monitoring során, hogy nem élnek a moratórium 2 lehetőségével egyetlen ügyletük vonatkozásában sem és nyilatkozatukkal ki is léptek a moratórium 2-ből a Csoport nem állapított meg pénzügyi nehézséget, és átstrukturáltként sem jelölte az adott ügyletet. Az újonnan belépők tekintetében a Csoport minden esetben lefolytatta a kockázati monitoring vizsgálatot és az alapján sorolta pénzügyi nehézség esetén Stage 2-be az ügyletet.

A Csoport a fentiek szerint azonosított pénzügyi nehézség és moratórium 2 részvétel esetén értékvesztés-tesztet (IFRS 9 standard szerinti értékvesztettséget vizsgáló teszt) is végez az esetleges várható nemfizetés megállapítása céljából.

A moratórium 3-ba történő belépéskor a Csoport minden esetben átstrukturáltként azonosította az érintett ügyletet és Stage 2-be sorolta. A defaultvizsgálat az értékvesztés-teszt elvégzésével teljesült ezen ügyfelek esetében.

Lakossági szegmens

A 2021.01.21-én megjelent MNB vezetői körlevélben foglaltak alapján a lakossági szegmensben a Csoport feltételezi, hogy a több, mint 9 hónapja moratórium hatálya alatt lévő ügyfeleknek pénzügyi nehézségei vannak, vagy várhatóan lesznek, ezért Stage 2-be sorolta őket. Ezen kívül a Csoport ezen ügyfelek esetében is vizsgálta az érintett kitétségek nemteljesítő kitétséggé történő besorolásának késedelmes napszámon kívüli más, a CRR 178. cikk (1) bekezdés a) pontjában meghatározott („unlikely to pay”) feltételek bekövetkezése miatti szükségességét, különös tekintettel arra az esetre, ha az ügyfél elveszíti a munkahelyét a

pandémia alatt.

A Csoport ügyfelekkel való együttműködése a rendkívüli helyzet ellenére továbbra is zavartalan, a kapcsolattartás folyamatosan biztosított.

A referencia-kamatlábak reformja

Egy globális, alapvető referenciakamat-reform van folyamatban, melynek célja, hogy bizonyos bankközi kamatlábakat (IBOR) alternatív, majdnem kockázatmentes kamatlábakra cseréljen le („IBOR reform”). A LIBOR kamatlábak jelentős része 2021. december 31. után megszűnik, néhány USD LIBOR futamidő kivételével, melyek 2023. június 30-ig lesznek elérhetőek. Ehelyett Európa-szerte, így Magyarországon is kockázatmentes alternatív (tranzakció alapú vagy hibrid, részben egyéb árazású) bankközi kamatok vezetnek be. A LIBOR-ral ellentétben az EURIBOR nem szűnik meg, de a számítási módszertana módosul.

A Csoportnak jelentős kitettsége van bizonyos bankközi referenciakamatokban, melyek érintettek a reformban.

A legfőbb kockázatok, amiknek a Csoport az IBOR-reform következtében ki van téve működési kockázatok: például a hitelszerződések újratárgyalása kétoldalú tárgyalások során, a szerződések aktualizálása, az IBOR hozamgörbéket használó rendszerek frissítése, a működési kontrollok felülvizsgálata a reform kapcsán, felügyeleti kockázatok. A pénzügyi kockázatok elsődlegesen a kamatkockázathoz kapcsolódnak.

A Csoport projektet indított az alternatív hozamokra való átállás lebonyolítására. Az átállás az RBI módszertana alapján történik, de két fázisban zajlik:

- 2021-ben a GBP, CHF, EUR, JPY LIBOR reformja,
- 2022-ben az overnight, 1 havi, 3 havi USD LIBOR reformja.

Az első szakaszban a vállalatok, pénzügyi intézmények, magánszemélyek voltak érintettek az átállásban (lakossági ügyfelekkel szemben nem volt érintett kitettség). Az árazási módszertanról közös döntést született az érintett üzleti területeken, de később módosításokra volt szükség az eltérő termékek és ügyféligények miatt.

Az érintett portfólióban alkalmazott új referenciahozamok az alábbiak:

- EONIA -> €STR (Euro Short-Term Rate)
- GBP LIBOR -> SONIA (Sterling Overnight Index Average), egynapos sterling indexátlag
- CHF LIBOR -> SARON (Swiss Average Rate Overnight), svájci átlagos egynapos kamatláb
- USD LIBOR -> SOFR (Secured Overnight Financing Rate), fedezett egynapos finanszírozási ráta
- JPY LIBOR -> TONAR (Tokyo Overnight Average Rate), tokiói átlagos egynapos kamatláb

Az ügyleteknél a Csoport 5 napos visszatekintési periódust alkalmazott, de credit adjustment spreadet nem vett figyelembe. A LIBOR ügyleteket az EU szabályozástól eltérően kezelte a Csoport. A Csoport a számlák esetében sem a visszatekintési periódust, sem a credit adjustment spreadet nem alkalmazta (néhány pénzügyi intézményt kivéve). Helyettesítő záradékot („fallback clause”) nem használt a Csoport, de néhány szerződést kétoldalúan módosított.

A Csoport az ügyfeleket levélben vagy internetbankon keresztül értesítette,

Az új termékek esetében ugyanazt a módszertant alkalmazza a Csoport, mint a meglévő ügyleteknél, a transzferárazást és a szerződéses háttérrel még pontosítani kell.

Az overnight, 1 havi és 3 havi LIBOR átállásnál az overnight SOFR-t fogja alkalmazni a Csoport, de néhány egyedi ügyféligény esetében a SOFR használata lehet szükséges.

A Csoport úgy ítéli meg, hogy egy szerződés abban az esetben nem árazódott át alternatív referenciakamatra, ha szerződéses kamatláb továbbra is egy olyan referenciakamathoz van árazva, ami az IBOR reformban érintett, abban az esetben is, ha tartalmaz egy helyettesítő záradékot („fallback clause”) a meglévő IBOR referenciakamat megszűnése esetére.

(6) Pénzügyi kockázatkezelés

(6.1) Bevezetés és áttekintés

A Csoport kamat-, devizaárfolyam-, hitel- és likviditási kockázat kezelésére vonatkozó elveit a felsőbb vezetés és az Igazgatóság rendszeresen felülvizsgálja.

A kockázatkezelés az üzleti területektől teljesen függetlenül működik. A nem sztenderd termékeket és szolgáltatásokat igénybe

vevő ügyfelek esetében a Hitelkockázati Főosztály (CRM - Credit Risk Management Department), a sztenderd termékeket igénybe vevő ügyfelek esetében a Lakossági és KKV Kockázatkezelési Főosztály (RRM - Retail Risk Management Department) látja el a hitelkockázat-kezelést. Az egyedi hitelkockázat-elemzés, -minősítés, -bírálat és -monitoring a Hitelkockázati Főosztály feladata; a portfóliószintű hitelkockázat-mérést, a piaci (kamat-, árfolyam-, likviditási-) és működési kockázatok elemzését az Integrált Kockázatelemzési Főosztály (IRD – Integrated Risk Department) végzi.

A Csoport az alábbi kockázatoknak van kitéve:

- i. Hitelkockázat
- ii. Piaci kockázat
- iii. Likviditási kockázat
- iv. Működési kockázat

Ez a kiegészítő megjegyzés bemutatja a Csoport fenti kockázatokkal szembeni kitettséget, a kockázatok mérésére és kezelésére vonatkozó céljait, politikáját és folyamatait, továbbá tőkemenedzsmintjét.

(6.2) Hitelkockázat

A hitelkockázat egy ügyfél vagy partner szerződéses kötelmének a nemteljesítéséből fakadó pénzügyi veszteség kockázatát jelenti. Elsősorban a Csoport hitelezési, kereskedelem-finanszírozási és lízingtevékenységéből merül fel, de egyes mérlegen kívüli termékekből (például garancia) vagy hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok formájában tartott eszközökből is eredhet.

A hitelkockázat kezelése

A hitelezés korlátait az üzleti és kockázati szempontoknak a Csoport vezetése által meghatározott, kívánatosnak tartott egyensúlya jelenti, a hitelintézeti törvény és más jogszabályok, továbbá a Csoport Hitelpolitikai Irányelvei (Credit Policy) keretein belül.

A Csoport elsődlegesen cash-flow alapon hitelez, amikor az ügyfél alaptevékenységének előre látható cash-flow-i biztosítják a hitel visszafizetését. Esetenként nagyobb hangsúlyt kap a biztosíték értéke, vagy a finanszírozott projektek jövőbeli bevétele, egy portfólió megtérülési aránya, illetve ezek kombinációja. A hiteldöntések ennek megfelelően az igényelt összeg nagysága, futamideje, a termék típusa, az ügyfél pénzügyi helyzete, nem pénzügyi jellemzői és kilátásai, továbbá a biztosíték alapján születnek.

A hitelkockázat elsősorban a lakossági és vállalati ügyfelekkel, bankokkal és önkormányzati hitelfelvévőkkel folytatott banki tevékenységgel kapcsolatos nemteljesítési kockázatból ered. A nemteljesítési kockázat annak a kockázata, hogy az ügyfél nem lesz képes a szerződés szerinti pénzügyi kötelmeit teljesíteni. Hitelkockázat eredhet azonban migrációs kockázatból, a hitelezők koncentrációjából, hitelkockázat-mérséklési technikákból és országkockázatból is.

A hitelkockázat a legfőbb kockázati tényező a Csoporton belül, amit a belső és jogszabályi tőkekövetelmények is jeleznek. Így a Csoport egyedi és portfólió alapon is elemzi és figyelemmel kíséri a hitelkockázatot. A hitelkockázat-kezelés és a hitelezési döntések a vonatkozó hitelkockázati politikán, hitelkockázati kézikönyveken, valamint az e célból kifejlesztett eszközökön és folyamatokon alapulnak.

A belső hitelkockázat-ellenőrző rendszer különféle típusú monitoring-intézkedéseket foglal magában, amelyek szorosan beépültek az ügyfél hitelkérelmével kezdődő, a Csoport jóváhagyásán keresztül a hitel törlesztéséig vezető munkafolyamatba.

A hitelkockázatból eredő veszteségek elszámolása egyedi értékvesztés és csoportos értékvesztés képzésével történik. Az utóbbi esetben az értékvesztés azonos kockázati profillal rendelkező hitelekkel álló portfóliók esetében kerül elszámolásra. A lakossági üzletágban az értékvesztés képzése egyes termékportfóliók szerint történik.

Az ügyfelekkel és bankokkal szembeni követelésekkel kapcsolatos hitelkockázat kapcsán az értékvesztés elszámolása a várható veszteség összegében, a csoportszintű standardok alapján történik. Értékvesztés miatti veszteséget akkor kell elszámolni, ha a várhatóan visszafizetésre kerülő tőke- és kamatösszegek diszkontált értéke - a biztosítékok figyelembevételével - nem éri el a hitel könyv szerinti értékét. A portfólió alapú értékvesztés számítása olyan értékelési modell alapján történik, amely a múltbeli veszteségtapasztalat alapján és a gazdasági környezetet is figyelembe véve, jövőbeli gazdasági feltételekre vonatkozó előrejelzések figyelembevételével becslést ad az adott portfóliót alkotó hitelekkel kapcsolatos várható jövőbeni cash-flow-kra.

A Csoport végez integrált céltartalék- és értékvesztés-, tőkekövetelmény-, adózás utáni eredmény előrejelzéseket és stressztesztet. A makrogazdasági környezetre vonatkozó várakozások alapján statisztikai modellek segítségével felmérjük a nemteljesítési arányokat és ezek fenti mennyiségekre gyakorolt hatását. Az előrejelzés és a stressz szcenáriók időtávja 3 év, valamint vizsgáljuk az első és második pilléres tőkemegfelelést mind a várható, mind pesszimista forgatókönyvek esetén.

A Csoport átstrukturálással, korai figyelmeztető folyamatok bevezetésével, valamint a behajtás és követeléskezelés megerősítésével reagált ügyfeleinek a pénzügyi és reálgazdasági válság okozta pénzügyi nehézségeire.

A koronavírus-járvány hatása a hitelkockázat kezelésére

A Covid19 egészségügyi krízishelyzet miatti gazdasági válság hatásainak mérséklésére 2021.03.31-ig eldöntött általános állami intézkedések hatálya alatti eseményeket az EBA vonatkozó iránymutatása értelmében a default vonatkozásában a következőképpen kell megítélni:

- A krízis gazdasági hatásainak mérséklésére adott állami vagy állami szerv által nyújtott garancia érvényesítése nem számít default eseménynek.
- A krízis gazdasági hatásainak mérséklése kapcsán hirdetett általános állami („public moratoria”) vagy a Csoport által meghirdetett általános fizetési moratórium („private moratoria”) nem számít fizetési nehézségnek, amennyiben az ilyen típusú programban való részvétel nem haladja meg a 9 hónapot. Ebben a vonatkozásban a Csoport által meghirdetett általános moratóriumnak az számít, amely program az ügyfelek valamely jól meghatározható csoportján belül érvényes és ezen a csoporton belül nem vizsgálja az ügyfelek pénzügyi-gazdasági nehézségeit egyedileg.
- Az előző pont szerinti moratórium hatálya alatt a fizetési késedelem nem értelmezhető, így a 90+ miatti default sem. A fizetési késedelmet a moratórium lezárultát követő új fizetési kötelezettségekhez képest kell vizsgálni.
- Az önmagukban a fentiek szerinti fizetési kötelezettség átütemezéseket a kényszerű ástrukturálások vizsgálatakor nem kell figyelembe venni.
- Amennyiben a fentiek szerinti krízis esetén a Csoport kiemelt figyelmet és monitoringot vezet be valamely ügyfelek szorosabb nyomon követésére, az nem számít automatikusan rossz pénzügyi helyzetnek, és így nem eredményez automatikusan értékvesztés-teszt kötelezettséget.
- A Csoportnak ezen ügyfelek vonatkozásában is vizsgálnia kell egyedileg a nehéz pénzügyi helyzetet, az egyéb default okok fennállását, illetve a felsorolt intézkedések hatálya alá nem tartozó szerződések és szerződésmódosítások esetén az általános szabályokat. Ez a (4.10.5) Pénzügyi eszközök értékvesztése kiegészítő megjegyzésben kerül bemutatásra.

A fenti feltételektől eltérő állami intézkedések, kiemelten a 2021-es év során indult fizetési haladék programok (moratórium 2 és moratórium 3) nem jelentenek kivételt a standard újratárgyalási és nemteljesítési vizsgálati kötelezettségek alól, ezért a Csoport ezekben az esetekben a standard azonosítási eljárások szerint járt el, összhangban a CRR, az EBA, az RBI csoport, az MNB 39/2016-os rendelete és az MNB vonatkozó körlevelének előírásaival.

Lakossági szegmens

Hitelezési keretrendszer és kockázati politika

Lakossági szegmens

A Kormány által 2020.03.19-től bevezetett törlesztési (fizetési) moratórium 2021.10.30-ig változatlan formában, illetve 2022.06.30-ig szűkített feltételek alkalmazása mellett meghosszabbításra került. Amennyiben a hiteligénylő ügyfelünk van más – a moratórium bevezetése előtt keletkezett – fennálló hiteltartozása, a hitelbírálati folyamatok során a Csoport megvizsgálja azt is, hogy ezen fennálló hitelek a moratórium hatálya alá tartoznak-e. A témában készített elemzések alapján megállapítható, hogy nagy számosságú ügyfél kérte önkéntesen a törlesztés folytatását a fennálló szerződéseinek tekintetében, valamint, hogy önmagában a fizetési moratórium igénybevétele nem jelenti egyértelműen azt, hogy az adott ügyfél fizetőképessége gyengült volna. A Csoport a fenti vizsgálat eredményét felhasználja a hiteldöntése során, de a moratórium igénybevétele a fennálló hitelek tekintetében nem jelent önmagában negatív hiteldöntést.

Mikro- és kisvállalati szegmens

Általánosságban elmondható, hogy a Covid19 kapcsán kialakult helyzetre való tekintettel a Csoport óvatosan és kellő körültekintéssel igyekezett eljárni a mikro- és a kisvállalati ügyfélkörben is. Rendszeresen áttekintette és felülvizsgálta ügyfélkörének érintettségét és igyekezett minél több és pontosabb információt gyűjteni.

Az információk gyűjtését a hitelbírálat során a banki rendszerekben elérhető adatok mellett az alábbiakkal bővítettük:

- Mindkét szegmensben Covid-specifikus kérdésekkel kibővített kérdőívet készítettünk, melyeket a hitelezési terjesztésekhez kötelezően csatolni kell. A kérdőív a vállalkozás Covid alatti működésére, árbevétel prognózisra, saját tartalékok mértékére, vevő-szállító kapcsolatokra, finanszírozási igényekre koncentrált.
- Mikroszegmensben, társas vállalkozások esetén a 20 millió Ft feletti hiteligényekhez főkönyvi kivonatot is bekérünk, hogy a cég évközi működéséről is megfelelően alátámasztott információkkal rendelkezünk (SE szegmensben ez eddig is része volt a kockázatelemzési dokumentációnak).
- Mikroszegmensben, új (new-to-bank) ügyfeleknél bizonyos termékek igénylése esetén bekérjük a más banki számlaki- vonatokat is, a számlaforgalom alátámasztására.

Az ügyfelekről rendelkezésre álló belső és külső információk alapján az ügyfeleket kockázati profilokba soroljuk (alacsony, köze-

pes, magas), a profilt elsősorban az iparág és a számlaforgalom alakulása határozza meg, de ezen kívül a finanszírozási termék típus, a moratóriumstátusz, valamint a Covid-kérdőívben adott válaszok is befolyásolják a profilt.

A Covid-időszak alatt átmeneti, a normál szabályoknál szigorúbb kockázati feltételrendszert alkalmazunk a közepes és magas kockázatú ügyfelekre, ezen ügyfélkör részére a Krízisgaranciával fedezett hiteltermékek (Széchenyi Kártya Program termékei, Garantiqa HG-val kötött megállapodásos termékek, NHP Hajrá hitelek) értékesítése preferált.

A mikro- és kisvállalati portfólió teljesítményét havi rendszerességgel mérjük és értékeljük, a fenti, Covid-specifikus szempontokat (kockázati profil) figyelembe véve. A magas kockázatúnak ítélt portfólió teljes egészében átvilágításra került, az ügyfél igényeknek megfelelően a moratóriumból való kilépést és a finanszírozás átalakítását legtöbb esetben a krízisgaranciás termékekkel történő kiváltással tudtuk biztosítani.

Értékvesztés-képzés

A Csoport 2020 márciusában a megnövekedett kockázatokat az ügyfél munkáltatójának iparági besorolása alapján azonosította, az RBI által publikált kategorizálást (magas/közepes/alacsony kockázat a várható gazdasági visszaesés alapján) alapul véve. A magas és közepes kockázatú iparágakban foglalkoztatott ügyfeleket szakértői megítélés alapján a Csoport Stage 2-be sorolta és ezáltal 2.571 millió Ft addicionális értékvesztést számolt el. A Csoport 2021 szeptemberében ezt a megközelítést felülvizsgálta és a továbbiakban már nem tartotta indokoltnak, mivel időközben már minden olyan ügyfelet Stage 2-be sorolt, aki több, mint 9 hónapja moratóriumban volt.

Ezen kívül az MNB által kiadott „Vezetői körlevél az IFRS 9 standard alkalmazásában a makrogazdasági információk felhasználásáról és a hitelkockázat jelentős növekedését jelző tényezőkről” figyelembevételével a Csoport 2020 novemberében a portfólió-szintű management korrekciók, ún. post model adjustment alkalmazása mellett döntött. Ennek hátterében az állt, hogy a fizetés moratórium miatt befagyasztott késedelmes napszámok nem tükrözték a valós várható veszteséget a moratóriumot követő időszakokra vonatkozóan. Emiatt a Csoport a moratóriumban résztvevő legkockázatosabb ügyfeleken (átstrukturált, a moratórium bevezetése előtt már 30 napos késedelemmel rendelkező, illetve, ha az ügyfél fizetése jelentősen csökkent) 100%-os PD paraméterrel kalkulálva 3.346 millió Ft addicionális értékvesztést számolt el 2020-ban, mivel ez az ügyletkör a Csoport várakozása szerint a moratóriumot követően nagy valószínűséggel default státuszba fog kerülni.

2021 márciusában a Csoport kiértékelte a moratórium 2-be lépő ügyfelek pénzügyi helyzetét (és indokolt esetben defaultba, azaz Stage 3-ba sorolta őket) és ezzel egyidőben megszüntette a portfóliószintű management korrekciót.

2021 novemberben a Csoport ismételt elvégezte az ügyfelek pénzügyi helyzetének elemzését a moratórium 3-ba lépő ügyfelek körében és a bizonyítottan pénzügyi nehézséggel küzdő ügyfeleket defaultba, azaz Stage 3-ba sorolta. Emellett a Csoport újra alkalmazta a portfóliószintű management korrekciókat, mivel azon ügyfelek esetében, akik több, mint 9 hónapot töltöttek moratóriumban és

- lakossági szegmensben nem a Banknál vezetik az elsődleges folyószámlájukat, illetve
- mikrovállalati szegmensben a 25%-nál nagyobb árbevétel-csökkenést elszenvedő ügyfeleknél a Csoport megnövekedett hitelkockázatot azonosított.

Ennek keretében a Csoport 2.772 millió Ft addicionális értékvesztést számolt el.

Vállalati szegmens

Hitelezési keretrendszer és kockázati politika

A vállalati szegmensbe tartozó ügyfelek esetén a Csoport rendszeresen áttekintette és felülvizsgálta ügyfélkörének érintettségét és igyekezett minél több és pontosabb információt gyűjteni. A portfólió screening eredményeképpen a Csoport beazonosított különösen érzékeny ágazatokat (például szállodák, vendéglátás, járműgyártás), ahol részletesen és egyedileg is áttekintette a kitétségeit és az iparági kilátásokat, lehetséges forgatókönyveket. A screening azóta is rendszeresen fut a vállalati portfólió vonatkozásában. Emellett az RBI csoport 2020 márciusában felülvizsgálta az érvényes hitelezési politikáját és az alábbi pontok mentén módosította:

1. Az iparágak kockázatoság szerint besorolása kiegészült a Covid19-szempontokkal. (lásd 2. pont).
2. Iparági szegmentáció felülvizsgálata, hitelezési irányelvek finomhangolása: azon iparágakat, amelyek érintettek a Covid19 által, magas/közepes/alacsony kockázati kategóriákba sorolta és ennek megfelelő szigorításokkal élt:
 - Magas kockázatú iparágakba tartozó ügyfelek: meglévő ügyfelekkel az új ügyletkötés, illetve hosszabbítások különös óvatossággal kezelendők és kivételes esetben jóváhagyhatóak, új ügyfelek akvizíciója kerülnendő.
 - Közepes kockázatú iparágakba tartozó ügyfelek: hosszabbításokra sor kerülhet, azonban új ügyletek csak akkor köthetők, ha az érzékenységvizsgálat alapján az ügyfél árbevételének visszaesése esetén a Csoport nem számít az ügyfélminősítés jelentős romlására. Az érzékenységvizsgálat megfelelő dokumentációja a döntéshozatal során kritikus fontosságú.
 - Alacsony kockázatú iparágakba tartozó ügyfelek: normál üzletmenet folytatása az érvényben lévő hitelezési politikával összhangban, azonban a kockázatelemzés és jóváhagyási folyamat kiemelt fókusszal kell, hogy bírjon az ügyfél potenciális Covid19-sérülékenységére nézve.

3. A Csoportnál érvényben lévő általános és finanszírozás típusa tekintetében specifikus vállalati hitelezési irányelvek felülvizsgálata és kiigazítása:
- a) az általános hitelezési szabályok kiegészítése
 - az RBI által kezdeményezett és a fentiekben bemutatott változtatások alkalmazása,
 - az ügyfelek kockázati profilját vizsgálni kell a Covid19-sérülékenység szempontjából, mind a kereslet/kínálat volumenének mind az ellátási lánc potenciális sérülése tekintetében,
 - vizsgálni kell a költségstruktúra flexibilitását, melyek a következő időszakban esedékes fix költségek,
 - az ügyfél pénzügyi helyzetének elemzése során mérlegelni kell a rövid távú likviditását (képes-e fedezni a 6-9 hónapon belül keletkező kiadásait),
 - vizsgálni kell a tulajdonosi helyzet megváltozását, valószínűségét,
 - amennyiben szükséges, további finanszírozás csak akkor nyújtható, ha a megnövekedett adósságszolgálat még megfelel a Csoport kockázatvállalási politikájában megtalálható eladósodottsági referenciaértékeknek és a megtérülés elsődleges forrásból biztosítható,
 - ha az eladósodottsági referenciaértékek jelentősen sérülnek, akkor az PWO ügyfélstátuszt von maga után,
 - a fizetési moratórium lehetőségével élő ügyfelek esetében a szerződéses futamidő hosszabbodása miatt az előterjesztésekben szereplő limitek érvényességét és összegét meg kell vizsgálni és szükség esetén kiigazítani.
 - b) a specifikus hitelezési szabályok kiegészítése
 - tőkeáttételes tranzakciók: új MBO (management-buy-out) ill. felvásárlás/kivásárlás célú ügyletek különös körülményekkel finanszírozhatóak,
 - árfolyam-, kamat- és hitelderivatívák limitei: a margin-call folyamatokat be kell tartani, kieső vagy csökkenő árbevételrel rendelkező ügyfelek könnyen túlfedezetté és ezáltal az alapinstrumentum változásának ismét kitétté válhatnak, ennek felmérése a limit előterjesztések szerves részét kell, hogy képezze (különösen Covid-PWO státusz esetén), a visszafizetési moratórium által érintett ügyletek kapcsán kötött kamatswapok az ügyfél és a Csoport közötti bilaterális megegyezés alapján módosítandóak,
 - tőkepiaci ügyletekhez kapcsolódó áthidaló kölcsönök: a Csoport nem fogad be új előterjesztést,
 - nem projekthez kapcsolódó, ingatlanfejlesztők számára nyújtott fedezetlen finanszírozás: a Csoport csak különös körülményekkel fogad be új előterjesztést,
 - ingatlanfinanszírozás: a Csoport különös körülményekkel fogad be új előterjesztést.
4. Új ügyletekre vonatkozó előírások érvénybe léptetése:
- a Csoport kizárólag szelektív alapon, nem a 2. pontban említett Covid19 által kedvezőtlenül érintett iparágakban finanszíroz,
 - a Csoport folyamatban lévő ügyek esetében is szelektív megközelítést alkalmaz (figyelemmel a potenciális vagy várt Covid19 hatásokra),
 - hosszabb és jó banki múlttal rendelkező ügyfelek esetében, amennyiben kockázati profiljuk stabil, hitelösszeg emelés is jóváhagyható az átmenetileg felmerülő likviditási nehézségek áthidalása érdekében,
 - más bankoknál fennálló tartozás refinanszírozása nem kizárt, azonban elsősorban alacsony kockázatú és a Covid19 által kevésbé érintett iparágak esetében jöhet szóba, figyelemmel az ügyfél hitelvisszafizető képességének Covid19 tekintetében történő alapos elemzésére.

Értékvesztés-képzés

A Csoport értékvesztés-képzését a Covid19 hatások több módon is befolyásolták. A makrogazdasági kilátások alakulása az év folyamán többször is aktualizált RBI elemzési részlegének előrejelzésein keresztül (elsősorban GDP, munkanélküliségi ráta, infláció) közvetlenül is érintette a Stage 1 és Stage 2 értékvesztést. A 2020-as év során az ügyfelek felülvizsgált, romló ratingjei, valamint a kereskedelmi ingatlanok piacán a csökkenő biztosítéki értékek magasabb értékvesztés-szintet eredményeztek. Ezt követően 2021-ben az egyedi ügyletek kockázati profilja nem romlott, így további értékvesztés-növekedést nem eredményezett a Covid elhúzódó hullámainak hatása.

Ugyanakkor a Csoport azzal is szembesült, hogy a Covid19 olyan új helyzetet teremtett, amit a hitelkockázati modelljei nem tudnak kellő pontossággal kezelni és a várható veszteség előrejelzésére is csak korlátozottan alkalmasak. Ezért a Csoport az értékvesztés-képzésben 2020-ban és 2021-ben is alkalmazta az úgynevezett management overlay értékvesztés, post model adjustment lehetőségét.

2020-ban a koronavírus-járvány második hullámának eredményeképpen bevezetett lezárások bizonyos szektorokban a bevételek teljes vagy majdnem teljes kiesésével jártak (például turizmus, vendéglátás, szórakoztatás, szálloda, repülőtér). Az így beazonosított ügyfelek a Csoport a várható veszteséget nem a jelenlegi modelljeiből, hanem a historikusan elérhető legrosszabb időszak átlagából kiindulva igyekezett számszerűsíteni és az így adódó többlet-értékvesztést az érintett ügyletekre allokálta.

A Csoport 2021-ben a 2020-as post model adjustment iparágakra képzett extra értékvesztés mellett további iparágakra is allokált modell feletti értékvesztést annak függvényében, hogy azok mennyire kitéttek a 2021 második felében tapasztalható ellátási lánc nehézségeknek, energiaár- és anyagár-növekedésnek, munkaerőpiaci szűkösségnek. A 2021-es post model adjustment

kalkuláció során a Csoport a 2020-as statikus modellt felváltotta egy dinamikus modellel, a felsorolt kockázati faktorok függvényében az ügyletenként ceteris paribus várható ratingromlás valószínűségének és így a kapcsolódó várható defaultvalószínűség és várható veszteségnövekedés valószínűsítésével.

A megemelkedett hitelkockázati profil azonosítására szolgáló (Stage 2) indikátorok is kiegészítésre kerültek a Covid szempontokat is figyelembe vevő indikátorral. Az iparági besorolás alapú post model adjustment alapján Stage 2-be kerültek átsorolásra azon ügyfelek, amelyekre a modell szignifikáns ratingromlást valószínűsít, így esetükben a várható hitelezési veszteség a teljes futamidő alatt várható veszteséget fedi le. A moratóriumba belépő ügyfelek – ha nem volt egyéb, megemelkedett hitelkockázatot jelző trigger – automatikusan nem kerültek átsorolásra Stage 2-be. Ugyanakkor, ha az ilyen ügyfél ratingje jelentősen romlott vagy, hitelkockázati státusza PWO vagy Covid-PWO volt, akkor esetükben a Stage 2 besorolás és értékvesztés-képzés került alkalmazásra.

Hitelminősítés folyamata

A vállalati ügyfelek, projektcégek, áru- és kereskedelemfinanszírozással foglalkozó cégek és önkormányzati ügyfelek kockázattékelése és ügyfélminősítése egyedi értékelésen és minősítésen alapul, rendszeres pénzügyi monitoringgal és éves limitmegújítás mellett. A finanszírozás hitellimiten alapul, ügyletszinten csak egyszerű jóváhagyási módszerrel.

Magánszemélyek, privátbanki ügyfelek, valamint kis- és középvállalkozások hiteltermékei esetében automatikus scorecard alapú értékelés van érvényben.

A belső ügyfélminősítési kategóriák a következők:

- **Minimális kockázatú:**
Nem lakossági portfólió: Ez a besorolás a külsőleg legjobb minősítésű (AAA) vállalatok számára van fenntartva, valamint egyéb speciális esetekre, amelyeket minimális kockázatúnak tekintenek (például a kormányhoz kapcsolódó társaságok, külső minősítő által AAA-nak minősített OECD országok).
Lakossági portfólió: Ez a besorolás a legjobb minősítésű ügyfelek számára van fenntartva.
- **Kiváló minősítésű:**
Nem lakossági portfólió: Minden egyéb ügyfél számára ez a legjobb elérhető minősítési kategória. A kiváló jövedelmezőségre alapozva a pénzügyi kötelek bármikor teljesíthetőek. Az ebben a kategóriában szereplő vállalatoknak erős a tőkehelyzetük és egészséges a finanszírozási szerkezetük.
Lakossági portfólió: A kiváló jövedelemre alapozva a pénzügyi kötelek bármikor teljesíthetőek
- **Nagyon jó minősítésű:**
Nem lakossági portfólió: Nagyon erős jövedelmezőségre alapozva nagyon nagy annak valószínűsége, hogy valamennyi fizetést – tőkét és kamatot egyaránt – hosszú távon is teljesíteni tud. Az ebbe a csoportba tartozó vállalatoknak szintén erős a tőkehelyzetük és egészséges a finanszírozási szerkezetük és piaci helyzetük.
Lakossági portfólió: Magas jövedelmi helyzetre alapozva nagyon nagy annak valószínűsége, hogy valamennyi fizetést – tőkét és kamatot egyaránt – hosszú távon is teljesíteni tud. Az ebbe a csoportba tartozó ügyfeleknek megnyugtató a pénzügyi helyzetük.
- **Jó minősítésű:**
Nem lakossági portfólió: Erős jövedelmezőség alapján várható, hogy középtávon valamennyi pénzügyi kötelemet teljesíteni tud. Jó a tőkehelyzetük és egészséges a finanszírozási szerkezetük.
Lakossági portfólió: Magas jövedelme és szociodemográfiai helyzete alapján várható, hogy középtávon valamennyi pénzügyi kötelemet teljesíteni tud.
- **Átlagos minősítésű:**
Nem lakossági portfólió: Erős jövedelmezőség alapján folyamatos tőketörlesztés és kamatfizetés várható. Ésszerű mérlegszerkezet kielégítő tőkebázissal.
Lakossági portfólió: Megfelelő hitelkapacitása és szociodemográfiai helyzete alapján folyamatos tőketörlesztés és kamatfizetés várható.
- **Elfogadható minősítésű:**
Nem lakossági portfólió: Kielégítő jövedelmezőség alapján folyamatos tőketörlesztés és kamatfizetés várható. Nagyobb érzékenység a gazdasági helyzet súlyos romlásával szemben. Korlátozott finanszírozási rugalmasság.
Lakossági portfólió: Kielégítő jövedelmi helyzet és megfelelő szociodemográfiai helyzete alapján folyamatos tőketörlesztés és kamatfizetés várható. Nagyobb érzékenység a gazdasági helyzet súlyos romlásával szemben.
- **Alacsony hitelképességű:**
Nem lakossági portfólió: Ezen kategóriába tartozó ügyfelek alacsony jövedelmezőséggel rendelkeznek és korlátozott a pénzügyi rugalmasságuk. A gazdasági paraméterek jelentős romlása negatívan befolyásolhatja a tőke és kamatok időben való törlesztését. Üzleti fundamentumaik átlag alattiak és bizonyos helyeken gyengeségeket mutatnak.
Lakossági portfólió: Ezen kategóriába tartozó ügyfelek alacsonyabb jövedelemmel rendelkeznek és hitelkapacitásuk korlátozottabb. A gazdasági paraméterek jelentős romlása negatívan befolyásolhatja a tőke és kamatok időben való törlesztését.
- **Gyenge hitelképességű/átlag alatti:**
Nem lakossági portfólió: Gyenge jövedelmezőségű és gyenge finanszírozási szerkezetű társaságok. A gazdasági környezetnek már kisebb negatív irányú változása is meggátolhatja a pénzügyi kötelezettségek teljes és időben való

teljesítését.

Lakossági portfólió: Alacsony a jövedelme és kedvezőtlen a szociodemográfiai helyzete. A gazdasági környezetnek már kisebb negatív irányú változása is meggátolhatja a pénzügyi kötelezettségek teljes és időben való teljesítését.

• **Kétes / magas nemteljesítési kockázatú:**

Nem lakossági portfólió: Nagyon gyenge jövedelmezőség és problémás finanszírozási szerkezetű társaságok. Számolni kell a tőke vagy kamatok részleges veszteségével.

Lakossági portfólió: Nagyon alacsony jövedelmezőség és kedvezőtlen a szociodemográfiai helyzete. Számolni kell a tőke vagy kamatok részleges veszteségével.

• **Default:**

Nemteljesítés. A pénzügyi köteleket nem tudták vagy várhatóan nem fogják tudni teljes egészében határidőre teljesíteni

• **Besorolatlan:**

Nem lakossági portfólió: A besorolatlan kitétségek a vállalati szektorban többségükben a társasági portfóliónak a standard megközelítés alá eső alszegmense (575/2013/EU rendelet 150 cikkelye), így definíció szerint nincsen belső ügyfélminősítésük. (pl.: peresített kötelezettség).

Lakossági portfólió: A besorolatlan kitétségeket a lakossági szektorban többnyire a negatív számlaegyenlegek (külön szabály szerint 100%-os értékvesztést képez rájuk a Csoport), kódolatlan ügyletek, elhanyagolható számosságban adathiba következményeképp nem minősített ügyletek és a standard megközelítés alá eső private és babaváró hitelek jelentik. Másrészt a lakossági portfólióban ugyanebbe a kategóriába sorolódnak a leányvállalatok által harmadik félnek nyújtott hitelek.

A következő táblázat tartalmazza a közzétételek céljaira meghatározott pénzügyieszköz-osztályokat, illetve a hitelkereteket és pénzügyi garanciák pénzügyi instrumentum osztályok egyeztetését a megfelelő mérleg sorokkal. A „Céltartalékok” mérleg soron a hitelkeretekre képzett és pénzügyi garanciákkal kapcsolatos várható hitelezési veszteségek jelennek meg.

2021.12.31. (millió Ft)	Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek*	Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	Kötelezően az eredménnyel szemben valós értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök		Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi eszközök	Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi eszközök	Amortizált bekerülési értékelt pénzügyi eszközök	Céltartalékok***	Összesen
Készpénz	54.091	0	0	0	0	0	0	0	54.091
Hitelintézetekkel és központi bankkal szembeni követelések****	428.398	0	0	0	0	1.007.462	0	0	1.435.860
Ügyfelekkel szembeni követelések****	0	0	97.771	0	0	1.437.459	0	0	1.535.230
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	43.272	627	195	351.897	225.587	0	0	621.578
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok**	0	6.141	543	0	63	0	0	0	6.747
Hitelkeretek és pénzügyi garanciák	0	0	0	0	0	0	0	4.546	4.546
Származékos eszközök	0	65.529	0	0	0	0	0	0	65.529
Összesen	482.489	114.942	98.941	195	351.960	2.670.508	4.546	4.546	3.723.581

*A mérleg sor tartalmaz MNB-vel szembeni követelést 399.910 millió Ft értékben, amely a (21) Bankközi kihelyezések táblában nem szerepel. 2021-től az egynapos kihelyezések átkerültek a fenti oszlopba a Bankközi kihelyezésekről, vagyis az Amortizált bekerülési értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi eszközök oszlopából.

** A sor szerepeltetése kizárólag a mérleghez való egyeztetést szolgálja, és nem kerül figyelembevételre a hitelkockázati kitétséget bemutató tábláknál.

*** A Céltartalékok oszlop adatai csak az IFRS 9 alapján képzett céltartalékokat tartalmazza, az IAS 37 szerint képzett értékeket a (33) Céltartalékok tábla részletezi.

**** A Hitelintézetekkel szembeni követelések és az Ügyfelekkel szembeni követelések a további táblákban összevonva „Hitelek és előlegek” soron szerepelnek.

2020.12.31. (millió Ft)	Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek*	Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	Kötelezően az eredménnyel szemben valós értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök		Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi eszközök	Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi eszközök	Amortizált bekerülési értékelt pénzügyi eszközök	Céltartalékok***	Összesen
Készpénz	59.484	0	0	0	0	0	0	0	59.484
Hitelintézetekkel és központi bankkal szembeni követelések****	62.307	0	0	0	0	751.530	0	0	813.837
Ügyfelekkel szembeni követelések****	0	0	66.671	0	0	1.417.402	0	0	1.484.073
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	36.780	541	18.471	514.372	159.922	0	0	730.086
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok**	0	1.723	530	0	782	0	0	0	3.035
Egyéb követelések	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hitelkeretek és pénzügyi garanciák	0	0	0	0	0	0	0	5.456	5.456
Származékos eszközök	0	43.528	0	0	0	0	0	0	43.528
Összesen	121.791	82.031	67.742	18.471	515.154	2.328.854	5.456	5.456	3.139.499

*A mérleg sor tartalmaz MNB-vel szembeni követelést 38.475 millió Ft értékben, amely a (21) Bankközi kihelyezések táblában nem szerepel.

** A sor szerepeltetése kizárólag a mérleghez való egyeztetést szolgálja, és nem kerül figyelembevételre a hitelkockázati kitétséget bemutató tábláknál.

*** A Céltartalékok oszlop adatai csak az IFRS 9 alapján képzett céltartalékokat tartalmazza, az IAS 37 szerint képzett értékeket a (33) Céltartalékok tábla részletezi.

**** A Hitelintézetekkel szembeni követelések és az Ügyfelekkel szembeni követelések a további táblákban összevonva „Hitelek és előlegek” soron szerepelnek.

A Csoport kitettségeinek hitelminősége

Az alábbi táblázatok eszközosztályonként tartalmaznak információt a pénzügyi eszközök, valamint a kihasználatlan hitelkeretek és garanciák hitelminőségéről. Azoknál a pénzügyi eszközöknél, amelyek amortizált bekerülési értéken vagy az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékeltek, az egyes hitelminősítési kategória sorokban a bruttó könyv szerinti értékek szerepelnek. Azoknál az instrumentumoknál, amelyek az eredménnyel szemben valós értéken értékeltek, a sorok a könyv szerinti értéket tartalmazzák. A garanciák és kihasználatlan hitelkeretek esetén az egyes hitelminősítési kategória sorokban a garantált összeg, illetve a hitelkeret összege szerepel.

(millió Ft)	2021.12.31.									
	Amortizált bekerülési értéken értékelte pénzügyi eszközök				Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelte pénzügyi eszközök				Az eredménnyel szemben valós értéken értékelte pénzügyi eszközök	
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	Összesen
Hitelintézetekkel szembeni követelések										
Minimális kockázatú	2.067	0	0	0	0	0	0	0	0	2.067
Kiváló minősítésű	1.329.538	0	0	0	0	0	0	0	0	1.329.538
Nagyon jó minősítésű	88.358	15.002	0	0	0	0	0	0	0	103.360
Jó minősítésű	199	0	0	0	0	0	0	0	0	199
Átlagos minősítésű	402	0	0	0	0	0	0	0	0	402
Elfogadható minősítésű	0	301	0	0	0	0	0	0	0	301
Alacsony hitelképességű	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gyenge hitelképességű	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kétes / magas nemteljesítési kockázatú	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Default	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Besorolatlan	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Bruttó érték	1.420.565	15.303	0	0	0	0	0	0	0	1.435.868
Értékvesztés állomány	-6	-2	0	0	0	0	0	0	0	-8
Könyv szerinti érték	1.420.559	15.301	0	0	0	0	0	0	0	1.435.860
Ügyfelekkel szembeni követelések										
Minimális kockázatú	15.181	4.032	0	0	0	0	0	0	999	20.212
Kiváló minősítésű	70.294	6.466	0	21	0	0	0	0	4.207	80.988
Nagyon jó minősítésű	287.570	48.222	0	17	0	0	0	0	5.313	341.122
Jó minősítésű	214.662	80.730	0	159	0	0	0	0	4.187	299.738
Átlagos minősítésű	300.919	104.874	0	643	0	0	0	0	2.830	409.266
Elfogadható minősítésű	93.807	48.725	0	736	0	0	0	0	782	144.050
Alacsony hitelképességű	28.549	84.231	0	398	0	0	0	0	181	113.359
Gyenge hitelképességű	3.380	12.196	0	174	0	0	0	0	45	15.795
Kétes / magas nemteljesítési kockázatú	1.223	6.747	0	205	0	0	0	0	109	8.284
Default	0	1	67.832	3.661	0	0	0	0	276	71.770
Besorolatlan	8.728	868	2.299	23	0	0	0	0	78.842	90.760
Bruttó érték	1.024.313	397.092	70.131	6.037	0	0	0	0	97.771	1.595.344
Értékvesztés állomány	-3.345	-22.726	-30.879	-3.164	0	0	0	0	0	-60.114
Könyv szerinti érték	1.020.968	374.366	39.252	2.873	0	0	0	0	97.771	1.535.230
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok										
Minimális kockázatú	0	0	0	0	32.103	0	0	0	0	32.103
Kiváló minősítésű	35.676	0	0	0	25.870	0	0	0	35.942	97.488
Nagyon jó minősítésű	168.127	4.462	0	0	263.179	7.772	0	0	7.662	451.202
Jó minősítésű	7.761	0	0	0	13.191	0	0	0	0	20.952
Átlagos minősítésű	6.874	0	0	0	8.650	0	0	0	117	15.641
Elfogadható minősítésű	2.873	0	0	0	1.258	0	0	0	373	4.504
Alacsony hitelképességű	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gyenge hitelképességű	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kétes / magas nemteljesítési kockázatú	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Default	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Besorolatlan	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bruttó érték	221.311	4.462	0	0	344.251	7.772	0	0	44.094	621.890
Értékvesztés állomány	-156	-30	0	0	-86	-40	0	0	0	-312
Könyv szerinti érték	221.155	4.432	0	0	344.165	7.732	0	0	44.094	621.578
Hitelkeretek és pénzügyi garanciák										
Minimális kockázatú	11.850	1.330	0	0						13.180
Kiváló minősítésű	37.859	3.357	0	0						41.216
Nagyon jó minősítésű	114.848	43.915	0	0						158.763
Jó minősítésű	112.381	16.631	0	0						129.012
Átlagos minősítésű	139.412	26.773	0	0						166.185
Elfogadható minősítésű	47.475	16.987	0	0						64.462
Alacsony hitelképességű	15.337	9.541	0	0						24.878
Gyenge hitelképességű	372	3.240	0	0						3.612
Kétes / magas nemteljesítési kockázatú	66	1.204	0	0						1.270
Default	0	0	15.472	0						15.472
Besorolatlan	2.089	2.973	65	0						5.127
Bruttó érték	481.689	125.951	15.537	0	0	0	0	0	0	623.177
Könyv szerinti érték (Céltartalékok mérlegsoron)	-734	-998	-2.814	0	0	0	0	0	0	-4.546
Derivative assets										
Minimal risk									1	1
Excellent credit standing									54,246	54,246
Very good credit standing									2,174	2,174
Good credit standing									2,824	2,824
Average credit standing									5,179	5,179
Acceptable credit standing									378	378
Weak credit standing									627	627
Very weak credit standing									0	0
Doubtful / high default risk									4	4

Default	83	83
Unrated	13	13
Carrying amount	65,529	65,529

(millió Ft)	2020.12.31.									
	Amortizált bekerülési értéken értékelte pénzügyi eszközök				Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelte pénzügyi eszközök				Az eredménnyel szemben valós értéken értékelte pénzügyi eszközök	
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	Összesen
Hítelinstrumentekkel szembeni követelések										
Minimális kockázatú	1,974	0	0	0	0	0	0	0	0	1,974
Kiváló minősítésű	185,632	0	0	0	0	0	0	0	0	185,632
Nagyon jó minősítésű	2,990	0	0	0	0	0	0	0	0	2,990
Jó minősítésű	222	0	0	0	0	0	0	0	0	222
Átlagos minősítésű	622,862	0	0	0	0	0	0	0	0	622,862
Elfogadható minősítésű	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Alacsony hitelképességű	133	0	0	0	0	0	0	0	0	133
Gyenge hitelképességű	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kétes / magas nemteljesítési kockázatú	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Default	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Besorolatlan	26	0	0	0	0	0	0	0	0	26
Bruttó érték	813.839	0	0	0	0	0	0	0	0	813.839
Értékvesztés állomány	-2	0	0	0	0	0	0	0	0	-2
Könyv szerinti érték	813.837	0	0	0	0	0	0	0	0	813.837
Ügyfelekkel szembeni követelések										
Minimális kockázatú	47,004	3,416	0	0	0	0	0	0	2,783	53,203
Kiváló minősítésű	44,517	43,107	0	0	0	0	0	0	3,039	90,663
Nagyon jó minősítésű	222,922	60,702	0	148	0	0	0	0	2,599	286,371
Jó minősítésű	256,161	50,904	46	601	0	0	0	0	1,848	309,560
Átlagos minősítésű	254,317	154,017	0	1,021	0	0	0	0	811	410,166
Elfogadható minősítésű	124,299	32,476	0	1,017	0	0	0	0	221	158,013
Alacsony hitelképességű	40,373	51,633	1,208	305	0	0	0	0	61	93,580
Gyenge hitelképességű	2,861	11,238	0	47	0	0	0	0	35	14,181
Kétes / magas nemteljesítési kockázatú	349	2,416	0	44	0	0	0	0	25	2,834
Default	0	0	48,394	4,411	0	0	0	0	71	52,876
Besorolatlan	7,278	1,334	92	0	0	0	0	0	55,178	63,882
Bruttó érték	1.000.081	411.243	49.740	7.594	0	0	0	0	66.671	1.535.329
Értékvesztés állomány	-1,586	-19,326	-26,674	-3,670	0	0	0	0	0	-51,256
Könyv szerinti érték	998.495	391.917	23.066	3.924	0	0	0	0	66.671	1.484.073
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok										
Minimális kockázatú	30,020	0	0	0	65,787	0	0	0	0	95,807
Kiváló minősítésű	0	0	0	0	83,504	0	0	0	613	84,117
Nagyon jó minősítésű	0	0	0	0	131,127	0	0	0	0	131,127
Jó minősítésű	0	0	0	0	15,562	0	0	0	45	15,607
Átlagos minősítésű	129,907	0	0	0	213,592	3,959	0	0	53,261	400,719
Elfogadható minősítésű	0	0	0	0	1,161	0	0	0	141	1,302
Alacsony hitelképességű	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gyenge hitelképességű	0	0	0	0	0	0	0	0	1,732	1,732
Kétes / magas nemteljesítési kockázatú	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Default	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Besorolatlan	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bruttó érték	159.927	0	0	0	510.733	3.959	0	0	55.792	730.411
Értékvesztés állomány	-5	0	0	0	-42	-278	0	0	0	-325
Könyv szerinti érték	159.922	0	0	0	510.691	3.681	0	0	55.792	730.086
Hitelkeretek és pénzügyi garanciák										
Minimális kockázatú	19,234	6,386	0	0						25,620
Kiváló minősítésű	14,655	2,691	0	0						17,346
Nagyon jó minősítésű	131,653	22,549	0	0						154,202
Jó minősítésű	99,024	5,965	0	0						104,989
Átlagos minősítésű	139,856	13,178	0	0						153,034
Elfogadható minősítésű	47,548	22,544	0	0						70,092
Alacsony hitelképességű	15,422	5,583	577	0						21,582
Gyenge hitelképességű	448	3,543	0	0						3,991
Kétes / magas nemteljesítési kockázatú	18	332	0	0						350
Default	0	0	6,034	0						6,034
Besorolatlan	1,294	2,387	0	0						3,681
Bruttó érték	469.152	85.158	6.611	0	0	0	0	0	0	560.921
Könyv szerinti érték (Céltartalékok mérlegsoron)	-255	-1,183	-4,018	0	0	0	0	0	0	-5,456
Származékos eszközök										
Minimális kockázatú										3
Kiváló minősítésű										22,617

Nagyon jó minősítésű	2.087	2.087
Jó minősítésű	2.096	2.096
Átlagos minősítésű	14.663	14.663
Elfogadható minősítésű	1.946	1.946
Alacsony hitelképességű	59	59
Gyenge hitelképességű	6	6
Kétes / magas nemteljesítési kockázatú	0	0
Default	35	35
Besorolatlan	16	16
Könyv szerinti érték	43.528	43.528

A következő táblázat a Csoport kitétségeinek hitelminőségét mutatja be szektoronkénti bontásban:

(millió Ft)	2021.12.31.								
	Amortizált bekerülési értéken értékelte pénzügyi eszközök (bruttó érték)				Amortizált bekerülési értéken értékelte pénzügyi eszközök (értékvesztés állomány)				Összesen
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	
Hitelintézetekkel és ügyfelekkel szembeni követelések									
Nem-lakossági									
Központi bankok	1.230.193	0	0	0	0	0	0	0	1.230.193
Államháztartások	14.919	0	0	0	-1	0	0	0	14.918
Hitelintézetek	184.299	15.303	0	0	-6	-2	0	0	199.594
Pénzügyi vállalatok	31.882	0	0	0	-10	0	0	0	31.872
Nagyvállalatok	645.887	272.139	41.811	0	-1.487	-9.487	-12.605	0	936.258
Kis- és középvállalatok	50.918	15.502	1.335	0	-182	-117	-279	0	67.177
Lakossági									
Háztartások	258.288	101.099	22.349	6.037	-1.485	-12.143	-14.934	-3.164	356.047
ebből jelzálog	201.006	75.567	15.988	5.780	-796	-8.288	-10.198	-2.958	276.101
Mikrovállalatok	28.492	8.352	4.636	0	-180	-979	-3.061	0	37.260
Összesen	2.444.878	412.395	70.131	6.037	-3.351	-22.728	-30.879	-3.164	2.873.319

(millió Ft)	2020.12.31.								
	Amortizált bekerülési értéken értékelte pénzügyi eszközök (bruttó érték)				Amortizált bekerülési értéken értékelte pénzügyi eszközök (értékvesztés állomány)				Összesen
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	
Hitelintézetekkel és ügyfelekkel szembeni követelések									
Nem-lakossági									
Központi bankok	622.861	0	0	0	0	0	0	0	622.861
Államháztartások	23.084	0	0	0	-7	0	0	0	23.077
Hitelintézetek	187.291	0	0	0	-2	0	0	0	187.289
Pénzügyi vállalatok	40.547	117	1	0	-24	-6	0	0	40.635
Nagyvállalatok	731.305	227.577	31.726	0	-555	-8.148	-13.173	0	968.732
Kis- és középvállalatok	41.150	7.431	405	0	-25	-172	-259	0	48.530
Lakossági									
Háztartások	144.204	163.848	15.074	7.592	-730	-9.783	-11.551	-3.670	304.984
ebből jelzálog	100.634	132.334	11.255	7.559	-304	-7.029	-8.430	-3.647	232.372
Mikrovállalatok	23.478	12.270	2.534	2	-245	-1.217	-1.691	0	35.131
Összesen	1.813.920	411.243	49.740	7.594	-1.588	-19.326	-26.674	-3.670	2.231.239

Hitelportfólióra vonatkozó információk

Magyar Nemzeti Bank „Növekedési Hitelprogram”

A Magyar Nemzeti Bank a monetáris politikai eszköztár elemeként 2013. június 1-jén elindította a három pillérből álló Növekedési Hitelprogramját (NHP), melynek célja kifejezetten a kis- és középvállalkozások kedvezményes hitelhez való juttatása.

2016-ban tovább bővül a program és elindult annak harmadik szakasza, mely két pillérből áll. A Harmadik szakasz II. pillérben a forint refinanszírozási hitelhez egy piaci árazású EUR/HUF csereügylet (CIRS) kapcsolódik, amely lehetővé teszi hitelintézetek számára, hogy devizában nyújtsanak finanszírozást – árfolyamkockázat nélkül – a természetes devizafedezettel rendelkező kis- és középvállalatok (KKV) részére.

Az MNB kizárólag a hitelintézet által már folyósított összeget refinanszírozza, 0%-os kamatozású fedezett hitelt nyújt, tehát

előfinanszírozást nem nyújt. A maximális futamidő a beruházási hiteleknél, az EU támogatás előfinanszírozásánál és a kiváltó hitel esetében 10, a forgóeszköz hitelek esetében 1 év lehet. A bankok legfeljebb évi 2,5 százalékos hitel díjat számolhatnak fel. A hitel igényelhető beruházásra, forgóeszköz-finanszírozásra, EU támogatás előfinanszírozásra, illetve deviza hitelek kiváltására.

Az NHP keretében kapott források és folyósított hitelek nem piaci kondíciók mellett kötött ügyletnek minősülnek. Az IFRS 9.5.11A és a B5.1.2A-ban foglaltakkal összhangban, ebben az esetben a Csoport meghatározza a valós érték különbözetet, ami a futamidő alatt amortizálásra kerül a kamateredménybe.

Egyik MNB Növekedési Hitelprogram keretében sem köthető már új KKV szerződés (a legfrissebb Növekedési Hitelprogram Hajrá esetében sem, 2021.09.30. napját követően), ide nem értve az eltérő kereskedelmi banktól történő, a kiváltandó hitellel azonos Hitelprogram keretrendszerén belüli, meghatározott szabályok szerinti hitelkiváltást.

Növekedési Hitelprogram Hajrá

A koronavírus-járvány negatív gazdasági hatásainak tompítása, a hitelpiaci zavarok elkerülése érdekében az MNB 2020. április 20-án elindította a Növekedési Hitelprogram részét képező Növekedési Hitelprogram Hajrá (NHP Hajrá) konstrukciót 1.500 milliárd Ft keretösszeggel, melyet a Monetáris Tanács 2020. november 17-i döntésével 1000 milliárd Ft-tal, 2.500 milliárd Ft-ra emelt. Az elhúzódó járványhelyzet kedvezőtlen gazdasági hatásait és a konstrukció iránt, a kkv-k részéről jelentkező számottevő finanszírozási igényt figyelembe véve a Monetáris Tanács az NHP Hajrá keretösszegének 3.000 milliárd Ft-ra történő megemeléséről döntött 2021-ben.

A program keretében a jegybank 0 %-os kamatozású, legfeljebb 20 éves futamidejű refinanszírozási hitelt nyújt a hitelintézeteknek, melyet a bankok fix, évi maximum 2,5%-on adhatnak tovább kölcsön, illetve pénzügyi lízing formájában a hazai KKV-k részére. A program keretében az alábbi hitelcélok finanszírozhatóak: forgóeszközhitel, beruházási hitel, támogatás-előfinanszírozás, hitelkiváltás.

2021 év végén a fent leírt NHP programok állománya 134.426 millió Ft volt (2020: 117.995 millió Ft NHP refinanszírozási állománnyal rendelkezett a Csoport).

Garantiqa Krízis Garancia program

A koronavírus-járvány hazai cégekre gyakorolt negatív hatásainak enyhítésére a Garantiqa Hitelgarancia Zrt. „Garantiqa Krízis Garancia program” néven 2.200 milliárd Ft keretösszegű, kedvező feltételrendszerrel rendelkező programot indított a hazai KKV-k és nagyvállalatok számára, mely keretében 90 százalékos mértékű kezességvállalást biztosít. A kezességvállaláshoz 90 %-os állami viszontgarancia kapcsolódik. A program 2022. június 30-ig él. 2020 októberében a Krízis Garancia program egy új terméke, a Garantiqa Krízis Garancia program Investment Hitelgarancia is bevezetésre került, amely maximum 10 éves futamidejű, KKV-knak nyújtott beruházási hitelekhez vehető igénybe (80%-os maximális készfizető kezességvállalással, 90%-os mögöttes állami viszontgaranciával).

Széchenyi Kártya Plusz Program

Kizárólag KKV-k vehetik igénybe a koronavírus-járvány miatti gazdasági nehézségek kezelésére bevezetett programon belüli termékeket. Szigorúan szabályozott termékfeltételek (igénybevételi, kizáró, szerződéskötési, folyósítási feltételek), melyeknek minden banknak egységesen meg kell felelni. A termékhez az MNB biztosít refinanszírozási forrást az NHP Hajrá keretében, ennek köszönhetően, ill. a magas állami kamat-, kezelési költség és kezességi díjtámogatás miatt fix kamatozással, alacsony kamat- és költségszint mellett vehetik a vállalkozások igénybe a termékeket.

1. Széchenyi Kártya Folyószámlahitel Plusz

A hitel célja a hiteligénylő/adós vállalkozás átmeneti likviditási problémáinak áthidalása. Mikro- és kisvállalkozások önállóan is igényelhetik Széchenyi Munkahelymegtartó Hitel igénylése nélkül. Különböző korlátozásokkal hitelkiváltás is lehetséges. Csoportunknál csak mikro- és kisvállalati ügyfelek számára érhető el.

2. Széchenyi Likviditási Hitel Plusz

A hitel célja a vállalkozás számára szabad felhasználású forgóeszközhitel biztosítása. A hitelt a vállalkozás a működéséhez kapcsolódó kiadásainak fedezésére (korlátozás nélkül) használhatja, ideértve akár a már fennálló hitelének (hiteleinek) kiváltását is.

3. Széchenyi Beruházási Hitel Plusz

A hitel célja a vállalkozás fejlesztéseinek, beruházásainak megfelelő formában, hosszútávon történő finanszírozása ez által a beruházási kedv ösztönzése, a vállalkozás versenyképességének fenntartása, illetve meghatározott feltételeknek megfelelő hitelkiváltás. A konstrukció keretében csak olyan beruházás finanszírozása lehetséges, ahol a beruházás tárgya egyértelműen kapcsolódik a vállalkozás által végzett, vagy üzleti tervében szerepeltetett végezni kívánt tevékenységéhez. Meghatározott szabályok betartása mellett hitelkiváltás is lehetséges.

Széchenyi Kártya Újrarendelési (GO) Program

Kizárólag KKV-k vehetik igénybe a koronavírus-járvány miatti gazdasági nehézségek kezelésére bevezetett programon belüli termékeket. Szigorúan szabályozott termékfeltételek (igénybevételi, kizáró, szerződéskötési, folyósítási feltételek), melyeknek minden banknak egységesen meg kell felelni. A termékhez a Csoport biztosít saját fix forrást, ennek köszönhetően, illetve a magas

állami kamat-, kezelési költség és kezességi díjtámogatás miatt, alacsony kamat- és költségszint mellett vehetik a vállalkozások igénybe a termékeket fix kamatozással.

1. Széchenyi Kártya Újraindítási (GO) Folyószámlahitel

A hitel célja a hiteligénylő/adós vállalkozás átmeneti likviditási problémáinak áthidalása. Különböző korlátozásokkal hitelkiváltás is lehetséges. Csoportunknál csak mikro- és kisvállalati ügyfelek számára érhető el.

2. Széchenyi Újraindítási (GO) Likviditási Hitel

A hitel célja a vállalkozás számára szabad felhasználású forgóeszközhitel biztosítása. A hitelt a vállalkozás a működéséhez kapcsolódó kiadásainak fedezésére (korlátozás nélkül) használhatja, ideértve akár a már fennálló hitelének (hitelének) kiváltását is.

3. Széchenyi Újraindítási (GO) Beruházási Hitel

A hitel célja a vállalkozás fejlesztéseinek, beruházásainak megfelelő formában, hosszútávon történő finanszírozása ezáltal a beruházási kedv ösztönzése, a vállalkozás versenyképességének fenntartása, illetve meghatározott feltételeknek megfelelő hitelkiváltás. A konstrukció keretében csak olyan beruházás finanszírozása lehetséges, ahol a beruházás tárgya egyértelműen kapcsolódik a vállalkozás által végzett, vagy üzleti tervében szerepeltetett végezni kívánt tevékenységéhez. Meghatározott szabályok betartása mellett hitelkiváltás is lehetséges.

4. Agrár Széchenyi Újraindítási (GO) Beruházási Hitel

A hitel célja a mezőgazdasági termék előállításával, mezőgazdasági, betakarítást követő szolgáltatás nyújtásával, valamint erdőgazdálkodással, vadgazdálkodással és halgazdálkodással kapcsolatos tevékenységet végző vállalkozás fejlesztéseinek, beruházásainak megfelelő formában, hosszú távon történő finanszírozása, ez által a beruházási kedv ösztönzése, a vállalkozás versenyképességének fenntartása, illetve meghatározott feltételeknek megfelelő hitelkiváltás. Az igénybevételi feltételeknek megfelelő vállalkozások részére a fejlesztési célú beruházási hitel átmeneti támogatási jogcímen kerül nyújtásra. Minden hitel-ügylet esetében az Agrár Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány 80% vagy 90%-os mértékű kezességének bevonására kerül sor.

Agrár Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) Krízisprogram

A magyar Kormány az 1195/2020. (2020.04.30-án kelt) határozatában döntött az AVHGA Krízis Agrárgarancia Program elindításáról, melynek célja az agrár és vidéki mikro-, kis- és közepes méretű vállalkozások hitelhez jutási feltételeinek javítása magasabb, akár 90%-os kezességvállalási mérték mellett, átmeneti támogatási jogcímen. A kezességvállaláshoz 90%-os állami viszontgarancia kapcsolódik. A programban való részvételt először 2020.12.31-ig megkötött hitelügyletekhez hirdették meg, majd ezt többször módosították és jelenleg 2022.06.30-ig meghosszabbították. A Program keretében nyújtott kezességvállalás olyan hitelekhez kapcsolódhat (forgóeszközhitel, folyószámlahitel és beruházási hitel), amelyek maximum 6 éves futamidejűek és a hitelösszeg nem haladja meg a vállalkozás 2019. évi teljes árbevételének 25%-át vagy a 2019. évi éves bérköltségének kétszeresét, illetve kellően indokolt esetben a vállalkozás 18 havi likviditási szükségletét.

EXIM Kárenyhítőprogram

A koronavírus-járvány negatív hatásainak ellensúlyozására és a hazai gazdasági szereplők kárenyhítése céljából az EXIM Kárenyhítő Programcsomagot indított az exportáló, a nekik beszállító, továbbá az exportra készülő vállalkozások számára. A program-csomag három pillérből áll:

1. EXIM Kárenyhítő Hitelprogram

A program célja forgóeszköz-finanszírozás (legfeljebb 3 évre), beruházási és befektetési hitel (legfeljebb 6 évre), valamint lízing-finanszírozás (legfeljebb 6 évre) biztosítása 2020. február 1-ét követően nehéz helyzetbe került cégek számára fix, EXIM által meghatározott kamaton. A kereskedelmi bankok nettó marzsa szintén fix, KKV-k esetén 2,5%, nagyvállalat esetén 2%-ot biztosít az EXIM a refinanszírozás során.

2. EXIM Kárenyhítő Hitelfedezeti Program

A program keretein belül 100%-os állami viszontkezességgel biztosított készfizető kezesség igénybevételére van lehetőség 2020. február 1-ét követően nehéz helyzetbe került cégek számára nyújtott hitelek biztosítékaként. Forgóeszköz-finanszírozás esetén maximum 3, beruházás finanszírozása esetén maximum 6 éves futamidejű hitel mögé nyújtanak készfizető kezességet KKV-k és small mid-cap vállalkozások (maximum 499 fő foglalkoztatott) esetén 80%-ban, ezt meghaladó méretű vállalatok esetében 50%-ban (de egyedi esetben az EXIM Hitelbizottsága 90%-os mértékű kezességet is jóváhagyhat). 300 millió Ft összeget el nem érő kezesség jóváhagyása gyorsított eljárás keretében történik.

3. EXIM Kárenyhítő Hitelbiztosítási Program

Exportőröknek nyújt segítséget rövid lejáratú, halasztott fizetésű vevőköveteléseik maximum 95%-os biztosításával. A program „újdonsága”, hogy átmeneti jelleggel piaci kockázat biztosítására is igénybe vehető.

EXIM Fordulat KKV beruházási hitelprogram

A koronavírus-járvány kitörése következtében kialakult romló üzleti körülmények utáni újraindulás támogatása, az ehhez szükséges fejlesztési igények refinanszírozására indította el az EXIM a Fordulat KKV beruházási hitelprogramot a KKV méretű exportáló,

a nekik beszállító, továbbá az exportra készülő vállalkozások számára. A program célja beruházási hitel biztosítása (legfeljebb 10 évre) a 2020. február 1-ét követően nehéz helyzetbe került KKV méretű társaságok számára fix, EXIM által meghatározott kamaton. A kereskedelmi bankok nettó marzsa szintén fix: 2,5%-ot biztosít az EXIM a refinanszírozás során.

Lakossági termékek

A Covid19 kapcsán bevezetésre került a THM-plafon, amely elvárásoknak megfelelt a Csoport és ez alapján alakította át személyi kölcsön termékét. A Csoport felgyorsította az online folyamatok bevezetését, illetve a jogszabályi keretek között ideiglenes folyamatok is bevezetésre kerültek, annak érdekében, hogy az ügyfélkontaktusok száma minimalizálható legyen.

Értékvesztetten vásárolt vagy keletkeztetett pénzügyi instrumentumok

A Csoport POCI eszközállományának jelentős része a 2014. évi XXXVIII. Törvény („Kúria törvény”), a 2014. évi XL. Törvény („Elszámolási törvény”) valamint a 2014. évi LXXVII. Törvény („Forintosítási törvény”) hatálya alá tartozó hitelek a 2015. évi CXLV. Törvényben elrendelt egyes fogyasztóbarát kölcsönszerződések fixált árfolyamon történt forintosítása kapcsán történt devizaváltás okán került a könyvekbe.

A portfólióval kapcsolatos változások

2021-ben a hitelintézetekkel szembeni kitétségek jelentősen nőttek pár nagy összegű kihelyezés következtében (2021: 1.421 milliárd Ft, 2020: 814 milliárd Ft).

2021-ben a vállalati szegmensben a portfólió szinten maradása mellett (2021: 1.053 milliárd Ft, 2020: 1.077 milliárd Ft) a nemteljesítő hitelek állománya növekedett (2021: 41,4 milliárd Ft, 2020: 30,9 milliárd Ft).

A növekedést a nemteljesítő portfólión két ellentétes hatás eredője okozta: körülbelül 6 milliárd Ft workout tevékenységből származó megtérülés és kb. 850 millió Ft elszámolt hitelezési veszteség csökkentő hatása mellett kb. 22,7 milliárd Ft új nemteljesítő állományt ismert fel a Csoport, a standard azonosítási folyamatok következtében. Az új nemteljesítő állomány nagyságrendjét egyetlen cash-flow termelő projektügylet határozza meg (16,8 milliárd Ft), ahol a tulajdonos felújításról döntött, ezért a Csoport a jövőbeni pénzáram bizonytalanságai miatt döntött a nemteljesítő státusz mellett. Az esemény egyedi, szisztematikus portfólió-óromlás vagy annak jelei egyáltalán nem láthatók.

A nemteljesítő hitelek aránya a vállalati szegmensben 2,8%.

A defaultos állomány csökkenése mellett a Stage 2-be sorolt vállalati állomány érdemben növelte a bevezetett overlay értékvesztés hatására.

A lakossági és kisvállalati portfólióban jelentős állománybővülés volt 2021-ben (2021: 526,3 milliárd Ft, 2020: 434,8 milliárd Ft). A lakossági szektorban mind a jelzáloghitelek, mind a fedezetlen termékcsoportban jelentősen növelte az állományt, a fedezetlen termékek közül a kötelezően valós értéken értékelt babaváró hitel állomány. A nemteljesítő állományok nagysága növekedett (2021: 30,3 milliárd Ft, 2020: 22 milliárd Ft). A lakossági szegmensben a nem minősített (besorolatlan) állomány is növekedett (2021: 86,9 milliárd Ft, 2020: 58 milliárd Ft), melynek legnagyobb részét a babaváró hitelek teszik ki.

Várható hitelezési veszteségek

Az amortizált bekerülési értéken, illetve egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt eszközök értékvesztésének megállapítása a számviteli politikában leírtak szerint történik, lásd a (4.11.5) A pénzügyi eszközök értékvesztése kiegészítő megjegyzést.

A kockázatkezeléshez szükséges hitelkockázati kitétségek meghatározása összetett feladat és modellek alkalmazását igényli, mivel a kitétségek változik a piaci feltételek, a várható cash-flow és az idő múlásának függvényében. A portfólió hitelkockázatának felmérése további becsléseket tartalmaz a default valószínűség, a default esetén várható veszteség arányok és az ügyfelek közötti nemteljesítési korrelációk valószínűségének tekintetében. A Csoport a hitelkockázatot a nemteljesítési valószínűség (PD), a kockázati kitétségek (EAD) és a nemteljesítésből származó várható veszteség (LGD) felhasználásával méri. Ez az elsődlegesen használt megközelítés az IFRS 9 szerinti várható hitelezési veszteségek mérésére vonatkozóan.

A szuverén, a vállalati ügyfelek, a projektfinanszírozási, a pénzügyi, a helyi és regionális önkormányzati, a biztosítótársasági és a kollektív befektetési vállalkozási Stage 3-as kitétségek esetében a tartalékokat a workout szakértők számítják ki a várható megtérüléseknek az ügylet effektív kamatlábával történő diszkontálásával. A várható megtérüléseket ügyfélszinten, több szcenárióban adja meg a szakértő és az egyes megtérülés szcenáriók valószínűséggel súlyozott átlaga kerül figyelembevételre a jelenérték-számításban.

Az amortizált bekerülési értéken és az egyéb átfogó jövedelemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök várható hitelezési veszteségeire képzett értékvesztések mérése olyan terület, amely komplex modelleket és jelentős előfeltételezéseket igényel a jövőbeni gazdasági feltételekre és a hitelek viselkedésére vonatkozóan. A várható hitelezési veszteségek számviteli követelmé-

nyeinek alkalmazása során jelentős becslések az alábbiak:

- a jelentős hitelkockázat-növekedési kritériumainak meghatározása,
- megfelelő modellek és feltételezések kiválasztása a várható hitelezési veszteségek meghatározására vonatkozóan,
- megfelelő számú és súlyozású jövőbeni szcenárió meghatározása az egyes terméktípusokra, piacokra, valamint a hozzájuk kapcsolódó várható hitelezési veszteségekre vonatkozóan,
- portfóliók képzése a hasonló pénzügyi eszközökből a várható hitelezési veszteségek mérésére érdekében.

A lakossági portfóliókban (magánszemély és mikrovállalati) a PD becslés alapvetően homogén szegmensek és termékportfóliók vonatkozásában történik, míg az LGD becslés ennél jellemzően granulárisabb (homogén fedezetű portfóliók).

A nem lakossági portfólió esetében a PD becslés szegmens szinten történik, míg az LGD becslés ennél több paraméterrel kalkulál (szegmens, termék, fedezettség ténye és mértéke).

A nemteljesítés (default) valószínűsége (PD)

A fizetéképtelenség valószínűsége azt a valószínűséget jelenti, hogy a hitelfelvevő nem teljesíti pénzügyi kötelezettségeit az elkövetkező 12 hónap során vagy a kötelezettség fennmaradó élettartama alatt. Non-retail szegmensek esetében általánosságban elmondható, hogy a nemteljesítés élettartam- valószínűségének számítása a CRR 178. cikke szerinti nemteljesítés szabályozásának 12 hónapos időtartamú, konzervatív margintól megtisztított valószínűségéből indul ki. (A CRR 178.cikke szerinti nemteljesítés definíciója alapján nemteljesítő minden IFRS9 szerint értékvesztett eszköz, valamint minden nemteljesítő eszköz értékvesztettnek minősül.)

Lakossági szegmensek esetében az ügyletek teljes élettartamára vonatkozó nemteljesítési valószínűség számítás történik, a havi marginális nemteljesítési és visszafizetési valószínűségek modellezésével. Negatív számlaegyenlegek esetében a Csoport a teljes követelésre értékvesztést képez, így a PD és LGD értéke is 100%.

Ezt követően különféle statisztikai módszerek kerülnek alkalmazásra annak becsléséhez, hogy az alapértelmezett jellemzők (többek között rating, késedelem) hogyan alakulnak a kezdeti felismeréstől kezdve a kölcsön vagy hitelportfólió teljes élettartama alatt. A jellemző kockázati profil historikus adatokon és paramétereken alapul.

A Csoport a következő szegmensekre használ statisztikai modelleket az előre tekintő információk beépítésére a PD-be:

- szuverén, a helyi és regionális kormányzatok, a biztosítótársaságok és a kollektív befektetési vállalkozások,
- vállalati ügyfelek, projektfinanszírozás és pénzügyi intézmények,
- lakossági (magánszemély és mikrovállalat).

A korlátozott információk esetén, amikor egyes bemeneti értékek nem állnak rendelkezésre teljeskörűen, csoportosításra, átlagolásra és összehasonlító adatok alkalmazására kerül sor a számítások elvégzéséhez.

Az alábbi táblázat tartalmazza az átlagos PD-eket. Az átlagos PD-k meghatározása során a portfólió szintű management korrekció hatását nem vette figyelembe a Csoport.

2021.12.31.	Átlag PD	
	Nem lakossági	Lakossági
Minimális kockázatú	0,00%	1,61%
Kiváló minősítésű	0,01%	1,34%
Nagyon jó minősítésű	0,04%	1,41%
Jó minősítésű	0,09%	1,92%
Átlagos minősítésű	0,37%	2,69%
Elfogadható minősítésű	0,19%	4,22%
Alacsony hitelképességű	2,92%	6,69%
Gyenge hitelképességű	2,76%	12,66%
Kétes / magas nemteljesítési kockázatú	6,42%	36,75%
Besorolatlan	1,05%	5,98%

Nemteljesítéskor várható veszteségráta (LGD)

A nemteljesítéskor várható veszteségráta a Csoport várakozása a veszteség mértékére vonatkozóan. A nemteljesítéskor várható veszteségráta partner- és terméktípustól függően eltérő.

Non-retail szegmensek esetében tekintettel az elérhető adatok mennyiségére és a non-retail szegmensek portfólión belüli súlyára a modellezési feladatokat az RBI látja el:

- vállalati ügyfelek, a projektfinanszírozás, a pénzintézetek és biztosítótársaságok, ill. a helyi és regionális kormányzatok esetében a Csoport saját LGD becsléseket használ a tapasztalt megtérülési adatok figyelembevételével,
- szuverén adósságok nemteljesítéskor várható vesztesége piaci információs források felhasználásával kerül megállapításra,
- befektetési alapok esetében tapasztalati bedőlések hiányában szakértői alapon a tőkeszámításhoz figyelembe vett fedezetlen LGD használt.

Az LGD paraméterek meghatározásához az anyavállalati modellezés adatot gyűjt a csoporttagoktól, melyet az egyes entitások küldenek ki külön-külön a központi adatbázisokba. Ezután a központi modellezés a kapott adatokat, valamint az ország specifikus információkat felhasználva számolja ki az LGD paramétereket, úgy, hogy az illeszkedjen a különböző entitások hitelezési információihoz.

Az alkalmazott saját becsléseken alapuló LGD értékekbe a makrogazdasági előrejelzések is beépítésre kerültek, és a Csoport az LGD értékek esetében három scenárió súlyozott átlagaként kalkulált értéket használ a várható veszteség számszerűsítése során.

Lakossági szegmens esetén az LGD becslés a Csoport által gyűjtött megtérülési adatokon alapul. A modellezést a Csoport terméként saját hatáskörben végzi az RBI által jóváhagyott módszertan alapján, a modellt az RBI validálja. Általánosságban elmondható, hogy a Csoport a CRR szerinti nemteljesítéskor veszteségráta konzervatív elemektől megtisztított értékét használja értékvesztés-képzés során. Negatív számlaegyenlegek esetében az LGD 100%.

Kockázati kitettség nemteljesítéskor (EAD)

A kockázati kitettség meghatározása azon összegek figyelembevételével történik, amelyre a Csoport követelként tekint egy várható nemteljesítési időpontban, a következő 12 hónap vagy a teljes élettartam során. A 12 hónapos és élettartamra vonatkozó kitettség meghatározása a várható visszafizetési jellemzők alapján történik, amely terméktípusonként változik. Az amortizálódó termékek és a bullet típusú hitelek esetében a 12 hónapos vagy élethosszig tartó szerződéses visszafizetési kötelezettségeken alapul. Adott esetben a számítás során figyelembevételre kerülnek az előtörlesztésre/refinanszírozásra vonatkozó feltételezések is, ha ez releváns.

A Csoport nem lakossági szegmensek tekintetében az ún. magas bedőlési valószínűségekkel rendelkező corporate és SMB portfólió esetében végez saját becsléseket a mérlegen kívüli tételek nemteljesítéskor várható kitettségének számszerűsítése érdekében. Az alkalmazott hitelkonverziós faktorok rülirozó és nem rülirozó kitettségek esetében különböző módszertannal vannak számszerűsítve, a kapcsolódó modellezési feladatokat az RBI végzi. Ennek folyamata megegyezik az LGD paraméterek modellezésénél már vázolt folyamattal. Azaz az egyes entitások adatot küldenek a központi adatbázisokba, majd a központi modellezés ezt és az ország specifikus információkat felhasználva számolja ki az EAD paramétereket, úgy, hogy az illeszkedjen a különböző entitások hitelezési információihoz.

A lakossági portfóliók tekintetében a kockázati kitettség meghatározása havi szinten történik a jövőbeli várható tőketörlesztések figyelembevételével. Revolving típusú ügyletek esetében a kitettség a hitelkonverziós faktor (CCF) figyelembevételével kerül meghatározásra a következőképpen: $EAD = \text{kihasznált keret} + \text{ki nem használt keret} * CCF$. A revolving ügyletek várható élettartama statisztikai módszerekkel kerül megbecslésre, aminek segítségével ezen terméktípusok esetén is tudunk lejáratig tartó várható veszteséget kalkulálni.

Jövőbe tekintő információk

A hitelkockázat jelentős növekedésének és a várható hitelezési veszteségek számításának becslése magába foglalja a jövőt érintő információkat is. A Csoport kronologikus elemzést végzett, és meghatározta a hitelkockázatot befolyásoló legfontosabb gazdasági változókat és a várható hitelezési veszteségeket az egyes portfóliók tekintetében.

Ezek a gazdasági változók és a nemteljesítés valószínűségére, a nemteljesítéskor várható veszteségre és a várhatóan nemteljesítő kitettség mértékére gyakorolt hatásuk a kategóriatípusoktól függően változhatnak. Ezen elemzés során szakértői becslést is alkalmaztak. E gazdasági változók előrejelzését (az „alap közgazdasági forgatókönyv”) a Raiffeisen Research szolgáltatja negyedévente, a gazdasági mutatók lehető legjobb becslését nyújtva a következő három évre vonatkozóan. E gazdasági változók hatásait a nemteljesítés valószínűségére, a nemteljesítéskor várható veszteségre és a várható nemteljesítő kitettségre vonatkozóan statisztikai regresszióval határozzák meg, hogy az ilyen változók historikus alakulásának a default rátákra és a nemteljesítő kitettségre, várható veszteségre gyakorolt hatása érthetővé váljék.

A várható veszteséget befolyásoló legfontosabb makrogazdasági feltételezések a következők:

- Vállalati portfóliók: bruttó hazai termék, munkanélküliségi ráta, hosszú lejáratú (10 éves) államkötvények hozama, inflációs ráta.
- Lakossági portfóliók: bruttó hazai termék.

Az alapgazdasági forgatókönyv mellett a Raiffeisen Research az optimista és a pesszimista forgatókönyvet is előállítja azok súlyozásával együtt, (a három forgatókönyv súlyozása: 25% optimista, 50% alap, 25% pesszimista szcenárió), a várható eltérések megragadása érdekében. A forgatókönyv súlyozásait statisztikai elemzés és szakértői hitelminősítés kombinációja határozza meg, figyelembe véve az egyes választott forgatókönyvek esetleges kimeneteleit. A valószínűséggel súlyozott várható hitelezési veszteségek az egyes forgatókönyveknek a megfelelő várható hitelezési modellen történő futtatásával kerülnek kiszámításra úgy, hogy az eredményt a megfelelő szcenárió valószínűséggel súlyozzuk. Az egyes szcenáriók súlyozása (50% az alappálya, 25% a pesszimista és 25% az optimista forgatókönyv esélye) 2021-ben változatlan maradt.

Bruttó hazai termék	Szcenárió	2022	2023	2024
	Optimista	6,88%	4,26%	4,56%
	Alap	5,50%	3,50%	3,80%
	Pesszimista	2,75%	1,97%	2,27%
Munkanélküliségi ráta	Szcenárió	2022	2023	2024
	Optimista	2,08%	2,79%	3,15%
	Alap	3,90%	3,80%	4,16%
	Pesszimista	6,43%	5,21%	5,57%
Hosszú lejáratú (10 éves) államkötvények hozama	Szcenárió	2022	2023	2024
	Optimista	2,94%	3,49%	3,49%
	Alap	3,85%	4,00%	4,00%
	Pesszimista	6,57%	5,51%	5,51%
Inflációs ráta	Szcenárió	2022	2023	2024
	Optimista	6,66%	4,86%	4,26%
	Alap	4,40%	3,60%	3,00%
	Pesszimista	1,82%	2,16%	1,56%

Mint minden gazdasági előrejelzés, a becslések és az előfordulásuk valószínűsége nagyfokú bizonytalanságnak vannak kitéve, ezért a tényleges kimentelek jelentősen eltérhetnek a tervezettektől. A Csoport úgy ítéli meg, hogy ezek az előrejelzések képviselik a lehetséges eredmények legjobb becslését, és lefedik az esetleges eltéréseket és aszimmetriákat a Csoport különböző portfólióira vonatkozóan.

Érzékenységvizsgálat

Az alábbi táblázat a Stage 1 és Stage 2-es értékvesztés és céltartalék összegeket mutatja az egyes szcenáriók szerint súlyozva (25/50/25%) és az egyes forgatókönyvek szerinti teljes összeget:

2021.12.31. HUF million)	Súlyozva (25/50/25%)	100% Optimista	100% Alap	100% Pesszimista
Hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok értékvesztése és a hitelkeretekre és pénzügyi garanciákra képzett céltartalék összesen	28.430	26.004	27.170	31.049
2020.12.31. (millió Ft)	Súlyozva (25/50/25%)	100% Optimista	100% Alap	100% Pesszimista
Impairment on debt instruments and provisions for loan commitments and financial guarantee contracts, in total	22,677	20,441	22,335	25,699

Az alábbi táblázat a teljesítő kitétségek vizsgálatát mutatja, ha teljes kitétség Stage 1-ben szerepelne (12 havi nemteljesítési rátával számolva), akkor mennyivel módosulnak a teljesítő kitétségekre számolt értékvesztés és céltartalék összege:

2021.12.31. (millió Ft)	Weighted (25/50/25%)	100% of performing exposures in Stage 1	Staging effect
Impairment on debt instruments and provisions for loan commitments and financial guarantee contracts, in total	28,430	20,135	-8,295

2020. 12.31. HUF million)	Weighted (25/50/25%)	100% of performing exposures in Stage 1	Staging effect
Impairment on debt instruments and provisions for loan commitments and financial guarantee contracts, in total	22,677	8,835	-13,842

Az alábbi táblázat a teljesítő kitétségek vizsgálatát mutatja, ha teljes kitétség Stage 2-ben szerepelne (élettartam alatti nemteljesítési rátával számolva), akkor mennyivel módosulnak a teljesítő kitétségekre számolt értékvesztés és céltartalék összege:

2021.12.31. (millió Ft)	Súlyozva (25/50/25%)	Az teljesítő ügyletek 100%-a Stage 1-ben	Stage hatás
Hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok értékvesztése és a hitelkeretekre és pénzügyi garanciákra képzett céltartalék összesen	28.430	40.787	12.357

2020.12.31. (millió Ft)	Súlyozva (25/50/25%)	Az teljesítő ügyletek 100%-a Stage 1-ben	Stage hatás
Hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok értékvesztése és a hitelkeretekre és pénzügyi garanciákra képzett céltartalék összesen	22.677	30.709	8.031

Várható hitelezési veszteségek tárgyévi alakulása

A következő táblázat a várható hitelezési veszteségekre képzett értékvesztések és céltartalékok alakulását (a céltartalék és értékvesztés állomány nyitó és záró értékének pénzügyi instrumentum osztályonként való egyeztetését) mutatja:

(millió Ft)	Nyitó egyenleg 2021.01.01.	Keletkez- tésből és vá- sárlásból származó növeke- dés	Kiveze- tésből származó csökke- nés	Hitel- kocká- zat-vál- tozásból származó változás (nettó)	Becslési mód- szertan aktuáli- zálásából származó változás (nettó)	Az érték- vesztési számla leírá- sokból származó csökke- nése	Egyéb válto- zások hatása	Záró egyenleg 2021.12.31.	Korábban leírt összegek eredményben elszámolt megtérülései*
Hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok									
Hitelintézetekkel szembeni követelések	2	9	-5	-1	0	0	1	6	0
Ügyfelekkel szembeni követelések	1.586	1.173	-894	2.173	-693	-9	9	3.345	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	47	93	-29	116	0	0	15	242	0
ebből: csoportosan képzett értékvesztés	1.635	1.275	-928	2.288	-693	-9	25	3.593	0
Stage 1 összesen	1.635	1.275	-928	2.288	-693	-9	25	3.593	0
Hitelintézetekkel szembeni követelések	0	0	0	2	0	0	0	2	0
Ügyfelekkel szembeni követelések	19.326	4.358	-5.027	4.620	-564	-2	15	22.726	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	278	0	0	-194	0	0	-14	70	0
ebből: csoportosan képzett értékvesztés	19.604	4.358	-5.027	4.428	-564	-2	1	22.798	0
ebből: nemteljesítőkre képzett értékvesztés	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stage 2 összesen	19.604	4.358	-5.027	4.428	-564	-2	1	22.798	0
Hitelintézetekkel szembeni követelések	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ügyfelekkel szembeni követelések	26.674	6.221	-13.044	11.068	-4	-357	321	30.879	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ebből: csoportosan képzett értékvesztés	13.411	395	-4.531	8.782	-4	-101	18	17.970	0
ebből: egyedileg képzett értékvesztés	13.263	5.826	-8.513	2.286	0	-256	303	12.909	0
Stage 3 összesen	26.674	6.221	-13.044	11.068	-4	-357	321	30.879	0
Hitelintézetekkel szembeni követelések	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ügyfelekkel szembeni követelések	3.670	0	-3.485	2.972	0	-8	15	3.164	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	0	0	0	0	0	0	16
ebből: csoportosan képzett értékvesztés	3.670	0	-3.485	2.972	0	-8	15	3.164	0
ebből: egyedileg képzett értékvesztés	0	0	0	0	0	0	0	0	0
POCI összesen	3.670	0	-3.485	2.972	0	-8	15	3.164	16
Hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok értékvesztése összesen	51.583	11.854	-22.484	20.756	-1.261	-376	362	60.434	16
Hitelkeretek és pénzügyi garanciák									
Stage 1	254	196	-142	440	-16	0	2	734	0
Stage 2	1.183	934	-898	-207	-18	0	4	998	0

Stage 3	4.019	282	-2.232	798	0	0	-53	2.814	0
Hitelkeretekre és pénzügyi garanciákra képzett céltartalék összesen	5.456	1.412	-3.272	1.031	-34	0	-47	4.546	0

(millió Ft)	Nyitó egyenleg 2020.01.01.	Keletkezésből és vásárlásból származó növekedés	Kivezetésből származó csökkenés	Hitelkockázat-változásból származó változás (nettó)	Becslési mód-szertan aktualizálásából származó változás (nettó)	Az értékvesztési számla leírásából származó csökkenése	Egyéb változások hatása	Záró egyenleg 2020.12.31.	Korábban leírt összegek eredményben elszámolt megtérülései*
Hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok									
Hitelintézetekkel szembeni követelések	23	3	-4	-21	0	0	1	2	0
Ügyfelekkel szembeni követelések	2.156	906	-405	-1.125	0	0	54	1.586	180
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	61	22	-11	-23	0	0	-2	47	0
ebből: csoportosan képzett értékvesztés	2.240	931	-420	-1.169	0	0	53	1.635	180
Stage 1 összesen	2.240	931	-420	-1.169	0	0	53	1.635	180
Hitelintézetekkel szembeni követelések	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ügyfelekkel szembeni követelések	5.903	2.537	-2.015	12.757	0	-19	162	19.326	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	122	0	154	0	0	2	278	0
ebből: csoportosan képzett értékvesztés	5.903	2.659	-2.015	12.911	0	-19	164	19.603	0
ebből: nemteljesítőkre képzett értékvesztés	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stage 2 összesen	5.903	2.659	-2.015	12.911	0	-19	164	19.603	0
Hitelintézetekkel szembeni követelések	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ügyfelekkel szembeni követelések	25.874	4.742	-12.018	8.385	-691	-209	591	26.674	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ebből: csoportosan képzett értékvesztés	15.099	165	-3.390	2.407	-691	-163	-15	13.412	0
ebből: egyedileg képzett értékvesztés	10.774	4.577	-8.628	5.978	0	-46	608	13.263	0
Stage 3 összesen	25.874	4.742	-12.018	8.385	-691	-209	591	26.674	0
Hitelintézetekkel szembeni követelések	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ügyfelekkel szembeni követelések	3.041	0	-3.878	4.537	-82	0	52	3.670	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ebből: csoportosan képzett értékvesztés	3.041	0	-3.875	4.535	-82	0	52	3.671	0
ebből: egyedileg képzett értékvesztés	0	0	-3	2	0	0	0	-1	0
POCI összesen	3.041	0	-3.878	4.537	-82	0	52	3.670	0
Hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok értékvesztése összesen	37.058	8.332	-18.331	24.664	-773	-228	861	51.583	180
Hitelkeretek és pénzügyi garanciák									
Stage 1	295	318	-353	-4	0	0	-2	254	0
Stage 2	149	91	-249	1.189	0	0	3	1.183	0
Stage 3	5.777	1.031	-5.365	2.347	0	0	229	4.019	0
Hitelkeretekre és pénzügyi garanciákra képzett céltartalék összesen	6.221	1.440	-5.967	3.532	0	0	236	5.456	0

*A Csoport a korábban leírt összegek későbbi megtérüléseit a „Pénzügyi eszközök értékvesztése” eredménykimutatás-soron mutatja be.

2021-ben egyes lakossági becslési módszertanok változását a „Becslési módszertan aktualizálásából származó változás” oszlop mutatja. A Covid19 miatti értékvesztés többlet elszámolását a „Hitelkockázat változásából származó változás” oszlop tartalmazza 2.772 millió Ft értékben (2020: 11.272 millió Ft). A módszertani változásokat A koronavírus-járvány hatása a hitelkockázat kezelésére fejezetben mutatjuk be részletesen.

A hitelezési veszteségek éves változását bemutató összes mozgás tartalmazza „Pénzügyi eszközök értékvesztése” között elszámolt értékvesztés mellett az értékvesztett (Stage 3-as) ügyletekhez kapcsolódó nettó kamatszámítás miatt a nettó kitettségben megjelenő korrekciót a hitelkockázat változásából származó változás között, amely az eredményben az „Effektív kamat módszerrel elszámolt kamatbevétel” soron csapódik le (2021: 7.139 millió Ft, 2020: 5.720 millió Ft). A „Pénzügyi eszközök értékvesztése” eredmény sor a fentiekén kívül még tartalmazza az ügyletek eladásából, leírásából származó kivezetés összegét (2021: 6.272 millió Ft, 2020: 4.363 millió Ft), amelyek nagyvállalati nagy egyedi tételeket és lakossági csomagokat is magukba foglalnak, illetve az értékvesztetten vásárolt vagy keletkeztetett pénzügyi instrumentumok megtérüléséből származó eredménynövekedést (2021: 1.252 millió Ft, 2020: 3.173 millió Ft)

A Csoport bizonyos leírt pénzügyi eszközeivel kapcsolatosan továbbra is végez behajtási tevékenységet. Az ilyen pénzügyi eszközökkel kapcsolatos szerződéses követelés összege 3.495 millió Ft (2020: 5.080 millió Ft).

Szerződésmódosítások és várható hitelezési veszteségek

2021-ben is sor került olyan szerződésmódosításra, amely nem vezetett a pénzügyi eszközök kivezetéséhez. Az ilyen módon

módosított és élettartami várható hitelezési veszteséggel érintett pénzügyi eszközök módosítás előtti amortizált bekerülési értéke 203.977 millió Ft (2020: 467.265 millió Ft) volt, nettó módosítási vesztesége 1.554 millió Ft (2020: 3.053 millió Ft) volt, ennek legnagyobb része (2021: -726 millió Ft, 2020: -3.285 millió Ft) a moratóriumba belépett ügyletek cash-flow-jának jelentéérték változásából eredő veszteség, továbbá a kamatstopban érintett ügyletek cash-flow-jának jelentéérték változásából eredő veszteség (2021: -962 millió Ft).

A hiteltörlesztési moratóriummal érintett kitétségeket az alábbi táblázat mutatja be:

2021.12.31	Teljesítő			Nemteljesítő			Összes teljesítő és nemteljesítő
	Összes teljesítő	ebből: Stage 2	ebből: átstrukturált	Összes nem teljesítő	ebből: késedelmes vagy késedelmes <= 90 nap	ebből: átstrukturált	
(millió Ft)							
Háztartások	14.661	14.658	1.090	8.341	22.004	8.265	23.002
ebből: lakóingatlanl fedezett	10.084	10.080	836	6.479	15.684	6.465	16.563
Nem pénzügyi vállalatok	1.376	1.349	877	21.974	23.299	21.960	23.350
ebből: kis- és középvállalkozások	859	831	428	1.817	2.625	1.802	2.676
ebből: kereskedelmi ingatlanl fedezett	71	71	20	17.375	17.443	17.374	17.446
Egyéb	0	0	0	0	0	0	0
Bruttó könyv szerinti érték	16.037	16.007	1.967	30.315	45.303	30.225	46.352
Értékvesztés	-2.667	-2.667	-247	-11.900	-13.753	-11.832	-14.567
Nettó könyv szerinti érték	13.370	13.340	1.720	18.415	31.550	18.393	31.785

2020.12.31	Teljesítő			Nemteljesítő			Összes teljesítő és nemteljesítő
	Összes teljesítő	ebből: Stage 2	ebből: átstrukturált	Összes nem teljesítő	ebből: késedelmes vagy késedelmes <= 90 nap	ebből: átstrukturált	
(millió Ft)							
Háztartások	135.065	86.825	4.642	9.272	6.289	4.331	144.337
ebből: lakóingatlanl fedezett	78.927	58.451	4.337	7.458	5.292	4.082	86.385
Nem pénzügyi vállalatok	213.234	113.891	326	26.234	23.548	7.380	239.468
ebből: kis- és középvállalkozások	124.893	67.645	317	4.435	4.139	1.914	129.328
ebből: kereskedelmi ingatlanl fedezett	114.736	81.342	64	1.126	997	864	115.862
Egyéb	4.947	9	0	25	25	0	4.972
Bruttó könyv szerinti érték	353.246	200.725	4.968	35.531	29.862	11.711	388.777
Értékvesztés	-13.299	-12.654	-716	-13.950	-10.589	-8.348	-27.249
Nettó könyv szerinti érték	339.947	188.071	4.252	21.581	19.273	3.363	361.528

A teljes bruttó könyv szerinti értékből a 2021-ben a moratórium alatt meg nem fizetett összeg 36.468 millió Ft (2020: 86.308 millió Ft).

A fizetési moratóriummal érintett szektorok bruttó kitétségeit az alábbi táblázat mutatja be:

(millió Ft)	2021.12.31	2020.12.31
Ingatlan	268	96.771
Belföldi kereskedelem	761	23.247
Egyéb, főleg szolgáltatás	18.055	32.856
Pénzügyi tevékenység	242	4.549
Közigazgatás	0	1.914
Bányászat	0	113
Feldolgozóipar	3.328	53.427
Mezőgazdaság	52	4.890
Közlekedés, hírközlés	473	21.518
Építőipar	171	4.003
Energiaipar	0	26
Infrastruktúra	0	1.126
Háztartások	23.002	144.337
Összesen	46.352	388.777

A fizetési moratórium miatt megváltozott cash-flow-k hatásából eredő veszteséget az alábbi táblázat részletezi:

(millió Ft)	2021	2020
Háztartások	-674	-2.162
ebből: lakóingatlanlal fedezett	-464	-1.270
Nem pénzügyi vállalatok	-48	-982
ebből: kis- és középvállalkozások	-45	-650
ebből: kereskedelmi ingatlanlal fedezett	-23	-535
Egyéb	-4	-142
Módosítás miatti nyereség/veszteség, nettó összesen	-726	-3.286

Hitelek újratárgyalt feltételekkel

Az újratárgyalt feltételek melletti hitelek olyan hitelek, amelyeket átstrukturáltak a hitelfelvevő pénzügyi helyzetének romlása miatt. Ilyen esetekben a szerződés eredeti feltételeit azért változtatják meg, hogy segítsék az ügyfelet a pénzügyi nehézségből való kilábalásban.

A Csoport által használt újratárgyalási (forborne) definíció az EBA (EU) 2015/227 szabályozáson alapul.

Nem lakossági: A vállalati, önkormányzati ügyfelekkel és költségvetési szervekkel szembeni követelések minden típusú kitétsége lehet az újratárgyalás alapja (hitelek, folyószámlakeretek, kötvények, garanciák, faktorkeretek és egyéb pénzügyi eszközök).

A Csoport a nem lakossági hitelek esetén azon ügyleteket tekinti átstrukturáltnak, amelyek esetében nehéz pénzügyi helyzet miatt az ügyletek kényszerű újratárgyalására kerül sor, melynek során az ügyfél olyan könnyítésekben (engedményben) részesül az új szerződés keretében, amit a Csoport számára a nehéz pénzügyi helyzetére tekintettel a teljes megtérülést célozva nyújt, és amely intézkedést normál üzleti helyzetben más adós számára nem nyújtana.

Az engedmények (concessions) jellemző esetei: a futamidő meghosszabbítása, revolving/rulírozó hitel átalakítása amortizálódó hitellé, türelmi idő biztosítása, standstill megállapodás, kamattőkésítés, kedvező árazás, pénzügyi kötelezettségvállalástól való eltekintés, tőke- vagy kamatelengedés, régi ügylet kiváltása. A gyakorlatban a korábbi évekhez hasonlóan legtöbbször futamidő és törlesztő részlet átütemezés és amortizálódóvá alakítás fordul elő.

A koronavírus-járvány indukálta gazdasági nehézségek ellensúlyozására bevezetett általános fizetési moratórium 2021-ben indult szakaszai az EBA vonatkozó jelentése alapján már nem tekinthetők kivételnek a fenti szabályok alkalmazása alól. A szabályokat a Csoport a következők szerint alkalmazta a moratórium második és harmadik szakaszában résztvevő ügyletekre, amely gyakorlat az újratárgyalt ügyletek állományának növekedését eredményezte 2021-ben.

A Csoport a moratórium 2-be belépett ügyleteket a 2021.01.21-én megjelent MNB vezetői körlevélben foglaltaknak megfelelően vállalati oldalon kockázati monitoring alapján sorolja átstrukturált kategóriába. Kivételt képeznek ez alól azon ügyletek, amik kevesebb mint 9 hónapot töltöttek - az EBA moratóriumról szóló, 2020. decemberben frissített jelentésének megfelelően - az első és a második moratóriumban összesen. Ha egy ügyfélnek akár csak egyetlen ügylete is 9 hónapnál többet töltött az első és a második moratóriumban összesen, akkor a Csoport elvégezte rá a kockázati monitoring vizsgálatot a második moratóriumba történő belépés esetén.

A moratórium 2 kezdetekor már eleve Stage 2 vagy Stage 3-ba sorolt ügyletek moratórium 2-ben részt vevő ügyletei automatikusan átstrukturáltnak lettek jelölve.

Figyelemmel arra, hogy a moratórium 1-ben utolsó 2020-as esedékességükkel résztvevő ügyletek automatikusan moratórium 2-be kerültek, azon ügyletek tekintetében, akik jelezték a kockázati monitoring során, hogy nem élnek a moratórium 2 lehetőségével egyetlen ügyletük vonatkozásában sem és nyilatkozatukkal ki is léptek a moratórium 2-ből, a Csoport nem állapított meg pénzügyi nehézséget, és átstrukturáltnak sem jelölte az adott ügyletet. Az újonnan belépők tekintetében a Csoport minden esetben lefolytatja a kockázati monitoring vizsgálatot és az alapján sorolta pénzügyi nehézség esetén Stage 2-be az ügyletet.

A moratórium 3-ba történő belépéskor a Csoport minden esetben átstrukturáltnak azonosította az érintett ügyletet.

A lakossági hitelek minden típusa (személyi hitelek, hitelkártyák, folyószámlakeretek, jelzáloghitelek) képezheti az újratárgyalás alapját. Az újratárgyalás két fő típusa:

- a Csoport által kívánt újratárgyalási módok,
- kormányzati programok.

Az ügylet akkor tekintendő türelmi intézkedéssel érintettnek, azaz forborne-nak a fentiek alapján, ha

- az ügyfél nehéz pénzügyi helyzetben van és
- az adott ügylet kondícióiban, feltételeiben olyan, az ügyfél részére a lent nevesített engedmény (concessions) nyújtására vonatkozó módosítás(ok) történt(ek) (kiváltás vagy módosítás formájában), amelyeket normál pénzügyi helyzetben lévő ügyfélnek nem biztosítana a Csoport.

Forborne ügyletnek tekinthető az adott ügylet – a módosított kondícióktól, aktuális késedelmes státuszától függetlenül –, amely-

nyiban a szerződésmódosításban engedélyt nyújt a Csoport (concessions), és a szerződéskötést megelőző 3 hónapban az ügyfeleken legalább egyszer 30 napot meghaladó késedelem állt fenn vagy a szerződésmódosításkor 30 napot meghaladó késedelem volt.

A türelmi intézkedéssel érintett (forborne) kitettségeket tekinti a Csoport az MNB 39/2016 rendelete szerinti átstrukturált követelésnek.

A Csoport átstrukturált hitelkitettségét a mérlegfordulónapon az alábbi táblázat mutatja:

2021.12.31. (millió Ft)	Átstrukturált kitettségek bruttó könyv szerinti értéke / névértéke			Halmozott értékvesztés, a hitelkockázat-változásból származó negatív valósérték-változás halmozott összege és céltartalékok			Kapott biztosítékok és kapott pénzügyi garanciák
	Teljesítő kitettségek	Nem teljesítő kitettségek		Teljesítő kitettségek	Nem teljesítő kitettségek		
		Összesen	Összesen		Összesen	Összesen	
Hitelintézetekkel szembeni követelések	0	0	0	0	0	0	0
Ügyfelekkel szembeni követelések	87.533	50.117	137.650	-7.863	-23.473	-31.336	75.902
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	0	0	0	0	0
Amortizált bekerülési értéken pénzügyi eszközök összesen	87.533	50.117	137.650	-7.863	-23.473	-31.336	75.902
Ügyfelekkel szembeni követelések	11	218	229	0	0	0	161
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	11	218	229	0	0	0	161
Hitelkeretek és pénzügyi garanciák	6.666	3.664	10.330	-140	-1.280	-1.420	2.734
Összesen	94.210	53.999	148.209	-8.003	-24.753	-32.756	78.797

2020.12.31. (millió Ft)	Átstrukturált kitettségek bruttó könyv szerinti értéke / névértéke			Halmozott értékvesztés, a hitelkockázat-változásból származó negatív valósérték-változás halmozott összege és céltartalékok			Kapott biztosítékok és kapott pénzügyi garanciák
	Teljesítő kitettségek	Nem teljesítő kitettségek		Teljesítő kitettségek	Nem teljesítő kitettségek		
		Összesen	Összesen		Összesen	Összesen	
Hitelintézetekkel szembeni követelések	0	0	0	0	0	0	0
Ügyfelekkel szembeni követelések	7.991	18.597	26.588	-923	-13.180	-14.103	12.383
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	0	0	0	0	0
Amortizált bekerülési értéken pénzügyi eszközök összesen	7.991	18.597	26.588	-923	-13.180	-14.103	12.383
Ügyfelekkel szembeni követelések	1	1	2	0	0	0	1
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	1	1	2	0	0	0	1
Hitelkeretek és pénzügyi garanciák	823	1.248	2.071	-4	-1.158	-1.162	229
Összesen	8.815	19.846	28.661	-927	-14.338	-15.265	12.613

Hitelek leírása

Hitel (és a kapcsolódó értékvesztési számla) leírására rendszerint akkor kerül sor, részben vagy teljesen, ha a tőkeösszeg megtérülésére nincs reális kilátás, a biztosítékkal fedezett hitelek esetében pedig akkor, ha a biztosíték realizálásából származó bevételek már befolytak és további megtérülés a hitellel kapcsolatban reálisan már nem várható.

Biztosítékok

A Csoport hitelezési politikája szerint a hitelezés során az ügyfél visszafizetési képességét veszik figyelembe, ahelyett, hogy túlzott mértékben biztosítékokra támaszkodnának. Az ügyfél hitelképességi besorolásától és a terméktípustól függően egyes hitelek biztosíték nélküliek is lehetnek. Mindazonáltal a biztosíték fontos hitelkockázatot mérséklő tényező lehet.

A biztosítéki fedezettség számításakor általános elv, hogy a Csoport csak olyan biztosítékot vesz figyelembe értékkel, amely szerepel a Raiffeisen Bank Nemzetközi Csoport „Biztosítékértékelés és kezelés” című funkcionális szabályokban [Raiffeisen Bank International Group Collateral Evaluation and Management (Functional regulations)] és az összes alábbi feltételnek megfelel:

- jogi érvényesíthetőség,
- fenntartható belső érték,
- érvényesíthetőség és érvényesítési hajlandóság,
- a hitelfelvevő hitelképességi besorolása és a biztosíték értéke csak kevéssé vagy egyáltalán nem függ össze.

Az allokált súlyozott biztosítéki érték (WCV, Weighted Collateral Value) a fedezetek diszkontált valós értéke, csökkentve a megelőző terheléssel, maximalizálva a jelzálogjog összegében, korrigálva a devizapufferrel (Hfx) és lecsökkentve a fedezett szerződés szerinti kitettség összegére.

A főbb elfogadott biztosítéktípusok az alábbiak: ingatlan jelzálog, pénzügyi eszközök, értékpapírok, gépeken lévő zálogjog, készleteken lévő zálogjog, áruk, kezességek és garanciák, valamint egyéb komfortfaktorok.

A biztosítékokkal kapcsolatos folyamatok (értékelés és rendszeres újraértékelés, ingatlan helyszíni szemle, fizikai meglét ellenőr-

zése, fedezettségi követelmények vizsgálata stb.) felelőse a Hitelkockázati Főosztály Biztosítékmenedzsment területe.

A mérlegfordulónapon meglévő biztosítékok értékét - a követelések erejéig számított allokált súlyozott biztosítéki értéket - biztosíték típusok szerint az alábbi táblázatok mutatják:

2021.12.31. (millió Ft)	Hitelinté- zetekkel szembeni követelések	Ügyfelekkel szembeni követelések	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Hitelkeretek és pénzügyi garanciák	Származékos eszközök	Összes biztosíték
Pénzövédek	0	13.196	0	14.926	4.480	32.602
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	45.699	0	288	0	45.987
Államkötvények	0	7.308	0	0	0	7.308
Vállalati kötvények	0	29.888	0	60	0	29.948
Egyéb kötvények	0	8.503	0	228	0	8.731
Részvények	0	13.078	0	54	1.313	14.445
Jelzálog	0	477.545	0	29.516	0	507.061
Lakóingatlanon	0	267.090	0	2.112	0	269.202
Kereskedelmi ingatlanon	0	173.657	0	19.868	0	193.525
Egyéb jelzálog	0	36.798	0	7.536	0	44.334
Garancia	0	302.258	158	47.536	0	349.952
Állami garancia	0	181.111	94	1.179	0	182.384
Bankgarancia	0	121.147	64	46.357	0	167.568
Egyéb biztosíték	0	114.483	0	40.328	0	154.811
Összes biztosíték	0	966.259	158	132.648	5.793	1.104.858

2020.12.31. (millió Ft)	Hitelinté- zetekkel szembeni követelések	Ügyfelekkel szembeni követelések	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Hitelkeretek és pénzügyi garanciák	Származékos eszközök	Összes biztosíték
Pénzövédek	0	17.100	0	14.423	2.829	34.352
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	91.033	0	394	0	91.427
Államkötvények	0	8.032	0	10	0	8.042
Vállalati kötvények	0	75.444	0	112	0	75.556
Egyéb kötvények	0	7.557	0	272	0	7.829
Részvények	0	10.929	0	456	918	12.303
Jelzálog	0	417.958	0	21.498	0	439.456
Lakóingatlanon	0	221.232	0	1.962	0	223.194
Kereskedelmi ingatlanon	0	164.268	0	11.247	0	175.515
Egyéb jelzálog	0	32.458	0	8.289	0	40.747
Garancia	0	191.138	230	23.896	0	215.264
Állami garancia	0	100.157	230	0	0	100.387
Bankgarancia	0	90.981	0	23.896	0	114.877
Egyéb biztosíték	0	87.186	0	31.496	0	118.682
Összes biztosíték	0	815.344	230	92.163	3.747	911.484

A mérlegfordulónapon meglévő biztosítékok értékét a kitétségek besorolása szerint az alábbi táblázatok mutatják:

2021.12.31. (millió Ft)	Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök				Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értékben értékelt pénzügyi eszközök		Az eredménnyel szemben valós értékben értékelt pénzügyi eszközök		Összesen
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Stage 1	Stage 2			
Hitelintézetekkel szembeni követelések	0	0	0	0	0	0	0	0	
Ügyfelekkel szembeni követelések	625.374	218.381	25.633	2.710	0	94.161	0	966.259	
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	64	0	0	0	94	0	0	158	
Hitelkeretek és pénzügyi garanciák	112.943	17.693	2.012	0	0	0	0	132.648	
Származékos eszközök	0	0	0	0	0	5.793	0	5.793	
Összesen	738.381	236.074	27.645	2.710	94	99.954	0	1.104.858	

2020.12.31. (millió Ft)	Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök				Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	Összesen
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Stage 1		
Hitelintézetekkel szembeni követelések	0	0	0	0	0	0	0
Ügyfelekkel szembeni követelések	503.116	229.114	16.664	3.536	0	62.914	815.344
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	0	0	230	0	230
Hitelkeretek és pénzügyi garanciák	76.500	14.236	1.427	0			92.163
Származékos eszközök						3.747	3.747
Összesen	579,616	243,350	18,091	3,536	230	66,661	911,484

Az időszak alatt birtokbavétellel megszerzett biztosíték

A fedezetérvényesítés vagy egyéb biztosíték érvényesítése során a Csoport által átvett eszközök nettó könyv szerinti értékét az alábbi táblázat mutatja:

(millió Ft)	2021.12.31	2020.12.31
Ingtatlanok és berendezések	848	1.060
Egyéb	4	12
Átvett eszközök összesen	852	1.072

Koncentrációk

A Csoport szektoronként vizsgálja a hitelkockázat koncentrációját. A hitelkockázat koncentrációjának szektoronkénti bontását a mérlegfordulónapokra vonatkozóan bruttó módon az alábbi táblázatok mutatják:

2021.12.31. (millió Ft)	Hitelintézetekkel szembeni követelések	Ügyfelekkel szembeni követelések	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Származékos eszközök	Hitelkeretek és pénzügyi garanciák
Ingtatlan	0	169.417	168	2.934	23.385
Belföldi kereskedelem	0	169.186	3.626	477	117.789
Egyéb, főleg szolgáltatás	0	187.097	12.292	1.052	81.813
Pénzügyi tevékenység	205.673	94.161	224.385	35.765	68.675
Nemzeti Bank	1.230.195	0	35.047	15.195	643
Közigazgatás	0	7.692	271.885	0	835
Bányászat	0	4.568	0	2	135.258
Feldolgozóipar	0	323.739	69.193	9.123	4.370
Mezőgazdaság	0	32.882	2.439	0	31.512
Közlekedés, hírközlés	0	85.397	0	159	134.692
Építőipar	0	22.990	829	814	1.328
Energiaipar	0	1.770	2.026	0	2.340
Infrastruktúra	0	2.988	0	0	20.537
Háztartások	0	493.457	0	8	0
Összesen	1.435.868	1.595.344	621.890	65.529	623.177

2020.12.31. (millió Ft)	Hitelintézetekkel szembeni követelések	Ügyfelekkel szembeni követelések	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Származékos eszközök	Hitelkeretek és pénzügyi garanciák
Ingtatlan	0	190.289	12.012	3.137	13.357
Belföldi kereskedelem	0	141.881	1.495	348	105.436
Egyéb, főleg szolgáltatás	0	187.921	14.464	450	66.865
Pénzügyi tevékenység	190.978	108.014	288.739	26.991	66.132
Nemzeti Bank	622.861	0	0	8.690	507
Közigazgatás	0	14.251	397.578	0	720
Bányászat	0	236	0	18	125.294
Feldolgozóipar	0	340.000	15.617	1.491	3.063
Mezőgazdaság	0	28.684	0	11	34.304
Közlekedés, hírközlés	0	88.852	0	1.884	122.251
Építőipar	0	18.484	506	504	1.384
Energiaipar	0	2.267	0	0	2.821
Infrastruktúra	0	2.490	0	0	18.789
Háztartások	0	411.960	0	4	0
Összesen	813.839	1.535.329	730.411	43.528	560.923

(6.3) Piaci kockázat

A piaci kockázat annak a kockázatát jelenti, hogy egy pénzügyi instrumentum jövőbeli cash-flow-inak valós értéke a piaci árakban bekövetkező változások hatására ingadozni fog. A piaci kockázat három típusú kockázatból áll: devizakockázat, kamatkockázat és egyéb árfolyamkockázat.

A piaci kockázat kezelése

A piaci kockázatkezelés célja a piaci kockázati kitettségek elfogadható paramétereken belüli ellenőrzése, a hozam optimalizálása mellett.

Az RBI VaR (Value at Risk) limitrendszert működtet, amelynek keretében külön VaR limiteket határoztak meg az alábbi kockázattípusokra: kereskedési könyvi kamatláb-kockázat, banki könyvi kamatláb-kockázat, kereskedési könyvi részvényárfolyam-kockázat, volatilitási kockázat, továbbá a teljes banki nyitott devizapozícióra vonatkozó kockázat. Ezen kívül a kötvények és a pénzpiaci termékek közötti spread-kockázatot is külön komponensként jelenítik meg a riportok.

Az elmúlt évek során a Csoporton belüli audit és kontroll funkciók sokkal szigorúbbakká váltak. A piaci kockázatok területéhez kapcsolódóan további jelentések lettek kialakítva. A Csoport a piackonformitással kapcsolatban rendszeres napi monitoring-tevékenységet végez, melynek eredményéről a Vezetőség rendszeres beszámolót kap.

A Csoport különböző stressz tesztekkel dolgozott ki, amiknek eredményei a Vezetőség számára szintén rendszeresen bemutatásra kerülnek.

A Csoport elkülönítetten kezeli a kereskedési és a nem kereskedési portfólióján belüli piaci kockázattal kapcsolatos kitettségeit.

A **kereskedési portfólió** az árjegyzésből vagy a saját számlás pozíciókból fakadó és egyéb, a Csoport által ilyen típusként megjelölt, piaci árazás módszerével értékelt pozíciókat tartalmazza. A kereskedési tevékenység a hitelviszonyt és tulajdonviszonyt megtestesítő értékpapirokkal, devizával és származékos pénzügyi instrumentumokkal végzett tranzakciókat foglalja magában.

A **nem kereskedési (banki könyvi) portfóliók** a Csoport lakossági és kereskedelmi banki eszközeinek és kötelezettségeinek kamatkockázat kezeléséből eredő pozícióit tartalmazza. A Csoport nem kereskedési tevékenysége felőlel minden tevékenységet, amely nem a kereskedési tevékenységhez tartozik, beleértve a hitelnyújtást, betétgyűjtést és a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok kibocsátását.

A banki könyvbe sorolt lejáratl nem rendelkező termékcsoportokra vonatkozóan speciális kamatláb-modell került bevezetésre, mely beépült a kockázati riportokba is.

Kamatkockázattal szembeni kitettség – kereskedési és banki könyv

A kamatkockázat annak kockázata, hogy a piaci kamatlábak változásai miatt a pénzügyi instrumentum valós értéke vagy jövőbeli cash-flow-i ingadozni fognak. A kamatláb-kockázat mérése a banki könyvi nettó kamatbevétel, valamint a kereskedési könyv piaci árazási értékének a kamatlábak volatilitásával szembeni érzékenységvizsgálatával történik.

A banki és kereskedési könyvi portfóliók legjelentősebb kockázati tényezője a kamatkitettség. A Csoport szigorú bázispontérték- és VaR limiteket határoz meg, amelyeket naponta ellenőriz.

A Csoport kamatozó pénzügyi instrumentumai a mérlegfordulónapon kamattípus szerinti bontásban a következők:

Kamatozó pénzügyi instrumentumok

Fix kamatozású instrumentumok

(millió Ft)	2021.12.31.	2020.12.31.
Pénzügyi eszközök	2.300.225	1.662.801
Pénzügyi kötelezettségek	462.118	362.376
Összesen	1.838.107	1.300.425

Változó kamatozású instrumentumok

(millió Ft)	2021.12.31.		2020.12.31.	
	Pénzügyi eszközök	Pénzügyi kötelezettségek	Pénzügyi eszközök	Pénzügyi kötelezettségek
HUF	799.767	1.946.812	867.228	1.604.812
CHF	4.471	18.143	1.463	10.148
EUR	437.227	762.994	428.380	657.027
USD	33.590	134.167	41.955	141.072
Egyéb deviza	3.402	26.496	12.107	20.135
Összesen	1.278.457	2.888.612	1.351.133	2.433.194

A változásokat az alábbi tételek magyarázzák:

- a fix kamatozású eszközök 637 milliárd Ft-tal nőttek (a fix kamatozású hitelek 665 milliárd Ft-tal nőttek),
- a fix kamatozású források esetében 100 milliárd Ft-os növekedés volt tapasztalható (főként a fix kamatozású lekötött betétek miatt),
- a változó kamatozású eszközök állománya 73 milliárd Ft-tal csökkent (amiből az értékpapírok állománycsökkenése 80 milliárd Ft volt),
- a változó kamatozású források 455 milliárd Ft-tal nőttek (ebből a legjelentősebb növekedés az ügyfelek betéteinél volt látható).

A Csoport elsődleges kockázatkezelési módszerként kamatláb-swapokat és egyéb derivatív kamatláb megállapodásokat köt annak érdekében, hogy a kamatkockázati kitettség elfogadható határokon belül maradjon.

A Csoport fedezeti elszámolásnak megfelelő fedezeti kapcsolatban megjelölt származékos termékeket használ egyes fix kamatozású hitelek, fix kamatozású betétek, kibocsátott és vásárolt fix kamatozású kötvények valós értékének fedezésére. A Csoport rendelkezik fedezeti elszámolásnak megfelelő fedezeti kapcsolatban meg nem jelölt szerződésekkel is kamatkockázati kitettségek kezelésére céljából. A Csoport a származékos ügyletek kamatait - függetlenül attól, hogy azok kereskedési vagy kockázatkezelési célúak-e - a „Nettó kamateredményben” számolja el, az elhatárolt kamattal csökkentett valós értékelési eredményt pedig a fedezeti elszámolásba be nem vont ügyletek esetén a „Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény” soron, a fedezeti elszámolásba bevont ügyletek esetén pedig a „Fedezeti elszámolásból eredő nettó nyereségek/veszteségek” eredménykimutatás-soron mutatja ki.

A Csoport kockázatfedezési céllal alkalmaz cash-flow fedezeti kétdevizás kamatswap ügyleteket is, ahol a fedezett portfólió a devizás hitelek és a forint betétek egy csoportja, a fedezés célja pedig a kamatbevétel és kamatráfordítás ingadozásának megszüntetése, ami a referenciakamatok változásából, illetve a forint árfolyamának ingadozásából fakad.

A cash-flow fedezeti ügyletekkel kapcsolatos információkat a (10) Fedezeti elszámolásból eredő veszteségek vagy nyereségek megjegyzés tartalmazza.

A referencia-kamatlábak reformja

A Csoport elindított egy projektet, melynek egyik feladata a Csoport IBOR reformmal kapcsolatos piaci kockázatának kezelése. A projekt rendszeresen kommunikál az ALCO-val és az IRD-vel, új szabályokat hoz és az IBOR reformmal kapcsolatos kockázatokat monitorozza.

Az alábbi táblázat a 2021. december 31-én fennálló „nem megreformált”, helyettesítő záradékot tartalmazó pénzügyi eszközök, pénzügyi kötelezettségek és származékos ügyletek állományát mutatja be.

2021.12.31 (millió Ft)	EURIBOR	EONIA	EUR LIBOR	USD LIBOR	GBP LIBOR	CHF LIBOR	JPY LIBOR
Nem származékos eszközök							
Látra szóló követelések	0	0	0	0	0	0	0
Hitelek és követelések	27.725	775	0	3	0	4	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	0	0	0	0	0
Összesen	27.725	775	0	3	0	4	0
Nem származékos kötelezettségek							
Betétek	443.748	2.396	0	1.298	5.061	5.327	456
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	0	0	0	0	0
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	0	0	0	0	0	0	0
Összesen	443.748	2.396	0	1.298	5.061	5.327	456
Származékos instrumentumok							
Származékos instrumentumok	320.207	0	0	0	0	0	0
Származékos instrumentumok fedezeti elszámolásban	635.350	0	0	24.070	0	0	0
Összesen	955.557	0	0	24.070	0	0	0

2021.12.31 (millió Ft)	EURIBOR	EONIA	EUR LIBOR	USD LIBOR	GBP LIBOR	CHF LIBOR	JPY LIBOR
Nem származékos eszközök							
Látra szóló követelések	0	0	0	0	0	0	0
Hitelek és követelések	7.358	20.545	0	0	0	25	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	0	0	0	0	0
Összesen	7.358	20.545	0	0	0	25	0
Nem származékos kötelezettségek							
Betétek	371.005	4.503	0	3.002	3.514	2.743	670
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	0	0	0	0	0
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	0	0	0	0	0	0	0
Összesen	371.005	4.503	0	3.002	3.514	2.743	670

Származékos instrumentumok							
Származékos instrumentumok	290.946	0	0	2.974	0	0	0
Származékos instrumentumok fedezeti elszámolásban	338.054	0	329	26.316	0	0	0
Összesen	629.000	0	329	29.290	0	0	0

Devizaárfolyam-kockázattal szembeni kitettség

A devizaárfolyam-kockázat annak a kockázata, hogy a devizaárfolyamok változásai miatt a pénzügyi instrumentum valós értéke vagy jövőbeni cash-flow-i ingadozni fognak. A devizaárfolyam-kockázatnak való kitettség meghatározásakor a Csoport a teljes nyitott pozíciót figyelembe veszi.

A Csoport mérlegfordulónapon érvényes devizapozícióját mutatják be az alábbi táblázatok:

2021.12.31. (millió Ft)	HUF	CHF	EUR	USD	Egyéb	Összesen
Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb lóra szóló betétek	429.068	991	39.528	7.453	5.449	482.489
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök – a származékos termékek kivételével	49.293	0	36	85	0	49.414
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök	98.314	0	0	627	0	98.941
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök	195	0	0	0	0	195
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	221.381	0	91.053	21.173	18.353	351.960
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	1.879.554	4.363	732.687	53.629	275	2.670.508
Pénzügyi eszközök a származékos termékek kivételével	2.677.805	5.354	863.304	82.967	24.077	3.653.507
Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek – a származékos termékek kivételével	6.428	0	0	0	0	6.428
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	2.287.969	18.647	939.347	175.623	29.152	3.450.738
Pénzügyi kötelezettségek a származékos termékek kivételével	2.294.397	18.647	939.347	175.623	29.152	3.457.166
Nettó mérleg szerinti nyitott pozíció	383.408	-13.293	-76.043	-92.656	-5.075	196.341
Nettó származékos és spot pozíció	36.156	13.851	73.986	92.348	4.448	220.789
Nettó nyitott pozíció összesen	419.564	558	-2.057	-308	-627	417.130

2020.12.31. (millió Ft)	HUF	CHF	EUR	USD	Other	Total
Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb lóra szóló betétek	72.687	926	36.428	6.989	4.761	121.791
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök – a származékos termékek kivételével	38.362	0	36	106	0	38.504
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök	67.201	0	0	541	0	67.742
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök	18.471	0	0	0	0	18.471
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	359.971	0	110.784	24.642	19.757	515.154
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	1.571.470	5.526	671.499	70.831	9.528	2.328.854
Pénzügyi eszközök a származékos termékek kivételével	2.128.162	6.452	818.747	103.109	34.046	3.090.516
Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek – a származékos termékek kivételével	7.539	0	0	0	0	7.539
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	1.834.102	14.508	823.934	181.133	23.897	2.877.574
Pénzügyi kötelezettségek a származékos termékek kivételével	1.841.641	14.508	823.934	181.133	23.897	2.885.113
Nettó mérleg szerinti nyitott pozíció	286.521	-8.056	-5.187	-78.024	10.149	205.403
Nettó származékos és spot pozíció	-90.140	8.595	9.256	78.791	-8.256	-1.754
Nettó nyitott pozíció összesen	196.381	539	4.069	767	1.893	203.649

A Csoport összességében 2021 és 2020 év végén is alacsony devizakitettséggel rendelkezik.

A Csoport szigorú korlátokat határoz meg a nyitott pozíciókra és VaR mutatókat is használ. Ezeket a limiteket naponta figyelemmel követik.

A devizaopciókhoz kapcsolódó kockázatok tükrözve vannak az FX VaR számokban, valamint az opciókra vonatkozó deriváltakra (gamma és vega) limiteket határoz meg a Csoport, melyeket naponta figyelemmel követnek.

Egyéb árfolyamkockázati kitettség – kereskedési könyv

Az egyéb árfolyamkockázat annak a kockázata, hogy a piaci árak (nem a kamatláb- vagy devizakockázatból eredő) változásai miatt a pénzügyi instrumentum valós értéke vagy jövőbeni cash-flow-i ingadozni fognak, függetlenül attól, hogy ezeket a változásokat az adott pénzügyi instrumentumra vagy annak kibocsátójára jellemző tényezők okozzák, vagy olyan tényezők, amelyek a piaci kereskedés tárgyát képező valamennyi hasonló pénzügyi instrumentumot érintenek.

A Csoport árfolyamkockázata csak a tőzsdén forgalmazott részvényekkel szembeni kitettségekből adódik. A Csoport szigorú limiteket határoz meg a nyitott részvénykitettségekre és árfolyamkockázati VaR-t is használ. Ezeket a limiteket naponta nyomon követik.

A piaci kockázat kezelésének eszközei – kereskedési és banki könyv

Kockázatosított érték

A Csoport kereskedési és banki könyvi portfóliójában belüli piaci kockázati kitettség mérésének és ellenőrzésének legfőbb eszköze a kockázatotott érték (VaR = Value at Risk) mutató. A VaR mutató azt jelzi, hogy adott időszak alatt, adott megbízhatósági szint mellett mekkora egy pénzügyi instrumentum maximális vesztesége, normál üzletmenetet feltételezve. A Csoport által használt VaR modell 99%-os megbízhatósági szintet és kereskedési könyv esetében 10 napos, banki könyv esetében 250 napos birtokban tartási időszakot feltételez. A VaR egy kockázati mutató, amelyet a pénzügyi instrumentum lehetséges veszteség-eloszlásához kell rendelni. A Csoport a Monte-Carlo VaR számítást alkalmazza. A kereskedési könyvi termékeket tekintve azok három kockázati tényezőre oszthatók - deviza, kamat és részvényárfolyam - és a kockázatok is ennek alapján vannak csoportosítva.

A VaR nem az egyes komponensek (devizakockázat, kamatlábckockázat és részvényárfolyamkockázat) összege, mivel a komponensek között együttthatás áll fenn (diverzifikációs hatás).

A diverzifikációs hatás csökkenti a portfólió teljes kockázatát, amennyiben az egyedi kockázati komponensek nem mozognak együtt. A devizakockázat, az egyéb árfolyamkockázat és a kamatkockázat nem korrelál egymással tökéletesen, ezért létezik diverzifikációs hatás. A VaR érték az alaptényezőkre külön-külön és azok teljes csoportjára is naponta kiszámításra kerül. A tőkeigény számszerűsítése esetében a diverzifikációs hatással nem számol a Csoport.

A Csoport kereskedési és banki könyvének piaci kockázatát bemutató VaR számítást az alábbi táblázatok tartalmazzák:

(millió Ft)		2021.12.31.			
Trading book	VaR év végén	Átlagos VaR	Minimum VaR	Maximum VaR	
Foreign currency risk	6	95	2	396	
Interest rate risk	94	429	47	1.063	
Share and commodity price risk	0	9	0	51	
Total risk	120	324	104	569	
Banki könyv	VaR év végén	Átlagos VaR	Minimum VaR	Maximum VaR	
Árfolyamkockázat	0	0	0	0	
Kamatkockázat	1.404	892	281	3.144	
Teljes kockázat	1.404	892	281	3.144	

(millió Ft)		2020.12.31.			
Trading book	VaR év végén	Átlagos VaR	Minimum VaR	Maximum VaR	
Foreign currency risk	17	113	6	452	
Interest rate risk	87	224	34	1.090	
Share and commodity price risk	13	24	0	706	
Total risk	159	246	34	699	
Banki könyv	VaR év végén	Átlagos VaR	Minimum VaR	Maximum VaR	
Árfolyamkockázat	0	0	0	0	
Kamatkockázat	710	1.797	706	5.111	
Teljes kockázat	710	1.797	706	5.111	

Gap és BPV jelentés

A VaR érték mérése mellett a kamatlábckockázatot a klasszikus tőke- és kamatlejárat elemzés módszerével is megbecsülik. A gap jelentés az eszközöket és kötelezettségeket különböző átárazódási kategóriákba sorolja aszerint, hogy egy adott eszköz, illetve kötelezettség várhatóan mikor árazódik át.

Az eszközök, illetve kötelezettségek átárazódása akkor történik meg, amikor:

- esedékessé válnak,
- szerződés szerint sor kerül egy tőkerész visszafizetésére,
- a kamat a szerződés szerint egy referenciakamat alapján átárazásra kerül,
- az eszközök vagy kötelezettségek lejárat előtt visszafizetésre kerülnek.

A kamatkockázatot hordozó mérlegen kívüli tételeket névleges betétként és hitelként kezelik. Ugyanabba az átárazódási kategóriába sorolt eszközök és kötelezettségek különbözete a „gap” („átárazódási rés”). A gap pozitív, amennyiben az eszközök kamatkockázata magasabb, mint a kötelezettségeké, és negatív a fordított esetben. Az egyes átárazódási kategóriákhoz kamatérzékenységi mérőszámot, ún. BPV-t rendelünk. Adott kategória BPV-je (Basis Point Value) azt jelöli, hogy az oda eső pozíció jelenértéke mennyivel változik a hozamgörbe 1 bázispontos párhuzamos elmozdulásának hatására. Az egyes átárazódási kategóriákhoz devizánként az Anyabank által jóváhagyott BPV limitek tartoznak.

Az alábbi táblában látható a BPV jelentés:

(ezer Ft)		2021.12.31.			
Kereskedési könyv	HUF	EUR	CHF	USD	
0 - 3 hó	240	-597	-2	211	
3 - 6 hó	230	-564	0	493	
6 hó - 1 év	-63	-862	-1	765	
1 - 2 év	-55	-72	0	-8	
2 - 3 év	-53	2	0	0	
3 - 5 év	-903	-13	0	0	
5 - 7 év	561	-3	0	0	
7 - 10 év	590	0	0	0	
10 - 15 év	74	0	0	0	
15 - 20 év	659	0	0	0	
20 éven túli	-1.613	0	0	0	
Banki könyv	HUF	EUR	CHF	USD	
0 - 3 hó	6.578	-35	93	727	
3 - 6 hó	-1.018	-3.627	-1	111	
6 hó - 1 év	1.743	1.500	21	256	
1 - 2 év	3.417	59	0	475	
2 - 3 év	175	468	-16	945	
3 - 5 év	-2.403	-5.207	-9	1.654	
5 - 7 év	5.722	226	0	-32	
7 - 10 év	4.426	3.699	0	2	
10 - 15 év	-2.214	-709	0	0	
15 - 20 év	-242	-113	0	0	
20 éven túli	-9	0	0	0	

(ezer Ft)		2020.12.31.			
Kereskedési könyv	HUF	EUR	CHF	USD	
0 - 3 hó	-237	15	-1	45	
3 - 6 hó	-46	400	0	-104	
6 hó - 1 év	-310	-381	0	685	
1 - 2 év	-1.009	4	0	-9	
2 - 3 év	-571	0	0	-5	
3 - 5 év	-1.166	-10	0	-1	
5 - 7 év	-1.106	-9	0	0	
7 - 10 év	800	0	0	0	
10 - 15 év	312	0	0	0	
15 - 20 év	-1.133	0	0	0	
20 éven túli	-134	0	0	0	
Banki könyv	HUF	EUR	CHF	USD	
0 - 3 hó	1.415	-416	-68	-203	
3 - 6 hó	-1.029	314	0	-761	
6 hó - 1 év	-1.282	4.970	1	261	
1 - 2 év	-4.479	-3.411	-2	141	
2 - 3 év	-6.206	-14.089	2	584	
3 - 5 év	-16.566	-9.413	2	1.755	
5 - 7 év	-19.481	4.160	-1	-24	
7 - 10 év	13.876	15.210	-9	-27	
10 - 15 év	-2.832	3.930	-55	0	
15 - 20 év	-650	0	-60	0	
20 éven túli	-76	0	0	0	

(6.4) Likviditási kockázat

A likviditási kockázat annak kockázata, hogy a Csoport nehézségbe ütközik pénzügyi kötelezettségeinek teljesítése során.

A likviditási kockázat kezelése

A likviditáskezelés célja, hogy a Csoport számára megfelelő likviditást biztosítson, ezáltal valamennyi kötelezettségét esedékes-ségkor teljesíteni tudja, mind normál, mind feszített körülmények között.

A likviditási kockázat kezelése az RBI Csoport és a Raiffeisen Csoport számára is kiemelt fontosságú, ezért a Csoport a Csoportra vonatkozó standardok átfogó együttesével és helyi belső szabályokkal, szabályozásokkal és gyakorlatokkal rendelkezik a likviditáskezelésre vonatkozó jogi szabályozások mellett. A likviditáskezeléssel összefüggő eljárásokat, feladatokat, felelősségi köröket, jelentéseket és a limitrendszerre vonatkozó utasításokat a Csoport vezérigazgatói utasításban szabályozza.

A likviditáskezelés az Eszköz-Forrás Bizottság (Asset and Liability Committee, ALCO) egyik fő feladata. Az ALCO felel az eszköz- és forrásgazdálkodásért, a likviditási kockázat kezeléséért és a helyi limitrendszer kialakításáért az RBI Likviditási Kockázatkezelése által meghatározott limitek szerint (vagy néha annál szigorúbb mértékben). Az ALCO havonta ülésezik, illetve szükség szerint rendkívüli üléseket is tart.

A belső likviditási jelentéseken túl az RBI naponta likviditási jelentéseket készít a Csoport által szolgáltatott adatok segítségével a csoportszintű likviditási kockázat nyomon követése érdekében.

A Csoport likviditási politikája, melynek szerves része a likviditási krízisterv, évente felülvizsgálatra kerül. A Csoport likviditási helyzete erős, likviditási kockázati kitettsége alacsony. A Csoport nem rendelkezik likviditási céllal fenntartott stand-by hitelkeretekkel, ezek nélkül is biztosított a likviditási tartalékok megfelelő szintje.

Az alábbi táblázat a Csoport nem származékos pénzügyi kötelezettségei, hitelnyújtási elkötelezettségei és a kibocsátott pénzügyi garancia- szerződések utáni, diszkontálás nélküli cash-flow-kat mutatja be azok legkorábbi lehetséges lejáratára alapján. A táblázatban emellett szerepel a származékos pénzügyi kötelezettségek lejárat elemzése, beleértve a hátralévő szerződéses lejáratot azokra a származékos termékekre vonatkozóan, amelyek esetében a szerződéses lejáratok alapvetők a cash-flow-k ütemezése szempontjából. A táblázatban bemutatott bruttó nominális pénzáram a nem származékos pénzügyi kötelezettség és a kibocsátott pénzügyi garanciák után fizetendő hátralévő szerződéses, diszkontálás nélküli cash-flow. A származékos termékekre vonatkozó közzététel a pénzáramok bruttó összegét mutatja.

2021.12.31.		Szerződéses pénzáramok időzítése					
(millió Ft)	Megjegyzés	Könyv szerinti érték	Szerződéses cash-flow-k	0-3 hó	3-12 hó	1-5 év	5 éven túl
Követelések							
Készpénz	(6, 19)	54.091	54.091	54.091	0	0	0
Hítelináratokkal szembeni követelések	(6, 19)	428.397	429.612	429.612	0	0	0
Hitelek és előlegek	(6, 20, 21, 42)	2.542.693	2.795.530	1.134.493	326.860	880.697	453.480
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	(6, 20, 21, 22, 23, 42)	621.579	683.112	43.127	41.925	353.599	244.461
Követelések összesen		3.646.760	3.962.345	1.661.323	368.785	1.234.296	697.941
Származékos termékek							
Kereskedési célú derivatívák	(20, 42)		56.653	5.713	6.605	20.184	24.151
Kimenő pénzáramok			-146.946	-3.549	-45.726	-65.055	-32.616
Bejövő pénzáramok			203.599	9.262	52.331	85.239	56.767
Fedezeti ügyletek	(10, 42)		53.673	-1.801	2.822	26.532	26.120
Kimenő pénzáramok			-4.219	-4.219	0	0	0
Bejövő pénzáramok			57.892	2.418	2.822	26.532	26.120
Származékos termékek összesen			110.326	3.912	9.427	46.716	50.271

2021.12.31.		Szerződéses pénzáramok időzítése					
(millió Ft)	Megjegyzés	Könyv szerinti érték	Szerződéses cash-flow-k	0-3 hó	3-12 hó	1-5 év	5 éven túl
Kötelezettségek							
Betétek	(6, 25, 28, 29, 31, 42)	3.418.743	3.453.983	2.884.766	100.084	358.343	110.790
Rövid pozíciók	(6, 27, 28, 42)	6.428	6.428	6.428	0	0	0
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	(6, 28, 30)	689	769	0	0	769	0
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	(5, 32)	31.305	35.268	7.019	2.361	11.440	14.448
Adott pénzügyi garanciák		146.141	146.141	146.141	0	0	0
Adott hitelnyújtási elkötelezettségek		301.919	301.919	301.919	0	0	0
Kötelezettségek összesen		3.905.225	3.944.508	3.346.273	102.445	370.552	125.238
Származékos termékek							
Kereskedési célú derivatívák	(27, 42)		-42.669	-3.721	-4.741	-11.548	-22.659
Kimenő pénzáramok			-110.484	-7.997	-29.854	-46.717	-25.916
Bejövő pénzáramok			67.815	4.276	25.113	35.169	3.257
Fedezeti ügyletek	(10, 42)		-76.728	3.428	-5.018	-35.757	-39.381
Kimenő pénzáramok			-116.180	-3.087	-15.074	-39.223	-58.796
Bejövő pénzáramok			39.452	6.515	10.056	3.466	19.415
Származékos termékek összesen			-119.397	-293	-9.759	-47.305	-62.040

2020.12.31.	Szerződéses pénzáramok időzítése						
(millió Ft)	Megjegyzés	Könyv szerinti érték	Szerződéses cash-flow-k	0-3 hó	3-12 hó	1-5 év	5 éven túl
Követelések							
Készpénz	(6, 19)	59.484	59.484	59.484	0	0	0
Hítelinázzatokkal szembeni követelések	(6, 19)	62.307	62.307	62.307	0	0	0
Hitelek és előlegek	(6, 20, 21, 42)	2.235.603	2.432.710	933.457	331.357	784.009	383.887
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	(6, 20, 21, 22, 23, 42)	730.086	873.518	35.457	157.904	552.898	127.259
Követelések összesen		3.087.480	3.428.019	1.090.705	489.261	1.336.907	511.146
Származékos termékek							
Kereskedési célú derivatívák	(20, 42)		31.522	16.967	7.714	3.014	3.827
Kimenő pénzáramok			-146.109	-1.415	-31.869	-30.975	-81.850
Bejövő pénzáramok			177.631	18.382	39.583	33.989	85.677
Fedezeti ügyletek	(10, 42)		2.161	-138	-191	1.836	654
Kimenő pénzáramok			-329	-138	-191	0	0
Bejövő pénzáramok			2.490	0	0	1.836	654
Származékos termékek összesen			33.683	16.829	7.523	4.850	4.481

2020.12.31.	Szerződéses pénzáramok időzítése						
(millió Ft)	Megjegyzés	Könyv szerinti érték	Szerződéses cash-flow-k	0-3 hó	3-12 hó	1-5 év	5 éven túl
Kötelezettségek							
Betétek	(6, 25, 28, 29, 31, 42)	2.845.710	2.850.641	2.391.716	76.326	272.784	109.815
Rövid pozíciók	(6, 27, 28, 42)	7.539	7.539	7.539	0	0	0
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	(6, 28, 30)	727	882	34	0	848	0
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	(5, 32)	31.137	35.904	6.349	2.127	11.182	16.246
Adott pénzügyi garanciák		129.799	129.799	129.799	0	0	0
Adott hitelnyújtási elkötelezettségek		279.030	279.030	279.030	0	0	0
Kötelezettségek összesen		3.293.942	3.303.795	2.814.467	78.453	284.814	126.061
Származékos termékek							
Kereskedési célú derivatívák	(27, 42)		-38.904	-17.679	-10.814	-6.894	-3.517
Kimenő pénzáramok			-137.194	-18.337	-88.783	-24.346	-5.728
Bejövő pénzáramok			98.290	658	77.969	17.452	2.211
Fedezeti ügyletek	(10, 42)		-14.821	-444	-1.109	-9.682	-3.586
Kimenő pénzáramok			-40.410	-454	-1.109	-18.546	-20.301
Bejövő pénzáramok			25.589	10	0	8.864	16.715
Származékos termékek összesen			-53.725	-18.123	-11.923	-16.576	-7.103

A következő tábla a követelések és kötelezettségek könyv szerinti értékének éven belül és éven túl lejáró részét mutatja be:

2021.12.31. (millió Ft)	Könyv szerinti érték	Éven belül	Éven túl
Eszközök			
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	114.942	64.741	50.201
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök	98.941	4.093	94.848
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi eszközök	195	0	195
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	351.960	56.384	295.576
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	2.670.508	1.443.128	1.227.380
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	53.286	1.695	51.591
Halasztott adó követelések	3.466	0	3.466
Egyéb eszközök	7.616	7.616	0
Eszközök összesen	3.300.914	1.577.657	1.723.257
Kötelezettségek			
Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek	58.502	22.266	36.236
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi kötelezettségek	0	0	0
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	3.450.738	3.006.888	443.850
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	76.099	2.208	73.891
Céltartalékok	9.034	9.034	0
Halasztott adókötelezettségek	4	0	4
Egyéb kötelezettségek	7.498	7.498	0
Kötelezettségek összesen	3.601.875	3.047.894	553.981

2020.12.31. (millió Ft)	Könyv szerinti érték	Éven belül	Éven túl
Eszközök			
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	82.031	45.068	36.963
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök	67.742	3.050	64.692
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi eszközök	18.471	0	18.471
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	515.154	100.309	414.845
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	2.328.854	1.271.630	1.057.224
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	5.461	342	5.119
Halasztott adó követelések	1.518	5	1.513
Egyéb eszközök	8.271	8.271	0
Eszközök összesen	3.027.502	1.428.675	1.598.827
Kötelezettségek			
Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek	48.943	37.829	11.114
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi kötelezettségek	0	0	0
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	2.877.574	2.498.033	379.541
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	12.095	210	11.885
Céltartalékok	9.058	6.698	2.360
Halasztott adókötelezettségek	3	0	3
Egyéb kötelezettségek	6.932	6.932	0
Kötelezettségek összesen	2.954.605	2.549.702	404.903

A Csoport havi szinten képez gazdasági tőkét a Csoport kereskedési könyvi portfóliójában található illikvid piaci pozíciókra. Ezek alakulását mutatja be az alábbi táblázat:

2021		2020	
Dátum	millió Ft	Dátum	millió Ft
2021.01.31	243	2020.01.31	160
2021.02.28	148	2020.02.28	55
2021.03.31	173	2020.03.31	937
2021.04.30	183	2020.04.30	141
2021.05.31	99	2020.05.31	150
2021.06.30	161	2020.06.30	169
2021.07.31	184	2020.07.31	260
2021.08.31	78	2020.08.31	169
2021.09.30	118	2020.09.30	129
2021.10.31	59	2020.10.31	161
2021.11.30	147	2020.11.30	205
2021.12.31	228	2020.12.31	327

(6.5) Működési kockázat

A működési kockázat a közvetlen vagy közvetett veszteség kockázatát jelenti, amely a Csoport folyamataival, személyi állományával, technológiájával és infrastruktúrájával kapcsolatos különböző okokból, valamint a tisztán hitel-, piaci és likviditási kockázatoktól eltérő külső tényezőkből fakad. A jogi és a szabályozási előírásoknak, valamint a vállalati kultúra általánosan elfogadott normáinak történő megfeleléssel kapcsolatos kockázat is része a működési kockázatnak. Működési kockázat megtalálható a Csoport valamennyi üzleti és támogató területén.

A Csoport célja, hogy a működési kockázatokat költséghatékony módon kezelje, elkerülve a pénzügyi veszteségeket és a reputációs kockázatokat, továbbá a kezdeményezőkézséget és kreativitást korlátozó kontrollfolyamatokat.

A Csoportban működési kockázat-kezeléssel foglalkozó hálózat működik, amelynek része a különálló működési kockázat kontrolling csoport és a központosított csalás kockázat kontrolling csoport és az üzleti egységekben, támogató részlegeken, régiókban és leányvállalatokban dolgozó kb. 100 működési kockázat-kezelő kolléga.

A működési kockázat kontrolling számos eszközt használ a különböző területek működési kockázatainak azonosítására: kulcskockázati indikátorokat, forgatókönyveket, kontroll és kockázati önértékelést, veszteségadat-gyűjtést és külső adatbázisokat.

A fenti folyamatok segítik a kockázatok korai azonosítását és szükségesek a jövőbeli veszteséget okozó események előfordulásának csökkentéséhez. A veszteséget okozó eseményeket a működési kockázat-kezelő kollégák feltöltik a veszteség-adatbázisba, és ezen adatok, illetve más kiegészítő információk alapján (pl. kulcskockázati indikátorok, intézkedési tervek státusza) a működési kockázat kontrolling negyedéves jelentéseket készít.

A működési kockázat kontrolling erős vezetőségi támogatást kap. A működési kockázatok és a lehetséges kockázatsökkentő intézkedések megvitatására negyedévente sor kerül az Operational Risk and Fraud Committee ülése során, ahol a vezérigazgató, a

kockázatkezelési vezérigazgató-helyettes, a bankműveletekért felelős vezérigazgató-helyettes, vállalati vezérigazgató-helyettes, lakossági vezérigazgató-helyettes és a Bizottság további tagjai (általában főosztályvezetők) vesznek részt és döntenek a kockázatsökkentő intézkedési tervek prioritásáról, az RBI CRO-ja pedig a CRO meeting keretében kerül tájékoztatásra a legfontosabb működési kockázatot érintő kérdésekről.

(6.6) Tőkegazdálkodás

A Csoport tőkekövetelményét a Csoport helyi szabályozó hatósága (MNB) állapítja meg és követi nyomon.

2008. január 1-jétől a Csoport köteles megfelelni a Bázel II szavatoló tőkével kapcsolatos előírásainak, 2014. június 30-ától pedig a Bázel III előírásainak is.

2008 decemberében az osztrák pénzügyi felügyelő hatóság és a nyolc érintett tagállam hatóságai a Csoportnak, mint az RBI csoport tagjának közös engedélyt adtak a belső minősítésen alapuló módszer alkalmazására a hitelkockázat kezelés terén, egyes hitelportfóliók kivételével, amelyek kezelése az elfogadott bevezetési terv szerint a standard módszer szerint folytatódik továbbra is.

A Bázel III szabályozás fejlett módszere bevezetéséből adódó fő jellemzők az alábbiak:

- a hitelezési veszteségre képzett értékvesztés és céltartalék, valamint a várható veszteség negatív különbözetének levonása az alapvető és járulékos tőkéből,
- a hitelezési veszteségre képzett értékvesztés és céltartalék, valamint a várható veszteség pozitív különbözetének hozzáadása a járulékos tőkéhez a kockázattal súlyozott (belső minősítéssel kezelt) kitétségek 0,6%-áig,
- a szavatoló tőkének fedezetet kell biztosítania a hitel- és piaci kockázat és működési kockázatokból adódó tőkekövetelményre is.

A Csoport szavatoló tőkéje két szintre bontható:

- Alapvető tőke (T1 – Tier 1 Capital):
 - o Elsődleges alapvető tőke (CET1 – Common Tier 1 Capital): magában foglalja az elsődleges alapvető tőkeinstrumentumokat (jegyzett tőke, árszió, felhalmozott eredmény, halmozott egyéb átfogó eredmény, egyéb tartalékok), illetve a hozzájuk kapcsolódó levonásokat, úgymint az immateriális javak, goodwill, halasztott adókövetelések utáni levonások; a hitelkockázati kiigazítások hiánya várható veszteséghez viszonyítva; az értékpapírosítási pozíciók miatt levonások; valamint a limittúllépések miatti levonások.
 - o Kiegészítő alapvető tőke (AT1 – Additional Tier 1 Capital): magába foglalja a kiegészítő alapvető tőkeinstrumentumokat.
- Járulékos tőke (T-2 – Tier 2 Capital): magában foglalja az alárendelt kölcsönök állományát, valamint a hitelezési veszteségre képzett értékvesztés és céltartalék összegének a várható veszteség feletti többletét azokra a hitelportfóliókra vonatkozóan, amelyek esetében a Bázel III szerinti belső minősítésen alapuló módszert alkalmazzák.

A hitelezési veszteségre képzett értékvesztés és céltartalék, valamint a várható veszteség pozitív különbözetének járulékos tőkeben való beszámíthatósága is korlátokhoz kötött. További levonásokat kell érvényesíteni a szavatoló tőke elemeiből a más pénzügyi intézményekben szerzett minősített részesedések esetében.

A banki műveletek két csoportját alkotják a kereskedési könyvi és a banki könyvi ügyletek. A kockázattal súlyozott eszközök számitása meghatározott előírások szerint történik, amelyek célja az eszközökhöz és a mérlegben kívüli kitétségekhez kapcsolódó különböző szintű kockázatok tükrözése. A Bázel II/III szabályozás kiterjesztette a tőkekövetelmény számítását működési kockázat tőkekövetelmény számítására is.

A Csoport a megfelelő tőkeellátottság fenntartására törekszik a befektetők, hitelezők és a piac bizalmának a megőrzése, valamint az üzleti tevékenység jövőbeni fejlődése érdekében. A tőkeszint hatása a részvényesek hozamára szintén fontos szempont. A Csoport fontosnak tartja egy nagyobb tőkeáttétel, esetleg potenciálisan elérhető magasabb hozam és a szilárd tőkehelyzet által nyújtott előnyök és biztonság közötti egyensúly fenntartását.

A Csoport az összes szabályozói tőkekövetelménynek megfelelt 2021-ben, beleértve a 2,5% tőkefenntartási puffert is. A koronavírus-járvány okozta válság ellenére, a Csoport tőkehelyzete egészséges szinten maradt a 2021-es év során összhangban a kockázati étvágával.

A Magyar Nemzeti Bank Pénzügyi Stabilitási Tanácsának 2021. decemberi döntése szerint a jegybank 2021. december 31. után nem hosszabbítja meg a hitelintézeti szektor számára 2020-ban előírt osztalékfizetési korlátozásokat. A tulajdonos a pénzügyi kimutatások elfogadásával egyidejűleg a 2021-es év után fizetendő osztalékról nem határozott.

Szabályozói tőkekövetelmény

A Csoport folyamatosan szem előtt tartja, hogy a CRR által meghatározott szabályozási célú konszolidációs körére vonatkozóan a tőkemegfelelés meghaladja az előírt szintet és ennek biztosítása érdekében megteszi a megfelelő lépéseket időben. A Csoport a Bázel III előírásainak megfelelően kiszámítja a szavatoló (Bázel III, 1. pillér) és a gazdasági tőkét (Bázel III, 2. pillér, ICAAP) is a tőkemegfelelés meghatározásához. A Csoport 2008. december 1-jén kezdte meg a belső módszer szerinti hitelkockázati tőkekövetelményre való fokozatos áttérést, elsőként a nem lakossági szegmensre bevezetve az F-IRB módszert. 2010 július, illetve 2012 április óta a Csoport magánszemély, illetve mikrovállalati ügyfeleivel szemben fennálló kitétségeire belső módszerrel (A-IRB) számít tőkekövetelményt. A szabályozói tőkekövetelmény felett a tőkepuffereket is tartania kell a Csoportnak (rendszerkockázati, tőkefenntartási, rendszerszinten jelentős intézményi tőkepuffer).

Tőke megfelelés

(millió Ft)	2021	2020
Jegyzett tőke	50.000	50.000
Tőketartalék	113.445	113.445
Eredménytartalék	67.420	37.331
Halmozott egyéb átfogó jövedelem	5.425	5.273
Általános banki kockázatok fedezetére képzett tartalékok	14.992	11.336
Elsődleges alapvető tőke módosításai prudenciális szűrők miatt	-3.067	-2.082
(-) Cégérték	-1.035	-1.035
(-) Immateriális javak	-11.248	-11.666
(-) Halasztott adó miatti levonások	-3.165	-1.292
(-) Nemteljesítő kitétségek addicionális tőkeigénye	-281	0
Elsődleges alapvető tőke	232.486	201.310
Kiegészítő alapvető tőkeként figyelembe vehető tőkeinstrumentumok	31.445	31.445
Kiegészítő alapvető tőke	31.445	31.445
IRB szerinti értékvesztés és céltartalék többlet	1.413	5.953
Alárendelt kölcsönként figyelembe vehető tőkeinstrumentumok	57.195	56.595
Járujúkos tőke	58.608	62.548
Szavatoló tőke összesen	322.539	295.303
Tőkekövetelmény	115.039	107.698
Tőke megfelelési mutató (%)	21,43%	21,94%

Tőkeallokáció

Az egyes üzletágak és tevékenységek közötti tőkefelosztás során elsődleges szempont, hogy egyfelől a lehetséges kockázatok fedezésére, a biztonságos banküzemhez elegendő tőke legyen biztosítva (a vállalkozás folytatásának elve), másrészt az is szükséges, hogy szélsőséges piaci körülmények során esetlegesen elszenvedett magas veszteségekre is fedezetet biztosítson. Az allokáció során szintén kiemelt szempont a Csoport tőkearányos nyereségének optimalizálása.

A kockázatok számszerűsítéséhez a Csoport meghatározza a jogszabály által előírt és a közgazdaságilag indokolt tőkeszükségletet, az optimalizáció pedig a közgazdaságilag indokolt tőkeszükséglet alapján történik.

Az egyes egységek és tevékenységek közötti tőkeallokációt az IRD Hitelkockázat és ICAAP Koordináció csoportja végzi, és azt a Csoport vezetősége ellenőrzi. Az optimális tőkeallokáció további eszköze a kockázat és tőkeköltség alapú árazás.

A Csoport tőkemenedzsmenttel és tőkeallokációval kapcsolatos elveit az igazgatóság rendszeresen felülvizsgálja.

(7) Effektív kamat módszerrel elszámolt kamatbevétel, egyéb kamatbevételek és kamatráfordítások

(millió Ft)	2021	2020
Effektív kamat módszerrel elszámolt kamatbevétel	70.679	53.207
Egyéb kamatbevétel	14.788	21.010
Kereskedési célú eszközök után	12.364	14.982
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	464	372
Származékos ügyletek - kereskedési célú	8.949	13.073
Származékos ügyletek - gazdasági fedezeti célú (de fedezeti elszámolásba nem vont)	2.951	1.537
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök után	624	1.150
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	624	1.150
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök után	3.565	2.169
Hitelek és előlegek	3.565	2.169
Származékos ügyletek után - fedezeti elszámolások, kamatlábckockázat	-2.068	2.548
Egyéb	303	161
Kamatbevételek összesen	85.467	74.217
Effektív kamat módszerrel elszámolt kamatráfordítás	-7.277	-5.126
Egyéb kamatráfordítás	-10.273	-16.420
Kereskedési célú kötelezettségek után	-11.722	-11.972
Származékos ügyletek - kereskedési célú	-8.613	-11.593
Származékos ügyletek - gazdasági fedezeti célú (de fedezeti elszámolásba nem vont)	-3.109	-379
Származékos ügyletek után - fedezeti elszámolások, kamatlábckockázat	1.523	-4.238
Egyéb	-74	-210
Kamatráfordítások összesen	-17.550	-21.546
Nettó kamateredmény	67.917	52.671

A Csoport nettó kamateredménye 15.246 millió Ft-tal javult az előző évhez képest, amely elsősorban kamatbevételek növekedésének, kismértékben a kamatráfordítások csökkenésének az eredménye.

Jelentősen növekedtek az effektív kamat módszerrel elszámolt kamatbevételek (17.472 millió Ft növekedés), köszönhető ez leginkább a bankközi – különösen az MNB felé történő – kihelyezések kamatbevételei emelkedésének, emellett a magasabb ügyfeles folyószámla- és hitelkamat-bevételeknek.

Az effektív kamatmódszerrel elszámolt kamatráfordításban nem történt jelentős változás A 2.151 millió Ft kamatráfordítás-növekedés jelentős részét az MNB betétállományához kapcsolódó kezdeti valós érték bevételek közé való átsorolása okozta.

Az egyéb átfogó eredménnyel szemben értékelt értékpapírok elszámolt kamata (az államkötvényeket kivéve), illetve az ezen papírokhoz kapcsolódó diszkontok és prémiumok amortizációja tovább javította a kamatbevételt (768 millió Ft kamatbevétel-növekedés).

A nettó kamateredményt rontotta a származékos ügyleteken elszámolt kamateredmény (2.368 millió Ft eredményromlás) és az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok után kimutatott kamateredmény is (526 millió Ft kamatcsökkenés).

Ugyanakkor 1.396 millió Ft-os kamatnövekedés következett be a kötelezően eredménnyel szemben valós értéken értékelt hitelek esetén, amely a babaváró hiteleknek köszönhető.

A cash-flow és valós érték fedezetbe bevont származékos ügyletek nettó kamateredménye nőtt (1.145 millió Ft kamatnövekedés).

(millió Ft)	2021	2020
Effektív kamat módszerrel elszámolt kamatbevétel	70.679	53.207
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök után	7.920	7.152
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	7.920	7.152
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök után	62.759	46.055
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	3.700	3.530
Hitelek és előlegek	57.431	40.874
Lízingkövetelések		
Egyéb eszközök	68	40
Effektív kamat módszerrel elszámolt kamatráfordítás	-7.277	-5.125
Amortizált bekerülési értéken értékelt kötelezettségek után	-7.277	-5.125
Betétek	-4.937	-2.736
Hátrasorolt kötelezettségek	-1.690	-1.831
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	-40	-89
Lízingkötelezettségek	-610	-469
Effektív kamat módszerrel elszámolt nettó kamateredmény	63.402	48.082

(8) Nettó jutalék- és díjbevétel

Az alábbi táblázat a Csoport nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt ügyleteihez kapcsolódó díj- és jutalékeredményeket tartalmazza:

(millió Ft)	2021	2020
Jutalék- és díjbevételek		
IFRS15 szerinti bevételek		
Fizetési szolgáltatások és bankkártyák	36.725	33.652
Devizakonverziók és egyéb ügyletek elszámolásába épített tranzakciós díjak	15.604	12.084
Kiszervezett valutaváltási tevékenység	9.772	9.096
Értékpapír kibocsátási és transzfermegbízási díjak	5.269	4.532
Befektetési alapkezelés bevétele	2.548	2.136
Ügynöki szolgáltatás	1.044	1.212
Letétkezelés	859	680
Vállalati pénzügyek	399	267
Vagyonkezelés	109	13
Egyéb	1.664	1.271
IFRS15 szerinti bevételek összesen	73.993	64.943
IFRS9 szerinti bevételek		
Hitelszolgálati tevékenység	168	30
Adott hitelnyújtási elkötelezettségek	4	1
Adott pénzügyi garanciák	2.956	2.064
Hitelnyújtás	572	527
IFRS9 szerinti bevételek összesen	3.700	2.622
Jutalék- és díjbevételek összesen	77.693	67.565
Jutalék- és díjráfordítások		
Fizetési szolgáltatások	-4.831	-4.636
Devizakonverziók és egyéb ügyletek elszámolásába épített tranzakciós díjak	-137	-8.834
Kiszervezett valutaváltási tevékenység	-9.409	-8.835
Értékpapír kibocsátási és transzfermegbízási díjak	-641	-568
Ügynöki szolgáltatás	-54	-57
Letétkezelés	-725	-647
Elszámolás és teljesítés	-63	-71
Hitelszolgálati tevékenység	-295	-305
Kapott hitelnyújtási elkötelezettségek	-12	-7
Kapott pénzügyi garanciák	-1.512	-791
Egyéb	-2.221	-1.876
Jutalék- és díjráfordítások összesen	-19.900	-17.793
Nettó jutalék- és díjbevétel	57.793	49.772

A Csoport nettó jutalékeredménye 8.021 millió Ft-tal nőtt az előző évhez képest, amely elsősorban a fizetésforgalmi díjak és a valuta- és devizakonverziók kapcsán felszámolt díjak növekedésének köszönhető.

A fizetésforgalmi díjakon belül az átutalásokhoz és egyéb fizetési forgalmakhoz kapcsolódó jutalékok és bankkártyadíjak emelkedtek kimagaslóan.

A Csoport ügyfelek devizakonverzióval járó tranzakcióiba és egyéb értékpapír ügyleteibe épített tranzakciós díjai 3.426 millió Ft-tal növekedtek. Ezen belül a Csoport kimagasló eredményt realizált az egyedi áras fixingeken, de emellett a kártyás és a Direktneten végzett tranzakciókhoz kapcsolódó konverziók is jelentősek voltak. Az értékpapír-megbízásokon elért tranzakciókba épített tranzakciós díjeredmény kissé rontott a jutalékbevételeken. A Csoport a befektetési jegyek forgalmazása révén 1.076 millió Ft-tal több jutalékbevételt számolt el 2021-ben.

(9) Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény

Kereskedési célú pénzügyi eszközökből és kötelezettségekből származó nyereség vagy veszteség

(millió Ft)	2021	2020
Származékos ügyletek	11.040	2.548
Kereskedési célú származékos ügyletek	2.248	-1.099
Kockázatkezelési céllal tartott származékos ügyletek fedezeti elszámolás nélkül	8.792	3.648
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	0	51
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	-306	440
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	671	197
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközökből és kötelezettségekből származó nyereség/vesztés, nettó	11.405	3.236

A kereskedési céllal tartott származékos ügyleteken elszámolt eredmény -1.099 millió Ft-ról 2.248 millió Ft-ra (+3.347 millió Ft-tal) nőtt. Ennek fő oka az FX swap, forward és futures ügyleteken elszámolt realizált és nem realizált eredmény 4.213 millió Ft-os emelkedése volt.

A „Kockázatkezelési céllal tartott származékos ügyletek fedezeti elszámolás nélkül” (gazdasági fedezési céllal kötött származékos ügyletek) sor eredménye 5.144 millió Ft-tal növekedett, amit egy részről az FX swap, forward és fututes ügyletek (-1.308 millió Ft) nyereség csökkenése, valamint egydevizás, illetve kétdevizás kamatswap (FRA, IRS, CCIRS) ügyleteken elszámolt (+6.452 millió Ft) nyereség növekedés okozott.

A hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok 745 millió Ft-os eredménycsökkenése az előző évről a tárgyévre az egyéb kötvények (-470 millió Ft) valamint az államkötvények (-541 millió Ft) eredménycsökkenéséből fakad.

Az egyéb pénzügyi kötelezettségek változását egyrészt a devizakonverziós marzs 3.313 millió Ft-os csökkenése és a spot ügyleteken realizált nyereség növekedése (+3.787 millió Ft) okozta.

Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök nyeresége vagy vesztesége

(millió Ft)	2021	2020
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	13	37
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	35	227
Hitelek és előlegek	-6.364	907
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök nyeresége/vesztés, nettó	-6.316	1.171

A „Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok” között a Raiffeisen Befektetési Alapkezelő Zrt. befektetési jegyein elszámolt eredmény jelenik meg.

A „Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok” soron jelenik meg a Visa C részvény ártértékelési eredménye.

2021-ban a kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök eredményét -5.376 millió Ft-tal csökkentette a babaváró hitelek ártértékelési eredménye.

Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök és kötelezettségek nyeresége vagy vesztesége

(millió Ft)	2021	2020
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	-614	-1.262
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök és kötelezettségek nyeresége/vesztés, nettó	-614	-1.262

2021-ban a „Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok” sor teljes összege államkötvényeken elszámolt eredményt tartalmaz.

(10) Fedezeti elszámolásból eredő veszteségek vagy nyereségek

A következő tábla a fedezeti elszámolás alá vont derivatívák, illetve fedezett tételek valós értékelésből származó nettó eredményét mutatja be:

(millió Ft)	2021	2020
A fedezeti instrumentum valós értékének változásai [megszűnéssel együtt] valós érték fedezeti ügyletekben	-18.407	-1.043
A fedezett tétel fedezett kockázatnak tulajdonítható valósérték-változásai valós érték fedezeti ügyletekben	19.846	894
A cash-flow fedezeti ügyletekből származó eredményben megjelenített hatékonyság	-641	48
ebből: élő kapcsolatok	-424	136
ebből: bontott kapcsolatok	-217	-88
Fedezeti elszámolásból eredő nyereségek/vesztések, nettó	798	-101

A vásárolt kötvényeket fedező egydevizás és kétdevizás kamatswapok valós értékeléséből származó nettó eredmény 2021-ben 31.448 millió Ft volt (2020-ban -662 millió Ft). A betéteket fedező kamatswapok valós értékelési vesztesége 2021-ben 5.971 millió Ft volt (2020-ban 157 millió Ft nyereség). A betétportfóliót fedező kamatswapokon 59.470 millió Ft-os valós értékelési veszteség lett

elszámolva 2021-ben (2020-ban 422 millió Ft veszteség). A nyújtott hiteket fedező kamatswapok 2021. évi nettó valós értékelési eredménye 3.315 millió Ft volt (2020-ban 12 millió Ft nyereség). A fedezeti elszámolásba bevont kibocsátott kötvényállományt fedező kamatswapok kapcsán elszámolt valós értékelési veszteség 2021-ben 86 millió Ft volt (2020-ban 71 millió Ft veszteség). A hitelportfóliót fedező kamatswapokkal kapcsolatban 2021-ben 12.357 millió Ft nyereség (2020-ban 57 millió Ft veszteség) került elszámolásra a fedezeti elszámolásból eredő eredményben.

2021-ben a fedezett vásárolt kötvényeken -29.887 millió Ft (2020-ban 399 millió Ft), a fedezett betéteken 5.952 millió Ft (2020-ban -201 millió Ft), a fedezett hiteleken -3.219 millió Ft (2020-ban -14 millió Ft), illetve a fedezett kibocsátott kötvényállományon 78 millió Ft (2020-ban 71 millió Ft) valós értékelési eredmény került elszámolásra. A fedezett betétportfólión 2021-ben 59.272 millió Ft (2020-ban 587 millió Ft), a fedezett hitelportfólió kapcsán pedig -12.350 millió Ft (2020-ban 52 millió Ft) valós értékelésből származó eredmény került elszámolásra.

Tekintettel arra, hogy a Csoport fedezeti kapcsolatainak többsége forintban denominált, a 2021-ben tapasztalt jelentős hozamemelkedés felnagyította a fedezeti kapcsolatok hatékonytalanságából eredő eredményhatást. Míg 2020. során a 3 hónapos BUBOR 0.16% - 0.75% sávban mozgott, addig 2021-ben a 0.75% - 4.21%-os tartományban. Az 5 éves lejáratú forint kamatswap hozama ugyanezen időszakokban 0.65% - 1.57% (2020) illetve 1.05% - 4.72% (2021) között mozgott.

A bruttó eredményhatást növelő esemény volt továbbá, hogy a Csoport 2021. során döntött a forint és Euro lakossági és KKV látra szóló betétportfólió becsült átlagidejének meghosszabbításáról. Ennek köszönhetően mind a betétportfólió, mind a fedező kamatswapok kamatérzékenysége megnövekedett, melyeken így az előző éveknél magasabb bruttó átértékelési eredmény jelentkezett.

Cash-flow fedezeti ügyletek

A Csoport 2012 decemberétől alkalmazza a cash-flow fedezeti elszámolást. A Csoport a deviza- és kamatláb kockázatok fedezésére egydevizás és kétdevizás kamatswap ügyleteket alkalmaz a forintos és devizában denominált hitel-, illetve betétállományok esetében.

A következő táblázat azon derivatív ügyletek fő jellemzőit tartalmazza, amelyekre a Csoport cash-flow fedezeti elszámolást alkalmazza:

2021.12.31. (millió Ft)	Lejárat			
	0-3 hó	3-12 hó	1-5 év	5 éven túl
Kamatláb kockázat				
Kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	10.584	116.700	74.313	44.065
Átlagos fix kamatláb	0,39%	1,22%	1,63%	2,14%
Kamatláb kockázat / Devizakockázat				
HUF/EUR Kétdevizás kamatswap (CCIRS) ügyletek				
Névérték	0	8.994	17.476	0
Átlagos HUF/EUR árfolyam	-	363,50	367,98	-

2020.12.31. (millió Ft)	Lejárat			
	0-3 hó	3-12 hó	1-5 év	5 éven túl
Interest rate risk				
Interest rate swaps (IRS)				
Nominal	3.651	84.829	106.151	19.100
Average fixed interest rate	0,05%	0,11%	0,84%	1,31%
Interest rate risk / Currency risk				
HUF/EUR Cross currency interest rate swaps (CCIRS)				
Nominal	0	0	9.023	0
Average HUF/EUR exchange rate	-	-	358,77	-

CCIRS ügyletek keretében a Csoport éven belüli frekvenciával változó mértékű, BUBOR fixing által meghatározott kamathoz tartozó pénzáramot cserél el éven belüli frekvenciával változó mértékű, EURIBOR fixing által meghatározott kamathoz tartozó pénzáramra.

A cash-flow fedezésbe bevont fedezeti ügyletekkel és fedezeti hatékonytalansággal kapcsolatos összegeket a következő tábla szemlélteti:

2021.12.31. (Ft)	Könyv szerinti érték			A fedezet hatékonytalanságának számításához alkalmazott valós érték változás 2020-ban	A fedezeti ügylet egyéb átfogó jövedelemben megjelenített értékváltozása	Az eredményben megjelenített hatékonytalanság	A cash-flow fedezeti ügyletek tartalmából az eredménybe átsorolt összeg
	Névérték	Eszközök	Kötelezettségek				
Portfólió cash-flow fedezeti ügyletek							
Kamatláb kockázat							
Kamatswap (IRS) ügyletek	245.662	6.575	6.095	-98	305	-375	189

Kamatláb kockázat fedezése összesen	245.662	6.575	6.095	-98	305	-375	189
Kamatláb kockázat / Devizakockázat							
HUF/EUR Kétdevizás kamatswap (CCIRS) ügyletek	26.470	178	181	-240	289	-49	30
Kamatláb kockázat / Devizakockázat fedezése összesen	26.470	178	181	-240	289	-49	30
Portfólió cash-flow fedezeti ügyletek összesen	272.132	6.753	6.276	-338	594	-424	219

2020.12.31. (Ft)	Könyv szerinti érték		A fedezet hatékonyságának számításához alkalmazott valós érték változás 2020-ban	A fedezeti ügylet egyéb átfogó jövedelemben megjelenített értékváltozása	Az eredményben megjelenített hatékonyság	A cash-flow fedezeti ügyletek tartalmából az eredménybe átsorolt összeg
	Névérték	Eszközök				
Portfólió cash-flow fedezeti ügyletek						
Kamatláb kockázat						
Kamatswap (IRS) ügyletek	213.731	1.097	515	-70	-84	37
Kamatláb kockázat fedezése összesen	213.731	1.097	515	-70	-84	37
Kamatláb kockázat / Devizakockázat						
HUF/EUR Kétdevizás kamatswap (CCIRS) ügyletek	9.023	0	309	112	13	99
Kamatláb kockázat / Devizakockázat fedezése összesen	9.023	0	309	112	13	99
Portfólió cash-flow fedezeti ügyletek összesen	222.754	1.097	824	42	-71	136

A cash-flow fedezeti kapcsolatba bevont derivatívák a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban, ha pozitív a valós értékük, akkor az eszközoldalon a „Fedezeti tételként megjelölt derivatívák” soron, ha pedig negatív a valós értékük, akkor a forrásoldalon a „Fedezeti tételként megjelölt derivatívák” soron kerülnek kimutatásra.

A fedezeti kapcsolat fennállása alatt az eredményben megjelenített hatékonyság, illetve a fedezeti kapcsolat bontásakor az egyéb átfogó jövedelemből az eredménybe átsorolt összegek is a „Fedezeti elszámolásokból eredő nettó nyereségek/veszteségek” eredménykimutatás-soron szerepelnek.

A cash-flow fedezeti kapcsolatban fedezett tételekre vonatkozó összegek az alábbiak voltak az időszak során:

(millió Ft)	A fedezet hatékonyságának számításához alkalmazott érték változása 2021-ben	Cash-flow hedge tartaléka	
		élő kapcsolatok	bontott kapcsolatok*
2021.12.31.			
Kamatláb kockázat			
Hitelek	-6.292	-5.337	0
Betétek	6.630	5.716	-5
Kamatláb kockázat fedezése összesen	338	379	-5
Kamatláb kockázat / Devizakockázat			
Hitelek	234	214	0
Betétek	55	-50	7
Kamatláb kockázat / Devizakockázat fedezése összesen	289	164	7
Cash-flow fedezeti kapcsolatban fedezett tételek összesen	627	543	2

(millió Ft)	A fedezet hatékonyságának számításához alkalmazott érték változása 2021-ben	Cash-flow hedge tartaléka	
		élő kapcsolatok	bontott kapcsolatok*
2021.12.31.			
Kamatláb kockázat			
Hitelek	-83	365	0
Betétek	5	-434	-6
Kamatláb kockázat fedezése összesen	-78	-69	-6
Kamatláb kockázat / Devizakockázat			
Hitelek	0	1	0
Betétek	13	-101	-20
Kamatláb kockázat / Devizakockázat fedezése összesen	13	-100	-20
Cash-flow fedezeti kapcsolatban fedezett tételek összesen	-65	-169	-26

*Az itt megjelenített összegek olyan, már megszűnt fedezeti kapcsolatokról erednek, ahol a fedezett tétel bekövetkezése várható, ezért a Csoport ezeket az összegeket akkor számolja el az eredménybe, amikor a fedezett tétel bekövetkezik, vagy ismertté válik, hogy a fedezett tétel bekövetkezése már nem várható (ekkor a teljes kapcsolódó összeget átsorolja a Csoport a tőkéből az eredménybe).

A Csoport változó kamatozású éves, illetve éven belüli fizetési frekvenciával rendelkező, forintban, valamint euróban denominált hiteleket és betéteket sorol a fedezeti elszámolásban érintett ügyletek közé. A cash-flow fedezeti kapcsolatba bevont fedezett hitelek a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök” soron, a fedezett betétek pedig az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek” soron szerepelnek.

2021-ben a 2021.12.31-én élő és a bontott cash-flow fedezeti kapcsolatban megjelölt fedezeti ügyletek valós érték változásai hatékony részéhez kapcsolódóan 813 millió Ft nyereség (2020-ban 17 millió Ft nyereség) került elszámolásra az egyéb átfogó jövedelemben. Ezek az összegek tartalmazzák azokat az egyéb átfogó jövedelem és eredmény közötti átsorolásokat is, amelyek a

2021, illetve 2020 előtt bontott cash-flow fedezeti kapcsolatokhoz tartozó fedezeti tartalék eredménybe történő szisztematikusan amortizációjából származnak. 2021-ben 217 millió Ft veszteség (2020-ban 88 millió Ft veszteség) került átvezetésre az eredménybe a bontott cash-flow fedezeti kapcsolatokkal kapcsolatban, és ezeket az összegeket a Csoport a Fedezeti elszámolásból eredő nettó nyereségek/veszteségek között mutatta ki. 2021 folyamán a 2021.12.31-én élő cash-flow fedezeti kapcsolatokban megjelölt fedezeti ügyletek hatékonyságára kapcsán ugyanezen a soron 424 millió Ft veszteség (2020-ban 136 millió Ft nyereség) került elszámolásra.

Valós érték fedezeti ügyletek

A következő táblázat azon derivatív ügyletek fő jellemzőit tartalmazza, amelyekre a Csoport valós érték fedezeti elszámolást alkalmazza:

2021.12.31. (millió Ft)	Lejárat			
	0-3 hó	3-12 hó	1-5 év	5 éven túl
Kamatláb kockázat				
Vásárolt HTCS kötvényeket fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	6.000	22.750	146.592	98.207
Átlagos fix kamatláb	1,06%	0,56%	1,13%	0,95%
Vásárolt HTC kötvényeket fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	0	0	37.735	101.375
Átlagos fix kamatláb	-	-	0,37%	1,63%
Hitelek fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	2.540	6.663	90.053	33.928
Átlagos fix kamatláb	0,51%	0,33%	0,49%	1,16%
Betéteket fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	0	0	46.088	0
Átlagos fix kamatláb	-	-	1,46%	-
Kibocsátott kötvényeket fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	0	0	658	0
Átlagos fix kamatláb	-	-	6,19%	-
Betétportfóliót fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	90.485	64.815	603.756	367.311
Átlagos fix kamatláb	0,43%	0,62%	0,72%	1,91%
Hitelportfóliót fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	498	7.530	41.085	49.865
Átlagos fix kamatláb	0,37%	0,91%	1,12%	1,49%
Kamatláb kockázat / Devizakockázat				
Vásárolt HTCS kötvényeket fedező CZK/EUR kétdevizás kamatswap (CCIRS) ügyletek				
Névérték	0	0	0	18.543
Átlagos CZK/EUR árfolyam	-	-	-	25,37
2020.12.31.				
(millió Ft)	Lejárat			
	0-3 hó	3-12 hó	1-5 év	5 éven túl
Kamatláb kockázat				
Vásárolt kötvényeket fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	4.461	3.651	236.425	64.924
Átlagos fix kamatláb	2,64%	0,11%	1,25%	1,38%
Hitelek fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	0	21.173	47.879	24.425
Átlagos fix kamatláb	-	0,72%	0,48%	0,92%
Betéteket fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	0	0	27.859	0
Átlagos fix kamatláb	-	-	1,15%	-
Kibocsátott kötvényeket fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	0	0	619	0
Átlagos fix kamatláb	-	-	6,19%	-
Betétportfóliót fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	2.730	109.684	350.421	0
Átlagos fix kamatláb	0,15%	0,64%	0,65%	-
Hitelportfóliót fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	0	5.453	31.010	41.062
Átlagos fix kamatláb	-	0,84%	1,21%	1,66%
Kamatláb kockázat / Devizakockázat				
Vásárolt kötvényeket fedező CZK/EUR kétdevizás kamatswap (CCIRS) ügyletek				
Névérték	0	0	0	17.331
Átlagos CZK/EUR árfolyam	-	-	-	27,32

CCIRS ügyletek keretében a Csoport éven belüli frekvenciával változó mértékű, PRIBOR fixing által meghatározott kamathoz tartozó pénzáramot cserél el éven belüli frekvenciával változó mértékű, EURIBOR fixing által meghatározott kamathoz tartozó pénzáramra.

A valós érték fedezeti ügyletekkel és fedezeti hatékonysággal kapcsolatos összegeket mutatja be az alábbi táblázat:

2021.12.31. (millió Ft)	Könyv szerinti érték			A fedezet hatékonyságának számításához alkalmazott valós érték változás 2021-ben	Az eredményben megjelenített hatékonyság
	Névérték	Eszközök	Kötelezettségek		
Valós érték mikrofedezeti ügyletek					
Kamatláb kockázat					
Vásárolt HTCS kötvényeket fedező kamatswap (IRS) ügyletek	273.549	19.387	1.563	24.583	1.608
Vásárolt HTC kötvényeket fedező kamatswap (IRS) ügyletek	139.110	5.548	155	6.910	-38
Hiteleket fedező kamatswap (IRS) ügyletek	133.184	2.483	95	3.316	97
Betéteket fedező kamatswap (IRS) ügyletek	46.088	0	5.667	-5.972	-19
Kibocsátott kötvényeket fedező kamatswap (IRS) ügyletek	658	21	0	-86	-8
Kamatláb kockázat fedezése összesen	592.589	27.439	7.480	28.751	1.640
Kamatláb kockázat / Devizakockázat					
Vásárolt HTCS kötvényeket fedező CZK/EUR kétdevizás kamatswap (CCIRS) ügyletek	18.543	0	494	-44	-9
Kamatláb kockázat / Devizakockázat fedezése összesen	18.543	0	494	-44	-9
Valós érték mikrofedezeti ügyletek összesen	611.132	27.439	7.974	28.707	1.631
Valós érték portfólió fedezeti ügyletek					
Kamatláb kockázat					
Betétportfóliót fedező kamatswap (IRS) ügyletek	1.126.367	6.936	60.999	-59.478	-206
Hítelportfóliót fedező kamatswap (IRS) ügyletek	98.978	12.158	850	12.358	8
Kamatláb kockázat fedezése összesen	1.225.345	19.094	61.849	-47.120	-198
Valós érték portfólió fedezeti ügyletek összesen	1.225.345	19.094	61.849	-47.120	-198
Valós érték fedezeti ügyletek összesen	1.836.477	46.533	69.823	-18.413	1.433
2020.12.31.					
(millió Ft)	Könyv szerinti érték			A fedezet hatékonyságának számításához alkalmazott valós érték változás 2021-ben	Az eredményben megjelenített hatékonyság
	Névérték	Eszközök	Kötelezettségek		
Valós érték mikrofedezeti ügyletek					
Kamatláb kockázat					
Vásárolt kötvényeket fedező kamatswap (IRS) ügyletek	309.461	260	7.189	-682	-913
Hiteleket fedező kamatswap (IRS) ügyletek	93.477	18	1.177	12	-3
Betéteket fedező kamatswap (IRS) ügyletek	27.859	194	6	157	-44
Kibocsátott kötvényeket fedező kamatswap (IRS) ügyletek	619	108	0	-71	0
Kamatláb kockázat fedezése összesen	431.416	580	8.372	-584	-960
Kamatláb kockázat / Devizakockázat					
Vásárolt kötvényeket fedező CZK/EUR kétdevizás kamatswap (CCIRS) ügyletek	17.331	0	630	20	650
Kamatláb kockázat / Devizakockázat fedezése összesen	17.331	0	630	20	650
Valós érték mikrofedezeti ügyletek összesen	448.747	580	9.002	-564	-310
Valós érték portfólió fedezeti ügyletek					
Kamatláb kockázat					
Betétportfóliót fedező kamatswap (IRS) ügyletek	462.835	3.671	628	-422	166
Hítelportfóliót fedező kamatswap (IRS) ügyletek	77.525	113	1.641	-57	-5
Kamatláb kockázat fedezése összesen	540.360	3.784	2.269	-479	161
Valós érték portfólió fedezeti ügyletek összesen	540.360	3.784	2.269	-479	161
Valós érték fedezeti ügyletek összesen	989.107	4.364	11.271	-1.043	-149

A valósérték fedezeti kapcsolatba bevont derivatívák a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban, ha pozitív a valós értékű, akkor az eszközoldalon a „Fedezeti tételként megjelölt derivatívák” soron, ha pedig negatív a valós értékű, akkor a forrásoldalon a „Fedezeti tételként megjelölt derivatívák” soron kerülnek kimutatásra.

A fedezeti kapcsolat fennállása alatt az eredményben megjelenített hatékonyság a „Fedezeti elszámolásokból eredő nettó nyereségek/veszteségek” eredménykimutatás-soron szerepel.

A valós érték fedezeti kapcsolatban fedezett tételekre vonatkozó összegek az alábbiak voltak az időszak során:

2021.12.31.	Könyv szerinti érték		A fedezett ügylet könyv szerinti értékében figyelembe vett fedezett kockázatnak tulajdonítható valósérték-változás miatti módosítás				A fedezet hatékonyságának számításához alkalmazott valós érték változása 2021-ben
			Eszközök		Kötelezettségek		
	(millió Ft)		élő kapcsolatok	bontott kapcsolatok	élő kapcsolatok	bontott kapcsolatok	
Vásárolt HTCS kötvények	254.355	0	-17.955	0	0	0	-22.939
Vásárolt HTC kötvények	127.534	0	-6.472	0	0	0	-6.948
Hitelek	122.863	0	-2.445	100	0	0	-3.219
Betétek	0	40.354	0	0	-5.752	0	5.952
Kibocsátott kötvények	0	689	0	0	5	0	78
Betétportfólió	0	743.110	0	0	-57.868	0	59.272
Hitelportfólió	65.867	0	-12.917	0	0	0	-12.350
Valós érték fedezeti kapcsolatban fedezett tételek összesen	570.619	784.153	-39.789	100	-63.615	0	19.846

2020.12.31.	Könyv szerinti érték		A fedezett ügylet könyv szerinti értékében figyelembe vett fedezett kockázatnak tulajdonítható valósérték-változás miatti módosítás				A fedezet hatékonyságának számításához alkalmazott valós érték változása 2021-ben
			Eszközök		Kötelezettségek		
	(millió Ft)		élő kapcsolatok	bontott kapcsolatok	élő kapcsolatok	bontott kapcsolatok	
Vásárolt kötvények	312.864	0	5.548	0	0	0	399
Hitelek	68.658	0	941	4	0	0	-14
Betétek	0	28.085	0	0	201	0	-201
Kibocsátott kötvények	0	693	0	0	83	0	71
Betétportfólió	0	408.930	0	0	1.460	0	587
Hitelportfólió	61.430	0	-567	0	0	0	52
Valós érték fedezeti kapcsolatban fedezett tételek összesen	442.952	437.708	5.922	4	1.744	0	894

*A Csoport a fedezett tételeknek a fedezeti elszámolás miatti valós érték módosításait attól az időponttól kezdve amortizálja az eredménybe, amikortól a fedezett tételek könyv szerinti értékét már nem módosítja a fedezeti elszámolások miatt, azaz a fedezeti kapcsolat megszűnik.

A valósérték fedezeti kapcsolatban fedezett vásárolt kötvények könyv szerinti értéke a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban az „Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök” és az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök”, a nyújtott hitelek az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök”, a betétek és kibocsátott kötvények az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek” soron szerepel. A fedezett hitel- és betétportfólió elhatárolt kamattal csökkentett valós értékelésből származó értékelési különbözetei a pénzügyi-helyzet kimutatásban elkülönítetten, a „Kamatláb kockázatra vonatkozó portfóliófedezeti ügylet során fedezett tételek valós értékének változása” sorokon jelennek meg, előjelüktől függetlenül a hitelportfólióhoz kapcsolódó tételek eszközoldalon, míg a betétportfólió valós értéke a forrásoldalon.

2021-ben a valós érték fedezeti kapcsolatba bevont fedezett tételek fedezett kockázat miatti valós érték változása 19.846 millió Ft nyereség (2020-ban 894 millió Ft nyereség), amelyet a Csoport a „Fedezeti elszámolásokból eredő nettó nyereségek/veszteségek” soron mutat ki.

A valós érték fedezeti kapcsolatba bevont származékos ügyletekkel kapcsolatban a Csoport 2021-ben 18.407 millió Ft veszteséget (2020-ban 1.043 millió Ft veszteséget) számolt el a „Fedezeti elszámolásokból eredő nettó nyereségek/veszteségek” soron.

(11) A pénzügyi instrumentumok nettó nyeresége/vesztesége

Az alábbi táblázat az előző megjegyzésekben bemutatott pénzügyi instrumentumokból származó eredményeket összegzi.

(millió Ft)	Megjegyzés	2021	2020
Kereskedési célú pénzügyi instrumentumok		12.119	6.246
Nettó kamateredmény	(7)	642	3.009
Realizált és nem realizált nyereség/veszteség	(9)	11.405	3.236
Osztalékbevételek		72	1
Fedezeti elszámolásból eredő nettó nyereségek/veszteségek		253	-1.791
Nettó kamateredmény	(7)	-545	-1.690
Realizált és nem realizált nyereség/veszteség	(10)	798	-101
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi instrumentumok		-2.748	3.349
Nettó kamateredmény	(7)	3.565	2.170
Realizált és nem realizált nyereség/veszteség	(9)	-6.316	1.171
Osztalékbevételek		3	8
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi instrumentumok		10	-112
Nettó kamateredmény	(7)	624	1.150
Realizált és nem realizált nyereség/veszteség	(9)	-614	-1.262
Egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok		9.114	7.498
Nettó kamateredmény	(7)	7.920	7.152
Értékvesztés	(6)	196	-270
Realizált és nem realizált nyereség/veszteség		998	616
Osztalékbevételek		0	0
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok		46.636	28.534
Nettó kamateredmény	(7)	54.879	40.461
Értékvesztés	(6)	-6.684	-8.831
Realizált és nem realizált nyereség/veszteség		-1.559	-3.096
A pénzügyi instrumentumok nettó nyeresége/vesztesége		65.384	43.724

(12) Egyéb működési bevételek és ráfordítások

(millió Ft)	2021	2020
Tárgyi eszköz eladás nyeresége	-1	36
Készletértékesítés nyeresége	252	216
Üzemeltetési díjbevételek	48	48
Kéreseményekből származó bevételek	16	11
Kapott bérleti díj	50	0
Szakértői díjak bevétele	113	198
Számviteli szolgáltatások bevétele	81	44
Egyéb nem banki tevékenységek bevételei	207	282
Egyéb	1.097	1.111
Egyéb működési bevételek összesen	1.863	1.946
Tranzakciós illeték és egyéb adók	-18.278	-16.826
Kéreseményekből származó ráfordítások	-86	-81
Szakértői díjak	-75	-63
Egyéb céltartalékok	-173	-250
Egyéb nem banki tevékenységek ráfordításai	-126	-112
Egyéb ráfordítások	-169	-218
Egyéb működési ráfordítások összesen	-18.907	-17.550

Az egyéb működési bevételek 84 millió Ft-tal csökkentek. Az egyéb működési ráfordítások növekedését a tranzakciós illeték 1.452 millió Ft-os növekedése okozta.

A Csoport egyéb bevételei között 2021-ben 1.467 millió Ft (2020: 1.379 millió Ft) vevői szerződésekből származó bevételt számolt el (IFRS 15).

(13) Nem pénzügyi eszközök értékvesztése

Nem pénzügyi eszközök értékvesztésének alakulása:

(millió Ft)	Nyitó egyenleg			Záró egyenleg
	2021.01.01.	Növekedés	Visszairás	2021.12.31.
Egyéb nem pénzügyi eszközök	-62	-34	59	-37
Nem pénzügyi eszközök értékvesztése összesen	-62	-34	59	-37

(HUF million)	Nyitó egyenleg			Záró egyenleg
	2021.01.01.	Növekedés	Visszairás	2020.12.31.
Egyéb nem pénzügyi eszközök	-45	-61	43	-62
Nem pénzügyi eszközök értékvesztése összesen	-45	-61	43	-62

Az „Egyéb nem pénzügyi eszközök értékvesztés”e soron a követelés fejében átvett ingatlanok értékvesztése szerepel.

(14) Egyéb eredmény

(millió Ft)	2021	2020
Módosítás miatti nyereség/vesztés, nettó	-1.554	-3.053
Egyéb nem pénzügyi eszközök értékvesztése	-34	-61
Megszűnt tevékenységeknek nem minősülő, értékesítésre tartottá minősített befektetett eszközökből és elidegenítési csoportokból származó nyereség vagy (-) veszteség	0	-2.062
Egyéb eredmény	-1.588	-5.176

A „Módosítás miatti nyereség/(vesztés), nettó” sor olyan szerződésmódosítások eredményhatását tartalmazza, mely nem vezetett az eszközök kivezetéséhez. Ezeknél a nem lényeges szerződésmódosításoknál egyszeri bruttó könyv szerinti érték módosítást számol el a Csoport az eredménnyel szemben. 2021-ben -1.554 millió Ft (2020: -3.053 millió Ft), ebből 725 millió Ft (2020: -3.234 millió Ft) fizetési moratóriumhoz kapcsolódó módosítás miatti veszteség jelent meg az eredményben. A moratórium 2021.01.01-től 2021.10.31-ig tartó szakaszában 480 millió Ft addicionális veszteség keletkezett az előző évi becsléshez képest, a 2021 novemberben kezdődő szakaszra az előző szakasz számításainak felhasználva készült becslés (2021: 245 millió Ft). A kamatstop miatti módosítási veszteség 962 millió Ft volt.

A fizetési moratórium miatt megváltozott cash-flow-k hatásából eredő veszteségét a (6.2) Hitelkockázat kiegészítő megjegyzés Szerződésmódosítások és várható hitelezési veszteségek részében mutatjuk be.

Megszűnt tevékenységeknek nem minősülő, értékesítésre tartottá minősített befektetett eszközökből és elidegenítési csoportokból származó 2020-as veszteség abból származik, hogy a Bank 2020-ban négy leányvállalatának (Raiffeisen Autó Lízing Kft., Raiffeisen Biztosításközvetítő Kft., Raiffeisen Energiaszolgáltató Kft., Raiffeisen Ingatlan Üzemeltető Kft.) konszolidációba való teljes bevonásának elhagyásáról döntött. A korábbi évek során végrehajtott konszolidációs lépések megszüntetése, ezáltal eszközök és források mérlegbe való visszakerülése az eredménnyel szemben történt. Az így elszámolt ráfordítás 2.062 millió Ft volt.

(15) Személyi jellegű ráfordítások

(millió Ft)	2021	2020
Bérlétszám	-23.896	-21.130
Bérlétszám	-4.310	-4.092
Személyi jellegű egyéb kifizetések	-1.302	-1.140
Összesen	-29.508	-26.362

(HUF million)	2021		2020	
	Létszám (fő)	Bérlétszám	Létszám (fő)	Bérlétszám
Teljes munkaidős	2.640	-22.498	2.154	-19.878
Részmunkaidős	234	-1.304	671	-1.243
Nyugdíjas	15	-94	17	-9
Egyéb	0	0	0	0
Összesen	2.889	-23.896	2.842	-21.130

(16) Egyéb adminisztratív költségek

(millió Ft)	2021	2020
Irodaház költségei: bérlet, karbantartás, egyéb	-2.735	-2.639
IT költségek	-4.945	-4.118
Szakértői díjak	-3.441	-3.312
Hirdetések és PR tevékenység ráfordításai	-2.761	-2.229
Betétbiztosítási díjak	-1.325	-1.089
Kommunikációs költségek	-1.610	-1.426
Irodai beszerzések	-185	-214
Gépkocsik költségei	-252	-225
Biztonsági költségek	-158	-140
Üzleti utazási költségek	-44	-87
Oktatási költségek	-272	-239
Lízingköltségek	-318	-780
Egyéb	-598	-577
Összesen	-18.644	-17.075

Az IT költségek emelkedésének oka a projekt leszállítás felgyorsításához kapcsolódóan, több és komplexebb rendszerek miatt a karbantartás és támogatás költségek növekedése. A Covid miatt bevezetett intézkedések hatására az egyéb adminisztratív költségekben belül 203 millió Ft került elszámolásra (2020: 429 millió Ft).

(17) Bankadó és egyéb speciális közterhek

(millió Ft)	2021	2020
Pénzügyi szervezetek különadója	-4.811	-4.573
Szanálási alap	-1.978	-1.499
Bankadó és egyéb speciális közterhek	-6.789	-6.072

A pénzügyi szervezetek különadóját a Csoport az adóévet megelőző második adóév módosított mérlegfőösszege után fizeti. A különadó mértéke 50 milliárd Ft-ot meg nem haladó adóalap részre 0,15% (2020: 0,15%), illetve az azt meghaladó részre 0,20% (2020: 0,20%). A módosított mérlegfőösszeg számításánál bizonyos bankközi hitelek és bizonyos pénzügyi szervezetek által kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok levonhatók.

A hitelintézeti különadót a Csoport az adózás előtti eredménye után fizeti. Az adó mértéke 30%, de az adójogszabályok olyan módon kapcsolják azt össze az adott évre fizetendő pénzügyi szervezetek különadójával, hogy a két különadó összességében az adóévet megelőző második adóév módosított mérlegfőösszegére számított adót eredményez. Emiatt a Csoport a hitelintézeti különadót nem tekinti nyereségadónak. A hitelintézeti különadó összege csökkenti a pénzügyi szervezetek különadóját és maximum annak összegéig kell megfizetni.

A szanálási törvény alapján a Csoport rendszeres éves díjat fizet a Szanálási Alapba, amelynek európai uniós szinten egységes és transzparens számítási módszertanát európai bizottsági rendelet határozza meg. A rendelet alapján az intézmények által fizetendő rendszeres éves díjakat a szanálási feladatkörében eljáró Magyar Nemzeti Bank számítja ki és erről minden év május 1-jéig értesíti az intézményeket. Az intézmények rendszeres éves díját úgy kell meghatározni, hogy a Szanálási Alap eszközei 2024. december 31-ig – ezen időszakra egyenletesen elosztva – elérjék a Magyarországon engedélyezett hitelintézetek biztosított betétállománya kártalanítási összeghatárt (100.000 EUR) meg nem haladó betétrészeinek legalább 1 százalékát (célszint). A Csoport kockázatalapú díjat fizető intézménynek minősül. A kockázatalapú díjak úgy kerülnek kiszámításra, hogy a korlátozott tevékenységet végző befektetési vállalkozások fix díjaival és a sávós fix díjakkal csökkentett éves célszint kerül felosztásra a kockázatalapú intézmények között, a kockázatiigazítási szorzó segítségével korrigált díjalapjuk arányában.

A Csoport a fizetendő járványügyi extra különadót egy összegben kötelezettségként jelenítette meg, majd azt 2020-ban megfizette, ezért év végén ezzel kapcsolatos kötelezettség nem szerepel a pénzügyi kimutatásokban. Mivel a Csoportot megilleti a következő években a normál banki különadóval kapcsolatos adóvisszatartási jog, ezért a járványügyi extra különadó miatti kötelezettséggel szemben a Csoport nem ráfordítást, hanem egy eszközt jelenített meg (ld. a (26) Egyéb eszközök megjegyzést). Az adóvisszatartási jogot figyelembe véve a befizetés a normál banki különadó befizetett előlegét testesíti meg.

(18) Nyereségadó

Az eredménykimutatásban szereplő nyereségadó

(millió Ft)	2020	2020
Tényleges adóráfordítás	5.736	3.968
Társasági adó	1.578	792
Iparüzési adó	3.614	2.760
Innovációs járulékok	544	416
Halasztott adóráfordítás/-bevétel	-1.823	371
Átmeneti különbözetek keletkezése és visszafordulása	136	41
Negatív adóalapok adóhatásának változása	-1.959	330
Nyereségadó	3.913	4.339

A Társaság adó 2021-ben és 2020-ban is az adóalap 9%-a, az iparüzési adó 2021-ben és 2020-ban is az adóalap 2%-a, az innovációs járulékok 2021-ben és 2020-ban is az adóalap 0,3%-a. A társasági adó alapja eltér az iparüzési adó és az innovációs járulékok közös adóalapjától.

Az effektív adókulcs levezetése

	2021		2020	
	(%)	(millió Ft)	(%)	(millió Ft)
Adózás előtti eredmény		40.647		17.278
A Társaság nyereségadókulcsával számított nyereségadó	9,00%	3.658	9,00%	1.555
Adóalap-módosító tételek adóhatása	-9,60%	-3.903	-2,36%	-407
Veszteségelhatárolás felhasználása:				
- tárgyévben érvényesített korábbi években képződött felhasznált negatív adóalap hatása, amelyre korábban nem lett halasztott adó követelés képezve	-3,65%	-1.483	-4,13%	-713
- korábbi években képződött veszteségre a tárgyévben megjelenített halasztott adó követelés változása	-4,82%	-1.959	1,91%	330
Egyéb	-1,13%	-461	-0,14%	-24
Egyéb nyereségadó – helyi iparüzési adó, innovációs járulékok	10,23%	4.158	18,47%	3.191
Összesen	9,63%	3.913	25,11%	4.339

Egyéb átfogó jövedelemre vonatkozó kimutatásban megjelenített nyereségadó

	2021			2020		
	Adózás előtt	Adó (ráfordítás) / Adóbevétel	Adózás után	Adózás előtt	Adó (ráfordítás) / Adóbevétel	Adózás után
Tételek, amelyek nem lesznek átsorolva az eredménybe						
Valós értékelés tartalékának változása (tőkeinstrumentumok)	-71	65	-6	-577	-9	-586
Tételek, amelyek nem lesznek átsorolva az eredménybe - összesen	-71	65	-6	-577	-9	-586
Tételek, amelyeket a Csoport átsorolt, vagy a későbbiekben át fog sorolni az eredménybe						
Fedezeti ügyletek tartalékának változása						
A valós érték változásának hatékony része	594	-53	541	-71	6	-65
Az eredménybe átvezetett nettó összeg	219	-21	198	88	-8	80
Valós értékelés tartalékának változása (adósságinstrumentumok)						
A valós érték változása	383	-34	349	-3.006	271	-2.735
Az eredménybe átvezetett nettó összeg	-1.852	167	-1.685	-596	54	-542
Tételek, amelyeket a Csoport átsorolt, vagy a későbbiekben át fog sorolni az eredménybe - összesen	-656	59	-597	-3.585	323	-3.262
Külföldi érdekeltségekkel kapcsolatos deviza átszámítási különbözetek						52
Összesen	-727	124	-603	-4.162	314	-3.796

A halasztott adó egyenlegének változása

	Nettó egyenleg 2021. január 1-jén	Eredményben megjelenített összeg	Egyéb átfogó jövedelemben megjelenített összeg	Egyenleg 2021. december 31-én		
				Nettó	Halasztott adó-követelések	Halasztott adó-kötelezettségek
Ingtalanok és berendezések; immateriális javak	36	-34	0	2	2	0
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök	-3	-1	0	-4	0	-4
Befektetési célú értékpapírok - egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt	-378	0	197	-181	0	-181
Származékos ügyletek*	19	0	-73	-54	0	-54
Várható hitelezési veszteségre képzett értékvesztés	352	-99	0	253	253	0
Elhatárolt veszteség	1.484	1.959	0	3.443	3.443	0

Vevőkövetelésre képzett értékvesztés	5	-2	0	3	3	0
Egyéb eszközök, kötelezettségek	0	0	0	0	0	0
Nettó halasztott adókövetelés (-kötelezettség) beszámítást megelőzően				3.462	3.701	-239
Beszámítás					-235	235
Adókövetelések /Adókötelezettségek	1.515	1.823	124	3.462	3.466	-4

	Nettó egyen- leg 2021. január 1-jén	Eredményben megjelenített összeg	Egyéb átfogó jövedelemben megjelenített összeg	Egyenleg 2020. december 31-én		
				Nettó	Halasztott adó- követelések	Halasztott adó- kötelezettségek
Ingatlanok és berendezések; immateriális javak	37	-1	0	36	36	0
Kötelezően az eredményel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök	0	-3	0	-3	0	-3
Befektetési célú értékpapírok - egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt	-694	0	316	-378	0	-378
Származékos ügyletek*	21	0	-2	19	19	0
Várható hitelezési veszteségre képzett értékvesztés	394	-42	0	352	352	0
Elhatárolt veszteség	1.814	-330	0	1.484	1.484	0
Vevőkövetelésre képzett értékvesztés	0	5	0	5	5	0
Egyéb eszközök, kötelezettségek	0	0	0	0	0	0
Nettó halasztott adókövetelés (-kötelezettség) beszámítást megelőzően				1.515	1.896	-381
Beszámítás					-378	378
Adókövetelések /Adókötelezettségek	1.572	-371	314	1.515	1.518	-3

A származékos ügyletek nettó módon kerülnek megjelenítésre.

2021-ben 3.466 millió Ft (2020: 1.518 millió Ft) halasztott adókövetelés került felvételre, mely a következő tételekből tevődik össze:

- 258 millió Ft (2020: 393 millió Ft) a társasági adóalapot módosító, átmeneti különbségeket okozó visszaforduló tételek miatt került megképzésre,
- 3.443 millió Ft (2020: 1.484 millió Ft), mely a korábbi évekről hozott elhatárolt veszteségek egyenlegéből várhatóan a jövőben felhasználható lesz a Csoport megítélése szerint,
- -235 millió Ft (2020: -359 millió Ft), mely az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök valós értékének, valamint a cash-flow fedezeti ügyletek valós értékének az egyéb átfogó eredményben elszámolt összegére lett megképezve.

2021-ben 4 millió Ft (2020: 3 millió Ft) halasztott adókötelezettség került felvételre, mely az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök valós értékének az egyéb átfogó eredményben elszámolt összegére lett megképezve.

Elhatárolt veszteség, melyre nem került halasztott adókövetelés felvételre lejárat szerinti bontásban

Lejárat	2021	2020
2030.12.31	93.411	131.884
Összesen	93.411	131.884

2021. december 31-én a Csoport 93.411 millió Ft (2020: 131.884 millió Ft) összegű jövőben várhatóan fel nem használható negatív adóalappal rendelkezik, melyet a 2030. december 31-et magában foglaló adóévben lehet utoljára érvényesíteni. A korábbi évek elhatárolt vesztesége legfeljebb a felhasználása nélkül számított adóévi adóalap 50 százalékáig számolható el csökkentő tételként.

A Csoport jelenleg 3 éves üzleti tervet készít, mely alapján 3.443 millió Ft halasztott adó követelés került elszámolása a 2022-es, illetve a 2023-as évek tekintetében.

(19) Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek

	2021			2020		
	HUF	Deviza	Összesen	HUF	Deviza	Összesen
Pénztár és csekk	25.381	28.710	54.091	31.412	28.072	59.484
Magyar Nemzeti Bank	399.910	0	399.910	38.475	0	38.475
Egyéb bank	3.776	24.712	28.488	2.800	21.032	23.832
Összesen	429.067	53.422	482.489	72.687	49.104	121.791

A Magyar Nemzeti Banknál (MNB) vezetett folyószámla a kötelező tartalékot tartalmazza. A Csoportnak bizonyos tartalékköteles forrásai után az MNB-nél 1% (2020: 1%) kötelező tartalékot kell elhelyezni. Az előírt átlagos tartalék egyenlege 25.362 millió Ft volt (2020: 21.314 millió Ft).

1% kötelező tartalékot kell képezni az alábbi források után:

- két éven belüli eredeti lejáratú betétek és felvett hitelek és
- két éven belüli eredeti lejáratú hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok.

Nem kell tartalékot képezni a más tartalékköteles hitelintézettől származó források és a Magyar Nemzeti Bank által nyújtott hitelek igénybe vett állományai után.

A tartalékalapot a tárgyhónap utolsó naptári napjára vonatkozó állományi adatok alapján az MNB állapítja meg. A kötelező tartalék összege a tartalékköteles források és a kötelező tartalékráta szorzata. A Csoport a kötelező tartalék-előírást utólag, a tartalékszámítás során figyelembe veendő tárgyhónapot követő második hónapban átlagban köteles teljesíteni.

A kötelező tartalékot a Csoport a napi tevékenysége során felhasználhatja, amíg a tartalék havi átlagos egyenlege a törvényben meghatározott limitet eléri. Ebből kifolyólag a Csoport a kötelező tartalékot a cash flow kimutatásban készpénznek tekinti.

(20) (20)Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök

Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök

2021.12.31. (millió Ft)	Derivatívák névértéke	Könyv szerinti érték
Származékos eszközök	1.522.473	65.527
Ebből gazdasági fedezeti ügylet	393.409	29.622
Kamatláb	552.641	43.412
Részvény	0	92
Deviza	969.832	22.023
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok		6.141
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok		43.274
Államkötvények és kincstárjegyek		42.219
Vállalati és egyéb kötvények		977
Banki kötvények		78
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök összesen		114.942

2020.12.31. (millió Ft)	Derivatívák névértéke	Könyv szerinti érték
Származékos eszközök	1.414.072	43.526
Ebből gazdasági fedezeti ügylet	317.771	8.671
Kamatláb	426.290	14.376
Részvény	0	47
Deviza	987.782	29.103
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok		1.723
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok		36.782
Államkötvények és kincstárjegyek		28.826
Vállalati és egyéb kötvények		7.883
Banki kötvények		73
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök összesen	1.414.072	82.031

A Monetáris Tanács 2017. november 21-én egy újabb nem-konvencionális eszközök 2018. januári bevezetéséről döntött. Ezen eszközök egyike az általános hatáskörű, feltétel nélküli monetáris politikai célú kamatcsere-eszköz (MIRS). Az eszköz bevezetésének célja, hogy a laza monetáris kondíciók a hozamgörbe hosszabb szakaszán is érvényesüljenek, valamint segítse a hosszú kamatfixálást.

hitelek arányának növekedését.

Az általános hatáskörű monetáris politikai eszközként bevezetett 5 és 10 éves futamidejű MIRS igénybevételére az MNB által kiírt tendereken pályázhattak a bankok, mérlegfőösszegük arányában. A korábbi jegybanki IRS-programokhoz képest eltérés, hogy a MIRS használata nem feltételhez kötött. A Csoport kihasználta az igénybevehető keretet. Az eszköz igénybevétele lehetőséget biztosított a Csoport fix kamatozású hitelezésének erősítésére.

A MIRS rendelkezésre bocsátása az MNB által meghirdetett kondíciókon történt, mely kedvezőbb volt az aktuális piaci kondícióknál. Ezen derivatívák kezdeti valós értékének meghatározása a tender meghirdetésének időpontjában jegyzett (különböző lejáratú) IRS ügyletek áraiból felépített hozamgörbéken alapuló diszkontálással valósult meg. A Csoport a pénzügyi instrumentum felvételénél a piaci árhoz viszonyított kezdeti valósérték különbséget eredményként számolta el.

2018 folyamán a Csoport 95.136 millió Ft névérték összegben kötött MIRS kamatswapokat, azóta nem voltak új ügyletek. Ezen swapok 2021.12.31-én fennálló eszközoldali könyv szerinti értéke 11.946 millió Ft (2020.12.31-én 86 millió Ft), forrásoldali könyv szerinti értéke 2021. év végén nem volt (2020.12.31-én 1.858 millió Ft), illetve a MIRS-ek kapcsán elszámolt 13.618 millió Ft-os valós értékelési nyereség (2020-ban 25 millió Ft nyereség) a „Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény” soron jelent meg.

Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök

2021.12.31. (millió Ft)	Bekerülési érték	Elhatárolt kamat	Nem realizált nyereség/veszteség	Könyv szerinti érték	A hitelkockázat-változásból származó negatív valósérték-változás halmozott összege nemteljesítő kitétségek
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	493	0	50	543	0
Hítelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1.091	0	-464	627	0
Banki kötvények	1.091	0	-464	627	0
Hitelek és előlegek	102.495	183	-4.907	97.771	-370
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök összesen	104.079	183	-5.321	98.941	-370

2020.12.31. (millió Ft)	Bekerülési érték	Elhatárolt kamat	Nem realizált nyereség/veszteség	Könyv szerinti érték	A hitelkockázat-változásból származó negatív valósérték-változás halmozott összege nemteljesítő kitétségek
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	493	0	37	530	0
Hítelviszonyt megtestesítő értékpapírok	997	0	-456	541	0
Banki kötvények	997	0	-456	541	0
Hitelek és előlegek	65.096	98	1.477	66.671	-215
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök összesen	66.586	98	1.058	67.742	-215

A Csoport a nem kereskedési célú, eredménnyel szemben valós értéken értékelt Hitelek és előlegek között olyan nyújtott hiteleket jelenít meg, amelyek pénzáramlásai nem kizárólag tőke- illetve kamatfizetéseket testesítenek meg.

A lakossági szektorban a fedezetlen termékcsoportban jelentősen nőtt az állomány, a kötelezően valós értékre sorolt babaváró hitel állomány az év végére elérte a 79 milliárd Ft-ot (2020: 55 milliárd Ft).

Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök

2021.12.31. (millió Ft)	Bekerülési érték	Elhatárolt kamat	Nem realizált nyereség/veszteség	Könyv szerinti érték	A hitelkockázat-változásból származó negatív valósérték-változás halmozott összege nemteljesítő kitétségek
Hítelviszonyt megtestesítő értékpapírok	202	1	-8	195	0
Államkötvények és kincstárjegyek	202	1	-8	195	0
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök összesen	202	1	-8	195	0

2020.12.31. (millió Ft)	Bekerülési érték	Elhatárolt kamat	Nem realizált nyereség/veszteség	Könyv szerinti érték	A hitelkockázat-változásból származó negatív valósérték-változás halmozott összege nemteljesítő kitétségek
Hítelviszonyt megtestesítő értékpapírok	20.290	533	-2.352	18.471	0
Államkötvények és kincstárjegyek	20.290	533	-2.352	18.471	0
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök összesen	20.290	533	-2.352	18.471	0

A Csoport a deviza- és kamatláb kockázatok fedezésére kamatswap ügyleteket alkalmaz, melyek az eredménnyel szemben valós értéken kerülnek megjelenítésre. Ezekkel az ügyletekkel kapcsolatos értékelési inkonzisztenciának csökkentésére kerültek az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök közé sorolásra államkötvények és kincstárjegyek.

Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök állományában az előző évhez képest csökkenés történt, mely elsősorban 2021. folyamán eladott államkötvényeknek tulajdonítható.

(21) Bankközi kihelyezések

	2021.12.31.					2020.12.31.				
	Éven belül		Éven túl			Éven belül		Éven túl		
	HUF	Deviza	HUF	Deviza	Összesen	HUF	Deviza	HUF	Deviza	Összesen
(HUF million)										
Magyar Nemzeti Bank	830.183	0	0	0	830.183	584.372	0	0	0	584.372
Egyéb bank	1.952	41.966	0	12.773	56.691	497	20.537	0	35.688	56.722
Értékvesztés	0	-1	0	-1	-2	0	0	0	-1	-1
Bankközi kihelyezések	832.135	41.965	0	12.772	886.872	584.869	20.537	0	35.687	641.093

A bankközi kihelyezések a mérlegben az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök” soron szerepelnek.

A Magyar Nemzeti Bankkal szemben fennálló egyenleg legnagyobb részét a hónapon belüli kihelyezések tették ki 830.144 millió Ft (2020 475.020 millió Ft). 2021-től az egynapos kihelyezések átkerültek a „Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betéte”k sorra, ezeknek az MNB-s állománya 275.829 millió Ft-tal nőtt 2020-ról 2021-re. Az egyéb bankközi kihelyezések állománya 31 millió Ft-tal csökkent 2021 során az előző évhez képest.

(22) Nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt értékpapír-befektetések

Ez a megjegyzés a nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt, értékpapírhoz tartozó jegyzett értékpapírokat mutatja be. Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt (FVTPL) papírok a (20) Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök megjegyzésben, míg a nem jegyzett értékpapírok a (23) Befektetések nem jegyzett értékpapírokból megjegyzésben kerülnek részletezésre.

A nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt, értékpapírhoz tartozó jegyzett értékpapírok állományából 226 millió Ft az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök” mérlegsoron, 352 millió Ft pedig „Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök” soron szerepel.

A Csoport kötelezettségei fedezetére 2021-ben nem adott biztosítékba az értékpapír-befektetésekből (2020: 240 millió Ft).

2021-ben az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt értékpapírokkal kapcsolatban 1.599 millió Ft ráfordítást számolt el a Csoport az átfogó jövedelemre vonatkozó kimutatásban (2020: 3.583 millió Ft ráfordítás), és 87 millió Ft veszteség került átsorolásra az egyéb átfogó jövedelemből az eredménybe (2020: 596 millió Ft nyereség).

Az MNB 2019. július 1-jén elindította a Növekedési Kötvényprogramot (NKP), melynek célja, hogy a döntően banki hitelezés formában megvalósuló vállalatfinanszírozás mellett a hazai vállalati kötvény-piac is bővüljön. A program beleül az MNB 1550 milliárd forintos keretösszegben vásárolhat értékpapírokat. A program keretén belül 2021-ben és 2020-ban is sor került vállalati kötvények beszerzésére.

Amortizált bekerülési értéken értékelt értékpapír-befektetések

2021.12.31. (millió Ft)	Bekerülési érték	Elhatárolt kamat	Nem realizált nyereség/vesztés*	Díszkont/ prémium	Érték- vesztés	Könyv szerinti érték
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok						
Államkötvények és kincstárjegyek	125.060	1.069	-1.055	-2.343	-8	122.723
Vállalati és egyéb kötvények	76.327	581	-5.178	201	-175	71.756
Banki kötvények	31.291	60	-239	-1	-3	31.108
Amortizált bekerülési értéken értékelt értékpapírok összesen	232.678	1.710	-6.472	-2.143	-186	225.587
2020.12.31. (millió Ft)	Bekerülési érték	Elhatárolt kamat	Nem realizált nyereség/vesztés*	Díszkont/ prémium	Érték- vesztés	Könyv szerinti érték
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok						
Államkötvények és kincstárjegyek	130.774	969	493	-2.329	-5	129.902
Banki kötvények	30.000	20	0	0	0	30.020
Amortizált bekerülési értéken értékelt értékpapírok összesen	160.774	989	493	-2.329	-5	159.922

Az itt szereplő összegek fedezeti elszámolásból származnak

Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt értékpapír-befektetések

2021.12.31. (millió Ft)	Bekerülési érték	Elhatárolt kamat	Nem realizált nyereség/vesztés	Diszkont/premium	Értékvesztés	Könyv szerinti érték
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok összesen	39	0	24	0		63
Üzletrészek	20	0	23	0		43
Részvények	19	0	1	0		20
Befektetési jegyek	0	0	0	0		0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok összesen	367.487	2.025	-15.958	-1.532	-125	351.897
Államkötvények és kincstárjegyek	145.006	1.158	-2.496	-1.728	-10	141.930
Vállalati és egyéb kötvények	36.753	867	-6.478	196	-115	31.223
Banki kötvények	185.728	0	-6.984	0	0	178.744
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	367.526	2.025	-15.934	-1.532	-125	351.960

2020.12.31. (millió Ft)	Bekerülési érték	Elhatárolt kamat	Nem realizált nyereség/vesztés	Diszkont/premium	Értékvesztés	Könyv szerinti érték
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok összesen	720	0	93	0		782
Üzletrészek	56	0	16	0		41
Részvények	664	0	77	0		741
Befektetési jegyek	0	0	0	0		0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok összesen	509.637	2.645	8.522	-6.110	-319	514.372
Államkötvények és kincstárjegyek	217.285	1.795	7.854	-6.280	-10	220.642
Vállalati és egyéb kötvények	37.475	850	579	170	-309	38.764
Banki kötvények	254.877	0	89	0	0	254.966
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	510.357	2.645	8.615	-6.110	-319	515.154

A Csoport úgy döntött, hogy az egyéb, kontroll alatt nem lévő részesedéseinek értékelését az egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékeli és ennek megfelelően a valós érték változását sosem jeleníti meg az eredményben. A választás mögött az az ok áll, hogy ezek a részesedések nem a Csoport jövedelemtermelését, nyereségszerzését szolgálják, hanem különböző banki szolgáltatások nyújtását (pl. bankkártya-, pénzforgalmi tevékenység stb.) teszik lehetővé.

2020-ban a tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok esetében az állományváltozás jelentős része annak köszönhető, hogy a VISA Inc C részvény viszonyítási arányának csökkentésével a Csoport A típusú elsőbbségi részvényt kapott, mely 2021-ben értékesítésre került.

(23) Befektetések nem jegyzett értékpapírokban

(millió Ft)	Tulajdoni részesedés % 2021.12.31.	Tulajdoni részesedés % 2020.12.31.	Nettó könyv szerinti érték 2021.12.31.	Nettó könyv szerinti érték 2020.12.31.
RC Gazdasági és Adótanácsadó Zrt.	20,00%	20,00%	5	4
Garantiqa Hitelgarancia Zrt.	0,16%	0,19%	15	15
SWIFT	0,01%	0,02%	38	36
VISA A	-	0,001%	0	722
Pannon Lúd Mezőgazdasági és Szolgáltató Kft.	0,89%	0,89%	5	5
Befektetések nem jegyzett értékpapírokban összesen			63	782

A befektetések nem jegyzett értékpapírokban az „Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök” mérleg soron kerülnek bemutatásra. A könyv szerinti értékek változása a valós értékek változásán túl a következő mozgásokból adódott: 2020-ban a VISA Inc C részvényeken a (22) pontban leírt konverziót és átsorolást hajtották végre.

(24) Tárgyi eszközök, immateriális javak és goodwill

(HUF million)	Bruttó könyv szerinti érték				Halmozott értékcsökkenés/amortizáció				Könyv szerinti érték		
	2021.01.01	Növekedés	Csökkenés	Átsorolás	2021.12.31	2021.01.01	Növekedés	Csökkenés	Átsorolás	2020.12.31	2021.12.31
Tárgyi eszközök											
Ingtatlanok	39.719	2.625	-483	3	41.864	-12.915	-3.362	482	0	-15.795	26.069
Gépek, berendezések	19.288	2.352	-909	-7	20.724	-12.295	-1.681	889	0	-13.087	7.637
Tárgyi eszközök összesen	59.007	4.977	-1.392	-4	62.588	-25.210	-5.043	1.371	0	-28.882	33.706
Immateriális javak											
Szoftverek	59.002	6.135	-1.106	4	64.035	-40.425	-4.765	1.104	0	-44.086	19.949
Egyéb immateriális javak	1.750	0	0	0	1.750	-638	-24	0	0	-662	1.088
Immateriális javak összesen	60.752	6.135	-1.106	4	65.785	-41.063	-4.789	1.104	0	-44.748	21.037

(HUF million)	Bruttó könyv szerinti érték				Halmozott értékcsökkenés/amortizáció				Könyv szerinti érték		
	2021.01.01	Növekedés	Csökkenés	Átsorolás	2021.12.31	2021.01.01	Növekedés	Csökkenés	Átsorolás	2020.12.31	2021.12.31
	Tárgyi eszközök										
Ingatlanok	22.146	17.673	-99	-1	39.719	-10.234	-2.780	99	0	-12.915	26.804
Gépek, berendezések	16.731	3.719	-1.163	1	19.288	-11.528	-1.902	1.135	0	-12.295	6.993
Tárgyi eszközök összesen	38.877	21.392	-1.262	0	59.007	-21.762	-4.682	1.234	0	-25.210	33.797
Immateriális javak											
Szoftverek	54.804	6.942	-2.744	0	59.002	-37.408	-5.731	2.714	0	-40.425	18.577
Egyéb immateriális javak	1.762	2	-14	0	1.750	-610	-28	0	0	-638	1.112
Immateriális javak összesen	56.566	6.944	-2.758	0	60.752	-38.018	-5.759	2.714	0	-41.063	19.689

Az immateriális javak könyv szerinti értékében a Csoport az eszköz előállítás során 1.722 millió Ft értékben számolt el ráfordításokat 2021-ben (2020: 1.737 millió Ft értékben). 2021. december 31-én az Ingatlanok között 22.324 millió Ft (2020: 23.213 millió Ft), a „Gépek, berendezések” soron pedig 129 millió Ft (2020: 226 millió Ft) kerül megjelenítésre, mint használatijog-eszköz. A Csoport 2021-ben 1.035 millió Ft (2020: 1.035 millió Ft) goodwillt mutatott ki könyveiben az immateriális javak között. Ebből a Raiffeisen Befektetési Alapkezelő Zrt-hez 1.023 millió Ft és az SCT Kárász utca Kft-hez pedig 12 millió Ft üzleti vagy cégérték kapcsolódott. Értékvesztés nem lett elszámolva az üzleti vagy cégértékre vonatkozóan. 2020-ban a teljes szoftverállomány felülvizsgálatra került külső tanácsadó által és a már nem vagy nem teljeskörűen használt szoftverek leírásra kerültek a megtérülő értéküknek megfelelő mértékig, így 1.910 millió Ft került értékvesztésként elszámolásra.

(25) Lízingek

A Csoport, mint lízingbe vevő (IFRS 16)

A Csoport lízing keretében ingatlanokat, jellemzően irodahelységeket és fiókokat, valamint gépjárműveket vesz bérbe. Az ingatlanlízinggel kapcsolatos szerződések jelentős része 3 vagy 5 éves bérleti idővel rendelkezik, melyek esetében 3, illetve 5 éves hosszabbítási opció került rögzítésre. Az ennél rövidebb bérleti idővel rendelkező szerződések esetében 1 vagy 2 éves hosszabbítási opció került rögzítésre. A határozatlan idejű szerződések 1 év felmondási idővel rendelkeznek.

A Csoport 2020-ban új székházba költözött. A kapcsolatos szerződés 10 éves eredeti futamidővel plusz 5 éves hosszabbítási opció figyelembevételével került felvételre 2020. júniusában összesen 15.295 millió Ft értékben. A jelentéérték számításához 2,28%-os járulékos lízingbevevői kamatlábbal számolt a Csoport.

A gépjárművek minden esetben 6 éves bérleti idővel rendelkeznek, hosszabbítási opció nem került rögzítésre a szerződésekben.

A Csoport továbbá számítástechnikai eszközöket is bérbe vesz, azonban ezek rövid futamidejű lízingeknek minősülnek vagy a mögöttes eszköz kis értékű, így a Csoport választása alapján ezekkel kapcsolatban nem került használatijog-eszköz és lízingkötelezettség felvételre.

A Csoportnak nincsenek visszlízing ügyletei.

Használatijog-eszköz

Az ingatlanokkal és gépjárművekkel kapcsolatos használatijog-eszközök az ingatlanok, gépek és berendezések között kerülnek megjelenítésre (lásd 24. megjegyzést):

(Ft)	Bruttó könyv szerinti érték				Halmozott értékcsökkenés/amortizáció				Könyv szerinti érték	
	2021.01.01.	Növekedés	Csökkenés	2021.12.31.	2021.01.01.	Növekedés	Csökkenés	2021.12.31.	2021.12.31.	
	Használatijog-eszköz									
Ingatlanok	26.992	1.973	-16	28.949	-3.779	-2.861	15	-6.625	22.324	
Gépjárművek	434	-17	-67	350	-208	-67	54	-221	129	
Használatijog-eszköz összesen	27.426	1.956	-83	29.299	-3.987	-2.928	69	-6.846	22.453	

(Ft)	Bruttó könyv szerinti érték				Halmozott értékcsökkenés/amortizáció				Könyv szerinti érték	
	2020.01.01.	Növekedés	Csökkenés	2020.12.31.	2020.01.01.	Növekedés	Csökkenés	2020.12.31.	2020.12.31.	
	Használatijog-eszköz									
Ingatlanok	10.155	16.837	0	26.992	-1.520	-2.259	0	-3.779	23.213	
Gépjárművek	439	0	-5	434	-131	-77	0	-208	226	
Használatijog-eszköz összesen	10.594	16.837	-5	27.426	-1.651	-2.336	0	-3.987	23.439	

Lízingkötelezettségek

A Csoport a mérlegben a lízingkötelezettségeket az „Amortizált bekerülési értékén értékelt pénzügyi kötelezettségek” soron jeleníti meg, melyek lejárat szerinti bontása a következő (nem diszkontált cash flow-k):

(millió Ft)	2021.12.31.	2020.12.31.
1 éven belül	3.050	1.362
1 - 5 év között	11.446	9.515
5 éven túl	14.448	14.751
Összesen	28.944	25.628

Cash-flow-ban elszámolt tételek

2021-ben 2.938 millió Ft (2020: 2.449 millió Ft) volt a teljes pénzáramlás a lízingszerződésekkel kapcsolatosan, mely a cash-flow kimutatásban a „Lízingkötelezettséggel kapcsolatos kifizetések”, illetve a „Fizetett kamatok” sorokon kerülnek megjelenítésre.

Eredményként elszámolt összegek

Az IFRS 16 standardnak megfelelően az eredményben megjelenített összegek

(millió Ft)	2021.12.31.	2020.12.31.
Lízingkötelezettségből eredő kamatráfordítások	610	469
Rövid futamidejű lízingekhez kötődő ráfordítások	231	852
Kisértékű eszközök lízingjeihez kötődő ráfordítások, kivéve a kisértékű eszközök rövid futamidejű lízingjeihez kötődő ráfordításokat	65	73
Összesen	906	1.394

A 2021-es évben a Csoport 906 millió Ft (2020: 1.394 millió Ft) ráfordítást számolt el lízingekkel kapcsolatban az adminisztratív költségek között.

A Csoport, mint lízingbeadó

A lízingtársaság fő tevékenysége pénzügyi lízing, melynek keretében gépjárművek, ingatlanok és egyéb gépek, berendezések lízingbeadása történik.

A pénzügyi lízingbe adott eszközök lízingtevékenységek jellege szerinti megoszlását az alábbi táblázat mutatja be:

(millió Ft)	2021.12.31.	2020.12.31.
Gépjárműlízing	39.090	42.788
Ingatlanlízing	6.834	7.133
Egyéb gépek és berendezések lízingje	15.284	14.160
Pénzügyi lízing könyv szerinti értéke	61.208	64.081

2021-ben 1.563 millió Ft (2020: 1.591 millió Ft) került az „Egyéb kamatbevétel” soron kimutatásra az eredménykimutatásban. A pénzügyi évben nem volt olyan változó lízingdíjakhoz kötődő bevétel, amely nem szerepelt a nettó befektetés értékelésében.

A pénzügyi lízingből származó követeléseket (IFRS 9) az alábbi táblázat mutatja be:

(millió Ft)	2021.12.31.						Összesen
	Éven belül	1 és 2 év között	2 és 3 év között	3 year to 4 years	3 és 4 év között	5 éven túl	
Bruttó lízingkövetelés	19.892	18.062	11.505	8.279	3.446	4.714	65.898
Meg nem szolgált pénzügyi bevétel	1.657	1.151	702	371	157	195	4.233
Minimális lízingfizetés nettó jelenértéke	18.235	16.911	10.803	7.908	3.289	4.519	61.665
Behajthatatlan minimális lízingfizetésekre képzett halmozott értékvesztés	123	146	87	64	27	10	457
Pénzügyi lízing könyv szerinti értéke	18.112	16.765	10.716	7.844	3.262	4.509	61.208

(millió Ft)	2020.12.31.						Összesen
	Éven belül	1 és 2 év között	2 és 3 év között	3 year to 4 years	3 és 4 év között	5 éven túl	
Bruttó lízingkövetelés	19 838	16 805	15 037	7 725	4 449	3 822	67 676
Meg nem szolgált pénzügyi bevétel	1 311	877	534	264	159	215	3 360
Minimális lízingfizetés nettó jelenértéke	18 527	15 928	14 503	7 461	4 290	3 607	64 316
Behajthatatlan minimális lízingfizetésekre képzett halmozott értékvesztés	61	57	60	31	18	8	235
Pénzügyi lízing könyv szerinti értéke	18 466	15 871	14 443	7 430	4 272	3 599	64 081

A mögöttes eszközökben megtartott jogokkal kapcsolatos kockázatot többek között a finanszírozott eszközök Hitelbiztosítéki Nyilvántartásba bejegyzésével, eszközre vonatkozóan előírt biztosításokkal, biztosítéki elemekkel, valamint maradványérték-garancia és visszavételi megállapodás megkötésével kezeli a Csoport.

(26) Egyéb eszközök

(millió Ft)	2021.12.31.	2020.12.31.
Elhatárolások	2.953	2.543
Anyagok és készletek	226	309
Követelés fejében átvett készletek és ingatlanok	852	1.071
Adókövetelések	3.453	4.292
Egyéb eszközök	132	56
Egyéb eszközök összesen	7.616	8.271
ebből: értékvesztés	-37	-62

2021-ben 655 millió Ft-tal csökkent az egyéb eszközök állománya, amely elsősorban az adókövetelések csökkenésének tudható be. 2020-ban a pandémiás helyzetre való tekintettel a kormány bevezette a hitelintézetek különadóját, amelyet akkor három egyenlő részletben meg is kellett fizetni. Ugyanakkor ezzel a követelésként kimutatott összeggel a következő öt évben adóvisszatartás formájában csökkentheti a hitelintézet által a különadó törvény alapján megállapított, fizetendő „normál” banki különadójának összegét. Ez okozza 2021-ben az adókövetelések csökkenését.

Ezen túlmenően a szállítóknak adott előlegek, az elhatárolások és a követelés fejében átvett eszközök esetében látható nagyobb mozgás 2021-ben. Elhatárolások esetén a bevételek aktív időbeli elhatárolásának csökkenését részben ellensúlyozta a költségek és ráfordítások aktív időbeli elhatárolásainak növekedése. A szállítóknak adott előlegek összege 352 millió Ft-tal nőtt. A követelések fejében átvett ingatlanok értéke 219 millió Ft-tal csökkent az előző évhez képest. A kimutatott értékvesztés is ezen ingatlanokhoz kapcsolódik.

Az elhatárolásokon belül az IFRS15 szerint elhatárolt bevételek összege 3.504 m Ft (2020: 3.681 m Ft).

(27) Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek

2021.12.31. (millió Ft)	Derivatívák névértéke	Könyv szerinti érték
Származékos ügyletek - kereskedési célú	1.257.638	52.074
Ebből gazdasági fedezeti ügylet	272781	17.082
Kamatláb	471.569	33.345
Részvény	1	103
Deviza	786.068	18.626
Származékos ügyletek összesen	1.257.638	52.074
Rövid pozíciók		6.428
Rövid pozíciók összesen		6.428
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek összesen	1.257.638	58.502

2020.12.31. (millió Ft)	Derivatívák névértéke	Könyv szerinti érték
Származékos ügyletek - kereskedési célú	1.371.955	41.404
Ebből gazdasági fedezeti ügylet	286437	6.266
Kamatláb	370.096	11.222
Részvény	1	201
Deviza	1.001.858	29.981
Származékos ügyletek összesen	1.371.955	41.404
Rövid pozíciók		7.539
Rövid pozíciók összesen		7.539
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek összesen	1.371.955	48.943

A Csoport minősített fedezeti kapcsolatban meg nem jelölt egyéb származékos termékeket használ deviza-, kamatláb- és részvénypiaci kockázati kitétségei kezeléséhez. Az alkalmazott instrumentumok kamatlábswapok, kétdevizás kamatlábswapok, határidős ügyletek és opciók. Ezeknek az ügyleteknek a valós értékét a fenti táblázat mutatja. Szintén a fenti táblázatban szerepelnek a kereskedési céllal kötött származékos ügyletek.

A mérlegben az eredménnyel szemben valós értéken értékelt fenti kötelezettségeket a Csoport a mérlegben a „Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek” között mutatja ki.

(28) Pénzügyi kötelezettségek egyeztető táblája a mérlegsorokhoz

A következő táblázat a közzétételek céljaira a meghatározott pénzügyi kötelezettség osztályokat egyeztetése a megfelelő mérlegsorokkal.

2021.12.31. (millió Ft)	Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek	Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi kötelezettségek	Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	Összesen
Bankbetétek	0	0	491.295	491.295
Ügyfélbetétek	0	0	2.870.117	2.870.117
Hátrasorolt kötelezettségek	0	0	57.333	57.333
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	689	689
Származékos kötelezettségek	52.074	0	0	52.074
Rövid pozíciók	6.428	0	0	6.428
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	0	0	31.304	31.304
Összesen	58.502	0	3.450.738	3.509.240

2020.12.31. (millió Ft)	Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek	Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi kötelezettségek	Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	Összesen
Bankbetétek	0	0	405.898	405.898
Ügyfélbetétek	0	0	2.383.080	2.383.080
Hátrasorolt kötelezettségek	0	0	56.732	56.732
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	727	727
Származékos kötelezettségek	41.404	0	0	41.404
Rövid pozíciók	7.539	0	0	7.539
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	0	0	31.137	31.137
Összesen	48.943	0	2.877.574	2.926.517

(29) Bankbetétek és ügyfélbetétek

Bankbetétek

(millió Ft)	2021.12.31.					2020.12.31.				
	Éven belül		Éven túl		Összesen	Éven belül		Éven túl		Összesen
	HUF	Deviza	HUF	Deviza		HUF	Deviza	HUF	Deviza	
Devizabelföldi	30.888	17.869	285.875	136.205	470.837	21.466	13.749	217.713	138.430	391.358
Devizakülföldi	19.705	128	0	625	20.458	14.365	95	0	80	14.540
Ügyfélbetétek összesen	50.593	17.997	285.875	136.830	491.295	35.831	13.844	217.713	138.510	405.898

Ügyfélbetétek

(millió Ft)	2021.12.31.					2020.12.31.				
	Éven belül		Éven túl		Összesen	Éven belül		Éven túl		Összesen
	HUF	Deviza	HUF	Deviza		HUF	Deviza	HUF	Deviza	
Devizabelföldi	1.888.765	873.766	5.366	830	2.768.727	1.541.574	757.407	4.333	819	2.304.133
Devizakülföldi	54.736	45.579	0	1.073	101.388	32.044	44.939	0	1.965	78.948
Ügyfélbetétek összesen	1.943.501	919.345	5.366	1.903	2.870.115	1.573.618	802.346	4.333	2.784	2.383.081

A bankbetétek és ügyfélbetétek az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek” mérlegsoron szerepelnek.

Az ügyfélbetétek esetén mind a lakossági, mind vállalati szektorban jelentősen nőtt az elhelyezett állomány.

Az Országos Betétbiztosítási Alpnál fedezett betétállomány (kártalanítási összeg) 2021 végén 1.034 milliárd Ft volt (2020: 901 milliárd Ft).

(30) Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok

(millió Ft)	2021.12.31		2020.12.31	
	Névérték	Könyv szerinti érték	Névérték	Könyv szerinti érték
Amortizált bekerülési értéken értékelt	627	689	627	727
fix	627	689	627	727
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok összesen	627	689	627	727

A kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok a mérlegben az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek” soron szerepelnek.

Az Országos Betétbiztosítási Alapnál fedezett kibocsátott kötvényállomány (kártalanítási összeg) 2021 végén 684 millió Ft volt (2020: 644 millió Ft).

(31) Hátrasorolt kötelezettségek

2021.12.31.							Carrying amount (HUF million)
Kölcsönnyújtó	Felvét dátuma	Összeg eredeti devizában	Currency	Interest rate %	Maturity		
Raiffeisen Bank International AG	2020.02.28	40	EUR	3.13	2032.02.27		14.802
Raiffeisen Bank International AG	2020.02.28	50	EUR	3.00	2031.02.28		18.499
Raiffeisen Bank International AG	2020.02.28	50	EUR	2.88	2030.02.28		18.497
Raiffeisen Bank International AG	2020.03.27	15	EUR	3.13	2027.03.31		5.535
Hátrasorolt kötelezettségek összesen		155					57.333

2020.12.31.							Carrying amount (HUF million)
Kölcsönnyújtó	Felvét dátuma	Összeg eredeti devizában	Currency	Interest rate %	Maturity		
Raiffeisen Bank International AG	2020.02.28	40	EUR	3.13	2032.02.27		14.647
Raiffeisen Bank International AG	2020.02.28	50	EUR	3.00	2031.02.28		18.305
Raiffeisen Bank International AG	2020.02.28	50	EUR	2.88	2030.02.28		18.303
Raiffeisen Bank International AG	2020.03.27	15	EUR	3.13	2027.03.31		5.477
Hátrasorolt kötelezettségek összesen		155					56.732

A hátrasorolt kötelezettségek az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek” mérlegsoron szerepelnek. Ezek a hitelfelvételek a Csoport közvetlen, feltétlen és külön biztosíték nélküli kötelezettségei, amelyek a Csoport egyéb betéteseivel, illetve hitelezőivel szembeni kötelezettségeikhez képest hátrasoroltak.

(32) Egyéb kötelezettségek

(millió Ft)	2021.12.31.	2020.12.31.
Elhatárolások	4.210	3.802
Adókötelezettségek	3.251	3.128
Egyéb kötelezettségek	37	2
Egyéb kötelezettségek	7.498	6.932

Az egyéb kötelezettségeken belül a két meghatározó tétel az elhatárolás és az adókötelezettség. Elsősorban az elhatárolások állománya nőtt, a költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolása 561 millió Ft-tal emelkedett, miközben a bevételek passzív időbeli elhatárolása és a makrofedezeti IRS-ek bekerüléskori értékelési különbözete csökkenést mutat. Az adókötelezettségek 123 millió Ft-tal nőttek 2020-hoz képest.

Az elhatárolásokon belül az IFRS15 szerint elhatárolt bevételek összege 50 m Ft (2020: 0 m Ft).

(33) Céltartalék

A következő táblázat a hitelezési veszteségekre képzett céltartalékon kívüli céltartalékokat részletezi:

(HUF million)	Egyéb hosszú távú munkavállalói juttatások	Átszervezés	Függő jogi ügyek és adóügyi perek	Egyéb céltartalékok	Céltartalékok összesen
Nyitó egyenleg 2021.01.01.	0	128	1.238	2.236	3.602
Céltartalék-képzés, beleértve a már meglévő céltartalékok növelését	0	72	510	4.635	5.217
(-) Felhasznált összegek	0	-80	-1	-3.490	-3.571
(-) Fel nem használt, az időszak során visszaírt összegek	0	0	-720	-40	-760
Egyéb mozgások	0	0	0	0	0
Záró egyenleg 2021.12.31.	0	120	1.027	3.341	4.488

(HUF million)	Egyéb hosszú távú munkavállalói juttatások	Átszervezés	Függő jogi ügyek és adóügyi perek	Egyéb céltartalékok	Céltartalékok összesen
Nyitó egyenleg 2020.01.01.	0	302	1.224	3.038	4.564
Céltartalék-képzés, beleértve a már meglévő céltartalékok növelését	0	0	540	1.697	2.237
(-) Felhasznált összegek	0	-174	0	-2.460	-2.634
(-) Fel nem használt, az időszak során visszaírt összegek	0	0	-526	21	-505
Egyéb mozgások	0	0	0	60	0
Záró egyenleg 2020.12.31.	0	128	1.238	2.236	3.602

(34) Értékesítésre tartott eszközök és kötelezettségek, valamint megszűnt tevékenységek

Értékesítésre tartott eszközök és kötelezettségek

A Csoport 2021-ben és 2020-ban nem rendelkezik értékesítésre tartott eszközökkel és kötelezettségekkel.

Miután 2020-ban a Csoport úgy döntött, hogy egységesíti a konszolidációs köreit, a teljes bevonás alól kikerülő leányvállalatok dekonszolidációjából keletkező eredményét (-2,061 millió Ft) 2020-ban szintén az „Egyéb eredmény” soron jelenti.

Megszűnt tevékenység nyeresége/vesztesége

A megszűnt tevékenység a Csoportnak olyan része, amelyet vagy elidegenített, vagy értékesítésre tartottá minősített. A Csoportnak nem volt jelentős megszűnt tevékenysége 2021-ben.

(35) Jegyzett tőke

2021. december 31-én és 2020. december 31-én a Csoport részvényesi struktúrája az alábbi volt:

Tulajdonosok	2021.12.31.			
	Részvénytípus	Részvények darabszáma	Névérték (Ft)	Összesen (millió Ft)
Raiffeisen-RBHU Holding GmbH	Törzsrészvény	5.000.009	10.000	50.000
Raiffeisen-RBHU Holding GmbH	Elsőbbségi részvény	0	0	0
Összesen		5.000.009		50.000

Tulajdonosok	2020.12.31.			
	Részvénytípus	Részvények darabszáma	Névérték (Ft)	Összesen (millió Ft)
Raiffeisen-RBHU Holding GmbH	Törzsrészvény	5.000.009	10.000	50.000
Raiffeisen-RBHU Holding GmbH	Elsőbbségi részvény	0	0	0
Összesen		5.000.009		50.000

A Csoport jóváhagyott, kibocsátott és befizetett jegyzett tőkéje 10.000 Ft névértékű törzsrészvényekből áll. Az alaptőke a pénzügyi kimutatásokban bemutatott időszakban nem változott.

2021. és 2020. december 31-én a Csoport nem rendelkezett visszavásárolt saját részvénytől.

A tulajdonos a pénzügyi kimutatások elfogadásával egyidejűleg a 2021-es év után fizetendő osztalékról nem határozott. A Csoport a 2020-es eredményéből nem fizetett osztalékot.

(36) Tőketartalék

A Tulajdonos által a jegyzett tőkén felül, a tranzakciós költségek levonása után a Csoport rendelkezésére bocsátott összeg a tőketartalékba kerül elhelyezésre. 2017-ben 176.649 millió Ft összegű pozitív tőketartalék került átvezetésre az eredménytartalékba. Ezt követően már nem történt változás az adott tőkeelemben.

(37) Kibocsátott tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok, kivéve jegyzett tőke

2021.12.31. Kölcsönnyújtó	Felvét dátuma	Összeg eredeti devizában (millió EUR)	Devizanem	Kamatláb	Lejárat	Könyv szerinti érték (millió Ft)
Raiffeisen Bank International AG	2019.03.13	100	EUR	9,00%	lejárat nélküli	31.445
Alárendelt kölcsöntőke összesen		100				31.445

2020.12.31. Kölcsönnyújtó	Felvét dátuma	Összeg eredeti devizában (millió EUR)	Devizanem	Kamatláb	Lejárat	Könyv szerinti érték (millió Ft)
Raiffeisen Bank International AG	2019.03.13	100	EUR	9,00%	lejárat nélküli	31.445
Alárendelt kölcsöntőke összesen		100				31.445

A Bank Igazgatósága 2019.03.04-én 100 millió EUR az 575/2013. EU CRR rendelet 52. Cikke szerinti alárendelt kiegészítő alapvető (ún. subordinated additional tier 1) tőkeinstrumentumnak minősülő kötvények zártkörű forgalomba hozataláról döntött.

Az 500 darab egyenként 200.000 EUR névértékű dematerializált kötvény ellenértéknek megfizetésére 2019.03.13-án került sor. A kötvény lejárat nélküli, változó kamatozású, a kamat mértéke 12 hónapos EURIBOR + évi 9%. A kamatot a kötvény devizanemében kell megfizetni, minden év május 30-án. Tekintettel arra, hogy a kötvény lejárat nélküli és a kötvénytulajdonos nem jogosult azt visszaváltani, valamint a kötvény alapján történő bármely kifizetés, ideértve a kamatokat és bármely, a szerződésben részletezett visszahívási vagy visszaváltási esemény kapcsán bekövetkező kifizetést is, a Bank kizárólagos diszkréciójába tartozik, tehát a Banktól nem követelhető, a kibocsátás révén megkapott ellenérték tőkeinstrumentumnak, a kifizetett kamat pedig osztaléknak tekintendő. A tőkeelem a könyvekben Ft-ban kerül kimutatásra. A kötvények visszahívására vagy visszavásárlására a Bank szerződésben rögzített feltételek esetén jogosult. 2021-ben a Bank 3.127 millió Ft-ot (2020: 3.116 millió Ft) fizetett ki osztalék jogcímen az AT1-es tőkeállománya után.

(38) Halmazott egyéb átfogó jövedelem

A halmazott egyéb átfogó jövedelem az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt befektetések valós értékének halmazott nettó változását tartalmazza.

Hitelviszonyt megtestesítő befektetések esetében addig szerepel ezen a mérleg soron a nem realizált valós érték, amíg a befektetést ki nem vezetik, vagy nem válik értékvesztetté, ezt követően a kivezetés eredménye az eredménykimutatásban jelenik meg.

Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt tőkeinstrumentumok esetén a kivezetést követően a kivezetéskor keletkezett eredmény közvetlenül a saját tőkén belül realizálódik.

Itt jelenik meg továbbá a cash-flow fedezeti elszámolásba bevont fedezeti ügyletek nyereségének vagy veszteségének hatékony része, illetve mindezen tételekhez kapcsolódó halasztott adó is

(39) Egyéb tartalék

A Csoport az Egyéb tartalékok között szerepelteti a 2013. évi CCXXVII. törvény 38. fejezet 83.§ alapján képzett általános tartalékot. Ezen előírások szerint a hitelintézet az adózott nettó eredmény 10 %-át köteles általános tartalékba helyezni. Így a felhalmozott eredmény elkülönítéseként 2021-ben 3.656 millió Ft (2020: 1.453 millió Ft) összegben megtörtént a tartalékképzés.

(40) Mérlegben felhalmozott eredmény

A „Mérlegben felhalmozott eredmény” az adott és a korábbi üzleti évek fel nem osztott nyereségeit és veszteségeit foglalja magában.

(41) Fügő és jövőbeni kötelezettségek

A Csoport a hitelnyújtásra vonatkozó jövőbeni kötelezettségvállalásokkal rendelkezik, ügyfelei részére folyószámla- és egyéb hitelkereteket biztosít.

A Csoport garanciákat és akkreditíveket is nyújt ügyfelei számára, hogy a harmadik fél felé garantálja az ügyfelek teljesítését.

A fügő és jövőbeni kötelezettségek szerződés szerinti összegét az alábbi táblázat tartalmazza kategóriák szerinti bontásban. A táblázatban szereplő adatok a hitelnyújtási elkötelezettségek teljes összegét mutatják. A garanciák és egyéb adott elkötelezettségek esetében a bemutatott összeg azt a maximális veszteséget jelzi, amit a Csoport a mérleg fordulónapján számolna el, amennyiben a felek nem teljesítenék a szerződésben vállalt kötelezettségeket.

2021.12.31.	Az IFRS 9 szerinti értékvesztés-elszámolási kötelezettség alá tartozó mérlegen kívüli elkötelezettségek és pénzügyi garanciák					
	Névérték			Céltartalék		
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Stage 1	Stage 2	Stage 3
(millió Ft)						
Hitelnyújtási elkötelezettségek	213.874	84.412	3.632	508	895	1.430
Adott pénzügyi garanciák	118.346	18.817	8.978	97	59	421
Egyéb adott elkötelezettségek	149.469	22.722	2.927	129	44	963
Összesen	481.689	125.951	15.537	734	998	2.814

2020.12.31.	Az IFRS 9 szerinti értékvesztés-elszámolási kötelezettség alá tartozó mérlegen kívüli elkötelezettségek és pénzügyi garanciák					
	Névérték			Céltartalék		
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Stage 1	Stage 2	Stage 3
(millió Ft)						
Hitelnyújtási elkötelezettségek	218.929	58.239	1.862	197	1.083	1.436
Adott pénzügyi garanciák	117.872	11.013	914	33	57	636
Egyéb adott elkötelezettségek	132.350	15.908	3.836	25	43	1.946
Összesen	469.151	85.160	6.612	255	1.183	4.018

* A hitelkockázat-változásból származó negatív valóserérték-változás halmozott összege nemteljesítő elkötelezettségek esetében

A fügő és jövőbeni kötelezettségvállalások mérlegen kívüli hitelezési kockázatot jelentenek, ugyanis a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban csupán a kapcsolódó díjak, jutalékok, valamint a lehetséges jövőbeni veszteségekre képzett céltartalékok jelennek meg mindaddig, amíg a kötelezettséget teljesítik, vagy az le nem jár. Számos ilyen mérlegen kívüli tétel lejár anélkül, hogy részben vagy teljes egészében igénybe vennék azokat. Ebből következően az összegek nem a várható jövőbeni cash-flow-akat mutatják.

(42) Valós érték meghatározása

Az olyan pénzügyi eszközök és kötelezettségek valós értékének meghatározásához, amelyre vonatkozóan nincs megfigyelhető piaci árfolyam, értékelési technikák használata szükséges a számviteli politikában leírtak szerint. Az olyan pénzügyi instrumentumok esetében, amelyekkel ritkán kereskednek és árfolyamuk kevésbé átlátható, a valós érték kevésbé objektív, és különböző mértékű megítéléseket igényel likviditástól, koncentrációtól, a piaci tényezők bizonytalanságától, árazási feltételezésektől és az adott instrumentumot érintő egyéb kockázatoktól függően. Lásd az alábbiakban a „Pénzügyi instrumentumok értékelése, valós érték hierarchia” részt.

A Csoport számviteli irányelveinek alkalmazása során használt kritikus számviteli döntések

Az alábbiak tartoznak a Csoport számviteli irányelveinek alkalmazása során hozott kritikus számviteli döntések közé:

Pénzügyi instrumentumok értékelése, valós érték hierarchia

TA Csoport számviteli politikáját a valós érték meghatározására vonatkozóan a (4.9) A valós érték meghatározása kiegészítő megjegyzés tartalmazza.

A Csoport a valós érték meghatározásánál a módszerek alábbi hierarchiáját alkalmazza:

1. szint: Adott eszköz és kötelezettség aktív piacon jegyzett módosítás nélküli árfolyamai.
2. szint: Az inputok közvetlenül vagy közvetetten, de továbbra is megfigyelhető adatokon alapulnak, azonban az eszköz vagy kötelezettség valós értékével már csak közvetettebb kapcsolatban állnak. Ilyen lehet:

- a) a hasonló eszközök vagy kötelezettségek aktív piacon jegyzett árai
- b) adott vagy hasonló eszköz vagy kötelezettség nem aktív piacon jegyzett árai, melyek a mérés pillanatában nem mérik megfelelően a piaci szereplők értékítéletét
- c) a piacokon megfigyelhető minden egyéb, de nem árjellegű adat (azonos lejáratra vonatkozó hozamgörbék, kamatlábak, hitelkockázatok, volatilitási adatok stb.)
- d) nem közvetlenül megfigyelhető adatok, melyek a megfigyelhető piaci adatokból származtathatók, illetve azok által megerősített

3. szint: Az eszközre vagy kötelezettségre vonatkozó olyan inputok, melyek nem megfigyelhető piaci adatokon alapulnak (meg nem figyelhető inputok).

A Csoport a valós érték hierarchia szintjei közötti átadásokat a beszámolási időszak végén vezeti át a nyilvántartásaiban.

Az alábbi tábla foglalja össze a fordulónapon a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban szereplő, valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi instrumentumokat, a valós érték hierarchia azon szintje szerint, melybe az értékelés alapjául szolgáló inputok alapján kerültek. Amennyiben a valós értéket nem megfigyelhető inputokra épülő értékelési technikával állapítják meg, a valós értékek magukban foglalják a tranzakciós ár és a kezdeti megjelenítéskori valós érték közötti halasztott különbözetet.

Valósérték-hierarchia: valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok

2021.12.31. millió Ft	Valósérték-hierarchia			Valós érték változása az időszak alatt		A valósérték-változás halmozott összege adófizetés előtt		
	1. szint	2. szint	3. szint	2. szint	3. szint	1. szint	2. szint	3. szint
Valós értéken értékelt pénzügyi eszközök								
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök összesen	48.627	66.315	0	24.956	0	96	66.040	0
Származékos ügyletek	0	65.527	0	25.062	0	0	66.150	0
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	6.141	0	0	0	0	24	0	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	42.486	788	0	-106	0	72	-110	0
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök összesen	0	1.170	97.771	4	-6.365	0	-414	-4.921
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	0	543	0	13	0	0	50	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	627	0	-9	0	0	-464	0
Hitelek és előlegek	0	0	97.771	0	-6.365	0	0	-4.921
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi eszközök összesen	195	0	0	0	0	-8	0	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	195	0	0	0	0	-8	0	0
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	295.452	56.445	63	-9.362	3	-6.718	-9.239	23
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	0	0	63	-77	3	0	0	23
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	295.452	56.445	0	-9.285	0	-6.718	-9.239	0
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	0	53.286	0	49.741	0	0	55.203	0
Valós értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	344.274	177.216	97.834	65.339	-6.362	-6.630	111.590	-4.898
Valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek								
Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek összesen	0	58.502	0	14.335	0	0	52.593	0
Származékos ügyletek	0	52.074	0	14.335	0	0	52.593	0
Rövid pozíciók	0	6.428	0	0	0	0	0	0
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	0	76.099	0	68.453	0	0	79.771	0
Valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek összesen	0	134.601	0	82.788	0	0	132.364	0

2020.12.31. millió Ft	Valósérték-hierarchia			Valós érték változása az időszak alatt		A valósérték-változás halmozott összege adófizetés előtt		
	1. szint	2. szint	3. szint	2. szint	3. szint	1. szint	2. szint	3. szint
Valós értéken értékelt pénzügyi eszközök								
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök összesen	38.317	43.714	0	11.056	0	87	41.084	0
Származékos ügyletek	0	43.528	0	11.060	0	0	41.088	0
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	1.723	0	0	0	0	32	0	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	36.594	186	0	-4	0	55	-4	0
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök összesen	0	1.071	66.671	-419	753	0	-419	1.444
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	0	530	0	37	0	0	37	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	541	0	-456	0	0	-456	0
Hitelek és előlegek	0	0	66.671	0	753	0	0	1.444
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi eszközök összesen	18.471	0	0	0	0	-2.352	0	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	18.471	0	0	0	0	-2.352	0	0
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	388.801	126.293	60	0	0	8.477	123	21
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	0	723	60	0	0	0	77	21
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	388.801	125.570	0	0	0	8.477	46	0
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	0	5.461	0	-546	0	0	5.462	0
Valós értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	445.589	176.539	66.731	10.091	753	6.212	46.250	1.465
Valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek								
Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek összesen	0	48.943	0	10.879	0	0	38.258	0
Származékos ügyletek	0	41.404	0	10.879	0	0	38.258	0
Rövid pozíciók	0	7.539	0	0	0	0	0	0
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	0	12.095	0	-13	0	0	11.318	0
Valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek összesen	0	61.038	0	10.866	0	0	49.576	0

Valósérték-hierarchia: amortizált bekerülési értéken értékel pénzügyi instrumentumok

2021.12.31. (millió Ft)	Könyv szerinti érték		Valósérték-hierarchia		
	érték	Valós érték	1. szint	2. szint	3. szint
Amortizált bekerülési értéken értékel pénzügyi eszközök					
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	225.587	223.677	152.208	71.469	0
Hitelek és előlegek	2.384.597	2.411.815	0	0	2.411.815
Amortizált bekerülési értéken értékel pénzügyi eszközök összesen	2.610.184	2.635.492	152.208	71.469	2.411.815
Amortizált bekerülési értéken értékel pénzügyi kötelezettségek					
Betétek	3.418.743	3.421.637	0	0	3.421.637
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	689	710	0	710	0
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	6.066	5.998	0	0	5.998
Amortizált bekerülési értéken értékel pénzügyi kötelezettségek összesen	3.425.498	3.428.345	0	710	3.427.635

2020.12.31. (millió Ft)	Könyv szerinti érték		Valósérték-hierarchia		
	érték	Valós érték	1. szint	2. szint	3. szint
Amortizált bekerülési értéken értékel pénzügyi eszközök					
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	159.922	162.421	162.421	0	0
Hitelek és előlegek	2.106.889	2.158.046	0	0	2.158.046
Amortizált bekerülési értéken értékel pénzügyi eszközök összesen	2.266.811	2.320.467	162.421	0	2.158.046
Amortizált bekerülési értéken értékel pénzügyi kötelezettségek					
Betétek	2.845.710	2.839.178	0	0	2.839.178
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	727	758	0	758	0
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	5.687	5.687	0	0	5.687
Amortizált bekerülési értéken értékel pénzügyi kötelezettségek összesen	2.852.124	2.845.623	0	758	2.844.865

Pénzügyi instrumentumok valós értékeinek meghatározása során alkalmazott feltevések

Számos pénzügyi instrumentumnak azonban nincs aktív piaca, ezért a valós értékek nettó jelenérték vagy más értékelési technika alkalmazásával kialakított becsléseken alapulnak, amelyeket jelentősen befolyásolnak a becslött jövőbeli cash-flow-k és diszkont-ráták összegére és időzítésére vonatkozó feltevések. Sok esetben az értékel portfólió mérete miatt nem lenne lehetséges azonnal realizálni a becslött valós értékeket.

A pénzügyi instrumentumok valós értékének meghatározása során alkalmazott módszerek, valamint értékelési technikák alkalmazása esetén a használt feltevések a következők:

i. Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek (1. hierarchia szint)

A Csoport a Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek esetében a könyv szerinti értéket tekinti az eszközök valós értékének, mely rövid lejáratuk miatt megfelelő megközelítés.

ii. Ügyfelekkel szembeni hitelek és követelések (3. hierarchia szint)

A hitelek valós értékének meghatározásakor a jövőbeni előre jelzett cash-flow-kat diszkontálja a Csoport a jelenértékükre az aktuális piaci kamatlábbal.

A Stage 1 és Stage 2 hitelezési kockázati kategóriájú hitelek valósérték kalkulációja központilag az anyavállalat által történik diszkontált cash-flow módszerével, relevancia esetén viselkedési (Behavioral Option Modelling) és pénzügyi (Financial Option Pricing) opcionálitási modellek figyelembevételével.

A Stage 3-as tehát értékvesztett hitelek esetén szintén diszkontált cash-flow módszerét alkalmazza a Csoport. Ezen ügyleteknél a valósérték számítás alapja a céltartalék-értékvesztés rendszer által adott várható megtérülések a kockázatmentes ráta likviditási és hitelkockázati felárral eltolt értékével diszkontált jelenértéke (distressed cash-flow).

Ezen tételeket a valós érték hierarchiát bemutató táblák „Hitelek és előlegek” sorai tartalmazzák.

iii. Értékpapírok (1. és 2. hierarchia szint)

A tőzsdén forgalmazott értékpapírok és jegyzett adósságinstrumentumok esetében a jegyzett piaci árfolyamot használják. A kereskedési célúként, valós értéken nyilvántartottként megjelölt, az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékel magyar államkötvények, illetve vállalati kötvények valós értékének meghatározása a Bloomberg információs rendszerben elérhető piaci árak alapján történik. Az értékpapírok valós értéke a tőzsdén jegyzett piaci árfolyam (ha létezik ilyen árfolyam). Ha nincs jegyzett árfolyam, akkor vagy az OTC piacon elérhető piaci ár, ennek hiányában a valós érték a szerződéses cash-flow-k diszkontált jelenértéke az értékelés időpontjában.

Ezen tételeket a valós érték hierarchiát bemutató táblák „Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok” és „Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok” sorai tartalmazzák.

iv. Befektetések nem jegyzett értékpapírokban (2. és 3. hierarchia szint)

Ezek az instrumentumok piacon nem jegyzett eszközök, melyek értékelésénél az egyéb piaci információkon túl egyéb feltételezéssel is él a Csoport.

A 3. hierarchia szinten értékelt instrumentumok esetén a valósérték kalkulálása dividend discount model alkalmazásával történik.

Ezen tételeket a valós érték hierarchiát bemutató táblák „Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok” sorai tartalmazzák.

v. Származékos termékek (1. és 2. hierarchia szint)

A tőzsdén forgalmazott derivatívák valós értéke a jegyzett árfolyam.

Az egydevizás swapok és a határidős kamatlábügyletek valós értéke a diszkontált, előre jelzett jövőbeni cash-flow-k alapján kerül megállapításra. A számításához a Csoport a pénzügyi instrumentum hátralévő futamidejére vonatkozó piaci kamatlábakat használja.

A kétdevizás kamatswap ügyletek valós értékét diszkontált cash-flow számítással állapítja meg a Csoport (a kalkulációt a front office rendszer végzi). Az értékeléshez használt hozamgörbébe az ezen ügyletek piacára jellemző, országhoz tartozó felárat is megtestesítő kamatfelár (basis swap spread) is be van építve.

A határidős deviza ügyletek valós értéke az aktuális határidős kamatlábakon alapszik. A plain vanilla és egzotikus devizaopciók valós értékének meghatározása a módosított Black-Scholes modell alapján történik. Azoknál az egzotikus opcióknál, melyekre nem létezik zárt képlet, ott iteratív eljárás segítségével határozódnak meg az értékek.

Egyes hitelek, betétek, plain vanilla kötvények (vásárolt, saját kibocsátású) valós értékének változásából adódó kitétség fedezetére a Csoport kamatlábcseré-ügyleteket kötött. Az ilyen fedezett hitelek, betétek és kötvények valós értéke a jövőbeni cash-flow-k mérlegfordulónapi diszkontált jelenértéke. A pénzügyi kimutatásokban ezek a hitelek, betétek amortizált bekerülési vagy valós értéken szerepelnek.

A CVA/DVA (Credit Value Adjustment/Debit Value Adjustment) számításának a célja az IFRS 13 szabályoknak megfelelően, hogy a Csoport számszerűsítse a jövőbeni lehetséges partnerkockázati veszteségeket azokra az ügyletekre, akikkel szemben van derivatív kitétség. A modell változó paramétere a partner esetleges bedőlési valószínűségében bekövetkező változás és nem a piaci változók mozgása. Számítása úgy történik, hogy egy ügyfél esetében megbecslésre kerül a jövőben (egy-egy időpontokban) várható kitétség-érték (Mark-to-market alapon), a bedőlési valószínűségek és ezek szorzata összegzésre kerülnek, majd a végén egy megtérülési valószínűséggel van korrigálva az eredmény.

vi. Bankbetétek, ügyfélbetétek (3. hierarchia szint)

A bank- és ügyfélbetétek valós értéke diszkontált cash-flow-k alapján, a hasonló hátralévő futamidejű betétekre ajánlott aktuális kamatok alkalmazásával kerül megállapításra. A látra szóló betétek esetében a Csoport feltételezi, hogy a valós érték a mérlegfordulónapon látra fizetendő összeggel egyenlő.

Az IFRS 13-nak megfelelően a Csoport saját kibocsátói kockázatát úgy veszi figyelembe, hogy a diszkontáláshoz használt faktorokat az adott cash-flow mozgás napjára érvényes, devizánként meghatározott likviditási prémiummal eltolja. A likviditási prémium mértéke piaci információkon alapul például: BUBOR/LIBOR mértéke, IRS, FRA ügyletek kamatai, Asset Swap Spreads.

Ezen tételeket a valós érték hierarchiát bemutató táblák „Betétek” sorai tartalmazzák.

vii. Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, hátrасorolt kötelezettségek (2. és 3. hierarchia szint)

A kibocsátott kötvények valós értékét a mérlegfordulónapi rendelkezésre álló jegyzett piaci árak, vagy hasonló instrumentumok jegyzett piaci ára alapján határozza meg a Csoport. Az alárendelt kölcsöntőke esetében a valós érték a jövőbeni cash-flow-k diszkontálásával kerül meghatározásra.

A fedezeti elszámolásba bevont saját kibocsátású értékpapírok közül a fix kamatozásúak valós értékét a jövőben cash-flow jelenértéke adja, míg a strukturált instrumentumok esetében a Csoport a beágyazott derivatívát értékeli, melyet le is választ az alapszerződésről.

Az IFRS 13-nak megfelelően kerül értékelésre a saját kibocsátói kockázat is a következőképpen: a kötvény cash-flow-it devizanemtől függően kerül diszkontálásra a HUF, illetve EUR zéró kupon IRS swap görbének eltolójával, az eltolást pedig az aktuális, árazás napján érvényes likviditási prémiumok jelentik.

A saját kibocsátású nem strukturált kötvények amortizált bekerülési értéken vannak nyilvántartva, ezért nem kerülnek átértéke-

lésre, kivéve azokban az esetekben, amikor a kötvények fedezeti elszámolásra vannak bevonva. Ebben az esetben csak kamatkockázat kerül lefedezésre, a hitelkockázat nem.

Valós érték – 3-as szintű közzétételek

Az alábbi tábla foglalja össze a 3. szintű inputok alapján meghatározott valós értékek nyitó és záró egyenlegének egyeztetését a releváns, valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok esetén:

millió Ft)	Nyitó egyenleg 2021.01.01.	Árfolyam-kü-lönbözetek	Folyósítá-sok	Értékesíté-sok	Törleszté-sek	Nyereség/veszteség az eredményben	Ebből: nem realizált eredmény	Nyereség/veszteség az egyéb átfogó jövedelemben	Záró egyenleg 2021.12.31.
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök									
Hitelek és előlegek	66.671	0	40.694	0	-3.314	-6.280	-6.365	0	97.771
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök összesen	66.671	0	40.694	0	-3.314	-6.280	-6.365	0	97.771
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök									
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	60	0	0	0	0	0	0	0	63
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	60	0	0	0	0	0	0	0	63

millió Ft)	Nyitó egyenleg 2020.01.01.	Árfolyam-kü-lönbözetek	Folyósítá-sok	Értékesíté-sok	Törleszté-sek	Nyereség/veszteség az eredményben	Ebből: nem realizált eredmény	Nyereség/veszteség az egyéb átfogó jövedelemben	Záró egyenleg 2020.12.31.
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök									
Hitelek és előlegek	33.996	0	33.563	0	-1.646	758	753	0	66.671
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök összesen	33.996	0	33.563	0	-1.646	758	753	0	66.671
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök									
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	56	2	0	0	0	0	0	2	60
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	56	2	0	0	0	0	0	2	60

A fenti táblában bemutatott összes nyereség és veszteség az alábbiak szerint került bemutatásra az eredményben és az egyéb átfogó jövedelemben:

2021.12.31. (millió Ft)	Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök			Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök		
	Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Hitelek és előlegek	Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Hitelek és előlegek
Eredményben megjelenített összes nyereség/veszteség:	0	0	-2.800	0	0	0
Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény	0	0	-6.364	0	0	0
Egyéb átfogó jövedelem - egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök valós értékének nettó változása	0	0	0	3	0	0
Eredmény - az év végén tartott eszközökhöz és kötelezettségekhez kapcsolódó nem realizált nyereség/ veszteség	0	0	-2.801	0	0	0
Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény	0	0	-6.365	0	0	0
Egyéb kamatbevétel	0	0	3.563	0	0	0

2020.12.31. (millió Ft)	Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök			Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök		
	Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Hitelek és előlegek	Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Hitelek és előlegek
Eredményben megjelenített összes nyereség/veszteség:	0	0	3.076	0	0	0
Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény	0	0	907	0	0	0
Egyéb átfogó jövedelem - egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök valós értékének nettó változása	0	0	0	2	0	0
Eredmény - az év végén tartott eszközökhöz és kötelezettségekhez kapcsolódó nem realizált nyereség/veszteség	0	0	2.922	0	0	0
Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény	0	0	753	0	0	0
Egyéb kamatbevétel	0	0	2.170	0	0	0

A következő táblázatok a 3. szintű valósérték-meghatározás lényeges jellemzőit mutatják a valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumoknál, illetve azoknál a pénzügyi instrumentumoknál, amelyeket a Csoport amortizált bekerülési értéken értékelt, de valós értéküket közzéteszi).

Valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok

2021.12.31. (millió Ft)	Valós érték a fordulónapon	Értékelési technika	Jelentős nem megfigyelhető inputok	A nem megfigyelhető inputok becslési tartománya (súlyozott átlag)	Valós értéken történő értékelés érzékenysége a nem megfigyelhető inputokra
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök					
Hitelek és előlegek	97.771	a)	b)	c1)	d)
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök összesen	97.771				
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök					
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	63	e)	f)	g)	h)
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	63				
2020.12.31. (millió Ft)					
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök					
Hitelek és előlegek	66.671	a)	b)	c2)	d)
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök összesen	66.671				
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök					
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	60	e)	f)	g)	h)
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	60				

Betűjel	Leírás
a)	Teljesítő hitelek: Diszkontált Cash-Flow, viselkedési alapú opcióárazás (ahol alkalmazható), pénzügyi opcióárazás: Black-Scholes modell (eltolt) (ahol alkalmazható) Nemteljesítő hitelek: Diszkontált CF
b)	Teljesítő hitelek: Retail: becsült CF a babaváró hitelekre Non-retail: finanszírozási görbe (likviditási költséghez) Nemteljesítő hitelek: Retail: stresszelt CF (ügyfél-specifikus BEEL-eken alapuló) - workout/retail risk által becsülve Non-retail: várható megtérülés - workout által becsülve
c1)	Teljesítő hitelek: Retail: babaváró hitelek havi átlagos tőketörlesztése 2083 ill. 455563 HUF között (türelmi idő ill. állami előtörlesztés esetén) Non-retail: finanszírozási görbe (likviditási költségekhez): -0% - +0,31% a HUF finanszírozási költségekhez beértékeléskor; 0,17% - +3,7% a HUF finanszírozási költségekhez kibocsátáskor Nemteljesítő: Retail: stresszelt cash flow (ügyfél-specifikus BEEL-eken alapuló) workout/retail risk által becsülve: 10% - 100% Non-retail: várható megtérülési ráta workout által becsülve: 10% - 100 %
c2)	Teljesítő hitelek: Retail: babaváró hitelek havi átlagos tőketörlesztése 2083 ill. 455563 HUF között (türelmi idő ill. állami előtörlesztés esetén) Non-retail: finanszírozási görbe (likviditási költségekhez): - 0,15% - +0,01% a HUF finanszírozási költségekhez beértékeléskor; -0,50726% - +2,57069% a HUF finanszírozási költségekhez kibocsátáskor Nemteljesítő: Retail: stresszelt cash-flow (ügyfél-specifikus BEEL-eken alapuló) workout/retail risk által becsülve: 10% - 100% Non-retail: várható megtérülési ráta workout által becsülve: 10% - 100 %
d)	Ha az átlagos tőketörlesztések súlypontja időben közelebb kerül, a valós érték csökkenhet. Ha a finanszírozási görbe felfelé tolódik, a valós érték csökken. Ha a stresszelt cash-flow nő és a várható megtérülési ráta nő, a valós érték is növekszik
e)	Osztalékalapú vállalatértékelési modell (DDM)
f)	Magas növekedési ütemű periódus hossza Növekedési ütem a stabil szakaszban Béta* a stabil szakaszban
g)	Magas növekedési ütemű periódus hossza: 1-15 év Növekedési ütem a stabil szakaszban: 0-5% Béta a stabil szakaszban: 0,8-1,2
h)	A magas növekedési ütemű periódus hosszának növekedésével a FV csökken. Ha a növekedési ütem nő, növekszik a FV. A béta csökkenésével nő a FV.

*Béta a saját tőke elvárt hozamának (Cost of Equity) kalkulációjánál használt piachoz viszonyított érzékenység mutató

Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok:

2021.12.31. (millió Ft)	Valós érték a fordulónapon	Értékelési technika	Jelentős nem megfi- gyelhető inputok
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök			
Hitelek és előlegek	2.411.815	Diszkontált CF	Diszkontgörbe
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	2.411.815		
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek			
Betétek	3.421.637	Diszkontált CF	Diszkontgörbe
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	5.998	Nincs átértékelés	Nem értelmezett
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek összesen	3.427.635		
2021.12.31. (millió Ft)			
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök			
Hitelek és előlegek	2.158.046	Diszkontált CF	Diszkontgörbe
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	2.158.046		
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek			
Betétek	2.839.367	Diszkontált CF	Diszkontgörbe
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	5.687	Nincs átértékelés	Nem értelmezett
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek összesen	2.845.054		

(43) Kapcsolt felek

A Csoport az IAS 24 előírásaival összhangban határozza meg, hogy egy adott fél mikor minősül a Csoporttal kapcsolt viszonyban lévőnek. A Csoport kapcsolt felei közé tartozik többek között az anyavállalat, a társult vállalkozások, a közös vezetésű vállalatok, a kulcsfontosságú vezetők és közeli családtagjaik, valamint olyan gazdálkodó egységek, amelyek felett a kulcsfontosságú vezetők vagy közeli családtagjaik gyakorolnak ellenőrzést, közös ellenőrzést vagy jelentős befolyást, vagy amelyekre vonatkozóan jelentős szavazati joggal rendelkeznek.

A kapcsolt felekkel folytatott ügyletek

Az időszak során a Csoport az alábbi ügyleteket folytatta kapcsolt felekkel:

Kötelezettségek és követelések kapcsolt felekkel szemben

2021.12.31. (millió Ft)	Anyavállalat és a Bank felett közös ellenőrzést vagy jelentős befolyást gyakorló gazdálkodó egységek	Nem konszolidált leányvállalatok és azonos csoportba tartozó egyéb gazdálkodó egységek	Társult és közös vállalkozások	A Bank vagy anyavállalatának kulcspozícióban lévő vezetői	Egyéb kapcsolt felek
Pénzügyi eszközök					
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	0	0	0
Hitelek és előlegek	45.989	1.372	0	11	0
ebből: nemteljesítő	0	0	0	0	0
Pénzügyi eszközök összesen	45.989	1.372	0	11	0
Pénzügyi kötelezettségek					
Betétek	62.859	1.973	0	1.018	0
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	0	0	0
Pénzügyi kötelezettségek összesen	62.859	1.973	0	1.018	0
Egyéb tételek					
Adott hitelyújtási elkötelezettségek, pénzügyi garanciák és egyéb elkötelezettségek névértéke	3.460	1.530	0	6	0
Származékos ügyletek névleges összege	4.019.887	0	0	0	0

2020.12.31. (millió Ft)	Anyavállalat és a Bank felett közös ellenőrzést vagy jelentős befolyást gyakorló gazdálkodó egységek	Nem konszolidált leányvállalatok és azonos csoportba tartozó egyéb gazdálkodó egységek	Társult és közös vállalkozások	A Bank vagy anyavállalatának kulcspozícióban lévő vezetői	Egyéb kapcsolt felek
Pénzügyi eszközök					
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	16.470	0	0	0	0
Hitelek és előlegek	20.774	2.963	0	13	0
ebből: nemteljesítő	0	0	0	0	0
Pénzügyi eszközök összesen	37.244	2.963	0	13	0
Pénzügyi kötelezettségek					
Betétek	64.776	6.433	0	797	0
Pénzügyi kötelezettségek összesen	64.776	6.433	0	797	0
Egyéb tételek					
Adott hitelyújtási elkötelezettségek, pénzügyi garanciák és egyéb elkötelezettségek névértéke	3.172	1.563	0	6	0
Származékos ügyletek névleges összege	2.959.034	0	0	0	0

Kapcsolt felekkel bonyolított ügyletekből származó kiadások és bevételek

2021 (millió Ft)	Anyavállalat és a gazdálkodó egység felett közös ellenőrzést vagy jelentős befolyást gyakorló gazdálkodó egységek	Nem konszolidált leányvállalatok és azonos csoportba tartozó egyéb gazdálkodó egységek	Társult és közös vállalkozások	A Bank vagy anyavállalatának kulcspozícióban lévő vezetői	Egyéb kapcsolt felek
Kamatbevétel	6.090	27	0	0	0
Kamatráfordítások	-5.465	-1	0	0	0
Osztalékbevétel	0	342	0	0	0
Díj- és jutalékbevételek	471	9	0	3	0
Díj- és jutalékráfordítások	-415	0	0	0	0
Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt kategóriába nem tartozó pénzügyi eszközök és kötelezettségek kivételéből származó nyereség vagy (-) veszteség	-62	0	0	0	0
Összesen	619	377	0	3	0

2020 (millió Ft)	Anyavállalat és a gazdálkodó egység felett közös ellenőrzést vagy jelentős befolyást gyakorló gazdálkodó egységek	Nem konszolidált leányvállalatok és azonos csoportba tartozó egyéb gazdálkodó egységek	Társult és közös vállalkozások	A Bank vagy anyavállalatának kulcspozícióban lévő vezetői	Egyéb kapcsolt felek
Kamatbevétel	17.560	25	0	0	0
Kamatráfordítások	-15.669	-1	0	0	0
Osztalékbevétel	0	336	0	0	0
Díj- és jutalékbevételek	156	10	0	4	0
Díj- és jutalékráfordítások	-170	0	0	0	0
Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt kategóriába nem tartozó pénzügyi eszközök és kötelezettségek kivételéből származó nyereség vagy (-) veszteség	0	0	0	0	0
Összesen	1.877	370	0	4	0

A kapcsolt felekkel bonyolított fenti tranzakciókra a szokásos üzletmenet keretében került sor, lényegében harmadik felekkel kötött tranzakciók kondíciójával megegyező feltételekkel, beleértve a kamatkondíciókat és a biztosítékokat.

A kulcspozícióban lévő vezetők kompenzációjának összege a 2021-es év során 906 millió Ft volt (2020: 932 millió Ft), melyek rövid távú munkavállalói juttatások voltak.

(44) Befektetések kapcsolt vállalkozásokban

A Csoport leányvállalatait és az általuk végzett tevékenységek rövid leírását az alábbi táblázat tartalmazza:

Részesedések kapcsolt vállalkozásokban	Tulajdoni részesedés 2021.12.31.	Tulajdoni részesedés 2020.12.31.	Székhely	Tevékenység
Raiffeisen Corporate Lizing Zrt.	100,00%	100,00%	1133 Budapest, Váci út 116-118.	Pénzügyi lízing
Raiffeisen Biztosításközvetítő Kft.	100,00%	100,00%	1133 Budapest, Váci út 116-118.	Biztosítási ügynöki, brókeri tevékenység
SCT Kárász utca Ingatlankezelő Kft.	100,00%	100,00%	1133 Budapest, Váci út 116-118.	Ingatlankezelés
Raiffeisen Befektetési Alapkezelő Zrt.	100,00%	100,00%	1133 Budapest, Váci út 116-118.	Alapkezelés
RB Szolgáltató Központ Kft.	100,00%	100,00%	4400 Nyíregyháza, Sóstói út 31/b	Egyéb pénzügyi kiegészítő tevékenység
Raiffeisen Energiaszolgáltató Kft.	100,00%	100,00%	1133 Budapest, Váci út 116-118.	Vagyonkezelés
Raiffeisen Autó Lizing Kft.	100,00%	100,00%	1054 Budapest, Akadémia u. 6.	Személygépjármű-, könnyűgépjármű kereskedelem
Raiffeisen Ingatlan Üzemeltető és Szolgáltató Kft.	100,00%	100,00%	1054 Budapest, Akadémia u. 6.	Épületépítési projekt szervezése

Az alábbi táblázat azon kapcsolt vállalkozásokban lévő részesedések állományváltozásait mutatja, amelyek nem kerültek teljes bevonásra a konszolidáció során:

(millió Ft)	Bekerülési érték			Bekerülési érték			Valós érték			Valós érték		
	2021.01.01	Növekedés	Csökkenés	2021.12.31.	2021.01.01.	Növekedés	Csökkenés	2021.12.31.	Könyv szerinti érték	2021.01.01.	Könyv szerinti érték	
Raiffeisen Biztosításközvetítő Kft.	5	0	0	5	0	0	0	0	5	5	5	
Raiffeisen Energiaszolgáltató Kft.	100	0	-100	0	0	0	0	0	100	0	0	
Raiffeisen Autó Lizing Kft.	42	0	0	42	-27	0	0	-27	15	15	15	
Raiffeisen Ingatlan Üzemeltető és Szolgáltató Kft.	3	0	0	3	0	0	0	0	3	3	3	
Összesen	150	0	-100	50	-27	0	0	-27	123	23	23	

(millió Ft)	Bekerülési érték			Bekerülési érték			Valós érték			Valós érték		
	2020.01.01	Növekedés	Csökkenés	2020.12.31.	2020.01.01.	Növekedés	Csökkenés	2020.12.31.	Könyv szerinti érték	2020.01.01.	Könyv szerinti érték	
Raiffeisen Biztosításközvetítő Kft.	0	5	0	5	0	0	0	0	0	0	5	
Raiffeisen Energiaszolgáltató Kft.	0	100	0	100	0	0	0	0	0	0	100	
Raiffeisen Autó Lizing Kft.	0	42	0	42	0	-27	0	-27	0	0	15	
Raiffeisen Ingatlan Üzemeltető és Szolgáltató Kft.	0	3	0	3	0	0	0	0	0	0	3	
Total	0	150	0	150	0	-27	0	-27	0	0	123	

A Csoport számviteli és a prudenciális szempontú konszolidációja között nincs jelentős eltérés, ezért 2020-ban döntés született a konszolidációs körök egységesítéséről. Az egységesítés során de-konszolidált társaságok kihagyása nem befolyásolja a konszolidált pénzügyi kimutatások megbízható és valós képének megítélését. Ennek következtében a 2020-ra vonatkozó táblában szereplő cégek már nem kerültek be a teljesen bevonandó leánycégek körébe.

(45) Alapkezelési tevékenység

A Csoport 0 zárt végű (2020: 0) és 15 nyílt végű (2020: 15) befektetési alapot kezel a 100 %-os tulajdonában lévő, konszolidált Raiffeisen Befektetési Alapkezelő Zrt-n keresztül. Mivel magukat az alapokat a Csoport nem ellenőrzi, azokat nem vonta be a konszolidációba. A Csoport által nyújtott alapkezelési és letétkezelési szolgáltatásokért az alapok bizonyos díjakat és jutalékokat fizetnek, amelyek a „Nettó jutalék- és díjbevétel” soron kerülnek kimutatásra (lásd 8. számú kiegészítő megjegyzés).

2021-ben és 2020-ban az alapok állományának értékét, valamint az alapokkal lebonyolított ügyleteket a következő tábla mutatja:

(millió Ft)	2021	2020
Kezelt alapok	235.722	182.578
Nyílt végű alapok	235.722	182.578
Alapoktól származó nettó díj- és jutalék bevételek	2.323	1.980
Alapoktól elfogadott betétek	37.630	22.967
Alapok betétein keletkezett kamatbevételek/-ráfordítások	69	50

A nyílt végű alapok között az elmúlt két évben nem volt határozott futamidejű alap. Az alapoktól elfogadott betétek között a lekötött és a folyószámla betétek állománya is kimutatásra került. Az alapok betétein a Csoport 2021-ben és 2020-ban több kamatbevételt realizált, mint amennyi kamatráfordítása keletkezett. Ez annak volt köszönhető, hogy a Csoport az euro folyószámlák után negatív kamatot „fizetett”.

(46) A finanszírozási tevékenységben bekövetkezett változások

Az alábbi táblázatban található a kötelezettségek változásának egyeztetése a finanszírozási tevékenységből származó cash-flow-val:

	Kötelezettségek					Saját tőke					Összes
	Megjegyzés	Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Hátorsorolt kötelezettség	Lízingskötelezettség	Jegyzett tőke	Tőketartalék	Kibocsátott AT1-instrumentum	Eredmény-tartalék	Tartalékok	Nem ellenőrző részesedés	
Nyitó egyenleg 2021. január 1-jén		727	56.732	25.628	50.000	113.445	31.445	37.330	14.319	0	329.626
Finanszírozási tevékenységből származó cash-flow változása											
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok kibocsátása	(30)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok törlesztése lejáratkor	(30)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lízingskötelezettséggel kapcsolatos kifizetések	(25)	0	0	-2.328	0	0	0	0	0	0	-2.328
Fizetett osztalék*	(35)	0	0	0	0	0	0	-3.127	0	0	-3.127
Finanszírozási tevékenységből származó cash-flow változása összesen		0	0	-2.328	0	0	0	-3.127	0	0	-5.455
Devizaárfolyam-változás hatása		0	601	206	0	0	0	0	0	0	807
Valós érték változása		0	0	0	0	0	0	0	-727	0	-727
Egyéb változások		-52	-7	22	0	0	0	0	123	0	86
Kötelezettségekkel kapcsolatos változások											
Kamatráfordítás	(7)	14	1.690	610	0	0	0	0	0	0	2.314
Fizetett kamat	(7)	0	-1.683	-607	0	0	0	0	0	0	-2.290
Összes saját kötelezettségeket érintő egyéb változások		14	7	3	0	0	0	0	0	0	24
Összes saját tőkét érintő egyéb változások		0	0	0	0	0	0	33.217	3.657	0	36.874
Záró egyenleg 2021. december 31-jén		689	57.333	23.531	50.000	113.445	31.445	67.420	17.372	0	361.235

	Kötelezettségek					Saját tőke					Összes
	Megjegyzés	Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Hátorsorolt kötelezettség	Lízingskötelezettség	Jegyzett tőke	Tőketartalék	Kibocsátott AT1-instrumentum	Eredmény-tartalék	Tartalékok	Nem ellenőrző részesedés	
Nyitó egyenleg 2020. január 1-jén		4.646	51.164	9.250	50.000	113.445	31.445	28.364	16.662	0	304.976
Finanszírozási tevékenységből származó cash-flow változása											
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok kibocsátása	(30)	-50	0	0	0	0	0	0	0	0	-50
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok törlesztése lejáratkor	(30)	-2.631	0	0	0	0	0	0	0	0	-2.631
Lízingskötelezettséggel kapcsolatos kifizetések	(25)	0	0	-1.982	0	0	0	0	0	0	-1.982
Fizetett osztalék*	(35)	0	0	0	0	0	0	-3.116	0	0	-3.116
Finanszírozási tevékenységből származó cash-flow változása összesen		-2.681	0	-1.982	0	0	0	-3.116	0	0	-7.779
Devizaárfolyam-változás hatása		0	5.567	1.519	0	0	0	0	0	0	7.086
Valós érték változása		0	0	0	0	0	0	0	-3.058	0	-3.058
Egyéb változások		-835	272	16.836	0	0	0	0	-141	0	16.132
Kötelezettségekkel kapcsolatos változások											
Kamatráfordítás	(7)	29	1.831	469	0	0	0	0	0	0	2.329
Fizetett kamat	(7)	-432	-2.102	-464	0	0	0	0	0	0	-2.998
Összes saját kötelezettségeket érintő egyéb változások		-403	-271	5	0	0	0	0	0	0	-669
Összes saját tőkét érintő egyéb változások		0	0	0	0	0	0	12.082	856	0	12.938
Záró egyenleg 2020. december 31-jén		727	56.732	25.628	50.000	113.445	31.445	37.330	14.319	0	329.626

*2021-ben a Csoport 3.127 millió Ft-ot (2020: 3.116 millió Ft) fizetett ki osztalék jogcímen az kiegészítő Alapvető Tőke (AT 1) állománya után az eredménytartalékból.

(47) Számviteli törvény szerinti közzétételek

- A könyvviteli szolgáltatás körébe tartozó feladatok irányításáért, vezetéséért felelős személy Gáspár Tibor Számviteli főosztályvezető, ő a nyilvántartásba vett könyvviteli szolgáltatás végzésére jogosult személy is (regisztrációs szám: 168480, cím: 2330 Dunaharaszti, Király utca 38.)
- A pénzügyi kimutatások aláírására Tölgyes Ágnes Gazdasági vezető (cím: 1124 Budapest, Nárcisz utca 54. 1. em. 5.) és Gáspár Tibor Számviteli főosztályvezető kötelezett.
- A Csoport, mint hitelintézet a 2000/C. tv. alapján könyvvizsgálatra kötelezett, a Csoport könyvvizsgálója a Deloitte Könyvvizsgáló és Tanácsadó Kft. (nyilvántartási szám: 000083); a személyében felelős könyvvizsgáló Molnár Gábor (nyilvántartási száma: 007239). A könyvvizsgáló által auditált összevont éves pénzügyi kimutatások adatait a Cégbíró-ság teszi közzé, valamint a Csoport honlapján található meg. A Csoport internetes honlapjának címe www.raiffeisen.hu.

Könyvvizsgáló által felszámított díjak

Az alábbi nettó díjak kerültek felszámításra 2021-ben a Deloitte Könyvvizsgáló és Tanácsadó Kft. és 2020-ban KPMG Hungária Kft. és a KPMG Tanácsadó Kft. által:

(millió Ft)	2021	2020
Pénzügyi kimutatások könyvvizsgálata	106	81
Egyéb bizonyosságot nyújtó szolgáltatások	12	8
Egyéb, nem könyvvizsgálói szolgáltatás	5	19
Összesen	123	108

iv.A tulajdonos a pénzügyi kimutatások elfogadásával egyidejűleg a 2021-es év után fizetendő osztalékról nem határozott.

(millió Ft)	2020.12.31.	2020.12.31.
Eredménytartalék + adózott eredmény	67.420	37.331
Osztalékfizetésre rendelkezésre álló forrás	67.420	37.331

A Számviteli Törvény 114/A. § 17. pontja és 39. § (3a) bekezdése alapján nem volt figyelembe vehető, jelen pénzügyi kimutatások közzétételre történő jóváhagyása előtt elszámolt járó osztalék sem 2021-ben, sem 2020-ban.

(48) Mérlegfordulónap utáni események

A magyar Raiffeisen Bank jól tőkésített, a mérlegfordulónap után indult orosz-ukrán katonai konfliktus nincs közvetlen hatással a működésére, mivel a Raiffeisen Bankcsoportban minden leánybank országonként teljesen önfinanszírozó. A magyar Raiffeisen Bank nagymértékű, a Magyar Nemzeti Bank elvárásait többszörösen meghaladó, folyamatos likviditással rendelkezik. A tulajdonosi háttér biztos, a Bank működése zavartalan, a kialakult helyzetet aktívan kezeli.

A Csoport megvizsgálta az Oroszország és Ukrajna közötti konfliktus várható hatását a vállalati és projektfinanszírozási portfóliója tekintetében. A Csoport vállalati és projektfinanszírozási portfóliójában nincs érdemi határon átvételű finanszírozás Oroszország és Ukrajna irányában. Egy ügyfélcsoportot azonosított a Csoport, amely a magyarországi tevékenységén felül részben önálló oroszországi tevékenységet is folytat, mely utóbbi tevékenység nem finanszírozott a Csoport részéről. Az így azonosított egyetlen ügyfélcsoport felé fennálló kitétség nem éri el a vállalati kitétség 1%-át. Esetleges további szankciók vagy indirekt továbbterjedési kockázatok (például ellátási láncok zavarai, energiaárak alakulása) megjelenését jelenleg nem lehet teljesen kizárni.

(49) A pénzügyi kimutatásokban használt rövidítések, kifejezések

AAC (At Amortized Cost): amortizált bekerülési értéken történő értékelés

ALCO (Asset and Liability Committee): Eszköz-Forrás Bizottság

ÁKK: Államadósság Kezelő Központ Zrt.

BEEL (Best Estimate of Expected Loss): legvalószínűbb várható veszteségek

Béta: béta a saját tőke elvárt hozamának (Cost of Equity) kalkulációjánál használt piachoz viszonyított érzékenység mutató

BMT (Benchmark Test): benchmark-teszt

BPV (Basis Point Value): bázispont-érték

CCIRS (Cross Currency Interest Rate Swap): kétdevizás kamatláb-csereügylet

CF (Cash-Flow): pénzáram

CIRS (Cross Currency Interest Rate Swap): kétdevizás kamatláb-csereügylet

Covid-PWO (Covid-Pre-workout): olyan ügyfelek, akik a Covid19 üzleti tevékenységre gyakorolt hatása miatt már mutatják vagy a Csoport becslése szerint rövid időn belül mutatni fogják a hitelképesség romlásának első jeleit

CRM (Credit Risk Management Department): Hitelkockázati Főosztály

CRO (Chief Risk Officer): Kockázatkezelésért felelős vezérigazgató-helyettes

CCR: az EU hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről szóló 575/2013/EU –as rendelete

CVA (Credit Value Adjustment): Hitelértékelési kiigazítás

EAD (Exposure at Default): nemteljesítéskori kitétség

EBA (European Banking Authority): Európai Bankhatóság

€STR: Euro Short Term Rate

EURIBOR: Euro Interbank Offered Rate

Default: nemteljesítő, nemteljesítés

DVA (Debit Value Adjustment): Kötelezettség-értékelési kiigazítás

FRA (Forward Rate Agreement): határidős kamatláb-megállapodás

FV (Fair Value): valós érték

FVOCI (at Fair Value through Other Comprehensive Income): egyéb átfogó jövedelemmel szembeni valós értéken történő értékelés

FVTPL (at Fair Value Through Profit and Loss): eredménnyel szemben valós értéken történő értékelés

Gap: átárazódási rés

GVH: Gazdasági Versenyhivatal

Hold to collect: beszedésre tartott üzleti modell, amelynek célja pénzügyi eszközök szerződéses cash-flow-k beszedése érdekében történő tartása

Hold to collect and sell: beszedésre és értékesítésre tartott üzleti modell, ami pénzügyi eszközökből származó szerződéses cash-flow-k beszedésével és a pénzügyi eszközök eladásával éri el célját

IAS (International Accounting Standards): Nemzetközi Számviteli Standardok

IASB (International Accounting Standards Board): Nemzetközi Számviteli Standard Testület

IBOR: Interbank Offered Rate, bankközi kamatlábak

ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process): tőke megfelelés belső értékelési folyamata

IFRIC (International Financial Reporting Interpretations Committee): Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Értelmezési Bizottság

IFRS (International Financial Reporting Standards): Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok (IFRS)

IRB (Internal Rating Based Approach): belső minősítésen alapuló módszer

IRD (Integrated Risk Assessment Department): Integrált Kockázatelemzési Főosztály

IRS (Interest Rate Swap): kamatcsere ügylet

Kamatstop: a lakossági hitelek kamatrögzítése A fogyasztóknak nyújtott hitelről szóló 2009. évi CLXII. törvény vészhelyzetben történő alkalmazásáról szóló 782/2021. (XII. 24.) Kormányrendelet alapján, amit a 49/2022. (II. 18.) Kormányrendelet kiterjesztett a lakáslízingekre is

KKV: kis- és középvállalatok

LGD (Loss Given Default): nemteljesítéskor várható veszteség

LIBOR: London Interbank Offered Rate

Management overlay: az értékvesztés-képzésben használt portfólió szintű management korrekciók (post model adjustment)

MIRS (Monetary Interest Rate Swap): monetáris politikai célú kamatcsere-eszköz

MNB: Magyar Nemzeti Bank

Moratórium 1: első fizetési moratórium (fizetési haladék), melyet a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készültségről szóló 2020. évi LVIII. törvény, továbbá a 47/2020. (III. 18.) Korm. rendelet, valamint az abban meghatározott intézkedések részletszabályairól szóló 62/2020. (III. 24.) sz. Korm. rendelet rendelt el. A 2020. március 19. napjától biztosított fizetési moratórium 2020. december 31. napján véget ért.

Moratórium 2: második fizetési moratórium (fizetési haladék), melyet az egyes kiemelt társadalmi csoportok, valamint pénzügyi nehézséggel küzdő vállalkozások helyzetének stabilizálását szolgáló átmeneti intézkedésekről szóló 2020. évi CVII. törvény, valamint a hiteltörlesztési moratórium veszélyhelyzettel kapcsolatos különös szabályairól szóló 637/2020. (XII.22.) Korm. rendelet rendelt el. Ez a szakasz 2021.01.01-től 2021.10.31-ig tartott.

Moratórium 3: harmadik fizetési moratórium bizonyos társadalmi csoportok számára, 2021.11.01-től 2022.06.30-ig tart az 536/2021. (IX.15.) Korm. rendelet alapján.

Non-retail: nem lakossági

OCI (Other Comprehensive Income): egyéb átfogó jövedelem

PD (Probability of Default): nemteljesítési valószínűség

PL (Profit and Loss): eredmény

POCI (Purchased or Originated Credit Impaired): értékvesztetten vásárolt vagy keletkeztetett

Post model adjustment: az értékvesztés-képzésben használt portfólió szintű management korrekciók (management overlay)

PRIBOR: Prague Interbank Offered Rate

PWO (Pre-workout): workout előtti

Retail: lakossági

RRM (Retail Risk Management Department): Retail Kockázatkezelési Főosztály

SARON: Swiss Average Rate Overnight, svájci átlagos egynapos kamatláb

SOFR: Secured Overnight Financing Rate, fedezett egynapos finanszírozási ráta

SONIA: Sterling Overnight Index Average, egynapos sterling indexátlag.

SPPI (Solely Payment of Principal and Interest): kizárólag a tőke és a kint levő tőkeösszeg után járó kamat kifizetések

Stage 1: teljesítő pénzügyi instrumentumok, amelyek hitelkockázata nem nőtt jelentősen a kezdeti megjelenítés óta

Stage 2: teljesítő, de romló hitelkockázati profillal rendelkező pénzügyi instrumentumok, azaz olyan pénzügyi instrumentumok, amelyek hitelkockázata azok kezdeti megjelenítése óta jelentősen növekedett

Stage 3: értékvesztett pénzügyi instrumentumok

Szt.: Számviteli törvény

TONAR: Tokyo Overnight Average Rate, tokiói átlagos egynapos kamatláb

Trading: kereskedési célú

VaR (Value at Risk): kockázatotott érték

WCV (Weighted Collat

Raiffeisen Bank Zrt. Éves jelentés 2021

A kiadó felelősséget vállal azért, hogy jelen kiadványa a valóságnak megfelelő adatokat és állításokat tartalmaz, s nem hallgat el olyan tényt, mely a bank helyzetének megítélése szempontjából jelentőséggel bír. A kiadó tudatában van annak, hogy a rendszeres és rendkívüli tájékoztatás elmaradásával, illetve félrevezető tartalmával okozott kár megtérítéséért a bank felel.

Kiadja a Raiffeisen Bank Zrt. • Felelős kiadó: Zolnai György vezérigazgató